روزنامه اقتصادی ایران

صدای بخش خصوصی ایران

جهان صنعت

شنبه ۱۸ اسفند ۱۴۰۳ ■ ۷ رمضان ۱۴۴۶ ■ ۸ مارس ۲۰۲۵

سال بیست و یکم ■ شماره ۵۷۵۹ ■ ۱۶ صفحه ■ قیمت ۱۰۰۰۰ تومان

مشاور مدیرعامل «گروه فکور صنعت تهران» مطرح کرد

اهمیت معدنکاری سبز

مهندس احمد ایرانی، مشاور مدیرعامل «گروه فکور صنعت تهران» درباره فرصت‌های منطقه‌ای و جهانی توسعه زنجیره فولاد که از آنها استفاده نشده به «جهان‌صنعت» گفت: صنعت فولاد در دنیا صنعتی پیر است؛ به دلیل اینکه پس از کشف آهن و پس از تامین اولین نیازهای بشر که ساخت شمشیر و چاقو و سپر بوده به سرعت سایر نیازهای سنواتی انباشته شده خود را با هجمه به معادن و با نرخ بهره‌وری پایین تامین کرده اما علاوه‌بر اتلاف منابع، محیط‌زیست را نیز آلوده کرده است

صفحه ۹

پاسخ سرنوشت‌ساز تهران به واشنگتن

«جهان‌صنعت» با بررسی فراز و فرود روابط ایران و آمریکا، از نامه ترامپ به رهبری گزارش داد

جهان‌صنعت رییس‌جمهور آمریکا مدعی است به‌تازگی در نامه‌ای که به‌طور مستقیم به رهبر انقلاب اسلامی ارسال کرده، خواستار مذاکره درباره برنامه هسته‌ای جمهوری اسلامی شده‌است. دونالد ترامپ که عصر روز جمعه به وقت تهران با یک پادکست خبری متعلق به شبکه فاکس‌نیوز گفت‌وگو می‌کرد، در بخشی از سخنانش مدعی شد که روز پنجشنبه هفته‌ای که گذشت، به «سیدعلی خامنه‌ای، رهبر جمهوری اسلامی ایران نامه‌ای ارسال کردم» و از تمایل خود برای مذاکره درباره برنامه هسته‌ای جمهوری اسلامی پرده برداشته است. رییس‌جمهور ایالات‌متحده در حالی مدعی است که خواهان حل‌وفصل پرونده هسته‌ای جمهوری اسلامی از مسیر گفت‌وگو و دیپلماسی است که مطابق معمول، رویکردی متناقض و دوگانه را پیش گرفته و بر این اساس، در بخش دیگری از همین گفت‌وگو با پادکست...

صفحه ۲

ذی‌نفعان پنهان دلار ارزان

«جهان صنعت» بررسی می‌کند

صفحه ۳

سرقت از فرط گرسنگی

«جهان‌صنعت» در یک بررسی میدانی از مصائب فقیرتر شدن مردم گزارش می‌دهد

صفحه ۱۲

استاد اقتصاد بین‌الملل دانشگاه فنی مونیخ تحلیل کرد

پایان جهانی شدن به شکل کنونی

صفحه ۴

سرمقاله

بهبود بهره‌وری دولتی به سبک ماسکی یا استارمری

اسفندیار جهانگرد*

بسیاری از دانشمندان معتقدند که رویکرد ایلان ماسک در برابر بوروکراسی دولتی، خدمات عمومی حیاتی را تضعیف می‌کند، نوآوری را سرکوب و رشد اقتصادی را مختل می‌سازد اما تا زمانی که دولت‌ها با واقعیت‌های اقتصادی قرن بیست‌ویکم سازگار نشوند، مردم همچنان بر این باور خواهند بود که بخش‌خصوصی می‌تواند عملکرد بهتری داشته باشد

در شرایط فعلی دو مسیر و الگوی متفاوت اما هدف مشترک برای بهبود کارایی مطرح است؛ یکی مسیر ایلان ماسک، میلیاردر و رییس اداره کارآمدسازی دولت آمریکا (DOGE) و دیگری الگوی استارمر، نخست‌وزیر بریتانیا

هر دو مسیر به دنبال بهبود بهره‌وری هستند اما در ظاهر کاملا متفاوتند و هدف اعلام‌شده مشترکی دارند: کاهش بوروکراسی و کاهش بار دولت بر دوش کسب‌وکارها، به‌ویژه در بخش فناوری.

مطابق آنچه تا به‌حال هر دو اعلام کردند روش اجرای آنها کاملا متفاوت است. در آمریکا، دونالد ترامپ به دنبال کاهش هزینه‌های دولتی و حذف کامل برخی نهادهاست که ایلان ماسک مامور انجام این مهم شده است که می‌تواند عملکردهای اساسی دولت را از بین ببرد، بدون آنکه جایگزین فناورانه‌ای برای آنها در نظر گرفته شود.

در مقابل، استارمر در بریتانیا، رویکردی محتاطانه‌تر اتخاذ کرده و بر محدود کردن مقررات زائد و نه برچیدن کامل دولت تمرکز دارد اما در نهایت پیام هر دو مسیر یکی است

ماسک می‌گوید: «مردم به اصلاحات گسترده در دولت رای دادند و دقیقا همان را دریافت خواهند کرد.»

استارمر نیز تاکید می‌کند که «اگر جلوی مقررات‌گذاری افراطی را نگیریم، سرمایه‌گذاری موردنیاز برای آینده‌ای شکوفاتر محقق نخواهد شد.»

حال سوال اساسی این است که دولت یا کسب‌وکار؛ کدام بهتر عمل می‌کند؟

کسب‌وکارها از کاهش مقررات استقبال می‌کنند، چراکه نظارت دولتی دائما هزینه‌ها و محدودیت‌هایی را بر آنها تحمیل می‌کند اما این مقررات همیشه برای مصرف‌کنندگان یا جامعه مضر نیستند. چالش اصلی این است که مطابق اصول علم اقتصاد مقررات باید طوری طراحی شوند که هزینه‌های آنها از منافعشان بیشتر نشود. هر مقررات جدید باید تحت تحلیل هزینه–فایده قرار گیرد اما فراتر از این، مطابق همه جای دنیا نارضایتی عمومی از بوروکراسی مانند– پاسخگویی ضعیف ادارات دولتی– موجب شده که خواست عمومی برای مقررات‌زدایی و خصوصی‌سازی در شرایط حاضر دنیا در کشورها افزایش یابد. در این میان، ایده دیجیتالی‌سازی خدمات دولتی، هم از سوی طرفداران DOGE و هم دولت بریتانیا و هم کشورهای مختلف دیگر مطرح شده است ولی مهم اجرای آن است که چالش‌های زیادی دارد

سوال بعدی این است چرا اصلاحات دولت در همه جای دنیا این‌قدر دشوار است؟

برای درک پیچیدگی اصلاحات دولت، سه نوع مقررات باید در نظر گرفته شود:

۱– مقررات زائد و ناکارآمد: قوانینی که یا از ابتدا معیوب بوده‌اند یا دیگر کاربردی ندارند و اکنون مانع رشد اقتصادی هستند. مثلا در بریتانیا، برخی پروژه‌های مسکونی به دلیل حمایت‌های زیست‌محیطی از یک نوع عنکبوت متوقف شده‌اند، یا ۱۰۰میلیون پوند برای ساخت تونلی مخصوص خفاش‌ها در پروژه قطار سریع‌السیر HS۲ هزینه شده است.

ادامه در صفحه۳

نقدروز

از دزدی میوه تا چپاول ارز ارزان

محمدصادق جنان‌صفت

هیچ دوربینی به سوی مرد یا زنی که با شرمندگی برای خرید میوه‌های در حال خراب شدن به بیرون از میوه‌فروشی منتقل شده‌اند نمی‌چرخد و نباید هم بچرخد. به تصویر کشیدن زنان و مردانی که از سر نداری ناگزیرند حتی پیاز و سیب‌زمینی را از بیرون فروشگاه‌ها خریداری کنند خودش دنیایی درد و رنج دارد.

از این بدتر اما رخدادهایی است که به دزدی‌های کوچک از درون سوپرمارکت‌ها برمی‌گردد و نداهایی با ترس و لرز چیزی برای خوردن و پرکردن شکم برمی‌دارند و شنیده می‌شود شمار این آدم‌ها بیشتر و بیشتر می‌شوند.

در ایران زمین اما میلیون‌ها آدم زندگی می‌کنند که به‌جای زندگی شاد و خوشبخت یک زندگی غمبار و همراه با بدبختی دارند.

درد و رنج این میلیون‌ها آدم تهیدست در کشوری ظاهرا ثروتمند هرگز دیدنی نیست و نمی‌توان آن را اندازه گرفت اما می‌توان فهمید شمار این آدمیان ناشاد هر روز بیشتر می‌شود.

در مقابل در همین سرزمین، آدم‌هایی را می‌توان شناخت و دید که همچون کفتار دورو پیرامون رانت‌ها و فسادهای هزاران میلیارد تومانی می‌چرخند و در لحظه چنگال خود را برای تکه‌تکه کردن دارایی‌های کشور فرو می‌برند.

نظام اقتصادی ملوک‌الطوایفی جمهوری اسلامی گونه‌ای آرایش یافته است که چپاولگران در یک نظم مافیایی هر یک فعالیت‌هایی را در چنگ دارند و از دارایی شهروندان ایرانی بدون زحمت برمی‌دارند.

گروهی به منابع بانکی ارزان‌قیمت دسترسی دارند، گروهی می‌توانند دلار ارزان به دست آورند، گروهی می‌فهمند تعرفه کدام کالا می‌خواهد افزایش یابد و همان را در انبارهایشان پنهان می‌کنند و گروهی دیگر به صف شده‌اند نفت و بنزین و گازوئیل از ایران ببرند و پارچه و لوازم آرایشی بیاورند و گروهی هم بو می‌کشند از دادوستد سهام شرکت‌های خصولتی سود نامشروع و رانتی ببرند.

این میزان نابرابری و نامردمی شاید در کمتر سرزمینی دیده شود اما ویژگی جمهوری اسلامی شوربختانه به این سو گرایش یافته است.

پیامدهای این روزگار سخت برای تهیدستانی که بر شمارشان افزوده می‌شود روزبه‌روز غم‌انگیزتر و البته واکنش‌های آنها نیز ناشناس‌تر می‌شود. در سوی دیگر اما با کوچک و کوچک‌تر شدن کیک اقتصاد ملی باید چشم‌انتظار خونین‌ترین نبردها در میان چپاولگران بود.

کیک که کوچک می‌شود به آزمندی مهار نمی‌زند بلکه گروه‌های نیرومندتر گروه‌های کوچک‌تر را می‌بلعند و از سر راه برمی‌دارند. ایران ارجمند در بد بزنگاهی است.

یادداشت

دست زلنسکی و ساتور ترامپ

دکتر صلاح‌الدین هرسنی*

هنگامی که ولودیمیر زلنسکی، رییس‌جمهوری اوکراین «کی‌یف» را به مقصد واشنگتن برای توافق صلح ترک کرد، انتظار همگان بر این بود که دیدار زلنسکی با ترامپ در اتاق بیضی کاخ سفید می‌تواند به جنگ سه ساله روسیه و اوکراین پایان دهد. این گمانه به جهت گرایشات و تمایلات صلح‌طلبانه ترامپ قوت گرفته بود ترامپ از انگاره‌های «هابزی» فاصله گرفته و بسیار تمایل دارد که در یک ساختار آنارشیک نظام بین‌الملل و در عصر بی‌امان «جنگ همه علیه همه» و زیر پارادایم «داروینیسم اجتماعی» مبدع و مبتکر پایان دادن به جنگ‌های بی‌پایان باشد. او بی‌تمایل نیست که نامش در ردیف دریافت‌کنندگان جایزه صلح نوبل قرار بگیرد، به شرطی که «آلفرد نوبل» فقید با مطلع شدن از نقشه راه ترامپ در گور به خود نلرزد!

اما بر خلاف همه آن انتظارات دیدار ترامپ و زلنسکی به نشستی پرتنش ختم شد و در نهایت هم زلنسکی بدون تدارک پذیرایی و صرف ناهار کاخ سفید را بدون امضای توافق معادن نادر ترک کرد. برخورد تحقیرآمیز ترامپ و چه معاونش «جی‌دی وَنس» در قبال زلنسکی به گونه‌ای بود که زلنسکی چاره‌ای جز ترک کاخ سفید نداشت. ترک او در افکار عمومی به شجاعت و تسلیم‌ناپذیری در برابر جنون خودکامگی‌ها، نامرادی‌ها، بی‌رسمی‌ها، قلدری‌ها، تجاوز و زور تفسیر شده است چون ترامپ تلاش داشت که از رهگذر یک «سواری مجانی» از زلنسکی در قبال پایان دادن به جنگ فرسایشی و به ظاهر بی‌پایان روسیه و اوکراین بر معادن اوکراین چنگ اندازد و کی‌یف را به آمریکا و روسیه واگذار کند. در یک ارزیابی واقع‌بینانه برنده دعوا و برخورد پر تنش ترامپ و زلنسکی در کاخ سفید لااقل در ظاهر کار کسی جز ولادیمیر پوتین نبود که با خرسندی تمام نظاره‌گر آن برخورد پر تنش بود اما این برخورد پر تنش یک برنده واقعی و اصیل دارد که همان زلنسکی بود که با دست رد بر سینه ترامپ اجازه نداد که خواب پوتین و ترامپ بابت چنگ‌اندازی و غارت منابع و معادن اوکراین تعبیر خوشی داشته باشد. به واقع زخم بزرگی که زلنسکی با همان پوشش همیشگی‌اش بر خودشیفتگی و تمایلات نارسیسمی ترامپ زده است، در تاریخ زنده می‌ماند و آن را فراموش نخواهد کرد.

با این همه و با وجود «نه» بزرگ زلنسکی به ترامپ نمی‌توان پایان تنش‌آلود و بی‌نتیجه دیدار در کاخ سفید را به معنای ملغی شدن آتش بس و پایان جنگ اوکراین دانست چراکه از یک طرف زلنسکی نمی‌خواهد که جنون خرس سیبری اوکراین را به «زمین سوخته» برای مردم جنگ‌زده کی‌یف، خرسون، دونباس، دنیپرو، خارکوف، ماریوپُل تبدیل کند و از طرف دیگر نیز رفتارهای ترامپ هم به جهت تصمیم خلق‌الساعه قابل پیش‌بینی نیست و ممکن است که در آینده هم رفتارهایی از او سر بزند که اوکراین را با جنون خرس روسی به زمین سوخته تبدیل و زلنسکی و اوکراین را هم مجازات کند. در سطح دیگر، هم امیدی برای زلنسکی در پشت گرم شدن دائمی به حمایت اروپا دیده نمی‌شود و معلوم هم نیست که زلنسکی تا کجا می‌تواند مقاومت کند و اروپا هم تا کجا پشت اوکراین می‌ایستد؟! همین مسائل پروبلماتیک سبب شده است که زلنسکی را برای رهایی از زمین سوخته به تکاپو وا دارد. واقعیت این است که زلنسکی در راستای عقلانیت به این نتیجه رسیده که استقرار صلح پایدار نه از «بروکسل» بلکه از واشنگتن می‌گذرد و کلید آن نیز در دست ترامپ است. به همین خاطر است که دست زلنسکی زیر ساتور ترامپ قرار گرفته است. به واقع درد و زخم ناشی از فرود و ضربه‌های سهمگین این ساتور بر دستان زلنسکی که همواره وظایفش را میان خیابان‌های جنگ‌زده اوکراین و کاخ ریاست‌جمهوری تقسیم کرده، ارزش آن را دارد که اوکراین لقمه چرب و نرم خرس روسی نشود.

* کارشناس مسائل بین‌الملل

صدای مدیران

هزینه‌های مضاعف معادن کوچک

بهزاد نظیری‌راد*

تعداد معادن تعطیل تا پایان سال‌جاری افزایش چشمگیری داشته است. مساله این است که این مهم به خصوص تا پایان سال آینده نیز ادامه خواهد داشت و شاهد تعطیلی بسیاری از معادن کوچک‌مقیاس کشور خواهیم بود.

از کل پروانه‌های معدنی فعال کشور حدود ۹۵درصد در اختیار بخش‌خصوصی حقوقی شامل شرکت‌های کوچک و متوسط مقیاس و افراد حقیقی قرار دارد. قطع به یقین کوچک‌ترین تغییرات در هزینه‌های تولید و شرایط اقتصادی کشور حاشیه سود آنها را دچار نوسان خواهد کرد و مزیت معدنکاری را تقلیل خواهد داد اما باقی معادن فعال در اختیار بنگاه‌های اقتصادی بزرگ است؛هلدینگ‌های معدنی‌ای که توان مالی و اقتصادی زیادی دارند یا به وزارتخانه‌هایی از جمله صمت یا بنگاه‌هایی مثل شستا، صندوق‌های بازنشستگی و... وابسته هستند. در واقع معدن هرچه بزرگ‌تر باشد حاشیه سوددهی بهتری هم خواهد داشت. به این دلیل که وقتی معدن مکانیزه باشد از ماشین‌آلات سایز بزرگ استفاده می‌کند و طبیعتا هزینه تولید آن کاهشی و حاشیه سود افزایشی می‌شود.

معادن متوسط و کوچک‌مقیاس اما از این قاعده مستثنا هستند. هرچه معدن کوچک‌تر باشد قطع به یقین ماشین‌آلات کوچک‌تری هم استفاده می‌شود در نتیجه هزینه‌های تولید بالاتر رفته و حاشیه سوددهی هم کمتر می‌شود. از آنجایی که معادن کوچک توانایی فرآوری و تغلیظ را ندارند بنابراین ارزش‌افزوده زیادی نمی‌توانند به ماده معدنی تولید شده اضافه کرده و طبیعتا حاشیه سودشان کاهشی خواهد شد. در این روند کوچک‌ترین نوسانی باعث می‌شود که معادن از مزیت افتاده و دیگر صرفه اقتصادی نداشته باشند.

امروز مهم‌ترین مساله عمر بالای ماشین‌آلات معدنی است. به دلیل تحریم‌هایی که سال‌ها بر فضای اقتصادی کشور حاکم بوده ماشین‌آلات جدید وارد کشور نشده و آنهایی هم که وارد شده اکثرا کار کرده بوده‌اند، در نتیجه ماشین‌آلات معدنی امروز به شدت فرسوده، مصرف سوخت بالا و کارایی و راندمان پایین دارند که باعث افزایش هزینه تولید معادن می‌شود. در ادامه افزایش حقوق دولتی را به عنوان مشکل دیگر می‌توان بررسی کرد. حقوق دولتی طی چهارسال اخیر به شدت افزایش یافته است. به عنوان مثال برای شرکت تخصصی معدنی و بازرگانی تلاشگران معادن زرمس در سال ۱۴۰۰ حدود ۲۲۰میلیون تومان، سال ۱۴۰۱ حدود ۲میلیارد تومان و ۱۴۰۲ و شش‌ماه اول ۱۴۰۳ حدود ۷میلیارد و ۷۰۰ تومان حقوق دولتی وضع کرده‌اند! بنابراین شاهدیم که طی این سال‌ها حقوق دولتی نه چند برابر بلکه چندین ده برابر شده است! همه اینها هم به صورت علی‌الراس گرفته می‌شود. مسوولان به هیچ‌وجه کاری ندارند که معدن تولیدی داشته یا خیر! یعنی اگر غیرفعال هم باشیم، هرچه در پروانه باشد همان را مبنا قرار می‌دهند و محاسبه می‌کنند! کاری ندارند که آیا معدن فعال بوده یا خیر! این در حالی است که شرایط در گذشته به این صورت نبوده است.

ادامه در صفحه۳

تریبون بورس

عوامل تاثیرگذار بر بازار سرمایه

داور رشنو*

بازار فعلا در یک روند صعودی قرار دارد اما مهم‌ترین چالش‌های پیش‌روی بازار عبارتند از: نرخ بهره بالا، انتظارات تورمی و حرکت پول به سمت طلا، سکه و دلار، عدم اعتماد کافی به سیاست‌های دولت در حمایت از بازار بورس و شرکت‌های بورسی، ریسک‌های سیاسی منطقه و به‌خصوص رفتار رییس‌جمهور آمریکا در قبال ایران، استیضاح وزیر اقتصاد و ایجاد محدودیت‌های مجلس برای تیم اقتصادی دولت. تاثیر نرخ بهره بین بانکی بر رفتار سهامداران و روند کلی بازار سرمایه به صورت کلی و عمومی به این شکل است که افزایش نرخ بهره باعث می‌شود سهامداران به پس‌انداز در بانک‌ها تمایل پیدا کنند و خروج پول حقیقی از بازار سهام رخ دهد که کاهش قیمت سهام را در پی خواهد داشت و برعکس کاهش نرخ بهره منجر به تمایل ورود پول به بازار سرمایه و افزایش تقاضا در بازار سهام و افزایش قیمت سهام می‌شود. البته در این بین، واکنش انواع سهام نسبت به افزایش یا کاهش نرخ بهره متفاوت است. از طرفی، روند ورود پول در دوره دولت جدید نسبت‌به قبل بسیار مطلوب‌تر شده چراکه ورود پول حقیقی به عوامل زیر بستگی دارد:

– **حضور سرمایه‌گذاران حقیقی:** یکی از مهم‌ترین عوامل، فعالیت و حضور سرمایه‌گذاران عادی در بازار است.

– **حجم معاملات:** میزان معاملاتی که سرمایه‌گذاران انجام می‌دهند، تاثیر مستقیم بر ورود و خروج پول دارد هرچه حجم معاملات بیشتر باشد، احتمال تغییر در جریان پول حقیقی نیز افزایش می‌یابد.

– **نوسانات نرخ ارز:** تغییرات در نرخ ارز می‌تواند بر تصمیمات سرمایه‌گذاران تاثیر بگذارد و منجر به ورود یا خروج پول حقیقی شود

– **مسائل سیاسی:** رویدادهای سیاسی و اقتصادی می‌توانند به‌طور قابل‌توجهی بر رفتار سرمایه‌گذاران تاثیر بگذارند و موجب تغییر در ورود و خروج پول شوند.

– **تغییرات بازارهای جهانی:** نوسانات در بازارهای بین‌المللی نیز می‌تواند بر تصمیمات سرمایه‌گذاران داخلی تاثیر بگذارد و منجر به جابه‌جایی پول حقیقی شود.

عامل تاثیرگزار بعدی بر بازار سرمایه سیاست‌های پولی و مالی است. همانطور که می‌دانیم سیاست‌های پولی و مالی دو ابزار مهم در اقتصاد کلان محسوب می‌شوند. به واسطه این ابزارها بانک مرکزی و دولت روند جریان‌های مالی را در اختیار می‌گیرند و براساس وضعیت اقتصادی تاثیرات لازم را اعمال می‌کنند. سیاست‌های پولی براساس عملکرد بانک مرکزی و سیاست‌های مالی به صورت مستقیم براساس دستورات دولت در خصوص اموری مانند نرخ مالیات و ... تعیین می‌شود. بی‌شک بازده سهام شرکت‌های بورسی وابسته به عملکرد کل اقتصاد بوده و به عبارتی بورس اوراق بهادار نمادی از کل اقتصاد یک کشور است بنابراین تحولات بورس و رکود و رونق اقتصادی بر هم تاثیر گذار هستند. از این‌رو سیاستگذاری‌های کلان به‌ویژه متغیرهای پولی و مالی، بازار بورس آن کشور را متاثر می‌سازد. مثلا اعمال سیاست‌های پولی انبساطی در دوره‌های رکود بازار سهام می‌تواند باعث رونق بازار سرمایه شود و برعکس اعمال سیاست پولی انقباضی می‌تواند رکود بازار سهام را تشدید کند.

نقش بازارگردانی در نقدشوندگی سهام شرکت‌ها عامل تاثیرگذار بعدی است. اساسا وظیفه اصلی بازارگردان‌ها تسهیل در جریان معاملات و افزایش نقدشوندگی سهام است. نقدشوندگی به سهولت خرید یا فروش یک ابزار مالی بدون تاثیر قابل‌توجه بر قیمت آن اشاره دارد. قاعدتا بازارگردانی در بورس تضمین می‌کند که فعالان بازار سرمایه بتوانند در هر زمان معاملات خود را به سرعت و با قیمت‌های منصفانه انجام دهند. به عبارتی، در زمانی که بورس درگیر صف‌های خرید است، بازارگردان در نقش فروشنده ظاهر می‌شود و با فروش سهام، نقدشوندگی آن را افزایش می‌دهد و زمانی هم که بورس درگیر صف‌های فروش می‌شود، بازارگردان با خرید سهام شرکت به‌صورت روزانه، ضمن افزایش نقدشوندگی سهم، هیجان منفی کاذب را کاهش می‌دهد.

* مدیر واحد اوراق بهادار کارگزاری سی‌ولکس

در صفحات دیگر بخوانید

۸ آغاز روزهای سخت تعیین مزد

۷ پیشرفت کند در مسیر ناپایدار

۶ تولیدکنندگان آرد در تنگنای شدید گردش مالی

۱۲ عبور کسری تراز تجاری از ۱۰میلیارد دلار

۱۵ مسیریابی احیای جیرفت

۱۱ ریزش یا اصلاح؟

۲ تحریم ایران بی اثر است!

پرسش روز

پرسش از انگیزه اصلی فساد دبش

یکم– در روزهای تازه‌سپری‌شده خبرهای تازه‌ای درباره فساد ۳/۴میلیارد دلاری چای دبش از سوی نهادهای قضایی و نیز تبیین‌هایی درباره این پرونده و متهمان دولتی از جمله دو وزیر دولت سیزدهم منتشر می‌شود که بر ابهام‌ها و نیز بر پیچیدگی‌های این پرونده و ویژگی‌های اقتصاد ایران می‌افزاید. شهروندان ایرانی از خود می‌پرسند آیا دادن ۲۵سال حبس به متهم اصلی و دادن یک‌سال حبس به وزیر صمت و دو سال حبس به وزیر جهاد کشاورزی می‌تواند زخم برجای مانده از بزرگ‌ترین فساد را بر تن اقتصاد ایران درمان کند.

دوم– در بند یکم به پرسش‌های عمومی که هر شهروندی ممکن است داشته باشد اشاره شد. کارشناسان در این‌باره و این پرونده بزرگ چه پرسش‌هایی دارند؟ شاید بهتر باشد یک بخش از خبر منتشر شده در این‌باره را بیاوریم، بعد به طرح برخی پرسش‌ها برسیم. در خبر ارائه‌شده از سوی نهاد قضایی آمده است: «رحیمی در مجوز ثبت‌سفارش جهت واردات، چای دارجلینگ را انجام داده است. ارزش هر کیلو چای را ۱۴دلار اعلام کرده در صورتی که چای وارده شده به کشور هر کیلو ۴ تا ۵ دلار ارزشگذاری شده که در واقع از مابه‌التفاوت ارز دریافتی ۸ تا ۹دلار در راستای منافع شخصی خود بهره برده است.»

سوم– با توجه به بخشی از خبر که گزینش شده است مهم‌ترین پرسش این است که عامل اصلی که انگیزه رویکرد رحیمی و یاران پیدا و پنهانش برای ارتکاب فساد بوده، اگر برطرف نشود بازهم می‌توان انتظار داشت از جایی دیگر سر در آورد؟ برای رسیدن به پاسخ کارشناسی در این‌باره باید به این بخش از خبر بالا تاکید کرد که متهم برای استفاده از مابه‌التفاوت دلار دریافتی و دلار قیمت‌خورده در بازار اقدام به این کار کرده است. یعنی میزان سود بادآورده و رانتی آنقدر بالا بوده که با تبدیل آن به ریال می‌شد صدها بوروکرات آزمند و فاسد را خرید. تردید نیست اگر چندنرخی بودن ارز وجود خارجی نداشت این متهم و دوستان پنهانش هرگز دنبال این جرم نمی‌رفتند. کارشناسان می‌گویند چیزی که در جریان بررسی این فساد بزرگ از سر عمد یا از سر فراموشی نادیده گرفته می‌شود همین بخش از داستان است.

جهان صنعت

سازمان آگهی روزنامه جهان صنعت

۰۹۱۲۲۹۷۶۶۰۴

۰۲۱-۸۸۰۵۰۶۸۴

۰۲۱-۸۸۰۵۰۲۸۶

سازمان آگهی شهرستان ها

از سراسر کشور

نماینده فعال می پذیرد

www.jahanesanat.ir

«جهان‌صنعت» با بررسی فراز و فرود روابط ایران و آمریکا، از نامه ترامپ به رهبری گزارش داد

پاسخ سرنوشت‌ساز تهران به واشنگتن

رییس‌جمهور آمریکا مدعی است به‌تازگی در نامه‌ای که به‌طور مستقیم به رهبر انقلاب اسلامی ارسال کرده، خواستار مذاکره درباره برنامه هسته‌ای جمهوری اسلامی شده‌است. دونالد ترامپ که عصر روز جمعه به وقت تهران با یک پادکست خبری متعلق به شبکه فاکس‌نیوز گفت‌وگو می‌کرد، در بخشی از سخنانش مدعی شد که روز پنجشنبه هفته‌ای که گذشت، به «سیدعلی خامنه‌ای، رهبر جمهوری اسلامی ایران نامه‌ای ارسال کردم» و از تمایل خود برای مذاکره درباره برنامه هسته‌ای جمهوری اسلامی پرده برداشته است. رییس‌جمهور ایالات‌متحده در حالی مدعی است که خواهان حل‌وفصل پرونده هسته‌ای جمهوری اسلامی از مسیر گفت‌وگو و دیپلماسی است که مطابق معمول، رویکردی متناقض و دوگانه را پیش گرفته و بر این اساس، در بخش دیگری از همین گفت‌وگو با پادکست متعلق به شبکه خبری فاکس‌نیوز ادعا کرده برنامه هسته‌ای جمهوری اسلامی دارای ابعاد نظامی و تسلیحاتی بوده و ایران به‌دنبال دستیابی به تسلیحات هسته‌ای است. رییس‌جمهور آمریکا همچنین در حالی تاکید کرده «ایران نمی‌تواند سلاح هسته‌ای داشته باشد» که در بخش دیگر اظهاراتش با واشنگتن برای جلوگیری از دستیابی تهران به این تسلیحات هسته‌ای بیان کرده که «گزینه‌های دیگری (به جز مذاکره) نیز در اختیار است.» ابراز تمایل رییس‌جمهور آمریکا به مذاکره درباره برنامه هسته‌ای جمهوری اسلامی و ادعای تازه ترامپ درباره ارسال نامه به رهبری به‌منظور تاکید بر تمایل واشنگتن به گفت‌وگو با تهران، در حالی مطرح می‌شود که او چندی پیش با امضای یک یادداشت در کاخ ریاست‌جمهوری، رسما اقدام به احیای سازوکار فشار حداکثری علیه ایران کرده است

■ **«کرملین» و نامه‌رسانی از واشنگتن به تهران؟!**

در شرایطی که در روزهای گذشته، هیچ‌یک از مقام‌های کشورهای مختلف، به‌ویژه سران کشورهایی که معمولا در قامت میانجی در روابط جمهوری اسلامی و ایالات‌متحده ایفای نقش می‌کنند، به تهران نیامده‌اند، برخی ناظران با اشاره به خبر کوتاهی که نیمروز گذشته و تنها ساعتی پیش از انتشار خبر مهم فاکس‌نیوز در مورد ادعای ترامپ مبنی‌بر ارسال نامه به رهبری منتشر شد، از این احتمال سخن گفتند که در صورت صحت ادعای ترامپ، باتوجه به ارتباطات نزدیک کاخ سفید و کرملین در روزهای گذشته و اذعان واشنگتن و مسکو بر صحبت درباره پرونده هسته‌ای جمهوری اسلامی در جریان مکالمه تلفنی چندی پیش دونالد ترامپ و ولادیمیر پوتین، ممکن است نامه مورد ادعای ترامپ از طریق رابط روس و سفیر جمهوری اسلامی در مسکو تقدیم بیت رهبری شده باشد. هرچند «جهان‌صنعت» قادر نیست صحت و سقم این گمانه‌زنی‌های رسانه‌ای را به‌طور مستقل تایید یا رد کند. با این همه اما نکته حائز اهمیت در متن خبر مختصری که حوالی نیمروز جمعه درباره دیدار سفیر جمهوری اسلامی در مسکو و معاون وزیر امور خارجه روسیه روی خروجی خبرگزاری‌های داخلی رفت، این بود که در متن و البته تیتر این خبر مشخصا تاکید شده بود که محور اصلی این دیدار «رایزنی درباره موضوع برنامه هسته‌ای ایران» بوده است. بنابر اطلاعیه‌ای که وزارت امور خارجه روسیه روز جمعه منتشر کرد، «سرگئی ریابکوف، معاون وزیر امور خارجه روسیه با کاظم جلالی، سفیر ایران در روسیه دیدار و طرفین درباره حل‌وفصل برنامه هسته‌ای ایران گفت‌وگو کرده‌اند.» همچنین در بخش دیگری از این بیانیه تاکید شده که «موضوعات موجود در دستورکار بین‌المللی مورد علاقه متقابل ازجمله در پرتو نشست جاری شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و همچنین در رابطه با تلاش‌های بین‌المللی برای حل‌وفصل برنامه هسته‌ای ایران مورد بحث و بررسی قرار گرفته است.» وزارت خارجه روسیه همچنین با اشاره به توجه طرفین به «نتایج مذاکرات دوم فوریه وزیران خارجه دو کشور» تصریح کرده که طرفین «برای تقویت بیشتر هماهنگی دوجانبه در راستای تصمیمات و رهنمودهای مربوطه رهبری روسیه و ایران به‌طور متقابل متعهد شده‌اند.»

■ **تکذیب تماس واشنگتن با تهران تا شامگاه پنجشنبه**

با این همه اما در حالی از حوالی بعدازظهر جمعه با انتشار خبر فوری فاکس‌نیوز به نقل از دونالد ترامپ، شاهد بالا گرفتن تصاعدی گمانه‌زنی‌ها و تحلیل‌های رسانه‌ای درباره احتمال صحت و سقم ادعای ترامپ درخصوص ارسال این نامه به رهبری، چگونگی ارسال این نامه احتمالی و اینکه آیا به‌واقع مسکو رسما در قامت میانجی تهران و واشنگتن ایفای نقش می‌کند و البته مهم‌تر از آن، محتوای نامه ترامپ بودیم که حتی تا ساعات پایانی شامگاه پنجشنبه نیز کماکان اخباری مخابره می‌شد که یا از عدم برقراری هرگونه تماس میان تهران و واشنگتن حکایت داشت یا از آن ناامیدکننده‌تر، از تلاش دوچندان کاخ سفید برای تشدید فشار حداکثری علیه ایران از طریق اعمال فشار به برخی شرکای اقتصادی و همسایگان ایران و مسدودسازی هرگونه مسیر تعامل تجاری و پولی-بانکی که به‌ویژه به‌نحوی به بحث فروش نفت ایران مربوط باشد.

این در حالی بود که بنابر آنچه حوالی ساعت۲۳ شامگاه پنجشنبه به وقت تهران روی خروجی منابع خبری و خبرگزاری‌ها رفت، فرستاده کاخ سفید در امور غرب آسیا در جریان یک نشست مطبوعاتی اعلام کرد که «تاکنون با ایران مذاکره نکرده‌ایم.» استیو ویتکاف که در بخش‌های مختلف این نشست مطبوعاتی به تناوب درباره موضوعات و مسائلی همچون پرونده هسته‌ای ایران و تحرکات منطقه‌ای جمهوری اسلامی اظهارنظر می‌کرد، وقتی با این پرسش مواجه شد که آیا کاخ سفید برای آزادی اسرای آمریکایی-اسرائیلی در غزه با تهران نیز وارد مذاکره شده یا نه تصریح کرد: «من به‌طور مستقیم با ایرانیان مذاکره نکرده‌ام و بنابر دانش من، تاکنون هیچ‌یک از اعضای دولت آمریکا با ایران مذاکره نکرده است.»

■ **ادعای آمریکا برای افزایش سطح فقر در ایران**

این تحولات اما در شرایطی حوالی بعدازظهر به اینجا رسید که ناگهان یک رسانه آمریکایی نزدیک به کاخ سفید به نقل از شخص رییس‌جمهور ایالات‌متحده از ارسال نامه ترامپ به رهبری خبر داد که پیش از آن، نه‌تنها فرستاده ویژه رییس‌جمهور آمریکا به منطقه غرب آسیا منکر هرگونه تعامل و مراوده با مقام‌های جمهوری اسلامی شده بود که همزمان وزیر خزانه‌داری آمریکا نیز در اظهاراتی ستیزه‌جویانه از تلاش واشنگتن برای «تعطیل کردن فروش نفت ایران» سخن گفت و فراتر از آن مدعی شد: «فقیر کردن مجدد ایران، آغاز سیاست تحریمی به‌روز شده ما خواهد بود.» اسکات بسنت، وزیر خزانه‌داری آمریکا که در اظهارات شامگاه پنجشنبه خود باردیگر زبان به تهدید جمهوری اسلامی گشوده بود، همچنین در شرایطی از تشدید تحریم‌های غیرقانونی ایالات متحده علیه جمهوری اسلامی سخن گفت که در ادامه ادعا کرد: «آمریکا صنعت نفت و فروش نفت ایران را تعطیل خواهد کرد و برای این کار، از معیارها و جدول زمانی از پیش تعیین‌شده استفاده می‌کنیم.» این اظهارات بسنت علیه ایران به‌ویژه به این دلیل موردتوجه ناظران قرار گرفت که پیشتر رسانه‌ها به نقل از منابع آگاه گزارش کرده بودند که دولت ترامپ در حال بررسی طرحی است که براساس آن، نفتکش‌های ایرانی در دریا متوقف و بازرسی شوند تا بدین ترتیب مانع از روند فروش نفت از سوی تهران شوند. جالب آنکه در متن برخی از همین گزارش‌های رسانه‌ای نیز صراحتا به این مساله اذعان شده که قرار است این اقدام مغرضانه و ستیزه‌جویانه کاخ سفید علیه ایران، تحت توافقی به اصطلاح «بین‌المللی» صورت پذیرد.

■ **ترامپ درپی توقیف نفت ایران روی آب!**

ترامپ که چه در کارزار تبلیغاتی خود و چه به‌ویژه پس از پیروزی در انتخابات ریاست‌جمهوری ایالات‌متحده و بازگشت به کاخ سفید، به دفعات وعده داده که با احیای سیاست «فشار حداکثری» علیه ایران، شرایطی را ایجاد خواهد کرد که جمهوری اسلامی را از اقتصاد جهانی منزوی کرده و صادرات نفت ایران را به صفر برساند، در همین مدت کوتاهی که به کاخ سفید بازگشته تاکنون، دو دور تحریم تازه نیز علیه ایران اعمال کرده است؛ تحریم‌هایی که شرکت‌ها و ناوگان نفتکش‌های قدیمی ایران را هدف قرار داده که بدون بیمه‌های غربی فعالیت کرده و محموله‌های نفتی کشورهای تحت تحریم را حمل می‌کنند.

همزمان با این تحرکات، بنابر گزارش رویترز در روز پنجشنبه هفته گذشته که به نقل از شش منبع آگاه که نخواستند نامشان فاش شود، منتشر شد، «مقام‌های دولت ترامپ درحال حاضر به‌دنبال راه‌هایی هستند تا ازطریق کشورهای هم‌پیمان، کشتی‌های نفتی ایران را در گذرگاه‌های کلیدی مانند تنگه مالاکا در آسیا و مسیرهای دریایی دیگر متوقف و بازرسی کنند.» به گفته این منابع آگاه که با رویترز صحبت کردند، «این اقدام باعث تاخیر در تحویل نفت‌خام به پالایشگاه‌ها خواهد شد و همچنین طرف‌های درگیر در این تجارت را در معرض آسیب‌های اعتباری و تحریم‌های جدید قرار می‌دهد.» این در حالی است که دولت ترامپ همزمان در حال بررسی این است که آیا می‌توان این بازرسی‌ها را تحت چارچوب به اصطلاح «ابتکار امنیتی اشاعه» که در سال۲۰۰۳ برای مقابله با قاچاق سلاح‌های کشتار جمعی ایجاد شد، انجام داد یا خیر؟! طرحی که تحت امر ایالات‌متحده اجرا و هدایت می‌شود و بیش از یکصد دولت نیز آن را امضا کرده و به همکاری برای اجرای آن متعهد شده‌اند.

■ **فشار واشنگتن به بغداد برای کاهش وابستگی به تهران**

با این همه اما به جز طرحی که بنابر گزارش رویترز دولت ترامپ به استفاده از آن، در تلاش برای توقیف نفت‌های ایران روی آب‌های بین‌المللی است، کاخ سفید تلاش دیگری را نیز به‌منظور اعمال فشار به شرکای تجاری و همسایگان ایران آغاز کرده تا به این ترتیب نیز از فروش نفت و البته گاز ایران جلوگیری کند. تمی بروس، سخنگوی وزارت امور خارجه آمریکا که او نیز شامگاه پنجشنبه در نخستین نشست مطبوعاتی خود حاضر شده بود، در بخشی از سخنانش از دولت عراق خواست تا وابستگی خود به انرژی ایران را هرچه سریع‌تر کاهش دهد. این دیپلمات آمریکایی که به پرسشی درباره تمدید معافیت‌های عراق برای واردات گاز از ایران پاسخ می‌داد، در این رابطه گفت: «آمریکا درحال بررسی تمام معافیت‌های تحریمی موجود اعمال شده بر عراق است که هر درجه از تسهیلات اقتصادی یا مالی را برای ایران فراهم می‌کند.» اشاره بروس به معافیت‌هایی است که روز گذشته، ۸ مارس، آخرین روز آن بود و در حال حاضر، عملا منقضی شده است.

■ **واکنش نمایندگی ایران در سازمان ملل**

این در حالی است که نمایندگی جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل در پاسخ به سوال رسانه‌های آمریکایی مبنی بر این نامه ادعایی اعلام کرد: تاکنون چنین نامه‌ای دریافت نکرده‌ایم

■ **سال نو، سالی نکوست؟!**

بدین ترتیب در شرایطی که ناظران از حوالی بعد از ظهر جمعه که فاکس‌نیوز از نامه ادعایی ترامپ به رهبری خبر داد، بحث از محتوای این نامه را در صدر مباحث و تحلیل‌های خود قرار داده‌اند، به نظر می‌رسد از این پس، صرفا باید منتظر بمانیم تا روشن شود که اولا آنچه ترامپ در این رابطه ادعا کرده تا چه میزان صادقانه بوده، ثانیا محتوای نامه احتمالی او به رهبری چیست و ثالثا که البته طبیعتا مهم‌تر از دو مورد نخست است، پاسخ رهبری و تهران به نامه ترامپ و اقدامات واشنگتن چه خواهد بود؛ پاسخی که اگرچه طبیعتا بسته به لحن و محتوای نامه ارسالی ترامپ، متفاوت خواهد بود اما به هر حال، آن است که مشخص می‌کند که آینده روابط تهران و واشنگتن به چه سمت و سویی خواهد رفت؛ همانطور که می‌تواند روشن کند چه سرنوشتی در انتظار پرونده هسته‌ای جمهوری اسلامی خواهد بود و مهم‌تر از تمامی این موارد، تحریم‌های شدید اقتصادی علیه ایران و ایرانیان تا کجا ادامه خواهد یافت و اینکه آیا می‌توان به پایان این روزگار سخت تحریمی امیدوار بود یا نه؛ تحریم‌هایی که به‌شدت بر اقتصاد مملکت و معیشت ملت فشار آورده و منجر به کاهش ارزش پول ملی و بالا گرفتن بی‌سابقه بحران ارزی شده و شاید اکنون که بالاخره ترامپ دریافته با احیای سیاست فشار حداکثری راه به جایی نمی‌برد و تنها راه پیش‌روی او برای دستیابی به توافق برد-برد با ایران این است که مسیر معقول دیپلماسی و مذاکره را پیش بگیرد و قدم در راه گفت‌وگو و نامه‌نگاری بگذارد، بتوان امیدوار بود که بهار پیش‌رو و سال نوی خورشیدی که چند روزی بیشتر تا آغازش نمانده، بهاری دلکش و زیباتر از تمامی بهارهای تحریم‌زده این سال‌هایی باشد که گذشت!

دیپلماسی

پزشکیان در دیدار ۳ سفیر جدید جمهوری اسلامی:

ایران دنبال تعامل حداکثری با همه کشورهاست

ایرنا- مسعود پزشکیان در دیدار رضا نجفی، رامین زارع و مرضیه افخم نماینده و سفیران جدید جمهوری اسلامی در مقر سازمان ملل در وین، نیکاراگوئه و اسلوونی، تلاش برای شناساندن ظرفیت‌های کشور، تقویت ارتباطات اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و علمی و دانشگاهی کشورمان با جهان، رفع موانع و فراهم کردن زیرساخت‌های تسهیل تجارت خارجی را از اهم ماموریت‌ها و وظایف نمایندگان و سفرای کشورمان در مجامع بین‌المللی و کشورهای مختلف عنوان کرد و اظهار داشت: امیدوارم تلاش‌های شما در راستای انجام وظایف محوله نتیجه‌بخش و موجب رشد و ارتقای تعاملات خارجی کشورمان با سازمان‌های بین‌المللی و کشورهای مقصد شود. رییس‌جمهور با تاکید بر اینکه دولت چهاردهم به دنبال تعامل حداکثری با همه کشورهای جهان برمبنای احترام متقابل، پرهیز از اختلاف و توسعه صلح و امنیت جهانی است، از نماینده و سفرای جدید کشورمان در مقر سازمان ملل در وین، نیکاراگوئه و اسلوونی خواست ضمن تبیین آثار و پیامدهای تحریم‌های ظالمانه آمریکا علیه ملت ایران، در راستای نشان دادن حقایق کشورمان و رفع ایران‌هراسی در کشورهای محل ماموریت خود مجدانه بکوشند. در این دیدار رضا نجفی، رامین زارع و مرضیه افخم نیز گزارشی از آخرین وضعیت تعاملات ایران با سازمان‌های بین‌المللی و همچنین سطح روابط سیاسی، اقتصادی و فرهنگی با کشورهای محل ماموریت خود به پزشکیان ارائه کردند.

به‌منظور شرکت در نشست سازمان همکاری اسلامی

عراقچی به عربستان سفر کرد

ایلنا- سید عباس عراقچی، وزیر امور خارجه ایران به عربستان سفر کرد و در این سفر ضمن شرکت و سخنرانی در نشست وزیران خارجه سازمان همکاری اسلامی با دبیرکل سازمان همکاری اسلامی و برخی وزیران خارجه کشورهای عضو این سازمان دیدار دوجانبه خواهد داشت. در نشست روز جمعه سازمان همکاری اسلامی که به ابتکار و پیشنهاد جمهوری اسلامی ایران در سطح وزیران خارجه کشورهای این سازمان برگزار شد، ادامه طرح استعماری رژیم صهیونیستی برای نسل‌کشی در غزه و امحای فلسطین در دستور کار بود و انتظار می‌رود وزیران سازمان همکاری اسلامی با موضعی واحد و قاطع علیه هرگونه توطئه کوچاندن اجباری مردم غزه از این باریکه مخالفت کنند. همچنین انتظار می‌رود وزیران سازمان همکاری ضمن حمایت از بازسازی غزه و ارسال کمک‌های بشردوستانه به مردم مظلوم فلسطین، خواستار مواخذه و مجازات سران رژیم صهیونیستی به خاطر ارتکاب جنایات جنگی و نسل‌کشی شوند. نشست سازمان همکاری اسلامی روز گذشته در جده عربستان برگزار شد.

سفیر روسیه در تهران:

تجارت ایران و اتحادیه اقتصادی اوراسیا به‌زودی آغاز می‌شود

ایسنا- الکسی ددوف ،سفیر فوق‌العاده و تام‌الاختیار فدراسیون روسیه در جمهوری اسلامی ایران در گفت‌وگوی اختصاصی با تلویزیون بریکس (تی‌وی بریکس) درباره همکاری روسیه و ایران در تجارت، فرهنگ و گردشگری صحبت کرد و در واکنش به این پرسش درباره وضعیت کنونی تجارت دوجانبه بین روسیه و ایران گفت: «تجارت بین روسیه و ایران به‌طور کلی روند مثبتی را نشان می‌دهد اما هنوز زود است که درباره ظرفیت کامل آن صحبت کنیم. انتظار می‌رود حجم تجارت ایران و روسیه در سال۲۰۲۴ حدود ۱۵درصد نسبت به سال ۲۰۲۳ (که ۴/۲میلیارد دلار بود) افزایش یابد.

ما انتظار داریم که نشست کمیسیون دائمی همکاری‌های تجاری و اقتصادی ایران و روسیه که برای ماه‌های آینده برنامه‌ریزی شده و این‌بار در روسیه برگزار خواهد شد، به این روند شتاب بیشتری ببخشد. انتظار داریم که در پایان سال جاری هم حجم تجارت دوجانبه افزایش بیشتری پیدا کند.» این دیپلمات روس گفت: «ایجاد زیرساخت پرداخت مستقل مشترک و گذار به تسویه‌حساب‌های دوجانبه با ارزهای ملی در ماده۲۰ پیمان مشارکت راهبردی جامع بین فدراسیون روسیه و جمهوری اسلامی ایران (۱۷ ژانویه ۲۰۲۵) پیش‌بینی شده است. دو کشور تقریبا به‌طور کامل به تسویه‌حساب‌های متقابل با ارزهای ملی از طریق سیستم‌های مالی و بانکی خود روی آورده‌اند. روسیه شروع به پذیرش کارت‌های سیستم پرداخت شتاب ایران کرده است. انتظار می‌رود که کارت‌های میر روسیه هم در آینده نزدیک در ایران راه‌اندازی شوند. همه این اقدامات بدون شک تاثیر مثبتی بر روابط تجاری و اقتصادی دو کشور خواهد داشت، عملیات تجاری را تسهیل می‌کند و زمینه‌های همکاری‌های اقتصادی را گسترش می‌دهد.»

الکسی ددوف در مصاحبه با تی‌وی بریکس تاکید کرد: «توافق تجارت آزاد بین اتحادیه اقتصادی اوراسیا و ایران در ۲مارس۲۰۲۵ توسط شورای نگهبان ایران تایید شد. به لطف این اتفاق، می‌توانیم درباره آغاز اجرای این توافق در آینده‌ای نزدیک صحبت کنیم. اتحادیه اقتصادی اوراسیا امروز بازاری با ۱۹۰میلیون نفر جمعیت است که برای ایران شرایط ترجیحی در واردات کالا، رویه‌های گمرکی ساده و مقررات فنی آسان را فراهم می‌کند. همین شرایط برای بازار ایران هم برای صادرکنندگان کشورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا فراهم است. این یک همکاری کاملا سودمند دوجانبه است که منافع مردم را تامین می‌کند.» سفیر روسیه گفت که بریکس یک پلتفرم بین‌المللی مهم برای همکاری با شرکای ایرانی است. این مقام روس خاطرنشان کرد: «ارزش‌های این ساختار، از جمله احترام به حقوق بین‌الملل، حاکمیت ملی و منافع متقابل، به رسمیت شناختن حق مسلم هر کشور در انتخاب مسیر توسعه خود، همچنین همبستگی و کمک متقابل، به طور کامل مورد تایید مسکو و تهران است. دوستان ایرانی ما بارها علاقه خود را به همکاری در بخش‌های نوآورانه و دانش‌بنیان اقتصاد اعلام کرده و آمادگی خود را برای به اشتراک‌گذاری تجربیات در برخی حوزه‌ها نشان داده‌اند. ما کاملا از آنها حمایت می‌کنیم.»

با وجود مخالفت ایالات متحده صورت گرفت

انتخاب ایران به‌عنوان معاون شورای اجرای OPCW

نشست ۱۰۸شورای اجرایی سازمان منع سلاح‌های شیمیایی (OPCW)، از تاریخ ۱۴ تا ۱۷ اسفندماه۱۴۰۳ در لاهه برگزار و ایران در آن به‌عنوان معاون شورای اجرایی انتخاب شد. این انتخاب در حالی اتفاق افتاد که نماینده آمریکا با انتخاب ایران مخالفت کرد. درنهایت تصمیم مربوط به انتخاب ایران به عنوان معاون شورای اجرایی و عضو هیات رییسه این شورا به تصویب این نهاد رسید. هرچند در این نشست آمریکایی‌ها مخالفت خود را با انتخاب نماینده ایران اعلام کردند اما تایید ایران از سوی سایر اعضا سبب شد مخالفت آمریکا منتج به نتیجه موردنظر واشنگتن نشود. پیش از ابراز مخالفت نماینده آمریکا، تمامی کشورهای آسیایی موافقت خود را با انتخاب ایران به عنوان معاون شورای اجرایی و معرفی آن به‌عنوان نماینده گروه آسیا اعلام کرده بودند. انتخاب ایران در گروه آسیا با اجماع و بدون هیچ‌گونه مخالفت و ملاحظه‌ای صورت گرفت. شورای اجرایی سازمان منع سلاح‌های شیمیایی به‌عنوان بازوی اجرایی آن سازمان و دارای ۴۱ عضو و چهار معاون است که از مناطق جغرافیایی مختلف انتخاب می‌شوند. شورای اجرایی وظیفه خطیر اجرای امور و پایبندی به کنوانسیون منع سلاح‌های شیمیایی را رصد و نظارت می‌کند.

روایت

رافائل گروسی با ابراز نگرانی نسبت‌به برخی ابعاد پرونده هسته‌ای جمهوری اسلامی

تحریم ایران بی‌اثر است!

«**جهان‌صنعت**»- نشست فصلی شورای حکام آژانس در روزهای پایانی هفته‌ای که گذشت برگزار شد. نشستی که طی آن، تروئیکای اروپایی که همان ۳ قدرت اروپایی عضو برجام هستند، یک‌بار به‌طور مستقل از ایالات متحده و یک نوبت نیز همراه با آمریکا علیه برنامه هسته‌ای ایران بیانیه صادر کردند. همزمان نمایندگی اتحادیه اروپا در سازمان‌های بین‌المللی مستقر در وین نیز در بیانیه‌ای جداگانه با اشاره به ابعاد گوناگون پرونده هسته‌ای جمهوری اسلامی و طرح ادعاهایی درباره آنچه به‌عنوان ابعاد پیدا و پنهان این پرونده مطرح کرد، بی‌توجه به اینکه جمهوری اسلامی کماکان عضوی از برجام است و تنها کشوری که از این توافق خارج شده، ایالات‌متحده است، از ایران خواست که فورا به برجام بازگردد.

همزمان با این تحولات اما مدیرکل آژانس نیز در اظهارات روز گذشته خود به پرونده هسته‌ای ایران پرداخت و جالب آنکه صراحتا اذعان کرد که «تحریم ایران بی‌اثر است!» آن هم در شرایطی که پیشتر سه‌کشور اروپایی عضو برجام یا همان تروئیکای اروپایی نیز در بیانیه مشترک خود که مستقل از آمریکا منتشر شد، تصریح کردند که «به‌دنبال حل‌وفصل دیپلماتیک موضوع هسته‌ای ایران هستند.» اما رافائل گروسی که روز گذشته در گفت‌وگو با شبکه خبری بلومبرگ در این رابطه اظهارنظر می‌کرد، در بخشی از سخنانش گفت: «تحریم‌های کارکردی ندارند. ایران به‌وضوح آنها را دور می‌زند. برنامه هسته‌ای ایران — به ویژه از ۲۰۱۸ — رشد عظیمی داشته است.» این در حالی بود که بلومبرگ نیز در این گزارش تصریح کرده که سازمان بین‌المللی انرژی اتمی در زمانی که دونالد ترامپ در میانه دولت نخست خود از برجام خارج شد، پیوسته به پایبندی ایران به تعهداتش در برجام اذعان داشت. این در حالی بود که این رسانه روز گذشته نیز با یادآوری آنچه در این سال‌ها در رابطه با پرونده هسته‌ای ایران مطرح شده، به نقل از گروسی نوشت: «از آن زمان، برنامه هسته‌ای ایران سرعت بیشتری گرفته است.»

جالب آنکه در حالی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در اواخر فوریه مدعی شد که ایران ذخایر اورانیوم غنی‌شده خود در سطح نزدیک به درجه تسلیحاتی را طی سه‌ماه، ۵۰درصد افزایش داده و «تبدیل این ماده به سوخت مورد نیاز برای یک کلاهک جنگی فقط چند روز زمان می‌برد» که بنابر اذعان بلومبرگ، بازرسان آژانس روزانه در ایران فعالیت می‌کنند و می‌گویند که می‌توانند هرگونه انحراف احتمالی در استفاده از اورانیوم را قبل از تبدیل آن به سلاح تشخیص دهند. با وجود این گزارش بلومبرگ اما گروسی مدعی است که پس از کش‌وقوس‌های فراوان ازسوی آمریکا، جناح‌های مختلفی در ایران اکنون در حال بحث بر سر این هستند که آیا ایران باید برای تضمین امنیت خود به سلاح بازدارنده هسته‌ای دست پیدا کند یا نه!

بلومبرگ اما در ادامه گزارش خود نوشته است: «ایران تنها کشوری نیست که چنین نگرانی‌هایی دارد. در جهانی که روزبه‌روز ناامن‌تر می‌شود، کشورهای بیشتری از خود می‌پرسند که آیا آنها نیز به یک بازدارنده هسته‌ای نیاز دارند یا خیر.» گروسی گفته است: «چند سال پیش، بحث درباره سلاح‌های هسته‌ای یک تابو بود اما اکنون این گفت‌وگوها در برخی کشورها در حال انجام است و این یعنی فرسایش مداوم هنجارها.» به گزارش بلومبرگ، کارشناسان کنترل تسلیحات می‌گویند: ترجیح دولت ترامپ برای استفاده از تهدید و اجبار اقتصادی به‌جای چندجانبه‌گرایی و دیپلماسی، می‌تواند ناامنی جهانی را تشدید کند و کشورهای بیشتری را به سمت دستیابی به سلاح هسته‌ای سوق دهد. در سال‌های اخیر، مقامات در آلمان، ژاپن، لهستان، عربستان سعودی و کره جنوبی همگی به‌طور علنی درباره داشتن یک بازدارنده هسته‌ای بحث کرده‌اند.

به هر تفسیر اما ادعاهای تازه گروسی درباره پرونده هسته‌ای ایران باعث شد کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس در بیانیه‌ای به این ادعاها واکنش نشان دهد و با اشاره به اینکه «مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی برای چندمین‌بار اظهارات سیاسی علیه ملت ایران را ذیل گزارش خود به شورای حکام ارائه کرده»، نکاتی را به اطلاع رافائل گروسی برساند. کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس با اشاره به اظهار نگرانی مدیرکل آژانس در این خصوص که «ذخایر اورانیوم با غنای ۶۰درصد به ۲۷۵کیلوگرم رسیده»، نوشته: «معلوم نیست که علت نگرانی قانونی و فنی ایشان چیست؟ مطابق ماده چهارم NPT، تمام کشورهای عضو، دارای ۳ حق غیرقابل‌نقض هستند: ۱- تحقیق و توسعه، ۲- تولید و ۳- بهره‌برداری و استفاده از صنعت هسته‌ای.»

اعضای این کمیسیون تخصصی مجلس همچنین با اشاره به بخش دیگری از ادعاهای گروسی در این رابطه که ایران از عدم اجرای پروتکل الحاقی سخن گفته، به او یادآور شده که: «اولا؛ اجرای پروتکل الحاقی برای ملت ایران، داوطلبانه بوده و نه الزامی، ثانیا؛ اجرای داوطلبانه پروتکل الحاقی در برجام نیز مشروط به رفع تحریم‌ها ازسوی کشورهای غربی بوده و با عنایت به اینکه تعهدات در توافقنامه‌ها دوطرفه است.» نویسندگان این بیانیه همچنین با اشاره به ادعای دیگر مدیرکل آژانس درباره فعالیت‌های هسته‌ای جمهوری اسلامی در اماکن اعلام نشده، آورده‌اند: «آقای مدیرکل به خوبی می‌داند که منشأ چنین ادعاهایی، گزارش‌های رژیم صهیونیستی بوده و گزارش‌های باند خیانتکار قاتل، برای ملت‌های آزاده دنیا ازجمله ملت ایران، هیچ اعتباری ندارد و چنان که بارها اعلام شده تمام فعالیت‌های هسته‌ای ایران زیرنظر آژانس و کاملا صلح‌آمیز است.» کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس همچنین در پایان این بیانیه به مدیرکل آژانس توصیه کرده که: «اولا؛ آژانس را از آلت دست شدن برای برخی از کشورهای زورگوی دنیا خارج کند، ثانیا؛ رفتار آژانس و اظهارات خود را براساس قوانین آژانس و صرفا در حوزه فنی تنظیم کرده و از اظهارات سیاسی پرهیز کند، ثالثا؛ به ملت ایران پاسخ دهد با عنایت به اینکه ۹۲درصد تمام بازرسی‌های طول تاریخ آژانس در جهان درطول سال‌های اجرای برجام در ایران اعمال شده، چگونه ادعا می‌کنند که صنعت هسته‌ای ایران صلح‌آمیز نیست؟!» رابعا؛ آژانس بین‌المللی انرژی موظف است که به کشورهای هسته‌ای عضو NPT از جمله جمهوری اسلامی ایران، کمک فنی کند، مناسب است آقای گروسی به ملت ایران در این زمینه گزارش دهد که چه کمک فنی هسته‌ای به ملت ایران انجام داده است؟ خامسا؛ کشورهای مختلفی مانند فرانسه و آلمان تعهدات هسته‌ای گستردهای نسبت به ملت ایران داشته و میلیاردها دلار در این زمینه به ملت ایران بدهکارند. لازم است مدیرکل آژانس، کشورهای مذکور را ملزم به انجام تعهدات هسته‌ای و پرداخت مطالبات ملت ایران کند.

در پایان به نمایندگی از سوی ملت ایران به مدیرکل آژانس قویا اعلام می‌داریم که این ملت کهن و متمدن از دستاوردهای علمی و فناوری‌هایی که با کمک دانشمندان خویش به‌دست آورده، تحت هر شرایطی مراقبت و دستان متجاوز به سرمایه‌های خود را قطع خواهد کرد.

مجلس شورای اسلامی نیز به منظور صیانت از منافع ملی، چنانچه رفتاری خلاف منافع ملت ایران مشاهده کند، پاسخ قاطع خود را از طریق تصویب قوانین جدید لازم‌الاجرا ارائه خواهد داد.»

«جهان صنعت» بررسی می‌کند

ذی‌نفعان پنهان دلار ارزان

«**جهان صنعت**» – اعضای مجلس دوازدهم سرانجام عبدالناصر همتی، وزیر اقتصاد دولت چهاردهم را به صحن علنی مجلس کشاندند و با ندادن رای اعتماد دوباره به او از وزارت برکنارش کردند. جدای از اینکه آیا عبدالناصر همتی کارآمد بود یا سیاست‌های ارزی را گونه‌ای رهبری کرد که قیمت دلار به اوج رسید و روز رفتنش در نقطه ۹۴هزارتومان ایستاد، این روزها دوباره مقوله نرخ ارزهای معتبر و به‌ویژه قیمت هر دلار آمریکا در محافل سیاسی و کارشناسی و اقتصادی در کانون توجه قرار دارد.

■ داستان استقلال بانک مرکزی

پیش از پاسخ‌دادن به این پرسش یادآوری می‌کنیم بانک مرکزی در حالی سیاستگذار ارزی به‌حساب می‌آید که در حال حاضر به‌دلایل گوناگون فاقد اختیارات لازم و کافی برای دراختیار گرفتن فرماندهی ارزی و پولی است و به‌دلیل تنگناهای سیاسی برای اثربخشی در داستان نرخ ارز استقلال کافی ندارد. مدیریت ارشد بانک مرکزی هرکس که باشد، باید در چارچوب الزام‌های سیاست خارجی ایران و نیز براساس سلیقه سیاسی برتر در کشور عمل کند و البته در این چارچوب است که می‌تواند برخی ابتکارها و نوآوری‌ها را تجربه کرده و از آن مسیرها بر نرخ ارز به‌مثابه قلب سیاست‌های ارزی موثر باشد. به این ترتیب اگر بازار ارز سامان ندارد و نوسان‌های سیاستگذاری ارزی به چشم می‌آید و نگرانی ایجاد می‌کند نباید سهم و نقش بانک مرکزی را بیش از آنچه هست بالا و پررنگ کرد.

■ وضعیت موجود از نظر فعالان اقتصادی

واقعیت این است که بازرگانان ایرانی شامل واردکنندگان و صادرکنندگان خواست‌های جداگانه درباره نرخ ارز دارند. واردکنندگان به‌طور ذاتی تمایل دارند قیمت ارز به ریال ایران پایین باشد و صادرکنندگان برعکس اما بازرگانان ایرانی پیش و بیش از آنکه این خواست خود را دنبال کنند می‌خواهند سیاست‌های ارزی باثبات باشد و آنها با آگاهی از این وضعیت برنامه‌ریزی کنند. در یک نشست تخصصی در یکی از تشکل‌های بزرگ خصوصی در تهران یحیی آل‌اسحاق، عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی تهران، به تاثیر سیاست بر اقتصاد کشور و نوسانات ارزی اشاره کرد و تاکید داشت که اقتصاد ایران از شرایط عادی خارج شده و تصمیم‌گیری‌های اقتصادی تحت‌تاثیر عوامل متعدد داخلی و خارجی است. او همچنین به ارتباط مستقیم نوسانات ارزی با کل اقتصاد کشور پرداخت و گفت: تغییرات نرخ ارز بر تمامی شاخص‌های اقتصادی اثرگذار است و نمی‌توان این موضوع را نادیده گرفت. نرخ ارز در ایران تحت‌تاثیر عوامل متعدد، از جمله مسائل بین‌المللی قرار دارد و بازیگران این حوزه تنها تصمیم‌سازان اقتصادی نیستند.

این عضو هیات نمایندگان اتاق تهران با تاکید بر اینکه سیاستگذاری‌های ارزی خارج از کنترل سیاستگذاران اقتصادی کشور قرار گرفته، تصریح کرد که وزیر اقتصاد و رییس کل بانک مرکزی در این حوزه تاثیرگذاری محدودی دارند چراکه بازیگران اصلی بازار ارز در داخل و خارج کشور حضور دارند. بانک مرکزی نیز چه بخواهد و چه نخواهد، مسوول تنظیم بازار است اما با محدودیت‌های بسیاری مواجه است. آل‌اسحاق در ادامه با اشاره به تاثیر سیاست‌زدگی بر اقتصاد ایران افزود که اقتصاد ما بیش از اندازه تحت‌تاثیر سیاست قرار گرفته و این یک چالش جدی است. تصمیم‌های اقتصادی باید برمبنای منطق اقتصادی اتخاذ شود اما در ایران، سیاست به‌طور قابل‌توجهی بر اقتصاد سایه افکنده است.

■ ارزی برای عرضه در بازار مبادله وجود ندارد

گلنار نصرالهی، مشاور وزیر صنعت، معدن و تجارت، در نشست فعالان اقتصادی بخش‌خصوصی، ضمن تشریح وضعیت بازار ارز و مشکلات مرتبط با تخصیص آن، تاکید کرد که دولت در تلاش است تا چالش‌های پیش‌روی بخش تولید و تجارت را کاهش دهد. او همچنین به ضرورت همکاری نزدیک‌تر میان دولت و فعالان اقتصادی اشاره کرد و گفت که سیاست و اقتصاد نباید در هم تنیده شوند.

نصرالهی با اشاره به محدودیت‌های ارزی کشور گفت: یکی از چالش‌های اصلی ما در حال حاضر، نحوه تخصیص ارز به بخش‌های مختلف اقتصادی است. محدودیت منابع ارزی باعث شده که ناچار به اولویت‌بندی در تخصیص ارز باشیم و در این زمینه، مواد اولیه واحدهای تولیدی نسبت‌به ماشین‌آلات اولویت بیشتری داشته‌اند. او با تاکید بر اینکه وزارت صمت در تلاش است تا روند تخصیص ارز را بهبود بخشد، افزود: از حدود چهارماه پیش، تخصیص ارز برای واردات ماشین‌آلات آغاز شده اما به‌دلایل مختلف این روند با کندی همراه بوده است. با این حال اگر روند تخصیص ارز طولانی شده است، پیشنهاد می‌کنم که این موضوع را از طریق معاونت مربوطه و دفاتر تخصصی پیگیری کنید تا در صورت امکان، اصلاحات لازم انجام شود. نصرالهی به موضوع بازار مبادله ارز و طلا نیز پرداخت و گفت زمانی‌که این بازار شکل گرفت، ما در جلسات متعدد با بانک مرکزی درباره چالش‌های احتمالی آن بحث کردیم. متاسفانه بسیاری از پیش‌بینی‌های ما به واقعیت پیوست و اکنون شاهدیم که این بازار با مشکلات متعددی روبه‌رو شده است؛ از جمله اینکه ارزی برای عرضه در این بازار وجود ندارد.

مشاور وزیر صمت در ادامه، به موضوع واردات بدون انتقال ارز اشاره کرد و گفت: در سال‌های گذشته، وزارتخانه از این روش حمایت می‌کرد تا صادرکنندگان و واردکنندگان بتوانند ارز مورد نیاز خود را به‌طور مستقیم تبادل کنند اما در شرایط کنونی که با محدودیت منابع ارزی مواجه هستیم، چاره‌ای جز تعیین اولویت‌ها نداریم. بر همین اساس، برخی کالاها که مشابه داخلی دارند یا جزو کالاهای لوکس محسوب می‌شوند، در اولویت پایین‌تر قرار گرفته‌اند.

او درخصوص تخصیص ارز به قطعات یدکی گفت: برای قطعات یدکی، یک بخش جداگانه در نظر گرفته شده است تا نیازهای واحدهای تولیدی در این زمینه سریع‌تر تامین شود. در حال حاضر، میانگین زمان تخصیص ارز برای قطعات یدکی واحدهای تولیدی حدود ۶۰ تا ۶۵روز است و برای بخش بازرگانی، این زمان حدود ۱۰روز بیشتر است.

مشاور وزیر صمت، بر ضرورت کاهش دخالت‌های دولتی در اقتصاد تاکید کرد و گفت: همه ما بر این باور هستیم که سیاست و اقتصاد باید تا حد امکان از یکدیگر جدا شوند. تجربه نشان داده است که هرچه دولت کمتر در بازار مداخله کند، عملکرد بخش‌خصوصی بهبود خواهد یافت. امیدواریم با همکاری دولت و فعالان اقتصادی، شرایط بهتری برای تولید و تجارت فراهم شود.

■ مشکلات ناشی از خالی‌فروشی و تاخیر در تخصیص ارز

کاوه زرگران از فعالان بازرگانی خارجی با اشاره به نوسانات نرخ ارز در کشورهای دیگر، به مقایسه تغییرات نرخ ارز در روسیه پرداخت و گفت: بررسی نرخ ارز روسیه نشان می‌دهد که از ۵ فوریه تاکنون، ارزش روبل ۱۲درصد تقویت شده است. نرخ برابری ۱۰۰روبل در آن زمان برابر با یک دلار آمریکا بود اما امروز پس از ۱۹روز، این نرخ به ۸۸روبل رسیده است. تنها دلیل این تغییر، سیگنال‌های مثبتی است که از پیش‌بینی مذاکرات میان شرق و غرب، به‌ویژه روسیه و آمریکا منتشر شده است. او در ادامه صحبت‌های خود به موضوع خالی‌فروشی و تاثیر آن بر واردات پرداخت و گفت: متاسفانه، خالی‌فروشی در بازار ارز به شرکت‌های بزرگ هم رسیده است. میلیاردها دلار سرمایه کشور در اختیار شرکت‌های تراستی قرار گرفته که در حال جابه‌جایی منابع ارزی هستند. در مقایسه با سال‌های گذشته، شرایط بازار تغییر کرده و تخصیص ارز با تاخیرهای قابل‌توجهی مواجه شده است. او ادامه داد: در گذشته، حواله‌های ارزی که از سوی بخش‌خصوصی خریداری و ریال آن به‌طور کامل پرداخت می‌شد، ظرف سه تا چهار روز کاری به حساب ذی‌نفع واریز می‌شد اما امروز این روند به ۵۰روز رسیده است. برخی شرکت‌های نیکویی نیز پس از ۴۰ تا ۴۵ روز اعلام می‌کنند که فیش صادر شده اشتباه بوده و یک فیش جدید ارائه می‌دهند تا پروسه واریز وجه یک هفته دیگر به تعویق بیفتد.

زرگران تاکید کرد که این تاخیرها نه‌تنها فشار زیادی بر بخش‌خصوصی وارد می‌کند بلکه سوالاتی را درباره محل نگهداری و استفاده از این سرمایه‌های ارزی به وجود می‌آورد. او هشدار داد ممکن است در آینده، هنگام بررسی ترازهای مالی، ابعاد دیگری از این مساله آشکار شود که نتایج نامطلوبی برای اقتصاد کشور در پی خواهد داشت. او در بخش دیگری از صحبت‌های خود، به موضوع تعیین نرخ ارز ترجیحی برای سال آینده اشاره کرد و گفت: شرایط اقتصادی کشور به‌دلیل تورم بالا وضعیت مساعدی نیست. در مقطعی اعلام شد که نرخ ارز ترجیحی سال آینده ۳۸هزار و ۵۰۰ تومان خواهد بود اما پس از آن، گفته شد که این نرخ تایید نشده است. این مساله بلاتکلیفی بزرگی را برای فعالان اقتصادی ایجاد کرده و مشخص نیست که چه سیاستی در این زمینه اتخاذ خواهد شد. زرگران همچنین از ابهامات موجود درباره سیاست ارزی انتقاد و اعلام کرد: در حال حاضر، مشخص نیست کالاهایی که امسال عرضه شده و سال آینده ارز آنها تخصیص داده می‌شود، با چه نرخی محاسبه خواهند شد. آیا نرخ سال جاری ملاک خواهد بود یا نرخ جدید؟ این موضوع از نظر قانونی و اقتصادی ابهامات زیادی دارد.

■ استدلال طرفداران دلار ارزان

در این روزها منتقدان تک‌نرخی کردن ارز و نیز هواداران دلار آزاد دو موضوع را در دستور کار دارند و با استناد به آنها دولت را تحت فشار قرار می‌دهند. یک استدلال آنها این است که آزادشدن نرخ ارز به گران‌شدن دلار منجر می‌شود و اگر دلار گران، پایه واردات شود نرخ تورم به‌ویژه نرخ موادغذایی افزایش یافته و شهروندان زیر فشار تورمی قرار می‌گیرند. این گروه که زور سیاسی بالایی هم دارند می‌گویند در وضعیت سیاسی امروز نمی‌توان شهروندان را زیر فشار قیمت دلار آزاد قرار داد و پیامدهای آن هراس‌آور است. منتقدان دولت همچنین استدلال می‌کنند در شرایطی که عرضه ارز به‌سوی کمیابی بیشتر می‌رود و خزانه بانک مرکزی چندان نیرومند نیست تک‌نرخی کردن ارز شکست می‌خورد.

از سوی دیگر برخی کارشناسان می‌گویند در سال‌های گذشته و به‌ویژه در سه سال فعالیت دولت سیزدهم که نرخ ترجیحی ۲۸۵۰۰تومان و در کنار آن دلار نیمایی هم در نقطه هر دلار ۴۰هزار تومان تثبیت شد نرخ تورم بازهم نزدیک به ۴۰درصد بود و قیمت مواد غذایی بازهم با جهش روبه‌رو بود. از طرف دیگر برخی کارشناسان پیش‌بینی می‌کنند می‌توان برای یک‌سال واردات نهاده‌های دام و طیور را زیر نظر یک هیات بلندمقام ترکیب‌شده از اعضای مقام‌های بلند پایه نهادهای حاکمیتی قرار داد و این ترکیب کار واردات و قیمت‌گذاری و توزیع را در دستور کار قرار می‌دهد.

■ برندگان دلار ارزان

حقیقت این است که دلار ارزان ذی‌نفعان زورمندی در بخش‌های گوناگون اقتصادی دارد که اجازه نمی‌دهند دلار و ارزهای معتبر دیگر تک‌نرخی شود و منافع آنها به خطر بیفتد. واردکنندگان بزرگ نهاده‌های دام و طیور فقط بخش‌خصوصی نیستند؛ سازمان‌ها و موسسه‌های بزرگی از شبه‌دولتی‌ها و نیز خصولتی‌ها در این دادوستد جای دارند. بخشی از واردکنندگان قطعات خودرو و نیز خودروهای چینی که به آنها مونتاژکار گفته می‌شود نیز در این دسته جای دارند. درحالی‌که میزان ارز تخصیص داده‌شده به بخش صنعت تا ۱۱اسفند ماه ۴۷میلیارد دلار بوده است، ۱۷میلیارد دلار آن «سایر صنایع» است که نام و نشانی ندارد و معلوم نیست این میزان دلار به کجا رفته است که باید آن را ذی‌نفعان دلار ارزان دانست. ادامه تخصیص دلار ارزان علاوه‌بر اینکه صف تقاضا را درازتر می‌کند بر ابعاد رانت و فساد نیز می‌افزاید.

ادامه سرمقاله

بهبود بهره‌وری دولتی به سبک ماسکی یا استارمری

۲- مقرراتی که مستلزم ایجاد تعادل هستند: مانند محدودیت‌های سرعت در جاده‌ها، برخی قوانین امنیت مالی یا حمایت از مصرف‌کنندگان، نیازمند ایجاد تعادل میان منافع مختلف هستند. پس از بحران مالی۲۰۰۸، قوانین سختگیرانه‌ای برای بخش بانکی وضع شد اما در سال‌های اخیر، لابی‌گری‌های شدید صنعت مالی باعث بازنگری در این قوانین شده است.

۳- مقرراتی که موجب شفافیت و ثبات بازار می‌شوند: این دسته، به کاهش عدم‌اطمینان در بازار کمک می‌کنند و باعث بهبود عملکرد اقتصاد می‌شوند. نمونه‌هایی از این مقررات شامل استانداردهای بهداشتی مواد غذایی، قوانین کپی‌رایت و سیاست‌های ضدانحصار است.ماسک اعلام کرده که اصلاحات نیازمند یک رویکرد استراتژیک است. این دسته‌بندی نشان می‌دهد که کاهش بوروکراسی نیازمند یک استراتژی حساب‌شده است، نه یک رویکرد کورکورانه و تخریبی. سبک ایلان ماسک از اصلاحات دولت و بهبود بهره‌وری عجولانه و مانند بریدن یک درخت با ارهبرقی است اما در واقعیت، اصلاحات پایدار و موثر به برنامه‌ریزی دقیق نیاز دارد چراکه خدمات دولتی برای جامعه و کسب‌وکارها بسیار مهم بوده و معمولا از توان بخش‌خصوصی بیشتر است.

مطابق اصول اقتصادی دولت‌ها نه‌تنها باید زیرساخت‌های لازم برای رشد کسب‌وکارها را فراهم کنند بلکه چارچوب‌های نظارتی مناسبی برای حفظ رقابت و حمایت از مصرف‌کنندگان را تنظیم کنند. در حالی که بسیاری از شرکت‌های فناوری مهم فعلی آمریکا که از مقررات دولتی شکایت دارند، خودشان از حمایت‌های کلان دولتی و سیاست‌های مساعد و بسترساز بهره برده‌اند. با این حال، همه دولت‌ها باید خود را با واقعیت‌های اقتصادی قرن بیست‌ویکم تطبیق دهند چراکه انتظارات کارایی و بهره‌وری از خدمات دولتی با آمدن فناوری دیجیتال و هوش‌مصنوعی فزونی یافته است. اگر دولت‌ها نتوانند تجربه‌ای همچون آمازون یا ایربی‌ان‌بی یا در کشور خودمان ایران انتظاراتی همانند کارایی ناشی از اسنپ، تپسی را در خدمات حمل‌ونقل ، بهداشت و بازرگانی و... را برای شهروندان فراهم کنند، مردم همچنان تصور خواهند کرد که بخش‌خصوصی کارآمدتر است اما اگر اصلاحات نادرست انجام شود، می‌تواند به خدمات عمومی حیاتی آسیب بزند و به ضرر اقتصاد و جامعه تمام شود.

*** عضو هیات علمی دانشکده اقتصاد دانشگاه علامه طباطبایی**

ادامه صدای مدیران

هزینه‌های مضاعف معادن کوچک

پیش از این آمار می‌گرفتند و به معادن غیرفعال فرصت تنفس می‌دادند. این مساله را در نظر می‌گرفتند که حتما معدنکار مشکلی داشته و نمی‌توانسته تولید کند در غیر این صورت که معدن فعال می‌شد! در حال حاضر نه‌تنها به بخش معدن تنفسی نمی‌دهند بلکه هرچه بیشتر حقوق دولتی دریافت می‌کنند. اگر غیرفعال بمانیم و حقوق دولتی هم نپردازیم، معدن را سلب‌امتیاز کرده و سریعا ماده ۲۰ اجرایی می‌شود. به این صورت که پروانه بهره‌برداری ابطال شده و معدن به مزایده گذاشته می‌شود!

در سال‌های اخیر هزینه‌های تولید اعم از پرسنل، پیمانکاری ، تعمیرات و نگهداری ماشین‌آلات و قطعات یدکی برای معادن کوچک به شدت افزایش یافته و چندین برابر شده است. متاسفانه هزینه تولید، استخراج، باطله‌برداری و فرآوری از سال گذشته تا به امروز دو برابر شده است! اوایل امسال هر تن سنگ‌آهن بین ۱۳۰۰ تا ۱۴۰۰تومان در پای معدن بود اما در حال حاضر به ۹۰۰تومان رسیده! از طرف دیگر هزینه‌های تولید دو برابر شده است! یعنی اگر سال قبل تولید می‌کردیم حاشیه سودمان ۴۰درصد بود اما در حال حاضر ۳۰۰هزار تومان هم ضرر می‌دهیم

*** مدیرعامل شرکت تخصصی معدنی و بازرگانی تلاشگران معادن زرمس**

بازار

۲ عامل کلیدی برای آینده قیمت طلا

جنگ تجاری یا نرخ بهره؟

جهان‌صنعت‌نیوز– طلا پس از رشد سه‌روزه، با برداشت سود سرمایه‌گذاران کاهش یافت. جنگ تجاری و همچنین انتشار داده‌های اشتغال آمریکا، نقش کلیدی در تعیین مسیر نرخ بهره و قیمت طلا خواهد داشت.

قیمت طلا روز پنجشنبه حدود یک واحد کاهش یافت. تحلیلگران بر این باورند که این موضوع ناشی از شناسایی سود از سوی سرمایه‌گذاران پس از سه روز رشد متوالی است.

بازارها در حال حاضر بر داده‌های اشتغال غیرکشاورزی آمریکا متمرکز هستند تا سرنخ‌هایی در مورد مسیر سیاست‌های نرخ بهره فدرال‌رزرو به دست آورند. موضوع مهم دیگر که می‌تواند آینده قیمت طلا را تحت‌تاثیر قرار دهد تنش‌های تجاری رو به افزایش است.

قیمت هر اونس طلای نقدی ۰/۵درصد کاهش یافت و به ۲۹۰۴/۵۱دلار رسید اما همچنان بیش از ۱۰درصد رشد سالانه را ثبت کرده است. طلا در ۲۴فوریه به رکورد تاریخی ۲۹۵۶/۱۵ دلار رسید. قراردادهای آتی طلای آمریکا نیز ۰/۵درصد کاهش یافت و به ۲۹۱۲/۱۰ دلار رسید.

■ تمرکز بازار بر جنگ تجاری و داده‌های اشتغال

طلا به‌نظر می‌رسد که تحت‌تاثیر شناسایی سود قرار گرفته است زیرا سرمایه‌گذاران تحولات مربوط به تعرفه‌ها را زیر نظر دارند و قیمت‌ها در آستانه گزارش اشتغال آمریکا به‌سمت ۲۹۰۰ دلار حرکت می‌کند.

توجه بازار بر جنگ تجاری در حال تشدید بین ایالات‌متحده و متحدانش است چراکه دولت آمریکا روز سه‌شنبه تعرفه‌های ۲۵درصدی بر واردات از مکزیک و کانادا را وضع و همزمان تعرفه‌های جدیدی بر کالاهای چینی اعمال کرد.

با این حال، افزایش شاخص‌های سهام آسیا نشان‌دهنده امید سرمایه‌گذاران به کاهش تنش‌های تجاری است، به‌ویژه پس از آنکه دونالد ترامپ، رییس‌جمهور آمریکا، برخی خودروسازان را به مدت یک‌ماه از تعرفه‌ها معاف کرد.

■ آیا قیمت طلا بیشتر کاهش می‌یابد؟

تحلیلگران بر این باورند اگر هیچ عامل جدیدی برای افزایش قیمت‌ها ظاهر نشود، روند نزولی فعلی ممکن است طلا را به سطح ۲۸۸۰دلار برساند. گزارش اشتغال غیرکشاورزی آمریکا که روز جمعه منتشر شد، نقطه تمرکز اصلی بازار است. کارشناسان انتظار دارند که اقتصاد آمریکا در ماه فوریه ۱۶۰۰۰۰ شغل جدید ایجاد کرده باشد.

دوردنیا

مجله اکونومیست گزارش داد

توهمات اقتصادی ترامپ

جهان صنعت نیوز - اکونومیست این هفته با سه جلد متفاوت منتشر شد. در سرمقاله نسخه جهانی به بررسی تعرفه‌های دونالد ترامپ پرداخت و استدلال کرد که پیامدهای این سیاست‌ها جدی است، هم برای آمریکا و هم برای سایر نقاط جهان. دونالد ترامپ در سخنرانی خود تصویری اغراق‌آمیز از موفقیت اقتصادی آمریکا ارائه داد اما سیاست‌های حمایت‌گرایانه و تعرفه‌های او، از جمله بر کانادا، مکزیک، چین و اتحادیه اروپا، آسیب‌های جدی به اقتصاد داخلی و تجارت جهانی وارد کرده است. در حالی که سرمایه‌گذاران ابتدا به سیاست‌های او خوش‌بین بودند، نشانه‌های نگران‌کننده‌ای همچون افت شاخص‌های مالی، کاهش اعتماد کسب‌وکارها و افزایش انتظارات تورمی آشکار شده است. ترامپ همچنان به تاثیرگذاری تعرفه‌ها بر اقتصاد معتقد است و اطرافیانش توان مهار او را ندارند. سیاست‌های او نه‌تنها رشد اقتصادی را تهدید می‌کند، بلکه آمریکا را در برابر بحران‌های تجاری و مالی آسیب‌پذیرتر ساخته و ممکن است فدرال‌رزرو را نیز تحت‌فشار قرار دهد.

دونالد ترامپ در سخنرانی خود در کنگره، تصویری خیالی و اغراق‌آمیز ارائه داد. او اعلام کرد که رویای آمریکایی در حال شکوفایی است، بزرگ‌تر و بهتر از همیشه. تعرفه‌های او نه‌تنها مشاغل را حفظ خواهند کرد، بلکه آمریکا را ثروتمندتر ساخته و از روح این کشور نیز محافظت خواهند کرد اما متاسفانه در دنیای واقعی اوضاع متفاوت به نظر می‌رسد. سرمایه‌گذاران، مصرف‌کنندگان و شرکت‌ها نشانه‌های اولیه‌ای از دلسرد شدن نسبت به دیدگاه ترامپ نشان می‌دهند. با سیاست‌های حمایت‌گرایانه تهاجمی و غیرقابل پیش‌بینی خود، ترامپ در حال بازی با آتش است

با اعمال تعرفه ۲۵درصدی بر کالاهای وارداتی از کانادا و مکزیک، ترامپ یکی از یکپارچه‌ترین زنجیره‌های تامین جهان را به خطر می‌اندازد. اگرچه او در نهایت اعمال تعرفه بر خودروها را به مدت یک‌ماه به تعویق انداخت اما صنایع زیادی آسیب خواهند دید. او همچنین تعرفه‌های جدیدی بر کالاهای چینی وضع کرده و اتحادیه اروپا، ژاپن و کره جنوبی را تهدید کرده است. برخی از این تعرفه‌ها ممکن است به تاخیر بیفتند و برخی دیگر شاید هرگز اجرا نشوند. با این حال، همان‌طور که در سیاست خارجی نیز دیده می‌شود، اکنون روشن شده که سیاستگذاری اقتصادی نیز تابع خواسته‌های لحظه‌ای رییس‌جمهور آمریکاست. این امر آسیب‌های ماندگاری را هم در داخل آمریکا و هم در سطح بین‌المللی به همراه خواهد داشت.

زمانی که ترامپ در ماه نوامبر انتخابات را برد، سرمایه‌گذاران و مدیران شرکت‌ها از او استقبال کردند. شاخص P&S ۵۰۰ در هفته پس از انتخابات نزدیک به ۴درصد افزایش یافت زیرا بازار انتظار داشت که رییس‌جمهور جدید با حذف قوانین دست‌وپاگیر و کاهش چشمگیر مالیات‌ها شرایطی مطلوب برای کسب‌وکارها ایجاد کند. سرمایه‌گذاران امیدوار بودند که لفاظی‌های حمایت‌گرایانه و ضدمهاجرتی ترامپ در نهایت بی‌نتیجه بماند. آنها همچنین گمان می‌کردند که اصلاحات بازار سهام یا بازگشت تورم می‌تواند ترامپ را در اجرای افکارش مهار کند اما این امیدها به سرعت در حال از بین رفتن هستند. هرچند وزارت بهره‌وری ایلان ماسک سروصدای زیادی به‌پا کرده و توجه رسانه‌ها را به سوی خود جلب کرد اما هنوز نشانه‌ای از یک انقلاب واقعی در مقررات‌زدایی دیده نمی‌شود.

جای تعجب نیست که باوجود ادعاهای ترامپ درباره بازگشت قدرتمند اقتصاد، بازارهای مالی نشانه‌های هشداردهنده‌ای را بروز می‌دهند. شاخص P&S ۵۰۰ تقریبا تمام سودهایی را که از زمان انتخابات به دست آورده بود، از دست داده است. هرچند رشد اقتصادی هنوز در وضعیت مناسبی قرار دارد اما در هفته‌های اخیر بازده اوراق قرضه ۱۰ساله خزانه‌داری کاهش یافته، شاخص‌های احساسات مصرف‌کنندگان افت کرده و اعتماد کسب‌وکارهای کوچک نیز کاهش یافته است که همه این موارد نشان‌دهنده احتمال کند شدن رشد اقتصادی هستند. در همین حال، انتظارات تورمی در حال افزایش است، شاید به این دلیل که ترامپ مرتبا درباره این تعرفه‌های «عالی» صحبت می‌کند.

نگرانی اصلی این است که سرمایه‌گذاران به‌تدریج درک می‌کنند ترامپ کمتر از آنچه تصور می‌شد، محدودیت‌پذیر است. هرچند افزایش قیمت‌ها باعث شکست کارزار انتخاباتی کامالا هریس شد اما چشم‌انداز تورم ترامپ را نگران نمی‌کند زیرا او معتقد است که آسیب اقتصادی ناشی از تعرفه‌ها ارزش تحمل کردن را دارد. در دوره اول ریاست‌جمهوری خود، ترامپ از رونق طولانی‌مدت بازار سهام لذت می‌برد اما این بار، بازارهای مالی دیگر جایی در میان پست‌های متعدد او در شبکه‌های اجتماعی ندارند. به تعویق انداختن تعرفه‌های خودرو برای مدتی بسیار کوتاه‌تر از آن است که این صنعت بتواند خود را با آن تطبیق دهد. ترامپ همچنان بر این باور است که تعرفه‌ها برای اقتصاد مفید هستند.

به همان اندازه که سیاست‌های ترامپ اهمیت دارند، به نظر می‌رسد که اطرافیان او نیز تاثیر چندانی بر تصمیماتش ندارند. اسکات بسنت وزیر خزانه‌داری و وهاوارد لاتنیک وزیر بازرگانی، هر دو از افراد برجسته دنیای مالی هستند اما اگر در تلاشند تا ترامپ را مهار کنند، چندان موفق نبوده‌اند. آنها به‌جای آنکه مشاورانی خردمند باشند، بیشتر شبیه به افرادی منفعل به نظر می‌رسند که فقط تلاش می‌کنند تعرفه‌ها را توجیه کنند و اهمیت وال‌استریت را بی‌ارزش جلوه دهند. از سوی دیگر بسیاری از صاحبان کسب‌وکارها از ترس خشم ترامپ، جرات نمی‌کنند حقیقت را به او بگویند. در نتیجه، رییس‌جمهور و واقعیت روزبه‌روز بیشتر از یکدیگر فاصله می‌گیرند

این وضعیت برای شرکای تجاری آمریکا تهدیدی جدی محسوب می‌شود. به دلایلی نامشخص، ترامپ خصومت ویژه‌ای با کانادا و اتحادیه اروپا دارد. از آنجا که رویکرد او هیچ منطق منسجمی ندارد، هیچ راه مشخصی برای جلوگیری از تهدیدهایش وجود ندارد. اوضاع حتی بدتر خواهد شد اگر وعده‌اش به کنگره را عملی و تعرفه‌های متقابل را اعمال کند- یعنی تعرفه‌هایی که دقیقا با تعرفه‌هایی که صادرات آمریکا در خارج با آنها مواجه است برابر باشند. این سیاست باعث ایجاد ۲/۳میلیون تعرفه جداگانه خواهد شد که نیاز به تنظیم و مذاکره دائمی دارند- یک کابوس اداری که آمریکا در دهه ۱۹۲۰ به‌طور یکجانبه آن را کنار گذاشت. تعرفه‌های متقابل ضربه‌ای مرگبار به سیستم تجارت جهانی وارد خواهند کرد، سیستمی که در آن هر کشور برای هر کالایی که مشمول توافق تجارت آزاد نیست، نرخ تعرفه یکسانی دارد اما اگر این کافی نباشد، تعرفه‌ها به اقتصاد آمریکا نیز آسیب خواهند زد. رییس‌جمهور می‌گوید می‌خواهد به کشاورزان نشان دهد که دوستشان دارد اما محافظت از ۱/۹میلیون مزرعه آمریکایی در برابر رقابت خارجی باعث افزایش قیمت مواد غذایی برای حدود ۳۰۰میلیون مصرف‌کننده خواهد شد؛ از سوی دیگر، پرداخت غرامت به کشاورزانی که تحت تاثیر تعرفه‌های تلافی‌جویانه قرار می‌گیرند، کسری بودجه را افزایش خواهد داد. برخلاف آنچه ترامپ باور دارد، رشد اقتصادی به دلیل افزایش هزینه‌های تولید ناشی از تعرفه‌ها آسیب خواهد دید. اگر شرکت‌ها نتوانند این هزینه‌ها را به مصرف‌کنندگان منتقل کنند، حاشیه سود آنها کاهش خواهد یافت و اگر بتوانند، خانواده‌های آمریکایی عملا با یک افزایش مالیاتی روبه‌رو خواهند شد.

سیاست‌های ترامپ به‌طور بالقوه باعث یک رویارویی شدید با فدرال‌رزرو خواهد شد، نهادی که بین دو گزینه متناقض گیر خواهد کرد: نگهداشتن نرخ‌های بهره در سطح بالا برای مهار تورم، یا کاهش نرخ بهره برای تحریک رشد اقتصادی. فدرال‌رزرو یکی از آخرین نهادهای مستقل باقی‌مانده در آمریکاست اما اکنون با رییس‌جمهوری که عادت دارد همیشه حرف خود را به کرسی بنشاند، درگیر خواهد شد. دولت ترامپ زمانی که قدرت فدرال‌رزرو را در زمینه نظارت بر مقررات مالی محدود کرد، با دقت از دخالت در سیاست‌های پولی خودداری کرد اما این تمایز تا چه مدت دوام خواهد آورد؟

استاد اقتصاد بین‌الملل دانشگاه فنی مونیخ تحلیل کرد

پایان جهانی شدن به شکل کنونی

«جهان‌صنعت»- دالیا مارین، استاد اقتصاد بین‌الملل در دانشکده مدیریت دانشگاه فنی مونیخ، پژوهشگر مرکز تحقیقات سیاست اقتصادی (CEPR) و عضو غیرمقیم اندیشکده بروگل است. او در مقاله‌ای که به‌تازگی منتشر کرده، آورده است: از سال ۲۰۰۸، افزایش ریسک‌های اقتصادی، ژئوپلیتیکی و اقلیمی، همراه با پیشرفت‌های اتوماسیون، محاسبات شرکت‌ها را در مورد زنجیره‌های ارزش جهانی به‌طور اساسی تغییر داده است. در حالی که شرکت‌ها همچنان ممکن است بخشی از تولید خود را در خارج نگه دارند- در صورتی که امکان اتوماسیون آن در داخل وجود نداشته باشد- روند بازگشت تولید (reshoring) به کشورهای مبدأ به‌زودی شتاب خواهد گرفت.

در حالی که دولت رییس‌جمهور ایالات متحده، دونالد ترامپ، در حال آماده شدن برای اعمال «تعرفه‌های متقابل» بر شرکای تجاری آمریکاست، مشخص شده که شرکت‌ها دیگر نمی‌توانند فرض کنند که مدل‌های تجاری‌شان بدون اختلال ناشی از موانع جدید تجاری و حتی یک جنگ تجاری تمام‌عیار ادامه خواهد یافت. آیا این می‌تواند آخرین ضربه بر تابوت جهانی شدن باشد؟

■ آخرین ضربه به تابوت جهانی شدن

مدت‌هاست که جهانی شدن در حال عقب‌نشینی است اما همان‌طور که من و همکارانم در مقاله‌ای جدید نشان داده‌ایم، این روند زودتر از آنچه که بسیاری تصور می‌کنند آغاز شده است، به‌طوری که بحران مالی جهانی (GFC) سال ۲۰۰۸ نقطه عطف آن بوده است. در دوره ۱۹۹۰ تا ۲۰۰۸ که می‌توان آن را دوره «ابرجهانی شدن» نامید سهم تجارت از تولید ناخالص داخلی به‌طور متوسط سالانه بیش از یک‌درصد افزایش یافت. تنها در فاصله سال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۰۷، سهم نهاده‌های کل که اقتصادهای پیشرفته از کشورهای در حال توسعه تامین می‌کردند، تقریبا سه برابر شد اما پس از بحران مالی ۲۰۰۸، این روند به‌طور ناگهانی متوقف شد و از سال ۲۰۱۱ معکوس شد، به‌طوری که رشد کلی تجارت از آن زمان تاکنون در حالت رکود باقی مانده است.

توضیح محتمل این تغییر نسبتا ساده است: بحران مالی جهانی ۲۰۰۸ اولین مورد از یک سلسله شوک‌های منفی بود. در سال ۲۰۱۲، منطقه یورو با بحران بدهی‌های دولتی مواجه شد. در سال ۲۰۱۶، بریتانیا به خروج از اتحادیه اروپا رای داد. در سال ۲۰۱۸، دولت اول ترامپ کمپین تعرفه‌ای علیه شرکای تجاری اصلی ایالات متحده، به‌ویژه چین، راه‌اندازی کرد که در دوره جو بایدن نیز ادامه یافت . در سال ۲۰۲۰، همه‌گیری کووید-۱۹ آغاز شد. در سال ۲۰۲۲، روسیه تهاجم گسترده‌ای به اوکراین انجام داد و در سال ۲۰۲۴، ترامپ که خود را «مرد تعرفه‌ها» می‌نامد برای دور دوم انتخاب شد.

وقتی عدم اطمینان تجاری بالا باشد، ریسک نیز بالا می‌رود و این باعث افزایش هزینه زنجیره‌های ارزش جهانی می‌شود. اگر شرکت‌ها نگران باشند که تعرفه‌های جدید ممکن است واردات نهاده‌های کلیدی را گران‌تر کند یا اینکه موانع تجاری جدید و سایر اختلالات ممکن است مانع از رسیدن این نهاده‌ها شود، آنها در مورد منطقی بودن تامین این کالاها از عرضه‌کنندگان خارجی تردید خواهند کرد. با توجه به پیشرفت‌های سریع فناوری که اتوماسیون طیف وسیعی از وظایف را امکان‌پذیر کرده است، آنها ممکن است به این نتیجه برسند که دیگر نیازی به تامین این نهاده‌ها از خارج نیست. در چنین شرایطی، شرکت‌ها ممکن است تولید را به داخل کشور بازگردانند (reshoring) چه از طریق افزایش وابستگی به تامین‌کنندگان داخلی و چه از طریق انتقال تولید به داخل شرکت (ادغام عمودی). ما دریافتیم که افزایش عدم اطمینان در اقتصادهای در حال توسعه منجر به افزایش قابل‌توجهی در سهم نهاده‌های تولید شده در کشورهای با درآمد بالا می‌شود اما این اثر تنها در صنایع با سطح بالای رباتیک دیده می‌شود. در صنایعی که اتوماسیون چندان رایج یا امکان‌پذیر نیست، هزینه نیروی کار محلی برای بسیاری از شرکت‌ها بسیار بالاست.

دریافتیم که در فرآیند بازگشت تولید، شرکت‌ها بیشتر تمایل به ادغام عمودی دارند تا وابستگی به تامین‌کنندگان داخلی. این امر ممکن است به این دلیل باشد که شرکت‌ها می‌خواهند حداکثر کنترل را بر زنجیره‌های ارزش خود اعمال کنند که نوعی پوشش ریسک در برابر عدم اطمینان محسوب می‌شود. یا به این دلیل که تامین نهاده‌ها از تامین‌کنندگان جدید هزینه‌بر است. (ایجاد روابط با تامین‌کنندگان معمولا نیازمند سرمایه‌گذاری، از جمله انتقال دانش و فناوری است.)

■ بازگشت تولید پاسخ ممکن به عدم اطمینان

شرکت‌های کوچک و متوسط احتمال بیشتری دارد که این مسیر را انتخاب کنند زیرا معمولا فاقد شبکه‌های گسترده چندملیتی هستند که به شرکت‌های بزرگ‌تر در یافتن تامین‌کنندگان جدید کمک می‌کند. در حالی که شرکت‌های مستقر در کشورهای با درآمد بالا پیش از بحران مالی جهانی (GFC) تا حدی به بازگشت تولید (reshoring) روی آورده بودند، واکنش آنها به عدم اطمینان از سال ۲۰۰۸ بیش از سه برابر شده است. محیط نرخ بهره پایین که برای بیش از یک دهه پس از بحران مالی جهانی ادامه داشت، احتمالا در این تغییر نقش داشته است- همراه با افزایش ریسک‌گریزی و پیشرفت فناوری‌های اتوماسیون- زیرا سرمایه‌گذاری در ربات‌ها را جذاب‌تر کرده است.

البته بازگشت تولید تنها پاسخ ممکن به عدم اطمینان نیست. سیاستگذاران و مشاوران معمولا به شرکت‌هایی که با ریسک‌های ژئوپلیتیکی، اقلیمی یا تجاری مواجهند توصیه می‌کنند که تاب‌آوری زنجیره تامین خود را با متنوع‌سازی تامین‌کنندگان در مناطق مختلف تقویت کنند و به این ترتیب، تاثیر اختلالات در یک یا چند نقطه را کاهش دهند اما ما شواهد اندکی در حمایت از این توصیه یافتیم چرا که یافتن تامین‌کنندگان جدید بسیار پرهزینه است. علاوه‌براین، برخی از انواع تولیدات به‌شدت در مناطق خاصی متمرکزند. به عنوان مثال، منابع معدنی نادر و باتری‌های خودروهای الکتریکی عمدتا در چین تولید می‌شوند.

استراتژی دیگری برای مقابله با عدم اطمینان، نزدیک‌سپاری- (nearshoring) انتقال زنجیره‌های تامین به کشورهای همسایه، به‌ویژه کشورهای دوست- (friendshoring) است اما ما شواهد اندکی یافتیم که نشان می‌دهد شرکت‌ها این رویکرد را پذیرفته‌اند. برعکس، در صنایعی که اتوماسیون گزینه‌ای قابل اجراست، کشورها حتی تولید را از همسایگانی که احتمال ایجاد موانع تجاری در آنها کم است نیز بازگردانده‌اند. آلمان نمونه بارزی از این روند است: به جای انتقال تولید به اعضای اتحادیه اروپا در اروپای مرکزی و شرقی که هزینه نیروی کار در آنجا کمتر است، تولید را به داخل مرزهای خود بازگردانده است. شرکت‌های آمریکایی نیز تولید را از مکزیک بازگردانده‌اند. البته در اینجا نیز امکان استفاده از ربات‌ها به‌جای نیروی کار داخلی پرهزینه، عاملی کلیدی بوده است.

از زمان بحران مالی جهانی، افزایش ریسک‌های اقتصادی، ژئوپلیتیکی و اقلیمی، همراه با پیشرفت‌های اتوماسیون، به‌طور اساسی محاسبات شرکت‌ها را در مورد زنجیره‌های ارزش جهانی تغییر داده است و برون‌سپاری (offshoring) به‌طور فزاینده‌ای پرهزینه تلقی می‌شود. در حالی که شرکت‌ها همچنان ممکن است بخشی از تولید خود را در خارج از کشور نگه دارند- اگر امکان اتوماسیون آن در داخل وجود نداشته باشد- روند بازگشت تولید احتمالا با سرعت بیشتری ادامه خواهد یافت، به‌ویژه تحت تاثیر جنگ تجاری رو به تشدید ترامپ. جهانی شدن شاید از بین نرود اما دیگر هرگز مانند گذشته نخواهد بود.

تحلیل

«جهان‌صنعت» از برنامه کلان اقتصادی اروپا برای استقلال امنیتی و نظامی گزارش می‌دهد

هزینه دفاع ۸۰۰میلیارد دلاری

«جهان‌صنعت»- پس از ایجاد شکاف‌های اساسی میان ایالات متحده و اتحادیه اروپا بر سر اوکراین و در حالی که دونالد ترامپ نشان داده قصد دارد مسائل خود را با روسیه به صورت دوجانبه حل کند، حالا اروپایی‌ها در پی تقویت خود و رها شدن از وابستگی به چتر امنیتی اروپا هستند. در همین رابطه و همزمان با اجلاس ویژه شورای اروپا که رهبران اتحادیه در خصوص آینده دفاعی اروپا و جنگ اوکراین دورهم جمع شده‌اند، اورسولا فون درلاین رییس کمیسیون اروپا، طرحی پنج ماده‌ای را برای تقویت توان دفاعی اروپا و کاهش وابستگی به ایالات متحده ترسیم کرد.

در چارچوب این طرح که با ReArm Europe مطرح شده، مقرراتی وجود دارد که به کشورهای عضو اتحادیه، امکان افزایش هزینه‌های دفاعی خود را به میزان قابل‌توجهی می‌دهد. در این میان مساله مهم این است که در قالب این طرح موضوع کسری بودجه تا ۳درصد از تولید ناخالص داخلی و همچنین میزان بدهی تولید تا ۶۰درصد از تولید ناخالص داخلی که جزئی از قوانین انضباط مالی اروپا در چارچوب پیمان ثبات و رشد اتحادیه است، چندان قرار نیست سفت و سخت اجرایی شود.

در همین رابطه کمیسیون اروپا در نظر دارد با ایجاد معافیت برای هزینه‌های دفاعی اضافی، ۶۵۰میلیارد یورو تامین مالی را تا چهار سال آینده در بخش نظامی و دفاعی انجام دهد، آن هم با این فرض که کشورهای عضو هزینه‌های دفاعی خود را به طور متوسط تا ۱/۵درصد از تولید ناخالص داخلی افزایش دهند

علاوه‌براین اتحادیه اروپا ۱۵۰میلیارد یورو وام به کشورهای عضو برای سرمایه‌گذاری‌های دفاعی با هدف اعمال کنترل بر این سرمایه‌گذاری‌ها و هماهنگی بهتر آنها ارائه خواهد کرد. در نتیجه طبق گزارشی که استاتیستا در این خصوص منتشر کرده، انتظار می‌رود چنین رویکردی در قالب همکاری و تدارکات مشترک باعث کاهش هزینه‌ها و پراکندگی، افزایش قابلیت همکاری و تقویت صنعت دفاعی اروپا شود.

■ اروپای مسلح شده

لازم به ذکر است پیشنهادهای دیگر در طرح اروپای مسلح شامل استفاده از بودجه اتحادیه اروپا برای هدایت منابع مالی بیشتر به سمت سرمایه‌گذاری‌های دفاعی است. به عنوان مثال نه‌تنها قرار است برای کشورهای عضو اتحادیه انگیزه‌ها و مشوق‌های لازم در این خصوص در نظر گرفته شود، بلکه کمیسیون اروپا می‌خواهد با هدف بسیج سرمایه‌های خصوصی از طریق تسریع پس‌انداز و استفاده از بانک سرمایه‌گذاری اروپا این سیاست را در دستور کار خود قرار دهد. در همین رابطه است که فون‌درلاین تاکید کرده، اروپا آماده قدم برداشتن است و طرح مورد نظر می‌تواند تا ۸۰۰میلیارد یورو برای یک اروپای ایمن و انعطاف‌پذیر سرمایه جمع‌آوری کند.

■ چارچوب طرح ۸۰۰میلیارد دلاری

در این راستا می‌توان طرح کلان اتحادیه اروپا به منظور استقلال امنیتی و دفاعی از ایالات متحده آمریکا را در این چارچوب جمع‌بندی کرد. مساله و اولویت نخست افزایش فضای مالی برای هزینه‌های دفاعی است؛ به طوری که کشورهای عضو اجازه دارند هزینه‌های دفاعی خود را بدون نقض قوانین پیمان رشد و ثبات افزایش دهند. همچنین این موضوع تا سقف ۶۵۰میلیارد یورو در طول چهار سال به فضای مالی کشورها اضافه می‌کند.

موضوع دوم مربوط به اعطای وام به کشورهای عضو اتحادیه است. در همین رابطه اتحادیه اروپا ۱۵۰میلیارد یورو وام برای سرمایه‌گذاری‌های دفاعی به کشورهای عضو ارائه می‌دهد. همچنین در این طرح استفاده از بودجه اتحادیه اروپا نیز در نظر گرفته شده است؛ به طوری که منابع بودجه‌ای اتحادیه برای سرمایه‌گذاری‌های دفاعی هدایت شده و مشوق‌هایی برای کشورهای عضو ایجاد می‌شود.

مساله چهارم و حائز اهمیت برای طرح دفاع اروپایی، بسیج سرمایه‌های خصوصی از طریق تسریع اتحادیه پس‌انداز و سرمایه‌گذاری و استفاده از بانک سرمایه‌گذاری اروپاست. درواقع این برنامه نشان‌دهنده افزایش تمرکز اتحادیه اروپا بر مسائل امنیتی و دفاعی است که احتمالا در واکنش به تهدیدات ژئوپلیتیکی، از جمله جنگ اوکراین، طراحی شده است.

در این میان ترکیب منابع مالی مختلف (وام‌ها، بودجه عمومی و سرمایه‌گذاری خصوصی) یک مدل ترکیبی تامین مالی را نشان می‌دهد که می‌تواند اثربخشی برنامه را افزایش دهد. همچنین عدم نقض پیمان رشد و ثبات نشان می‌دهد که این سیاست به نحوی طراحی شده که بدهی عمومی کشورهای عضو را بیش از حد افزایش ندهد. علاوه‌براین تاکید بر سرمایه‌گذاری‌های خصوصی و نهادهای مالی اروپا حاکی از تلاش برای کاهش وابستگی به بودجه دولتی و ایجاد پایداری مالی در برنامه‌های دفاعی است. در نتیجه به‌طور کلی، برنامه ReArm Europe گامی در جهت افزایش استقلال دفاعی اروپا و کاهش وابستگی امنیتی این اتحادیه به ایالات‌متحده و ناتو به نظر می‌رسد.

دیدگاه

«جهان‌صنعت» از تشدید درگیری‌ها در سوریه گزارش می‌دهد

بازگشت به جنگ داخلی؟

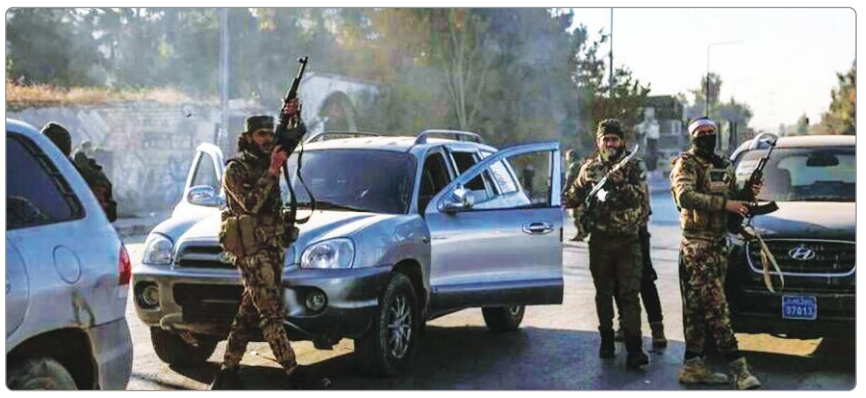

منابع خبری از تداوم درگیری‌ها در برخی مناطق سوریه و تمدید ممنوعیت رفت‌وآمد در طرطوس خبر دادند.

به گزارش الجزیره، منابع سوری اعلام کردند که با توجه به شرایط نظامی و امنیتی به وجود آمده، ممنوعیت آمد و شد در شهر طرطوس تا ساعت ۱۲ظهر جمعه به وقت محلی تمدید شد

برخی منابع گزارش دادند که درگیری‌های شدیدی میان نیروهای دولت موقت سوریه و گروه‌های مخالف این دولت در حومه لاذقیه رخ داده است. گفته می‌شود که صدها نفر از نیروهای جولانی در این درگیری‌ها مجروح شده و به مسجد «ابوبکر» در منطقه جبله انتقال داده شدند.

بامداد جمعه نیز رسانه‌های سوری گزارش دادند که در شهر لاذقیه نیروهای دولت موقت سوریه پس از عقب‌نشینی از برخی مناطق، به شهروندان غیرنظامی حمله‌ور شدند.

نیروهای جولانی پس از فرار از برخی مناطق شهر جبله، زخمی‌های خود را در بیمارستان شهر رها و به دیگر مناطق فرار کردند. بنابر گزارش رسانه‌ها، درگیری‌های شدیدی در مناطق اطراف شهر جبله به ویژه اتوبان ورودی آن در جریان بوده است

مردم غرب سوریه از جمله شهرهای لاذقیه و طرطوس پنجشنبه‌شب به‌پا خاسته و علیه سیاست‌های دولت جدید سوریه به ریاست «احمد الشرع» ملقب به جولانی دست به تظاهرات زدند. بنابه گزارش منابع خبری سوریه، صدها نفر از مردم لاذقیه و طرطوس سوریه علیه حاکمان دمشق و حملات عناصر وابسته به آن در غرب سوریه تظاهرات کردند.

■ آمار کشته‌ها به ۷۰ نفر رسید

در همین رابطه روزنامه فرانسوی لوفیگارو نیز در گزارشی به نقل از دیده‌بان حقوق بشر سوریه اعلام کرد که درگیری‌های شدید در شمال غرب سوریه بین نیروهای امنیتی و جنگجویان وفادار به بشار اسد، ۷۰ کشته و ده‌ها زخمی برجای گذاشته است. این منبع اضافه می‌کند که جنگ در شهر جبله و روستاهای نزدیک سواحل مدیترانه «خشن‌ترین حملات علیه مقام‌های جدید از زمان سقوط اسد» است.

عناصر وابسته به جولانی در ادامه سیاست سرکوب علویان، حملات شدیدی به استان لاذقیه انجام دادند که با مقاومت شدید مردمی روبه‌رو شدند و به گفته منابع محلی، یکی از عناصر شورشی هم کشته شد.

پیشتر مجلس اسلامی علویان سوریه در فراخوانی از مردم این کشور خواست تا تظاهرات و در برابر ظلم دولت جولانی ایستادگی کنند. بعد از ظهر پنجشنبه نیز مردم جنوب سوریه در تظاهراتی مشابه علیه سیاست‌های دولت موقت به ریاست جولانی، خواستار برکناری او از قدرت شدند.

در چنین شرایطی درپی تظاهرات علیه سیاست‌های دولت «احمد الشرع» معروف به «ابومحمد الجولانی» سرکرده تحریرالشام و رییس موقت سوریه در مناطق مختلف این کشور از جمله استان‌های لاذقیه، طرطوس و منطقه ساحل سوریه، مردم حلب در شمال شرقی سوریه روز جمعه به درگیری با نیروهای وابسته به الجولانی پرداختند. همچنین نیروهای وابسته به الجولانی در مناطق ساحلی سوریه، اقدام به اعدام میدانی غیرنظامیان می‌کنند.

همزمان گروه‌های جدیدی با هدف مبارزه با دولت موقت سوریه، تشکیل شده که مهم‌ترین آنها «تیپ سپر ساحل» و «شورای نظامی برای آزادی سوریه» است که فرماندهی آن را یک سرتیپ سابق ارتش سوریه به عهده دارد.

در همین راستا، «الیاس المر» مدیر مرکز مطالعات و مستندسازی «العربی المشرقی» در گفت‌وگو با سایت خبری العهد با اشاره به کنترل مخالفان مسلح به سرکردگی الجولانی بر دمشق و برکناری نظام «بشار اسد» رییس‌جمهور مستعفی سوریه گفت: آنچه رخ داد، انقلاب نبود بلکه کودتای از قبل برنامه‌ریزی شده علیه نظام سوریه بود.

وی با بیان اینکه اقدامات جنایتکارانه و انتقام‌جویانه در شهرهای مختلف سوریه به‌ویژه مناطق علوی‌نشین و شیعه گسترش یافته است، افزود: آنچه اکنون در سوریه رخ می‌دهد، واکنشی طبیعی به ظلمی است که ملت سوریه با آن روبه‌رو هستند. این اعتراضات، اولین اعتراض نیست اما در مقایسه با اعتراضات قبلی بسیار جدی‌تر است.

این اعتراضات به دنبال حمایت کشورهای عربی یا بین‌المللی است تا بتواند تمام شهرها را از کنترل باندهای الجولانی آزاد کند. مردم سوریه از زمان برکناری نظام اسد از وضعیت کنونی ناراضی هستند.

«جهان‌صنعت» به بررسی نوسانات و تحولات بازار سرمایه در بهمن ۱۴۰۳ می‌پردازد

رشد ضعیف شاخص‌ها در بهمن

احسان کشـــاورز– بازار سرمایه ایران در بهمن ۱۴۰۳ با نوسانات قابل توجهی همراه بود. شاخص کل بورس پس از افت‌وخیزهای متعدد، رشـد اندکی را تجربه کرد و در پایان ماه با درصد افزایش جزئی نسبت به دی‌ماه بسته شد. شاخص هم‌وزن نیز تغییرات مشابهی داشت اما میزان رشد آن نسبت به شاخص کل کمتر بود، نشان‌دهنده تاثیر بیشـتر نمادهای بزرگ در این دوره بود. در بخش ارزش معاملات، روند کلی بازار از کاهش نقدینگی و کاهش مشارکت سرمایه‌گذاران حقیقی حکایت دارد. در حالی که ارزش معاملات خرد در برخی روزها افزایش موقتی داشت اما در مجموع نسـبت به دی‌ماه کاهش یافت. بررسی ترکیب معاملات نشان می‌دهد که در بخش خریدوفروش، حقوقی‌ها نقش پررنگ‌تری داشـتند و نسـبت مشارکت آنها در معاملات در مقایسه با حقیقی‌ها افزایش یافت. در بازار اوراق بدهی، ارزش معاملات نسبت به ماه قبل تغییرات محسوسی داشت و میزان انتشار اوراق جدید نشان‌دهنده افزایش تامین مالی از این مسیر بود. این مساله می‌تواند بر چشم‌انداز نقدینگی در بازار تاثیرگذار باشد.

■ شاخص کل بورس؛ نوسانات زیاد، رشد اندک

شاخص کل بورس تهران در بهمن‌ماه ۱۴۰۳ با افت‌وخیزهـای قابل توجهی همراه بود و در نهایت رشد ۲/۱درصدی را ثبت کرد. در ابتدای ماه، فشار فروش ناشی از نگرانی‌های اقتصادی موجب افت شـاخص شد اما در ادامه بازگشت تقاضا در برخی گروه‌های بزرگ نظیر پتروشیمی و فلزات اساسی توانست بخشی از کاهش‌ها را جبران کند. بیشـترین رشد روزانه شاخص کل در ۲۲بهمن ثبت شـد که در آن شاخص حدود ۱/۴درصد افزایش یافت اما در برخی روزها مانند ۱۵ و ۲۸بهمن بازار بـا افت‌های قابل توجهی مواجه شـد. در مجموع شـاخص کل در پایان بهمن روی عدد ۱/۹۸میلیون واحد بسـته شد که نسبت به دی‌ماه افزایش جزئی داشت. این رشـد اندک نشان می‌دهد که بازار در شرایطی نامطمئن قرار داشـته و رشـد قابل توجهی را تجربه نکرده است.

■ شاخص هم‌وزن؛ سـایه سنگین نمادهای بزرگ

شاخص هم‌وزن در بهمن‌ماه، همانند شاخص کل، رشد محدودی را تجربه کرد اما میزان آن کمتر از شاخص کل بود. این شاخص که تاثیر تمـام نمادها را به یک میزان در نظر می‌گیرد، در پایان ماه به ۵۲۰هزار واحد رسید که نسبت به ابتدای ماه تنها ۱/۲درصد افزایش داشـت. روند تغییرات این شـاخص نشان می‌دهد که برخلاف برخی نمادهای شاخص‌سـاز که رشد بیشتری را تجربه کردند، بسیاری از شرکت‌های کوچک‌تر از رشد کلی بازار جا ماندند. در واقع این اختلاف در عملکرد شاخص هم‌وزن و شاخص کل بیانگر این موضوع اسـت که بخش زیادی از رشـد بازار در این ماه تحت تاثیر چند صنعت بزرگ بوده اسـت. در حالی که گروه‌هایی نظیر خودروسازی و صنایع کوچک‌تر رشد محدودی را ثبت کردند، نمادهـای مرتبط با پتروشیمی، فلزات اسـاسی و بانکی‌ها تاثیر بیشـتری در افزایش شاخص کل داشتند.

■ کاهـش ارزش معامـلات خروج نقدینگی از بازار؟

ارزش معامـلات روزانه بازار سـرمایه در بهمن‌ماه روندی کاهشی را نشان داد و میانگین روزانه آن به ۵۸۰۰میلیارد تومان رسید که نسبت به میانگین ۶۳۰۰میلیارد تومانی دی‌ماه کاهش ۸درصدی را نشان می‌دهد. این کاهش در حالی رخ داد که در برخی روزهای خاص مانند ۱۰ و ۲۵بهمن ارزش معاملات به بیش از ۷۰۰۰میلیارد تومان رسید اما در بیشـتر روزهای ماه، سطح معاملات کمتر از میانگین ماه قبل بود. یکی از دلایل این کاهش، افت ورود نقدینگی از سوی سـرمایه‌گذاران حقیقی بود که نشـان می‌دهد تمایل این گروه برای سـرمایه‌گذاری در بازار سهام کاهش یافته است. در مقابل حقوقی‌ها در برخی نمادهای شاخص‌سـاز فعال‌تر بودند و در نقش خریدار ظاهر شدند که این موضوع باعث شد نقدینگی حقیقی‌ها بیشتر از بازار خارج شود تا به سـمت سایر بازارهای موازی مانند طلا و ارز هدایت شود.

■ حقوقی‌ها در میدان؛ افزایش نقش سرمایه‌گذاران بزرگ

بررسی جریان نقدینگی بازار سرمایه نشان می‌دهد که در بهمن‌ماه، سرمایه‌گذاران حقوقی سهم بیشتری از معاملات را به خود اختصاص دادند. آمارها نشـان می‌دهد کـه در این ماه، حقوقی‌ها در حدود ۶۵درصد از ارزش خریدهای بـازار را انجام دادند، در حالی که این میزان در دی‌ماه حدود ۵۸درصد بود. این افزایش مشارکت حقوقی‌هـا در خرید و کاهش فعالیت حقیقی‌ها به معنای خروج بخشی از سـرمایه خرد از بازار است. از سـوی دیگر، افزایش نقش حقوقی‌ها می‌تواند نشـان‌دهنده مداخلـه نهادهای مالی بـرای حفظ تعادل در بازار باشـد. این روند در بـرخی نمادهای خاص ماننـد پتروشیمی‌ها و بانکی‌ها بیشتر مشـاهده شد، به طوری که در برخی روزها حقوقی‌ها بیش از ۷۰درصد از حجم معاملات این نمادها را به خود اختصاص دادند

■ اوراق بدهی؛ افزایش انتشار و تامین مالی دولت

در بـازار بدهی، میزان انتشـار اوراق جدید در بهمن‌مـاه به ۱۴هزار میلیـارد تومان رسید که نسـبت به دی‌ماه رشد ۱۸درصدی را نشان می‌دهد. افزایش حجم انتشـار اوراق بدهی از سـوی دولت می‌تواند به تامین مالی کسـری بودجه کمـک کند اما از سـوی دیگر ممکن اسـت نقدینـگی را از بازار سـهام خارج کند. بررسی روند معاملات نشان می‌دهد که میانگین ارزش معاملات روزانه اوراق بدهی در این ماه به ۲۹۰۰میلیارد تومان رسید که در مقایسـه با میانگین ۲۴۰۰میلیـارد تومانی دی‌ماه افزایش چشمگیری داشت. این موضوع نشان می‌دهد که بخشی از سرمایه‌گذاران به سمت سرمایه‌گذاری کم‌ریسک‌تر در اوراق بدهی حرکت کرده‌اند که ایـن امر می‌تواند بر نقدینـگی موجود در بازار سهام تاثیرگذار باشد.

■ سـرمایه‌گذاری خارجی در بورس: رشد پایدار با تغییرات جزئی

سرمایه‌گذاری خارجی در بورس ایران طی سـال ۱۴۰۳ روندی پایدار اما همراه با تغییرات جزئی را تجربه کرده اسـت. در این سال تعداد سـرمایه‌گذاران حقوقی خارجی از ۱۴۰۷نفر در مهر ۱۴۰۲ به ۱۶۳۳نفر در بهمن۱۴۰۳ افزایش یافت که نشـان‌دهنده رشـد ۱۶/۰۵درصدی است. تعداد سـرمایه‌گذاران حقیقی خارجی با رشـد ۴/۴۸درصدی از ۳۲۰۴نفر به ۳۳۴۷نفر رسید. این تغییرات بیانگر افزایش نسبی اعتماد سـرمایه‌گذاران خارجی به بازار سرمایه ایران اسـت اما این رشـد همچنان محـدود بوده و نشـان می‌دهد که برخی موانع در مسیر ورود سـرمایه‌گذاران خارجی همچنان پابرجاسـت. عواملی مانند نوسـانات نـرخ ارز، تحریم‌های اقتصادی و سیاسـت‌های داخلی نقش مهمی در میزان جذب سرمایه خارجی دارند. اگرچه در برخی مقاطع جذابیت سهام برخی صنایع افزایش یافته اسـت اما در مجموع، ورود سرمایه‌های خارجـی هنوز به اندازه‌ای نبوده که بتواند تاثیر عمده‌ای بر تغییر سـاختار بازار سرمایه داشته باشد. به نظر می‌رسد سیاستگذاران و مسوولان بازار سرمایه باید با کاهش ریسک‌های موجود و ارائه تسـهیلات بیشـتر، شـرایط را برای ورود سـرمایه‌گذاران خارجی تسـهیل کنند تا تاثیرپذیـری بازار از این دسـته از سـرمایه‌ها افزایش یابد.

■ ارزش بازاری صنایع: تثبیت موقعیت صنایع پیشرو

طی سـال ۱۴۰۳، ارزش بـازار کل صنایع در بورس و فرابورس ایران نوسـانات متعددی را تجربه کرده اسـت. محصولات شیمیایی با ۲/۷۵هزار همت (معـادل ۲۶/۱۰درصد از کل بازار) همچنان در صدر صنایع ارزشـمند بازار قرار دارد. این سهم در مقایسه با ۲۲/۶۵درصد در اسـفند۱۴۰۲ افزایش یافته که نشان‌دهنده رشـد مسـتمر این صنعت در بورس است. در مقابل فلزات اساسی که در رتبه دوم قرار دارد، بـا کاهش ارزش بـازار از ۱/۹۴هزار همت در دی‌مـاه ۱۴۰۳ به ۱/۸۵هـزار همت در بهمن ۱۴۰۳، افت ۴/۴۳درصدی را تجربه کرده است. این تغییرات نشان می‌دهد که سرمایه‌گذاران به سـمت صنایعی که دارای پایداری بیشتری در سودآوری هستند، حرکت کرده‌اند، در حالی که صنایعی که با چالش‌های جهانی مانند کاهش قیمت فلـزات روبه‌رو بوده‌اند، کمتر مورد توجه قـرار گرفته‌اند. در صورتی کـه این روند ادامه یابد، می‌تواند ترکیب سـرمایه‌گذاری‌ها در بازار سـرمایه را به سمت صنایع پایدارتر تغییر دهد. با این حال در صورتی که صنایع سـنتی مانند فلزات اساسی بتوانند با بهبود عملکرد عملیاتی، افزایش بهره‌وری و مدیریت هزینه‌ها، جذابیت بیشتری برای سرمایه‌گذاران ایجاد کنند، ممکن است مجددا جایگاه خود را در بازار تقویت کنند

■ ۱۰ صنعـت بـاارزش بـورس: شـیمیایی‌ها در صدر، خودرو در مسیر نزولی

در بهمن۱۴۰۳، صنعت محصولات شیمیایی با ۲۶/۷۲درصد از کل ارزش بازار، جایگاه نخست را حفظ کرده است. فلزات اساسی که در جایگاه دوم قـرار دارد، ۱۹/۳۵درصد از ارزش کل بازار را در اختیار دارد اما این سـهم نسبت به سال قبل کاهش یافته است. در همین حال، صنعت خودرو و سـاخت قطعات که در اسـفند۱۴۰۲ سـهمی معـادل ۳/۸۲درصد از بازار داشـت، اکنون به ۳/۰۳درصد کاهش یافته اسـت. این کاهش نشان‌دهنده کمرنگ شدن جذابیت این صنعت برای سـرمایه‌گذاران است که می‌تواند نـاشی از مشـکلات تولید، کاهـش تقاضای داخلی و سیاست‌های ناپایدار قیمتی در صنعت خودروسازی باشد. در مقابل بانک‌ها و موسسات اعتباری با افزایش ۰/۵۵درصدی، سهم خود را به ۶/۳۵درصد رسانده‌اند که نشان‌دهنده توجه بیشتر سـرمایه‌گذاران به این حوزه است. این تغییرات بازتابی از تغییر سیاسـت‌های پولی و افزایش نرخ بهره در اقتصاد ایران بوده که منجر به سودآوری بیشتر بانک‌ها شده و موجب رشد ارزش بازار آنها گردیده است.

■ ۱۰ صنعـت بـاارزش فرابورس: پایداری و رقابت صنایع نوظهور

در بازار فرابورس، روندهای مشابهی مشاهده می‌شـود و صنایع شـیمیایی و فلزات اساسی همچنان بیشـترین سـهم از بازار را در اختیار دارند. با این حال، صنایع نوظهوری مانند سیمان، دارویی و سرمایه‌گذاری‌ها توانسته‌اند جایگاه خود را در بازار تثبیت کنند. یکی از نکات مهم در سال ۱۴۰۳، رشد تدریجی این صنایع بوده است که ناشی از افزایش تقاضا و رشد پایدار سودآوری در برخی از شرکت‌های حاضر در این گروه‌هاست. افزایش ظرفیت تولید در برخی از کارخانه‌های سـیمانی و رشـد صادرات این محصولات به کشورهای همسـایه، ازجمله عواملی بوده که موجب افزایش ارزش بازار صنعت سیمان شده اسـت. در همین حال، صنعت دارویی به دلیل افزایـش قیمت محصولات و رشـد صادرات، شـاهد افزایش سـهم خود در بازار بوده است. این تغییرات نشان می‌دهد که سرمایه‌گذاران به دنبال فرصت‌های جدید سرمایه‌گذاری هستند و فرابورس به‌عنوان یک جایگزین مناسب برای ورود سـرمایه‌های جدید در حال تثبیت جایگاه خود در میان سرمایه‌گذاران است.

■ حجم معاملات سهام در ۱۰ صنعت برتر:افزایش نقدشوندگی در صنایع منتخب

افزایـش حجم معاملات در برخی از صنایع منتخب نشـان‌دهنده افزایش نقدشـوندگی و تقاضای بیشـتر برای سـهام آنهاست. صنعت محصولات شیمیایی در بهمن۱۴۰۳ بیشترین حجـم معاملات را ثبت کرده که نشـانه‌ای از افزایش جذابیت این صنعت برای سرمایه‌گذاران است. در مقابل کاهش حجم معاملات در صنایع فلزات اسـاسی و خودرو نشـان‌دهنده خروج سـرمایه از این بخش‌هاسـت. یکی از دلایل ایـن کاهش، نگرانی‌های مربوط به نوسـانات قیمت جهـانی مواد اولیـه و کاهش تقاضای داخلی در صنعت خودرو اسـت. در همین حال، بانک‌ها و موسسـات اعتباری افزایش در حجم معـاملات خود را تجربـه کرده‌اند که ناشی از سودآوری بیشـتر بانک‌ها و افزایش نرخ بهره بانکی بوده است.

■ نسـبتP/E : رشـد انتظـارات سرمایه‌گذاران از برخی صنایع

نسـبت قیمت بـه درآمـد (E/P) یکی از شاخص‌های کلیدی ارزیابی ارزش سهام بوده که در برخی صنایع طی سال ۱۴۰۳ افزایش یافته اسـت. صنایع شیمیایی و بانکی شاهد افزایش این نسـبت بوده‌اند که نشـان‌دهنده انتظارات بالاتر سـرمایه‌گذاران از سـودآوری آینده این صنایع اسـت. در مقابل فلزات اساسی کاهش این نسـبت را تجربه کرده‌اند که نشان‌دهنده کاهش انتظارات سرمایه‌گذاران از رشد سودآوری این صنعت اسـت. این تغییـرات می‌تواند بر استراتژی‌های سرمایه‌گذاری در سال‌های آینده تاثیرگذار باشـد و جهت‌گیری‌های جدیدی را برای ورود سرمایه‌های جدید به بازار ایجاد کند

■ ارزش جـذب و تجهیز منابع مالی: افزایش سرمایه‌گذاری در پروژه‌های جدید

در بهمـن ۱۴۰۳، ارزش جـذب و تجهیز منابع مالی رشـد قابل توجهی را تجربه کرده و سـرمایه‌گذاری‌های جدید در صنایع منتخب تقویت شـده است. این روند نشان می‌دهد که شـرکت‌ها برای توسعه کسب‌وکار خود و پاسخ بـه تقاضای بازار، به دنبال افزایش سـرمایه و جذب منابع جدید هستند. سیاست‌های دولت در حمایت از برخی صنایع، کاهش نرخ مالیات بر سود شرکت‌ها و بهبود شرایط اقتصادی، ازجمله عواملی بوده‌اند که این روند را تقویت کرده‌اند. اگر این روند ادامه یابد، می‌توان انتظار داشت که صنایع مختلف بتوانند از فرصت‌های جدید برای رشد و توسعه بهره‌مند شوند و نقش موثرتری در بهبود وضعیت اقتصادی کشور ایفا کنند.

■ افزایش چشمگیر ارزش بازار بدهی در ایران؛ رشد ۲۴/۶ درصد در یک سال

بـازار بدهی ایران در ماه‌های اخیر شـاهد روندی صعودی بوده که نشـان‌دهنده افزایش تمایل سـرمایه‌گذاران به ابزارهای مالی نوین است. براسـاس آخرین گزارش‌ها، ارزش بازار بدهی در بورس تهران و فرابورس ایران مجموعا به ۹۵۳هزار میلیارد تومان در پایان بهمن ۱۴۰۳ رسیده اسـت. این رقم نسبت به ماه قبل رشد ۲/۴۶درصدی را نشـان می‌دهد و در مقایسه با پایان سال ۱۴۰۲ افزایش ۲۴/۶درصدی را ثبت کرده است.

در بررسی تفکیکی، ارزش بازار اوراق بدهی در بـورس تهران به ۱۱۷هـزار میلیارد تومان رسیده که در مقایسـه با دی‌ماه کاهش جزئی ۰/۵۲درصدی را نشـان می‌دهد اما نسـبت به پایان سال قبل رشد قابل توجه ۲۵/۲۶درصدی داشته است. در مقابل، بازار ابزارهای نوین مالی در فرابورس ایران رشد ۲/۹۰درصدی نسبت به ماه گذشته داشـته و به ۸۳۷هزارمیلیارد تومان رسیده است. این بازار نیز در مقایسه با پایان سال گذشته ۲۴/۵۲درصد رشد را تجربه کرده است

رشد بازار بدهی نشان‌دهنده افزایش اعتماد سـرمایه‌گذاران نهـادی و شـرکت‌ها به این ابزارها برای تامین مالی اسـت. در عین حال، این افزایش ارزش می‌تواند نشـانه‌ای از تغییر رویکـرد سیاسـتگذاران اقتصـادی در جهت توسعه بازارهای مالی و مدیریت نقدینگی باشد. با توجه به چشـم‌انداز تورمی اقتصاد ایران، این روند می‌تواند موجب تعمیق بازار بدهی و کاهش وابستگی دولت و شرکت‌ها به منابع بانکی برای تامین مالی شود.

■ فرابورس؛ قطب اوراق بدهی ایران

فرابورس ایـران به عنـوان بازیگر اصلی بـازار بدهی، همچنان بخش عمده‌ای از تامین مالی از طریـق ابزارهای نوین مالی را به خود اختصاص داده اسـت. در پایان بهمن ۱۴۰۳، ارزش بازار ابزارهای نویـن مالی در فرابورس ایـران بـه ۸۳۷هزارمیلیارد تومـان رسید که بیـش از ۸۷درصد از کل ارزش بـازار بدهی کشـور را شامل می‌شـود. این رقم در مقایسه با ماه گذشـته ۲/۹۰درصد و نسـبت به پایان سال گذشته ۲۴/۵۲درصد رشد داشته است.در مقابل، ارزش بازار اوراق بدهی در بورس تهران با کاهش جزئی ۰/۵۲درصدی نسبت به دی‌ماه، به ۱۱۷هزار میلیارد تومان رسید. با این حال، این بازار در مقایسه با سال گذشته ۲۵/۲۶درصد رشد را ثبت کرده اسـت. این آمار نشان می‌دهد که بخش عمده انتشـار اوراق بدهی و تامین مالی شرکت‌ها در فرابورس انجام می‌شود که به دلیل انعطاف‌پذیری بیشتر و ابزارهای مالی متنوع‌تر این بازار است. این روند صعودی در ارزش بازار بدهی، نشـانه‌ای از تغییر الگوی تامین مالی در اقتصاد ایران است. به نظر می‌رسد سرمایه‌گذاران نهادی و شرکت‌ها تمایل بیشتری به استفاده از ابزارهای نوین مالی نشـان داده‌اند که این امر می‌تواند به کاهش فشـار نقدینگی در سیستم بانـکی کمک کند. با این وجـود، چالش‌هایی همچون نوسانات نرخ بهره، سیاست‌های مالی انقباضی، و میزان اسـتقبال بخش خصوصی از این ابزارها همچنان بر روند بازار بدهی تاثیرگذار خواهد بود.

مهم‌ترین تحولات بازار سـرمایه ایران در بهمن ۱۴۰۳؛ روند صعودی در کنار ریسک‌های جدید

بازار سـرمایه ایران در بهمن۱۴۰۳ شـاهد تحولات مهمی بود کـه تاثیرات کوتاه‌مدت و بلندمدت بر روند معاملات خواهد داشت. یکی از مهم‌ترین نکات، رشد مداوم ارزش بازار و افزایش معاملات در صنایع پیشرو بوده است. با این حال، نوسانات نرخ ارز و انتظارات تورمی همچنان بر تصمیمات سـرمایه‌گذاران سایه انداخته است. یکی از تحولات مهم، افزایش حجم معاملات در برخی از صنایع کلیدی مانند پتروشیمی، فلزات اساسی و بانک‌ها بود که نشان‌دهنده بازگشت نسبی اعتماد سـرمایه‌گذاران به بازار است. از سـوی دیگر، بازار بدهی نیز رشد قابل توجهی را تجربه کرد و سـرمایه‌گذاران نهادی به‌ویژه صندوق‌های سرمایه‌گذاری، نقش پررنگ‌تری در این بخش ایفا کردنـد. با این وجود، برخی چالش‌ها همچنان بـاقی مانده‌اند. تغییرات در نرخ بهـره بین‌بانکی، تصمیمات بانک مرکزی در حوزه سیاسـت‌های پولی و نگرانی‌ها درباره تغییـرات احتمالی در قوانیـن مالیاتی، عواملی هسـتند که می‌توانند در ماه‌های آینده بر روند بازار اثـر بگذارند. بـرخی گزارش‌ها از خروج سرمایه‌گذاران حقیقی به دلیل نگرانی از نوسانات نرخ ارز حکایت دارد که می‌تواند چالش جدیدی برای نقدشوندگی بازار ایجاد کند.

■ ریسک‌های جدید در بورس تهران چالش‌های پیش‌روی سرمایه‌گذاران

در کنار رشـد شـاخص‌های بازار سرمایه در بهمـن۱۴۰۳، ریسـک‌های جدیدی نیز بر معاملات سهام سـایه افکنده‌اند که می‌توانند جهت‌گیری سرمایه‌گذاران را تغییر دهند. یکی از مهم‌ترین ریسک‌ها، افزایش نوسانات در بازار ارز و اثرات آن بر تصمیمات سرمایه‌گذاران بوده است. افزایش نرخ ارز در هفته‌های اخیر، برخی از صنایع وابسـته به واردات را با چالش مواجه کرده و بر سودآوری شرکت‌ها تاثیر گذاشته است. ریسک دوم، تغییرات احتمالی در سیاست‌های پولی و مالی است. با توجه به افزایش نرخ تورم، گمانه‌زنی‌هایی درباره تصمیمات بانک مرکزی برای افزایش نرخ بهره مطرح شده که می‌تواند هزینـه تامین مالی شـرکت‌ها را افزایش داده و جذابیت بازار سـهام را کاهش دهد. ریسک دیگر، احتمال اعمال تغییرات در قوانین مالیاتی و گمرکی اسـت که می‌توانـد برخی صنایع را تحت فشار قرار دهد. در کنار این عوامل، افزایش نوسـانات در بازارهای جهانی و تغییرات قیمت کامودیتی‌ها نیز بر عملکرد صنایع صادرات‌محور تاثیرگذار خواهد بود.

سرمایه‌گذاران در این شرایط باید علاوه بر توجه به روندهای کلان اقتصادی، از ابزارهای مدیریت ریسک مانند متنوع‌سازی سبد سهام و استفاده از فرصت‌های موجود در بازار بدهی نیز بهره ببرند. آینده بازار سرمایه ایران در ماه‌های آتی به میزان پایداری سیاسـت‌های اقتصادی و توانایی شـرکت‌ها در تطبیق با شرایط جدید بستگی خواهد داشت.

بازارنما

نماگر کلی بازار طلا و ارز

عنوان	نرخ	رشد/ کاهش
سکه امامی	۷۴۶۹۰۰۰۰۰	۰/۴۱درصد
سکه تمام بهار آزادی	۷۰۳۲۰۰۰۰۰	-۰/۶۷ درصد
نیم سکه طلا	۴۴۳۰۰۰۰۰۰	۰/۰۰ درصد
ربع سکه طلا	۲۲۰۰۰۰۰۰۰	۰/۰۰ درصد
سکه یک گرمی	۱۱۲۰۰۰۰۰۰	-۰/۸۸ درصد
هر گرم طلا	۶۳۷۸۶۰۰۰	-۰/۵۹ درصد
دلار آزاد	۸۹۱۷۰۰	۰/۱۲ درصد
یورو	۹۷۰۵۰۰	۱/۳۶ درصد
شاخص کل بورس در آخرین روز معاملاتی	۲۷۹۰۰۱۲	۰/۰۰ درصد
شاخص کل هم‌وزن در آخرین روز معاملاتی	۸۲۴۱۴۴	۰/۰۰ درصد

شاخص کل بورس در ۵ روز گذشته

شاخص کل	عدد شاخص
شنبه	۲۸۵۴۳۱۴
یکشنبه	۲۸۷۰۹۴۷
دوشنبه	۲۸۱۳۴۴۷
سه‌شنبه	۲۸۰۵۳۴۴
چهارشنبه	۲۷۹۰۰۱۲

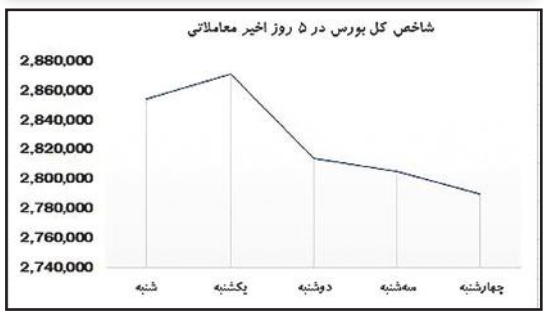

آموزش

تحولات بازار نفت و تاثیر آن بر اقتصاد جهانی

بـازار نفت همـواره یـکی از مهم‌تریـن و تاثیرگذارترین بخش‌های اقتصاد جهانی بوده و تغییرات آن می‌تواند پیامدهای گسـترده‌ای بر تورم، سیاست‌های پولی و رشد اقتصادی داشته باشـد. در سـال‌های اخیر، عوامل متعددی همچون جنگ‌های ژئوپلیتیـکی، سیاسـت‌های تولید اوپـک‌پلاس، تحریم‌های اقتصـادی و تحـولات انرژی‌های جایگزین موجب نوسـانات شدید در قیمت نفت شده‌اند.

یکی از مهم‌ترین تحولات اخیر، کاهش تولید اوپک‌پلاس برای کنترل عرضه و جلوگیری از افت قیمت‌هاسـت. این سیاسـت‌ها معمـولا در کوتاه‌مدت باعث افزایش قیمت نفت می‌شـوند اما از سوی دیگر، کاهش رشد اقتصادی جهانی و سیاست‌های انقباضی بانک‌هـای مرکزی، تقاضای جهانی نفت را محدود کرده اسـت. کاهش رشـد اقتصادی چین به عنوان بزرگ‌ترین واردکننده نفت جهـان، عامل مهمی در کاهش تقاضا و فشـار نزولی بر قیمت‌ها محسوب می‌شود.

از طرفی، توسـعه معاملات نفتی با ارزهـای غیردلاری مانند یـوآن چین، بحث‌هـای جدیدی را در مورد کاهش سـلطه دلار در تجارت جهانی نفت ایجاد کرده اسـت. ایـن موضوع به ویژه در میان کشـورهای تحریم‌شده، توجه بیشـتری را به خود جلب کرده و می‌تواند در آینده تاثیرات عمیقی بر بازارهای مالی جهانی داشته باشد.

در کنـار این عوامـل، افزایش سـرمایه‌گذاری در انرژی‌های تجدیدپذیـر نیز می‌تواند در بلندمدت منجر به کاهش تقاضا برای نفت شود. با این حال، همچنان نفت به عنوان کالایی استراتژیک بـاقی خواهد ماند و سـرمایه‌گذاران باید تحـولات ژئوپلیتیکی، سیاسـت‌های تولید و روند تقاضای جهانی را برای تصمیم‌گیری در معاملات نفتی به دقت رصد کنند.

جهان صنعت
www.jahanesanat.ir
سازمان آگهی های
روزنامه جهان صنعت
۰۲۱-۸۸۰۵۰۲۸۶
۰۲۱-۸۸۰۵۰۶۸۴
۰۹۱۲۲۹۷۶۶۰۴

خبر

چالش‌های صنعت پسته ایران در رقابت با رقیب آمریکایی

اگروفودنیوز- عضو هیات امنای انجمن پسته ایران با انتقاد از سیاست‌های ارزی و مدیریتی کشور تاکید کرد که صنعت پسته ایران در حال تکرار سرنوشت تلخ فرش دستباف است و ادامه این روند، علاوه بر نابودی باغات و سرمایه‌های عظیم، تبعات اجتماعی و امنیتی گسترده‌ای در کشور به دنبال خواهد داشت.

محمودرضا مهدوی‌اناری اظهار کرد: دقیقا در زمانی که صنعت پسته آمریکا جهش عظیم حجم تولید را تجربه کرد، مقررات ضدصادرات کشور ما به کمک آمریکایی‌ها آمد تا بازار جهانی را قبضه کرده و مشتریان جهانی دودستی تقدیم فروشندگان آمریکایی شوند. متاسفانه در اثر فشارهای این مقررات، برخی صادرکنندگان ایرانی به ارائه و فروش پسته آمریکایی به مشتریان رو آوردند و چوب این رویه به گوش ارزآوری و باغداری ایران خورد. این پیش‌بینی در همان ابتدای وضع مقررات پیمان‌سپاری ارزی به مسوولان مربوطه از جمله بانک مرکزی و ریاست کمیسیون اقتصادی مجلس گفته شد ولی توجهی نشد و امروز باید مسوولیت بپذیرند. مهدوی اناری با انتقاد از تاثیر تعهد ارزی بر کاهش انگیزه صادرکنندگان بیان کرد: اکثر صادرکنندگان حرفه‌ای خود را از بازار کنار کشیده‌اند و بعضا به مشتریان خارجی خود بار آمریکایی می‌فروشند.

معدودی هم که باقی مانده‌اند، با بزخری از کشاورزان تجارت می‌کنند. صادرکنندگان ما سال‌هاست که به جای استفاده از روش‌های علمی بازاریابی، تنها راه افزایش سود را در کاهش قیمت صادراتی و رقابت منفی از طریق زیرفروشی و بخشیدن از کیسه کشاورز می‌دانند.

این فعال صنعت پسته با اشاره به پیشرفت‌های رقبا اظهار کرد: در شرایطی که رقیب آمریکایی چهارنعل در بازارهای جهانی می‌تازد، سیاستگذار ما هم به کمک آمریکایی‌ها آمده تا در این شرایط تحریم، صنعت پسته ایران رفته رفته نابود شود

وی با مقایسه وضعیت صنعت پسته با فرش دستباف ایران خاطرنشان کرد: تفاوت نابودی این دو صنعت در این است که با از بین رفتن صنعت فرش، تنها دانش فنی و دارهای قالی کم‌قیمت کنار گذاشته شدند اما نابودی صنعت پسته به معنای بیابان‌زایی در صدهاهزار هکتار از املاک دایر باغات و سوخته شدن میلیاردها دلار سرمایه عظیم خواهد بود که ضربه‌ای سهمگین به اقتصاد کشور وارد می‌کند و تبعات اجتماعی و امنیتی گسترده‌ای خواهد داشت.

عضو هیات امنای انجمن پسته ایران نقش وزارت نیرو را نیز در مشکلات این صنعت پررنگ دانست و افزود: سال‌هاست که سوءمدیریت‌های مختلف این وزارتخانه، شرایط را برای کشاورزان سخت‌تر کرده است. مستهلک کردن سفره‌های زیرزمینی از طریق صدور بی‌رویه پروانه‌های بهره‌برداری چاه‌ها کم بود، اخیرا نیز قطع برق چاه‌ها در اوج فصل گرما و نیاز درختان به آب اضافه شده و تیشه به ریشه باغات زده، این در حالی است که حجم عظیمی از برق را صنایع، مخصوصا فولاد و رمزارز مصرف می‌کنند. قطع برق این صنایع تنها تولیدشان را کاهش می‌دهد ولی قطع برق چاه‌های کشاورزی به معنای مرگ موجودات زنده‌ای به اسم «درخت» است. وی هشدار داد: صنعت فرش را به پاکستان، هند و افغانستان واگذار کردیم اما در صنعت پسته، قافیه را به آمریکایی‌ها خواهیم باخت. اگر مداخلات جدی حاکمیتی صورت نگیرد، کشاورزان تنها قربانیان این فاجعه نخواهند بود.

عضو شورای ملی زعفران:

پتانسیل تامین ۱۰۰درصد زعفران دنیا را داریم

اگروفودنیوز- عضو شورای ملی زعفران گفت: با توجه به ایام پایانی سال و ماه رمضان، ثبات نسبی بر بازار حاکم است و همواره پیش‌بینی می‌شود که نوسان خاصی در بازار رخ ندهد. علی حسینی حداقل قیمت هرکیلو زعفران را ۸۰میلیون تومان و حداکثر ۱۱۰میلیون تومان اعلام کرد و افزود: طبق روال همه ساله خریداران بازارهای هدف قبل از ماه رمضان اقدام به خرید زعفران می‌کنند که براین اساس در شرایط کنونی به کندی در حال انجام است. ضمن آنکه صادرات نسبت به سال گذشته کمتر بوده است. حسینی ادامه داد: بنابر آمارهای اعلامی امسال ۴۰۰تن زعفران در کشور تولید شده است که با رفع موانع صادرات و جلوگیری از تقلب و قاچاق انتظار می‌رود که صادرات رونق و جهش یابد.

عضو شورای ملی زعفران با بیان اینکه ایران تولید بیش از ۹۳درصد زعفران دنیا را در اختیار دارد، افزود: در حال حاضر قابلیت تامین ۱۰۰درصد زعفران دنیا با سطح زیرکشت فعلی را داریم. وی سطح زیرکشت زعفران را ۱۲۳هزارهکتار اعلام کرد و گفت: با افزایش تولید در واحد سطح، امکان تولید هزارتن زعفران وجود دارد

پرداخت تسهیلات به بخش‌خصوصی برای تامین میوه و خرمای تنظیم بازار

مهر- معاون فنی و بازرگانی سازمان مرکزی تعاون روستایی از پرداخت تسهیلات به بخش‌خصوصی برای تامین و تدارک میوه و خرمای تنظیم بازار در نوروز و ماه رمضان خبر داد. مرتضی معتمد گفت: میوه و خرما تدارک دیده شده برای تنظیم بازار ماه مبارک رمضان و ایام نوروز، ۱۵تا ۲۰درصد زیر قیمت روز میوه مشابه در بازار هر استان توسط کمیته راهبری طرح تنظیم بازار قیمت‌گذاری و عرضه آن در اصناف و غرفه‌های ویژه طرح تنظیم بازار آغاز خواهد شد.

وی افزود: توزیع خرما از روز نخست ماه مبارک رمضان آغاز شده و میوه تنظیم بازار نوروز نیز از ۲۰ اسفند در استان‌های کشور توزیع می‌شود.

وی ادامه داد: در تمام طول سال تامین نیاز بازار توسط اصناف و فروشگاه‌های زنجیره‌ای انجام می‌شود اما با توجه به افزایش تقاضای بازار در روزهای پایانی سال، بیم آن می‌رود که قیمت به طور نامتعارف افزایش یابد و تحمل آن برای اقشار آسیب‌پذیر جامعه سخت شود، از این رو یک تجربه موفق ۱۷ساله وجود دارد که هر سال دولت برای تنظیم بازار میوه شب عید و جلوگیری از رشد نامتعارف قیمت‌ها، در زمان برداشت، مقداری میوه ذخیره‌سازی می‌کند و در ایام نوروز حدود ۱۵ تا ۲۰درصد زیر قیمت میوه مشابه در بازار عرضه می‌کند این عرضه مانع رشد قیمت و منجر به ثبات قیمت در این روزها می‌شود. معاون فنی و بازرگانی سازمان مرکزی تعاون روستایی تصریح کرد: این عرضه حداقل تا ۱۵فروردین در غرفه‌های خرده‌فروشی موقت یا اصناف منتخب و سازمان میادین میوه و تره‌بار شهرداری با نصب بنر تنظیم بازار در سطح شهر تهران و سایر کلانشهرها ادامه خواهد داشت

وی افزود: مباشرین استان‌ها ۱۰۰درصد میوه مورد نیاز تنظیم استان شامل سیب درختی و پرتقال تامسون و والنسیا و خرما را تامین و ذخیره‌سازی کرده‌اند و این اقلام با قیمت مصوب کمیته راهبری هر یک از استان‌ها عرضه می‌شود.

این مقام مسوول ادامه داد: برای پشتیبانی از استان‌ها نیز میوه به عنوان ذخیره احتیاطی خریداری و ذخیره‌سازی شده است.

معتمد با تاکید بر اینکه در سه سال اخیر تامین و تدارک میوه برای برگزاری آیین نوروز به بخش‌خصوصی سپرده شده است، تصریح کرد: از سال ۱۴۰۱ این طرح به بخش‌خصوصی سپرده شده و در هر یک از استان‌ها، یک مباشر توانمند از بخش‌خصوصی انتخاب می‌شود که معمولا اتحادیه‌های تعاون روستایی هستند و امر خرید، ذخیره‌سازی و توزیع میوه و خرما را با منابع مالی خودشان و تسهیلات بانکی اعطایی از سوی این سازمان انجام می‌دهند و سازمان مرکزی تعاون روستای نیز بر این روند گسترده نظارت می‌کند.

رییس کانون انجمن‌های صنفی صنایع آرد ایران در گفت‌وگو با «جهان‌صنعت» مطرح کرد

تولیدکنندگان آرد در تنگنای شدید گردش مالی

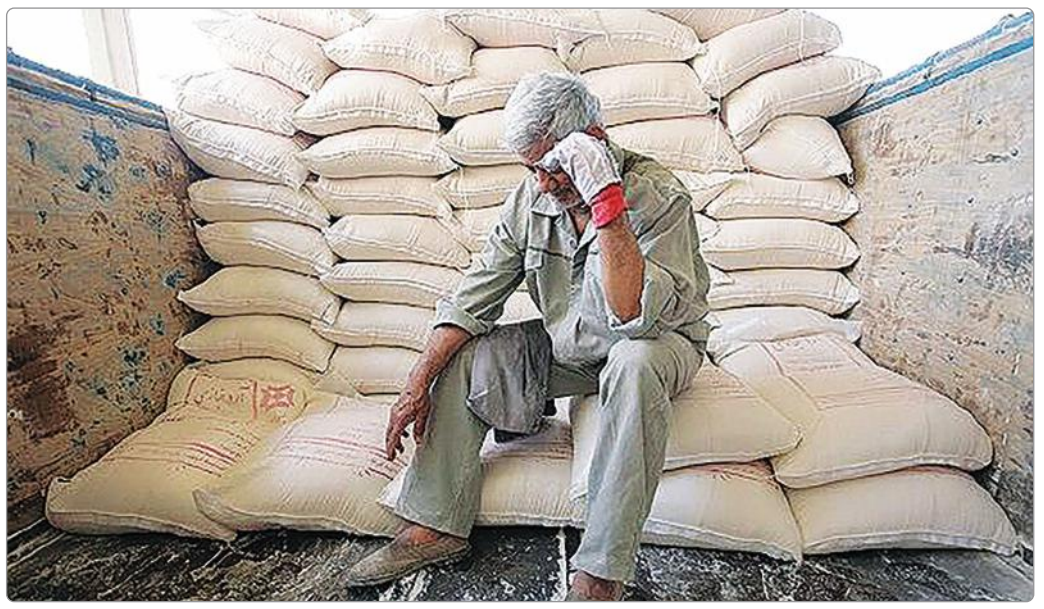

«جهان‌صنعت»- یکی از مشکلات تولیدکنندگان آرد پرداخت نشدن معوقات آنها از سوی دولت از دو سال پیش است؛ موضوعی که سبب شد تا تولیدکنندگان این صنف در جلسه‌ای با حضور محمدرضا عارف، معاون اول رییس‌جمهوری گردهم آیند و به بیان مشکلات خود در این زمینه بپردازند.

معاون اول رییس‌جمهور در این جلسه که با حضور مدیران ارشد بخش‌خصوصی و دولتی مرتبط با صنعت آرد کشور برگزار شد، اعلام کرد: دولت چهاردهم تلاش خواهد کرد مشکلات صنعت آرد هرچه زودتر برطرف و مطالبات فعالان این صنعت در سریع‌ترین زمان بررسی و پرداخت شود.

درخصوص مطالبات تولیدکنندگان آرد، حسین یزدجردی، رییس کانون انجمن‌های صنفی صنایع آرد ایران در گفت‌وگو با «جهان‌صنعت» عنوان کرد: یکی از مشکلات صنعت آرد، معوقات دولت به کارخانجات آرد است. این معوقات به مدت دو سال است که از سال ۱۴۰۲ پرداخت نشده بنابراین کارخانه‌های آرد به لحاظ سرمایه در گردش در تنگنای شدیدی قرار دارند، به همین دلیل جلسه‌ای با معاون اول رییس‌جمهوری برگزار کردیم تا این مساله را عنوان کنیم.

■ طی ۱۰ سال قیمت آرد تغییر نکرده است

یزدجردی در ادامه با اشاره به این موضوع که قیمت آرد از سال ۱۳۹۳ تاکنون هیچ تغییری نکرده است، گفت: پس از این سال قیمت‌گذاری جدیدی در زمینه آرد صورت نگرفته است. آن سال با مشکلی روبه‌رو نبودیم اما بعد از یکی، دو سال شاهد هیچ‌گونه تغییر قیمتی برای آرد ایجاد نبودیم. در آن سال‌ها این موضوع را مطرح کردیم که اگر دولت برای کالایی قیمت دستوری ارائه دهد و قیمت تمام‌شده آن بیشتر از قیمت دستوری شود، در آن صورت باید مابه‌التفاوت آن را پرداخت کند. تا سال ۱۴۰۰ این مابه‌التفاوت به هر صورت پرداخت شد و در سال ۱۴۰۱ نیز این مابه‌التفاوت را با افزایش قیمت سبوس جبران کردند اما در سال‌های ۱۴۰۲ و ۱۴۰۳ دولت این مابه‌التفاوت را پرداخت نکرده است.وی با تاکید بر این موضوع که این روش درستی نیست که تولیدکننده هزینه‌ها را پرداخت کند اما برای دریافت آن باید به‌دنبال دولت بدود، گفت: پیشنهاد ما این است که مابه‌التفاوت قیمت دستوری و قیمت واقعی تمام‌شده به صورت آنلاین و برخط به کارخانه‌ها پرداخت شود که تمام اطلاعات و آمار فروش کارخانه‌ها در سامانه شرکت بازرگانی ثبت است و انجام این کار به راحتی امکان‌پذیر است.رییس کانون انجمن‌های صنفی صنایع آرد ایران در ادامه خاطرنشان کرد: سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان نیز در محاسبات مربوط به قیمت تمام‌شده بسیار سختگیرانه عمل می‌کند و از آنجا که این مابه‌التفاوت را دولت باید بپردازد اما تمامی سازمان‌های مسوول نیز بر این سختگیری اصرار می‌ورزند.

■ نحوه سوددهی به تولیدکنندگان آرد عادلانه نیست

یزدجردی با تاکید بر این موضوع که نحوه سوددهی به تولیدکنندگان آرد عادلانه نیست، گفت: براساس قیمت‌گذاری ۱۰سال پیش که انجام شده، بهای مواد اولیه گندم با قیمت ۶۶۵۰تومان بوده که ۶۵۰ریال سود منظور کرده‌اند که هنوز هم پس از گذشت ۱۰سال همین عدد مبنای محاسبه است. توجه به این نکته ضروری است که ارزش ۶۵۰ریال طی ۱۰سال گذشته کاهش یافته و بالطبع قدرت خرید نیز به پایین‌تر میزان رسیده است. براساس شاخص‌های بانک مرکزی، قدرت خرید برمبنای ۶۵۰ریال در سال‌جاری، در مقایسه با ۱۰سال گذشته بیش از ۵۷ریال نیست. این نوع تصمیم‌گیری‌ها منصفانه نبوده و ما انتظار داریم که نحوه تعیین سود به صورت منصفانه انجام شود.

وی در ادامه یادآور شد: در جلسه‌ای که با معاون اول رییس‌جمهوری داشتیم، به سرعت بخشیدن پرداخت معوقات کارخانه‌های آرد تاکید کردند و امیدواریم که این معوقات به‌زودی پرداخت شود و همچنین نحوه محاسبه آن را تغییر دهند. البته از برخورد مدبرانه معاون اول و تاکید بر اینکه سود پرداختی به کارخانجات باید عادلانه باشد نیز بسیار سپاسگزاریم. رییس کانون انجمن‌های صنفی صنایع آرد ایران در پاسخ به این پرسش که آیا یارانه نان که دولت آن را پرداخت می‌کند، تاثیری روی اقتصاد خانوار دارد، عنوان کرد: در سال‌جاری دولت گندم را به قیمت ۱۷۵۰۰۰ریال برای هر کیلو خریداری می‌کند که با هزینه‌های تبعی این قیمت حدود ۱۸۲۰۰۰ریال تخمین زده می‌شود اما برای ارزان نگه داشته شدن قیمت نان، دولت گندم را با حدود یک سی‌ام قیمت خریداری‌شده به قیمت ۶۶۵۰ریال به فروش می‌رساند و متحمل پرداخت یارانه هنگفتی به میزان تقریبی ۲۵۰هزار میلیارد تومان می‌شود که این مبلغ صرفا جهت ارزانی نان و کمک به اقتصاد خانواده است اما به دلیل تفاوت قیمت بسیار زیاد بین قیمت واقعی گندم و قیمت فروش آن، سوءاستفاده و فساد از این رانت بزرگ باعث می‌شود که همه اهداف دولت در این زمینه محقق نشود.

■ یارانه نان به مصرف‌کنندگان پرداخت شود

یزدجردی در ادامه با ارائه راهکاری برای این مساله عنوان کرد: به نظر کانون صنعت آرد ایران، تغییر محل پرداخت یارانه در زنجیره گندم آرد و نان است یعنی یارانه به جای گندم به مصرف‌کنندگان نان پرداخت شود و مدیریت این یارانه دولتی را خود مردم برعهده بگیرند. وی در ادامه افزود: البته برای آزادسازی قیمت نان ما برنامه و اهداف خود را در قالب طرح مدونی به دولت ارائه داده‌ایم اما برای انجام این کار یک عزم عمومی و شهامت وارد شدن به اصلاح نیاز است که متاسفانه همیشه در انتظار زمان بهتری برای اجرای این کار هستیم و تاکنون این اتفاق نیفتاده است. رییس کانون انجمن‌های صنفی صنایع آرد ایران در پایان یادآور شد: اگر قول‌های مساعدی که در این جلسه از سوی معاون اول رییس‌جمهوری داده شد، عملی شود، مشکل آسیابان در این زمینه خاص حل خواهد شد البته صنعت آرد در کشور مشکلات ساختاری دارد که باید درصدد رفع این مشکل ساختاری برآمد.

گزارش ۲

عضو هیات‌مدیره کانون انجمن‌های صنفی صنایع غذایی ایران مطرح کرد

کاهش سرانه مصرف؛ چالشی جدی برای صنعت غذا

عضو هیات‌مدیره کانون انجمن‌های صنفی صنایع غذایی ایران، کمبود نقدینگی را مشکل شاخص صنعت غذا دانست و کاهش سرانه مصرف را از چالش‌های جدی این صنعت برشمرد

سهراب کارگر اظهار کرد: در حال حاضر مساله شاخص در صنعت غذا نقدینگی بوده که کمبود نقدینگی در صنعت در دو پارامتر قابل بررسی است.

وی در ادامه افزود: اولین پارامتر، تامین به‌موقع تسهیلات از طریق بانک‌هاست که طولانی شدن این فرآیند باعث شده تا شرکت‌ها برای حفظ موجودی‌های خود مجبور باشند با ضریب بالاتری سفارش دهند. به‌عنوان مثال، ثبت حداقل سفارش ۸۰روز طول می‌کشد تا تایید شود. این زمان طولانی تاثیرات بسیاری بر شرکت‌ها دارد که از جمله آنها می‌توان نیاز به سرمایه‌گذاری بیشتر برای تامین مواد اولیه را مورد اشاره قرار داد. کارگر مساله دیگر را طولانی‌تر شدن زمان برگشت سرمایه از بازار دانست و اظهار داشت: به‌دلیل کاهش سرانه مصرف، مشتریان، مغازه‌داران و نمایندگان فروش و نقدینگی خود را با زمان بیشتری از بازار جمع‌آوری می‌کنند.

اگر این وضعیت را در بخش دارویی هم بررسی کنیم، متوجه می‌شویم که حجم چک‌های برگشتی داروخانه‌ها به بیش ۳همت رسیده است بنابراین اولین مشکلی که وجود دارد، نقدینگی است که به شدت صنایع را تحت فشار قرار داده است. عضو هیات‌مدیره کانون انجمن‌های صنفی صنایع غذایی ایران، مساله دیگر را کاهش سرانه مصرف برشمرد و تصریح کرد: کاهش سرانه مصرف، باعث می‌شود که امکان عرضه و فروش کالا به میزان مناسب وجود نداشته باشد. به عنوان مثال، اگر متوسط فروش در یک فروشگاه زنجیره‌ای را در نظر بگیریم، ترکیب هر ترولی (چرخ دستی) خروجی این فروشگاه در سال‌های گذشته نه‌تنها رشد نکرده بلکه افت کرده است. به عنوان مثال در سال ۱۴۰۱ متوسط ارزش هر ترولی ۴۵۰هزار تومان بود اما در سال ۱۴۰۲به ۳۷۰هزار تومان کاهش یافت.

کارگر با اشاره به اینکه ترکیب کالا نیز تغییر کرده است، گفت: به عنوان مثال در سال ۱۴۰۱، نسبت کالاهای اساسی به سایر کالاها ۵۰ به ۵۰ بود اما هم‌اکنون این نسبت به ۶۵ به ۳۵درصد تغییر یافته یعنی ۶۵درصد سبد خانوار به کالاهای اساسی و ۳۵درصد به کالاهای غیراساسی اختصاص یافته است. این تغییرات باعث می‌شود شرکت‌هایی که کالاهای غیراساسی تولید می‌کنند، افت بیشتری را تجربه کنند.

■ زیان ۲۰میلیارد دلاری صنعت غذا از کمبود انرژی

کارگر به چالش شدید مربوط به انرژی در شش ماهه نخست امسال اشاره و عنوان کرد: در تابستان امسال براساس اطلاعات تهیه‌شده اتاق ایران حدود ۲۰میلیارد دلار زیان ناشی از کمبود انرژی گزارش شده که این موضوع به‌ویژه در صنعت غذا که یک صنعت بزرگ در بین صنایع مختلف به‌شمار می‌آید، تاثیر بسیاری گذاشته است.

وی از کاهش صادرات به عنوان دیگر مساله یاد کرد و گفت: به‌دلیل نوسانات ارزی و شرایط خاص اقتصادی، در سال‌جاری نتوانستیم محصولات خود را به خوبی به بازار داخلی عرضه کنیم. به‌طور قطع صادرات اصلی‌ترین قربانی این شرایط بوده و این مساله به‌وضوح با کاهش سهم و درصد ارزش صادرات محصولات غذایی در شش ماهه ابتدای سال خود را نشان داده است. کارگر یکی دیگر از مشکلات صنعت غذا را عدم حضور شرکت‌های خارجی به منظور بهینه‌تر کردن رقابت دانست و اظهار داشت: در ایران صنعت غذا به اندازه صنعت خودرو انحصاری نیست و شرکت‌های بزرگ خارجی می‌توانند به کشورمان بیایند و کالا تولید کنند اما در حال حاضر امکان چنین حضور و رقابتی وجود ندارد. این امر باعث شده که رقابت در صنعت غذا کمرنگ‌تر شود.

عضو هیات‌مدیره کانون انجمن‌های صنفی صنایع غذایی ایران در ادامه اضافه کرد: در این شرایط، احساس من به‌عنوان یک مصرف‌کننده آن است که این کاهش رقابت ممکن است بر عدم رشد کیفیت کالا تاثیر بگذارد و در نتیجه من به‌عنوان مصرف‌کننده نتوانم کالای بهینه‌تری را خریداری کنیم.

■ مشکلات تامین مواد اولیه برای صنعت غذا

کارگر در خصوص مشکلات مربوط به تامین مواد اولیه گفت: در صنعت غذا سه کالای اساسی وجود دارد که شامل شکر، روغن و گلوکز است که شکر به‌ویژه برای شرکت‌های تولیدی مانند شرکت‌های کانفکشنری از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

عضو هیات‌مدیره کانون انجمن‌های صنفی صنایع غذایی ایران با بیان اینکه در ماه‌های اخیر نوسانات بسیاری در قیمت شکر رخ داده است، اظهار داشت: مشکلات مربوط به بافت دولتی در عرضه این کالا، چه در بخش واردات و چه در بخش تولید، چالش‌های بسیاری را به‌وجود آورده است.

وی با یادآوری این موضوع که امسال کمبود شکر نسبت به گذشته کمتر خود را نشان داده است، تصریح کرد: شاید اگر شرایط نرمال و معمولی داشتیم، به‌شدت با مشکل کمبود شکر روبه‌رو می‌شدیم اما به‌دلیل اینکه در صنعت غذا تولید در شش ماهه نخست امسال نتوانسته به ضریب رشد سال گذشته برسد، این کمبود کمتر احساس شد. این کاهش به‌طور خودکار به‌دلیل افت سرانه مصرف هر ساله است که باعث شد این مشکل در نیمه نخست امسال کمتر به چشم بیاید.

کارگر با بیان اینکه معمولا در شش ماهه دوم سال در زمینه تولید شکر مشکلات بیشتری بروز می‌کند، افزود: به‌خصوص در فصل پاییز و زمان برداشت چغندر که فرآیند وارد شدن محصول به پروسه تولید زمان‌بر می‌شود، این مشکل بیش از پیش لمس می‌شود.

وی در رابطه با مشکلات مربوط به تامین روغن نیز اظهار داشت: مسائل ارزی و مشکلات مربوط به واردات، باعث کمبود روغن در صنعت شده است. اگرچه در برخی صنوف و صنایع این کمبود بیشتر محسوس است اما به دلیل افت متوسط فروش در این دوره، این مشکل در سطح وسیع‌تری مشاهده نمی‌شود

عضو هیات‌مدیره کانون انجمن‌های صنفی صنایع غذایی ایران با بیان اینکه در دنیای کسب‌وکار، گردش مالی از ارزش بالایی برخوردار است، گفت: این بدان معناست که در صنعت، رشد از طریق افزایش و بهبود گردش مالی به‌دست می‌آید بنابراین تولیدکنندگان موادغذایی ترجیح می‌دهند که دارای سهم بازار بیشتر و قوی‌تری باشند تا نسبت سودآوری بیشتر و سهم بازار قوی و موافق در بازار و صنعت غذا دارای جایگاه مهم‌تری است.

رویداد

تاثیر فناوری‌های جدید بر صنعت کشاورزی

هوش‌مصنوعی چگونه کشاورزی را تغییر خواهد داد؟

هوش مصنوعی (AI) یکی از جدیدترین نوآوری‌های بخش فناوری است و احتمالا بر هر صنعتی تاثیر خواهد گذاشت. این فناوری تنها یک کلمه نیست و ممکن است به زودی وارد کشاورزی شما شود.

هوش مصنوعی تعریفی مبهم دارد و می‌تواند شامل هر چیزی از یادگیری ماشین تا مدل‌های زبانی بزرگ (LLM) و هوش‌مصنوعی مولد باشد. یادگیری ماشین هم‌اکنون در کشاورزی استفاده می‌شود، به عنوان مثال در سیستم See and Spray شرکت جان دیر که از دوربین‌ها برای شناسایی علف‌های هرز جهت اسپری کردن و موانع برای اجتناب از آنها استفاده می‌کند. شاید شما قبلا با هوش‌مصنوعی مولد آشنا شده‌اید و می‌توانید آن را در پلتفرم‌ها و دستگاه‌های مختلف آنلاین استفاده کنید، مانند Copilot مایکروسافت، Gemini گوگل و Meta AI فیسبوک که همگی برای استفاده مصرف‌کنندگان در دسترس هستند.

هوش‌مصنوعی مولد می‌تواند انواع مختلفی از متن، تصویر و صدا را تولید کند و در مراحل ابتدایی تولید ویدئو قرار دارد. هوش‌مصنوعی کاربردهای زیادی دارد، هم در سطح تجاری و هم مصرفی که شامل کشاورزی نیز می‌شود.

پیش از آنکه به مزایای احتمالی هوش‌مصنوعی بپردازیم ضروری است که چگونگی عملکرد آن و محدودیت‌های آن را درک کنیم.

■ AI در کشاورزی چگونه کار می‌کند؟

یکی از نخستین مدل‌های هوش‌مصنوعی که به بازار رسید، ChatGPT شرکت OpenAI است که در خط مقدم این فناوری قرار دارد و در حال حاضر در بسیاری از عملیات‌های روزمره کسب‌وکارها ادغام شده است. کاربران می‌توانند از ChatGPT بخواهند که متنی بنویسد، آن را خلاصه و سازماندهی کند و حتی مکالمه‌ای انجام دهد.

ChatGPT و بسیاری از دیگر خدمات محبوب هوش‌مصنوعی از LLM برای تولید متن از ورودی‌های کاربر استفاده می‌کنند. این کار را از طریق «خواندن» متون موجود در اینترنت انجام می‌دهند و تشخیص می‌دهند که کلمات چگونه معمولا در کنار یکدیگر ظاهر می‌شوند، مشابه به عملکرد کامل خودکار هنگام تایپ روی گوشی هوشمند. این مدل از این اطلاعات برای پیش‌بینی کلمه بعدی که ممکن است در پاسخ به درخواست کاربر ظاهر شود استفاده می‌کند.

طبق اطلاعات موجود در وب‌سایت این شرکت، ChatGPT در حال توسعه فعال است و از سه منبع اطلاعاتی استفاده می‌کند: ۱- آثار نوشته‌شده عمومی موجود در اینترنت، ۲- محتوای مجاز از طرف سوم‌ها که توسط OpenAI دریافت شده و ۳- داده‌های ارائه‌شده توسط کاربران یا مربیان انسانی. این مساله محدودیت‌هایی دارد.

از آنجایی که این سرویس به اینترنت عمومی متکی است- که همیشه دقیق نیست- هوش‌مصنوعی ممکن است دچار «توهم» شود. هنگامی که یک مدل هوش‌مصنوعی دچار توهم می‌شود، پاسخ‌های نادرستی را براساس این اطلاعات غلط ایجاد می‌کند یا پاسخی کاملا خودساخته می‌دهد و آن را به‌عنوان یک واقعیت ارائه می‌دهد.

همچنین مدل‌های هوش‌مصنوعی قادر به ارائه منابع برای خروجی‌های خود نیستند، حتی زمانی که اطلاعات دقیق باشد. از آنجا که این فناوری هنوز در مراحل ابتدایی توسعه است، وب‌سایت ChatGPT توصیه می‌کند که پاسخ‌های تولیدشده را تایید کرده و بازخورد ارائه دهید.

مدل Retrieval Augmented Generation یکی از روش‌هایی است که شرکت‌ها برای جلوگیری از توهمات هوش‌مصنوعی استفاده می‌کنند. به گفته پاتریک والتر، بنیانگذار استودیوی Molewa AI به‌جای استفاده از پایگاه داده کامل یک مدل هوش‌مصنوعی مبتنی بر RAG با اطلاعات خصوصی که توسط کاربر تامین می‌شود آموزش می‌بیند که اولویت بیشتری نسبت به منابع دیگر دارد. بدین ترتیب، یک شرکت می‌تواند اعتماد بیشتری به نتایج تولیدشده توسط هوش‌مصنوعی داشته باشد زیرا این نتایج براساس اطلاعات تولیدشده توسط انسان خودشان است.

■ تاثیرات زیست‌محیطی

مدل‌های هوش‌مصنوعی نشان داده‌اند که بیشتر از جست‌وجوهای اطلاعاتی و پخش و ارتباطات معمولی که بیشتر مراکز داده از زمان رونق اینترنت استفاده می‌کنند، انرژی مصرف می‌کنند. مطابق مطالعه‌ای که توسط موسسه تحقیقاتی نیروی برق EPRI انجام شده است، جست‌وجوی یک عبارت در گوگل به ۰/۳ وات‌ساعت برق نیاز دارد تا نتایج را بازیابی کند. در حالی که پرسیدن یک سوال در ChatGPT به ۲/۹ وات‌ساعت نیاز دارد، تقریبا ۱۰برابر بیشتر. با توجه به ۵/۳میلیارد کاربر جهانی اینترنت، EPRI اعلام کرده است که این مساله می‌تواند به افزایش چشمگیر نیاز به انرژی منجر شود.

سازمان بین‌المللی انرژی (IEA) پیش‌بینی می‌کند که مصرف انرژی جهانی در بخش‌های هوش‌مصنوعی و ارزهای دیجیتال تا سال ۲۰۲۶ بیش از دو برابر خواهد شد و از ۴۶۰ ترابات‌ساعت (TWh) در سال ۲۰۲۲ به بیش از ۱۰۰۰ترابات‌ساعت خواهد رسید که تقریبا معادل مصرف سالانه انرژی کل کشور ژاپن است.

■ چگونه از هوش مصنوعی استفاده می‌شود؟

در سال ۲۰۲۳ شبکه کشاورزان تجاری (FBN) یک مشاور کشاورزی مبتنی بر هوش‌مصنوعی به نام Norm معرفی کرد که بر پایه مدل ChatGPT شرکت OpenAI ساخته شده است.

کیت بارون، معاون فناوری در FBN می‌گوید: «زمانی که OpenAI مدل GPT-۳ را منتشر کرد، این را به‌عنوان یک پیشرفت شگفت‌انگیز در فناوری دیدیم. بلافاصله شروع کردیم به فکر کردن درباره اینکه چگونه می‌توانیم از این فناوری برای حمایت از ماموریت خود و کمک به اعضای کشاورز خود استفاده کنیم.» بارون معتقد است که کشاورزان باید در بسیاری از زمینه‌ها مانند ژنتیک گیاهی، شیمی و نرخ‌های مصرف، پیش‌بینی وضعیت آب و هوا، و تجارت غلات تخصص داشته باشند. Norm راه‌حلی ممکن است که این فرآیندها را ساده‌تر کند و دانش کشاورز را گسترش دهد. در آزمایش‌های اولیه، FBN متوجه شد که کشاورزان از Norm برای پرسش درباره محافظت از محصولات استفاده می‌کنند.

این روند در مراحل ابتدایی و Norm همچنان آزمایشی است. با این حال، این ابزار به کشاورزان کمک می‌کند تا فرآیندهای پیچیده کشاورزی را ساده‌تر و به سرعت پاسخ‌های دقیق‌تری دریافت کنند.

«جهان‌صنعت» از فرار مغزها و خاموشی موتور محرک فناوری در ایران گزارش می‌دهد

پیشرفت کند در مسیر ناپایدار

علی حسینی– در سال‌های اخیر، ایران با پدیده‌ای پیچیده و چندوجهی به نام «مهاجرت گسترده نیروی انسانی متخصص» مواجه شده است؛ پدیده‌ای که آثار آن نه‌تنها بر بافت اجتماعی و اقتصادی کشور سایه افکنده، بلکه به‌طور جدی آینده فناوری‌های نوین و روند پیشرفت علمی را تحت تاثیر قرار داده است. آمارهای رسمی و غیررسمی حاکی از آن است که روند مهاجرت نیروهای متخصص در ایران در سال‌های اخیر رشد چشمگیری داشته است. طیف گسترده‌ای از این مهاجرت‌ها شامل دانش‌آموختگان دانشگاه‌های برتر، پژوهشگران، مهندسان فناوری اطلاعات، پزشکان و مدیران متخصص است.

دلایل این پدیده را می‌توان در دو بعد اصلی عوامل اقتصادی و عوامل غیراقتصادی دسته‌بندی کرد. کاهش ارزش پول ملی، تورم افسارگسیخته، رکود اقتصادی و پایین بودن دستمزدها ازجمله دلایل اقتصادی مهاجرت نیروی انسانی است. متخصصی که سال‌ها برای کسب مهارت و دانش تلاش کرده، هنگامی که می‌بیند درآمد و آینده شغلی‌اش متناسب با دانش و تجربه‌اش نیست، به ناچار گزینه مهاجرت را به عنوان راهی برای بهبود کیفیت زندگی و امنیت شغلی انتخاب می‌کند.

تفاوت فاحش سطح درآمدها در ایران و کشورهای مقصد، یکی از اصلی‌ترین محرک‌های این مهاجرت‌ها به شمار می‌رود. تنها مسائل مالی باعث خروج نخبگان نمی‌شود. محدودیت‌های علمی، نبود آزادی‌های آکادمیک، عدم سرمایه‌گذاری کافی در تحقیق و توسعه و موانع اداری بر سر راه پیشرفت شغلی نیز در این میان نقش دارند.

بسیاری از متخصصان، به دلیل عدم دسترسی به تجهیزات به‌روز، زیرساخت‌های مناسب و ارتباطات بین‌المللی، خود را در یک مسیر بن‌بست علمی می‌بینند. از سوی دیگر، احساس ناامنی اجتماعی، نبود امید به آینده و نگرانی از بی‌ثباتی سیاسی، انگیزه افراد را برای ماندن در کشور کاهش می‌دهد.

■ پیامدهای مهاجرت بر فناوری و پیشرفت علمی در ایران

مهاجرت نیروی متخصص، یک شکاف عمیق در بدنه علمی و فنی کشور ایجاد می‌کند. در حالی که جهان به سرعت به سمت فناوری‌های نوینی چون هوش مصنوعی، بلاکچین، اینترنت اشیا و زیست فناوری پیش می‌رود، ایران نه‌تنها در این حوزه‌ها عقب می‌ماند، بلکه با کمبود نیروی انسانی ماهر برای توسعه همین فناوری‌ها نیز روبه‌رو است. یکی از اثرات جدی مهاجرت نخبگان، قطع زنجیره انتقال دانش است. دانشگاه‌ها و شرکت‌های دانش‌بنیان، زمانی شکوفا می‌شوند که یک جریان مستمر از افراد باتجربه و تازه‌نفس در آنها حضور داشته باشند. با خروج مداوم متخصصان، این زنجیره گسسته می‌شود و نسل‌های جدیدتر از تجربه و راهنمایی افراد باتجربه بی‌بهره می‌مانند. شرکت‌های فعال در حوزه فناوری‌های نوین برای بقا و پیشرفت به نیروهای خلاق، ماهر و به‌روز نیاز دارند. با مهاجرت این نیروها، بسیاری از پروژه‌های پیچیده یا به کندی پیش می‌روند یا به کلی متوقف می‌شوند. این مساله توان رقابتی شرکت‌ها را در سطح ملی و بین‌المللی کاهش می‌دهد و فرصت‌های سرمایه‌گذاری را از بین می‌برد. اقتصاد دانش‌بنیان یکی از ارکان اساسی توسعه پایدار در دنیای امروز است. این اقتصاد بر پایه نوآوری، تحقیق و فناوری بنا شده و بقای آن وابسته به حضور مستمر نیروهای انسانی متخصص است. مهاجرت نخبگان به معنای خشک شدن ریشه‌های این اقتصاد است و به همین دلیل مسیر رشد و توسعه کشور با چالش‌های جدی مواجه می‌شود.

■ فرصتی که در حال از دست رفتن است

ایران با وجود داشتن ظرفیت‌های علمی قابل توجه در بهره‌گیری از فناوری‌های نوین با موانع متعددی روبه‌رو است. مشکلات ساختاری مانند تحریم‌ها، کمبود سرمایه‌گذاری در بخش تحقیق و توسعه (R&D) و نگاه سنتی به اقتصاد، مانع شکوفایی فناوری‌های پیشرفته شده است. در این میان، کمبود نیروی انسانی متخصص به این چالش‌ها دامن می‌زند. به عنوان مثال، در حوزه هوش مصنوعی که یکی از پیشران‌های اصلی فناوری در جهان است، ایران دانش نظری قابل قبولی دارد اما در زمینه پیاده‌سازی عملی و کاربردی این فناوری، به دلیل کمبود متخصصان، شکاف چشمگیری با کشورهای پیشرو دارد. بسیاری از مهندسان نرم‌افزار، متخصصان یادگیری ماشین و پژوهشگران این حوزه، یا مهاجرت کرده‌اند یا در فکر ترک کشور هستند. در حوزه بلاکچین و فناوری‌های مالی (فین‌تک) نیز ضعف زیرساخت‌های قانونی و خروج نیروهای انسانی توانمند باعث شده ایران نتواند جایگاه مناسبی در این اکوسیستم جهانی پیدا کند. شرکت‌های استارتاپی فعال در این زمینه نیز به دلیل فقدان نیروهای مجرب، با بحران جذب و نگهداشت نیرو مواجه‌اند. برای حل این بحران پیچیده، اقدامات چندوجهی لازم است. دولت، دانشگاه‌ها و بخش خصوصی باید به صورت هماهنگ و منسجم عمل کنند. افزایش حقوق و مزایای متخصصان، ارائه تسهیلات مسکن و بهبود شرایط کاری نیز می‌تواند انگیزه ماندن را تقویت کند. از طرفی فراهم کردن امکان حضور پژوهشگران در پروژه‌های جهانی، باعث می‌شود افراد به دانش روز دسترسی داشته باشند و نیاز به مهاجرت را کمتر حس کنند.

مهاجرت گسترده نیروی انسانی متخصص در ایران، دیگر یک پدیده مقطعی یا گذرا نیست، بلکه به معضلی ساختاری تبدیل شده که به صورت مستقیم و غیرمستقیم، آینده علمی، فناوری و اقتصادی کشور را تحت تاثیر قرار می‌دهد. این بحران زمانی پیچیده‌تر می‌شود که بدانیم ایران در برهه‌ای قرار دارد که فناوری‌های نوین، همچون هوش مصنوعی، بلاکچین، زیست فناوری، اینترنت اشیا و فین‌تک، به موتور محرکه توسعه جهانی بدل شده‌اند. در چنین شرایطی، کمبود نیروی متخصص، نه‌تنها مانع از پیشرفت در این حوزه‌ها می‌شود، بلکه به کاهش رقابت‌پذیری کشور در سطح بین‌المللی و تضعیف اقتصاد دانش‌بنیان می‌انجامد. آنچه این وضعیت را بحرانی‌تر می‌کند، گسست میان دانش نظری و پیاده‌سازی عملی فناوری‌هاست. ایران همچنان ظرفیت علمی قابل توجهی دارد و در برخی حوزه‌ها به تولید دانش می‌پردازد اما به دلیل خروج مداوم نخبگان و نبود زیرساخت‌های لازم، این دانش به محصول و فناوری کاربردی تبدیل نمی‌شود. بنابراین با پدیده «فرار مغزها» و همزمان «رکود فناوری» مواجه هستیم؛ ترکیبی خطرناک که مسیر پیشرفت کشور را به شدت کند کرده است. رفع این بحران تنها با تمرکز بر یک بعد ممکن نیست. بهبود وضعیت اقتصادی، ارتقای جایگاه علمی و ایجاد انگیزه‌های اجتماعی و حرفه‌ای باید همزمان صورت گیرد. افزایش حمایت مالی از پژوهشگران، تقویت شرکت‌های دانش‌بنیان، گسترش همکاری‌های علمی بین‌المللی و از همه مهم‌تر، ایجاد امید و اعتماد در جامعه علمی کشور می‌تواند روند مهاجرت را کند و حتی بازگشت نخبگان را تسهیل کند.

نیروی انسانی متخصص بزرگ‌ترین سرمایه یک کشور است؛ سرمایه‌ای که اگر از آن غفلت شود، نه‌تنها فرصت‌های کنونی از دست می‌رود، بلکه شکاف فناوری و علمی با جهان، روزبه‌روز عمیق‌تر خواهد شد. ایران برای رسیدن به جایگاه شایسته خود در عرصه فناوری‌های نوین، چاره‌ای جز اتخاذ رویکردی هوشمندانه، همه‌جانبه و آینده‌نگر ندارد. همین امروز باید اقدامات عملی آغاز شود چراکه هر تاخیر به معنای اتلاف بیشتر استعدادها و عقب‌ماندگی مضاعف خواهد بود.

خبر

دومین شکست پیاپی «استارشیپ»

تک‌کرانچ– شرکت اسپیس‌ایکس روز پنجشنبه در هشتمین پرواز آزمایشی استارشیپ با شکست دیگری روبه‌رو شد و این موشک عظیم‌الجثه هنگام حضور در مدار کنترل خود را از دست داد و دچار حادثه شد. این دومین آزمایش پیاپی ناموفق استارشیپ در مسیر دستیابی به مدار زمین محسوب می‌شود. به‌دنبال این حادثه، سازمان هوانوردی فدرال آمریکا (FAA) برای مدتی پروازها به فرودگاه‌های اصلی فلوریدا را متوقف کرد و مسیر برخی پروازها را به دلیل احتمال خطر بقایای فضاپیما تغییر داد. FAA همچنین اعلام کرد که اسپیس‌ایکس ملزم به انجام تحقیقات کامل درباره این حادثه شده است. در این پرتاب، استارشیپ با استفاده از بوستر سوپرهوی از تگزاس به فضا ارسال شد و هشت دقیقه نخست پرواز طبق برنامه پیش رفت. بوستر با موفقیت از فضاپیما جدا شد و برای سومین‌بار توسط برج پرتاب روی زمین مهار شد اما کمی بعد، تصاویر پخش زنده اسپیس‌ایکس نشان دادند که چندین موتور رپتور آن از کار افتاده‌اند و فضاپیما شروع به چرخش‌های غیرقابل کنترل بر فراز اقیانوس کرد. «دن هوت»، مدیر ارتباطات اسپیس‌ایکس در جریان پخش زنده گفت: «چند موتور از کار افتاده‌اند و به نظر می‌رسد کنترل موقعیت فضاپیما را از دست داده‌ایم. در حال حاضر ارتباط با فضاپیما قطع شده است.» دقایقی بعد ویدئوهایی در شبکه‌های اجتماعی منتشر شد که نشان می‌داد استارشیپ بر فراز جزایر باهاما و جمهوری دومینیکن متلاشی شده است. اسپیس‌ایکس نیز با انتشار پستی در ایکس اعلام کرد که بلافاصله با مقامات ایمنی برای اجرای برنامه‌های پیش‌بینی شده اضطراری وارد هماهنگی شده است. این دومین شکست پیاپی استارشیپ در کمتر از یک ماه محسوب می‌شود. چند هفته پیش نیز این فضاپیما در جریان هفتمین آزمایش خود، بر فراز جزایر تورکس و کایکوس منفجر شد که در آن حادثه نیز FAA مجبور به تغییر مسیر چندین پرواز شد. تحقیقات اسپیس‌ایکس در آن حادثه نشان داد که نشت سوخت باعث آتش‌سوزی داخلی و قطع ارتباط با فضاپیما شده بود. پس از آن، اسپیس‌ایکس تغییراتی در سیستم انتقال سوخت و دمای پیشرانه اعمال کرد و سیستم‌های جدیدی برای جلوگیری از نشت اضافه کرد. در پرتاب اخیر، اسپیس‌ایکس امیدوار بود چهار نمونه آزمایشی از ماهواره‌های استارلینک را به مدار ارسال کند؛ گامی مهم برای آماده‌سازی استارشیپ جهت ماموریت‌های تجاری. این شرکت با اجرای پروازهای آزمایشی پی‌درپی تلاش دارد ضمن کشف نقاط ضعف، فرآیند توسعه این فضاپیما را سرعت ببخشد. اسپیس‌ایکس پیش از این گفته بود هدف از پرواز هشتم، شناخت محدودیت‌های واقعی استارشیپ برای برنامه‌ریزی بازگشت ایمن آن به زمین و فرود روی سکوی پرتاب است.

«آلفابت» برای توضیح درباره سانسور «ترامپ» احضاریه گرفت

رویترز– کمیته قضایی مجلس نمایندگان آمریکا، برای آلفابت احضاریه ارسال کرد و جویای ارتباطات شرکت مادر گوگل با دولت جو بایدن، رییس‌جمهور سابق آمریکا درباره سیاست‌های کنترل محتوا شد. «جیم جردن» رییس کمیته قضایی مجلس نمایندگان آمریکا که یک جمهوریخواه است، از آلفابت خواستار اطلاعات مشابه مربوط به شرکت‌ها و گروه‌های خارج از دولت شد. این احضاریه، خواستار دریافت اطلاعات درباره محدودیت یا ممنوعیت محتوای مربوط به دونالد ترامپ، رییس‌جمهور آمریکا، ایلان ماسک، مدیرعامل تسلا و متحد نزدیک ترامپ، ویروس عامل کرونا و بسیاری از موضوعات بحث محافظه‌کارانه دیگر شده است. دولت ترامپ و جمهوریخواهان در کنگره، شرکت‌های بزرگ فناوری را به خاطر سیاست‌هایی که می‌گویند منجر به سرکوب دیدگاه‌های محافظه‌کارانه آنلاین می‌شود، هدف قرار داده‌اند. اندرو فرگوسن، رییس کمیسیون تجارت فدرال آمریکا گفته است شرکت‌هایی که سیاست‌های خود را با دیگران هماهنگ می‌کنند یا کاربران را درباره سیاست‌های خود گمراه می‌کنند، ممکن است قانون را نقض کرده باشند.

آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آئین‌نامه قانون تعیین‌تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی

برابر رای شماره ۱۴۰۳۶۰۳۳۱۰۵۵۰۰۸۹۶۸ مورخه ۱۴۰۳/۱۱/۳۰ هیات اول موضوع قانون تعیین‌تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک نظرآباد تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی آقای قوچعلی امینی فرزند قیاسعلی به شماره شناسنامه ۱۹۱ صادره از خدابنده مبنی بر صدور سند مالکیت نسبت به ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۳۳۱۰۸/۸۹ متر مربع قسمتی از پلاک ۲۷ اصلی از مالکیت صدراله آزاد فلاح موضوعه سند ۵۶۲۲۸ مورخ ۸۸/۱۱/۱۸ دفترخانه ۴۱ کرج ذیل دفتر ۲۱ و صفحه ۳۴۶ واقع در نظرآباد کوچک حوزه ثبت ملک نظرآباد محرز گردیده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد.

شناسه آگهی: ۱۸۹۴۷۲۷
م‌الف: ۲۰۳۲
مهدی خان اشنا– رئیس ثبت اسناد و املاک

اخطار ماده ۳۹ مکرر
آقای سیامک صحرائی نمین
شرکت بازرگانی جنید منطقه آزاد چابهار

نظر به اینکه مال مورد مزایده (ششدانگ یک قطعه زمین به مساحت ۱۰۰۰ مترمربع ملک تحت پلاک ثبتی ۲۴۱۱ فرعی از ۱۹۶ اصلی) پرونده اجرایی ۹۴۰۰۰۵۹ متعهد: شرکت بازرگانی جنید منطقه آزاد چابهار و سیامک صحرائی نمین- متعهدله: موسسه مالی و اعتباری صالحین در مورخ ۱۴۰۳/۱۲/۱۴ به علت عدم وجود خریدار به بستانکار واگذار گردیده از تاریخ تنظیم صورتجلسه مزایده به مدت ۲ ماه می‌توانید نسبت به پرداخت بدهی‌های پرونده اقدام و از انتقال مال به بستانکار جلوگیری نمائید، بدیهی است در این صورت خسارت تاخیر تأدیه برای مراجعی که قانونا حق دریافت خسارت دارند تا تسویه بدهی در صندوق ثبت محاسبه و وصول خواهد شد. ضمنا چنانچه مایل به استفاده از ظرفیت مذکور نمی‌باشید جهت تسریع در عملیات اجرایی می‌توانید مراتب ادامه عملیات اجرایی و ختم پرونده را به اجرای ثبت مربوطه اعلام نمائید.

شناسه آگهی: ۱۸۹۴۷۲۶
م‌الف: ۲۰۳۱

رمزارز

«ترامپ» فرمان تاسیس ذخیره استراتژیک «بیت‌کوین» را امضا کرد

«**جهان‌صنعت**»– دونالد ترامپ، رییس‌جمهور آمریکا دستور تاسیس ذخیره استراتژیک بیت‌کوین را با امضای یک فرمان اجرایی صادر کرد. پس از اعلام این خبر، قیمت بیت‌کوین تغییر خاصی نداشت و هم‌اکنون کاهش ۴/۶درصدی را نسبت به ۲۴ساعت گذشته نشان می‌دهد. این فرمان اجرایی شامل ایجاد یک «فورت ناکس دیجیتال» برای نگهداری بیت‌کوین و سایر دارایی‌های دیجیتالی است که در پرونده‌های مدنی یا کیفری ضبط شده‌اند. به گفته دیوید ساکس، مشاور ویژه ترامپ در حوزه کریپتو، این اقدام به مالیات‌دهندگان هزینه‌ای تحمیل نخواهد کرد زیرا ذخیره استراتژیک با بیت‌کوین‌های ضبط شده تامین خواهد شد. ترامپ با این اقدام، سیاست‌های دولت در قبال ارزهای دیجیتال را متحول کرده است. برخلاف گذشته که دولت آمریکا بیت‌کوین‌های مصادره شده را می‌فروخت و میلیاردها دلار از دست می‌داد، اکنون این دارایی‌ها برای ارزش‌گذاری بلندمدت حفظ خواهند شد. دولت آمریکا برنامه‌ای برای تکمیل حسابرسی جامع از ۲۰۰۰۰۰بیت‌کوین تحت مالکیت خود دارد؛ موضوعی که تاکنون انجام نشده بود. علاوه بر ذخیره بیت‌کوین، ذخیره دارایی‌های دیجیتال نیز راه‌اندازی خواهد شد که شامل دیگر ارزهای دیجیتال توقیف شده در پرونده‌های قانونی است. دولت قصد ندارد این دارایی‌ها را خریداری کند بلکه فقط از طریق ضبط‌های قانونی به این ذخیره اضافه خواهد شد. این ساختار تحت نظارت وزارت خزانه‌داری مدیریت خواهد شد. دولت ترامپ با این فرمان، تعهد خود را به تبدیل آمریکا به «پایتخت کریپتو» نشان داده است. این تصمیم تغییری اساسی در نحوه تعامل دولت با ارزهای دیجیتال و تقویت موقعیت ایالات متحده در بازار کریپتو محسوب می‌شود.

■ آینده بازار چه خواهد شد؟

در زمان نگارش این خبر قیمت «بیت‌کوین» پس از رسیدن به محدوده ۹۲۸۰۰دلار، بیش از ۲/۲درصد کاهش یافت و به ۸۸۶۰۰دلار رسید. این کاهش همزمان با کاهش شاخص دلار آمریکا (DXY) رخ داد؛ عاملی که به طور تاریخی منجر به بهبود عملکرد بیت‌کوین و سایر ارزهای دیجیتال شده است. شاخص دلار آمریکا که قدرت دلار را در برابر سبدی از شش ارز مهم جهانی اندازه‌گیری می‌کند، اخیرا روندی نزولی داشته است. در دو چرخه صعودی گذشته بازار (سال‌های ۲۰۱۷ و ۲۰۲۱)، کاهش این شاخص با افزایش قیمت بیت‌کوین و سایر آلت کوین‌ها همراه بوده است. اگر روند نزولی DXY ادامه یابد و الگوی سال‌های گذشته تکرار شود، احتمال رشد بیشتر بیت‌کوین و ورود آن به محدوده ۱۰۰۰۰۰دلاری افزایش خواهد یافت. براساس داده‌ها، فروش بیت‌کوین در بازار اسپات طی ۲۴ساعت گذشته کاهش چشمگیری داشته است. میزان بیت‌کوین فروخته شده در بازار از ۱۶۳میلیون دلار در ۵مارس به ۸۷میلیون دلار کاهش یافته که نشان‌دهنده افزایش تمایل سرمایه‌گذاران به انباشت مجدد بیت‌کوین است. پس از روزهای مداوم خروج سرمایه از صندوق‌های قابل معامله در بورس (ETF) بیت‌کوین، به نظر می‌رسد سرمایه‌گذاران نهادی در حال تغییر رویکرد خود هستند. بلک‌راک، یکی از بزرگ‌ترین مدیران دارایی با بیش از ۵۰میلیارد دلار سرمایه در ETF بیت‌کوین، روند فروش این ETFها را متوقف کرده است. توقف فروش از سوی سرمایه‌گذاران نهادی اغلب نشانه‌ای از بازبینی موقعیت‌ها و احتمال آغاز مجدد خریدها در شرایط صعودی بازار است. در همین راستا، صندوق‌های ETF بیت‌کوین طی ۲۴ساعت گذشته ۲۲میلیون دلار ورودی سرمایه داشته‌اند که بیانگر افزایش دوباره علاقه‌ی نهادی به بیت‌کوین است. در مجموع کاهش شاخص دلار، افزایش تقاضای خرید و تغییر روند سرمایه‌گذاران نهادی، همگی می‌توانند زمینه‌ساز رشد احتمالی بیت‌کوین به بالای ۱۰۰۰۰۰دلار در آینده‌ای نزدیک باشند.

■ «اتریوم» روی پایه‌های محکم فاندامنتال

بازار رمزارزها طی روزهای اخیر نوسانات شدیدی را تجربه کرده است. در این میان، اتریوم به یکی از دارایی‌های مورد توجه سرمایه‌گذاران تبدیل شده چراکه برخی شاخص‌های کلیدی نشان می‌دهند این رمزارز زیر ارزش واقعی خود قرار دارد. شاخص «MVRV Z-Score» که برای ارزیابی ارزش واقعی اتریوم استفاده می‌شود، به محدوده‌ای رسیده که معمولا نشانه‌ای از فرصت خرید است. پیش از این، در اکتبر۲۰۲۳، همین شرایط موجب رشد ۱۶۰درصدی قیمت اتریوم شده بود. علاوه بر این، داده‌های آنچین نشان می‌دهد که آدرس‌های نهنگ‌ها طی ماه‌های اخیر، به ویژه پس از راه‌اندازی صندوق‌های قابل معامله در بورس (ETF) اسپات اتریوم در ایالات متحده، به طور قابل توجهی اقدام به خرید اتریوم کرده‌اند. با وجود فشارهای نزولی بازار، عوامل فاندامنتال متعددی از یک روند صعودی میان‌مدت برای اتریوم حمایت می‌کنند. یکی از مهم‌ترین رویدادهای پیش‌رو، ارتقای «پکترا» بوده که اخیرا روی شبکه آزمایشی سپولیا راه‌اندازی شده است. این به‌روزرسانی، کارایی استیکینگ را بهبود می‌بخشد و می‌تواند مسیر را برای افزایش پذیرش سازمانی هموار کند. البته مشکلات فنی در تست‌نت‌هالسکی باعث تاخیر در نهایی‌سازی این ارتقا شده است اما در صورت رفع این چالش‌ها، احتمال افزایش فعالیت شبکه و جذب سرمایه‌گذاری‌های جدید وجود دارد. بدون در نظر گرفتن ارتقای پکترا، فعالیت شبکه اتریوم باز هم در حال افزایش است. طی هفته گذشته، تعداد آدرس‌های فعال روزانه حدود ۲/۸۹درصد و تعداد آدرس‌های جدید ۲/۹۶درصد رشد داشته است. افزایش فعالیت کاربران معمولا نشانه‌ای از تقویت اعتماد بازار و زمینه‌ساز بازگشت روند صعودی است. اتریوم حوالی ۲۲۰۰دلار معامله می‌شود و زیر یک محدوده تقاضا بین ۲۵۰۰ تا ۲۴۰۰دلار قرار دارد. اگر این سطح پس گرفته شود، مقاومت کلیدی پیش روی اتریوم در ۲۷۵۰دلار می‌تواند به عنوان هدف قیمتی در کوتاه‌مدت عمل کند. در صورت عبور از این سطوح، اتریوم پتانسیل رسیدن به محدوده ۳۲۰۰دلار و حتی ۳۸۶۰دلار را دارد. از سوی دیگر، ناتوانی اتریوم در عبور از محدوده ۲۵۰۰ تا ۲۴۰۰دلار می‌تواند منجر به افت بیشتر قیمت ETH تا سطح ۲۰۰۰دلار یا ۱۵۰۰دلار شود. با این حال، افزایش حجم معاملات نهنگ‌ها و رشد فعالیت شبکه، احتمال یک بازگشت صعودی را بالا می‌برد. اگر روند انباشت سرمایه‌گذاران بزرگ ادامه یابد و ارتقای پکترا بدون مشکل نهایی شود، می‌توان انتظار داشت که اتریوم در ماه‌های آینده عملکردی قدرتمند داشته باشد.

درخشش آلت‌کوین‌ها در سال ۲۰۲۵

«**جهان‌صنعت**»– شرکت سرمایه‌گذاری «ویزدام‌تری» پیش‌بینی کرده که در سال ۲۰۲۵، «ریپل» و «سولانا» پیشتاز موج جدید رشد آلت‌کوین‌ها خواهند بود چراکه سرمایه‌گذاران توجه خود را از بیت‌کوین فراتر برده‌اند. این شرکت در گزارش اخیر خود به کاربردهای گسترده و افزایش پذیرش سازمانی این دو دارایی دیجیتال اشاره کرده است. پس از پیشرفت‌های قانونی بیت‌کوین و اتریوم در سال ۲۰۲۴، ویزدام‌تری معتقد است که در سال ۲۰۲۵، آلت‌کوین‌ها نیز به دستاوردهای مشابهی خواهند رسید. این شرکت پیش‌بینی می‌کند که در سال جاری، صندوق‌های قابل معامله در بورس (ETF) آلت‌کوین‌های برتر تایید خواهند شد. ویزدام‌تری در گزارش خود به طور خاص به ریپل و سولانا اشاره کرده که احتمال عرضه ETF آنها در بازارهای جهانی وجود دارد. سولانا با قابلیت‌های منحصربه‌فرد خود در حوزه توکن‌های غیرقابل تعویض (NFT)، اپلیکیشن‌های غیرمتمرکز (DApps) و دیفای، جایگاه خود را به عنوان یکی از بلاکچین‌های برتر تثبیت کرده است. ریپل نیز در حال تثبیت جایگاه خود به عنوان یک راه‌حل پیشرو در تسویه‌حساب‌های بین‌المللی و فرامرزی است. در شرایط فعلی بازار، خروج سرمایه از صندوق‌های ETF بیت‌کوین و اتریوم باعث کاهش هیجان سرمایه‌گذاران شده و توجه‌ها به سمت محصولات جدید مانند ETFهای آلت‌کوین‌ها معطوف شده است. از طرفی گنجاندن ریپل و سولانا در لیست ذخیره استراتژیک کریپتویی آمریکا، اهمیت روزافزون این دارایی‌ها برای نهادهای بزرگ را نشان می‌دهد. از طرفی «ریپل» اخیرا با خریدهای سنگین نهنگ‌ها، تحرکات قیمتی قابل توجهی را تجربه کرده است. طی هفته گذشته، دارندگان بزرگ به صورت بی‌سروصدا مقادیر زیادی ریپل انباشت کرده‌اند که می‌تواند این آلت‌کوین را برای یک افزایش قیمت چشمگیر آماده کند. براساس داده‌های موجود، نهنگ‌هایی که بین ۱۰۰میلیون تا یک میلیارد ریپل در اختیار دارند، طی هفته گذشته ۱/۳۴میلیارد ریپل به ارزش بیش از ۳/۲۶میلیارد دلار خریداری کرده‌اند. این حجم خرید نشان‌دهنده خوشبینی نهنگ‌ها به آینده قیمتی این رمزارز است. با وجود افت ۱۸درصدی قیمت ریپل در روز دوشنبه، نهنگ‌ها هیچ فروش عمده‌ای انجام نداده‌اند که این موضوع نشان‌دهنده اعتماد آنها به چشم‌انداز بلندمدت این دارایی دیجیتال است.

علاوه بر این، شاخص واگرایی قیمت DAA نیز سیگنال خرید برای ریپل صادر کرده که نشان از مقاومت سرمایه‌گذاران در برابر شرایط ناپایدار بازار دارد. در زمان نگارش این خبر، ریپل با قیمت ۲/۴۵دلار معامله شده و بالاتر از سطح حمایت کلیدی ۲/۳۳دلار قرار دارد. این رمزارز پس از نوسانات شدید آخر هفته، موفق به تثبیت قیمت خود شده و ۳۷درصد افزایش را تجربه کرده است. با این حال ریپل هنوز نتوانسته سطح ۲/۷۰دلار را به حمایت تبدیل کند. اگر قیمت از این سطح عبور کند، احتمال شکست مقاومت ۲/۹۵دلار و حرکت به سوی اوج‌های قبلی افزایش خواهد یافت، در غیر این صورت و در صورت عدم موفقیت در عبور از سطح ۲/۷۰دلار، ممکن است قیمت بالای ۲/۳۳دلار تثبیت شود که می‌تواند روند صعودی را به تاخیر بیندازد.

خبر

قیمت‌گذاری دستوری، عامل اصلی مشکلات صنعت خودرو

ایلنا– بیش از ۷۰درصد مشکلات اساسی صنعت خودرو مربوط به قیمت‌گذاری دستوری و دخالت‌های مدیریتی است. حدود ۳۰درصد مشکل به بنگاه‌داری مدیریتی برمی‌گردد که در صورت عملکرد مدیریتی صحیح، می‌توان امیدوار بود که این مشکلات مدیریتی حل شود.

آرش محبی‌نژاد، دبیر انجمن صنایع همگن نیرو محرکه، با اعلام این مطلب اظهار کرد: انجمن قبل از واگذاری صنعت خودرو به بخش‌خصوصی برای اجرای درست آن، یک چارچوب چهار قسمتی ارائه داد که این چارچوب شامل چهار قسمت است: اول، اهلیت افرادی که می‌خواهند مدیریت یا مالکیت را به عهده بگیرند. دوم، رفع تعارض منافع بین تیم جدید مالک یا مدیر با تمام ذی‌نفعان صنعت خودرو. سوم، تعهدات متقابل حاکمیت و بخش‌خصوصی که به‌وضوح برای حاکمیت و دولت تبیین می‌شود. این تعهدات از طرف بخش‌خصوصی هم گرفته می‌شود تا در نهایت مردم که مصرف‌کننده هستند راضی باشند و قیمت و کیفیت خودروها در بازار و کارخانه متناسب باشد. چهارم، تصویب و اعمال قوانین و مقررات ضد انحصار در صنعت خودرو که باید در هر صورت انجام شود.

محبی‌نژاد با بیان اینکه به‌نظر می‌رسد در حال حاضر حاکمیت به این نتیجه رسیده است که مسوولیتی فراتر از مسائل مدیریتی اینچنینی دارد، امنیت کشور، مسائل نظامی، مسائل سیاسی، رایزنی‌های سیاست خارجی و داخلی مسائلی است که وی بر عهده دارد و در هر حال باید قبول کنیم که مدیریت بخش‌خصوصی در بنگاه‌داری عملکرد به‌مراتب بهتری نسبت به دولت خواهد داشت.

وی افزود: بالای ۷۰درصد مشکلات اساسی صنعت خودرو مربوط به قیمت‌گذاری دستوری و دخالت‌های مدیریتی است. حدود ۳۰درصد مشکل به بنگاه‌داری مدیریتی برمی‌گردد که در صورت عملکرد مدیریتی صحیح، می‌توان امیدوار بود که این مشکلات مدیریتی حل شود. با توجه به اینکه بخش‌خصوصی منافع بنگاه خودش را در نظر می‌گیرد، اگر بتوانیم چارچوبی ایجاد کنیم که منافع ملی و منافع بخش‌خصوصی با یکدیگر همسو شوند، می‌تواند نتایج قابل‌توجهی به همراه داشته باشد.

محبی‌نژاد در مورد واگذاری سهام تودلی ایران‌خودرو نیز گفت: اخیرا گفته شده است که می‌گویند سهام تودلی ایران‌خودرو را به گروه رقیب بخش‌خصوصی واگذار کنیم. به‌جای این کار بهتر است که سایپا را به رقیب بخش‌خصوصی واگذار کنیم که دو بنگاه خصوصی باهم رقابت کنند و برنده مردم باشند، نه اینکه درون بنگاه‌ها رقابت مخرب شود و بازنده خود بنگاه و مردم باشند.

در خصوص بحث واردات خودرو و رفع انحصار داخلی، محبی‌نژاد گفت: شما می‌توانید چارچوبی تعریف کنید که در آن همه کالاهای مجاز بتوانند وارد شوند. نظام ساماندهی و تعرفه درست باید براساس سه مولفه محاسبه شود: تورم داخلی، نرخ ارز واقعی و بهره بانکی. این سه، نرخ تعرفه را مشخص می‌کنند. نیاز به حمایت تعرفه‌ای از تولید داخلی نداریم. نقطه تعادلی باید باشد که از ضربه‌پذیری تولید داخل جلوگیری کند. حتی اگر روزی کشور دچار بیماری هلندی شود، تعرفه‌ها مانع از روند ویرانگر واردات می‌شوند. اینها از تجارب اقتصاد کلان جهان اقتباس شده است.

او اظهار کرد: الان تعرفه واردات قطعات خودرو ۵درصد اعلام می‌شود اما تعرفه موثر واقعی بسیار پایین‌تر است. این غلط است! بعضی خودروسازان موضع گرفته‌اند که اگر تعرفه‌ها افزایش یابد آزاد شود، قیمت کالاها افزایش می‌یابد. اما ببینید در هر صورت ما می‌خواهیم به‌سمت اقتصاد آزاد حرکت کنیم. در هیچ کجای جهان این‌همه محدودیت و ضوابط برای خودروسازان وجود ندارد. وظیفه حاکمیت سیاستگذاری و تامین زیرساخت‌ها و نظارت راهبردی است، نه تصدی‌گری. در این صورت مردم برنده این فرآیند خواهند بود. هرگونه مقابله صرفا سبب سلب اعتماد فعالان این بخش و بلاتکلیفی مردم خواهد شد. بنابراین الان باید فرصت بدهیم تا بخش‌خصوصی عملکرد خود را نشان دهد. در طرح ما هم پیش‌بینی شده است که بین شش ماه تا یک‌سال عملکرد بخش‌خصوصی رصد شود.

محبی‌نژاد افزود: در حال حاضر قانون می‌گوید که خودروساز پس از ارائه صورت‌های مالی حسابرسی‌شده، می‌تواند درخواست اعلام قیمت جدید برای محصولات خود داشته باشد اما به این قانون عمل نمی‌شود. به همین دلیل بخش‌خصوصی اکنون این وظیفه را دارد که با جسارت و جنگندگی، حق قانونی خود را پیگیری کند. با ادامه این روند می‌توان امیدوار بود که قیمت کارخانه به قیمت واقعی نزدیک‌تر شود. در حال حاضر خرید مستقیم خودرو از کارخانه به قدری دست‌نیافتنی شده که خود ما قطعه‌سازان هم با وجود مطالبات کلان معوق ار خودروسازان که ارزش این مطالبات به علت افزایش نرخ ارز، کاهش یافته است نمی‌توانیم خودرو را با مطالبات‌مان تهاتر کنیم. مطالبات ما از خودروسازان ریالی است اما تعهدات ما ارزی است.

وی در ادامه صحبت‌های خود خطاب به مدیریت جدید ایران‌خودرو گفت: از الان به بعد که علاوه‌بر مالکیت، مدیریت خودروسازی نیز به عهده شماست، تمام چشم‌ها به عملکرد شما دوخته شده است. شما ملاحظات مربوط به مدیران دولتی را ندارید. سند تنظیم‌شده توسط انجمن اکنون در اختیار شماست. در صورتی که آن را قبول دارید، اجرا کنید و در صورتی که نیاز به اصلاح دارد، پس از اصلاح آن را اجرا کنید. با روحیه جنگندگی از قوانین موجود استفاده کنید و قیمت‌ها را اصلاح کنید و تعامل خود را با زنجیره تامین و مردم به حداکثر برسانید. با توجه به اینکه دستگاه قضایی ما نشان داده است که به‌نفع عدالت رای صادر می‌کند، بنابراین حقوق و خواسته‌های خود را در صورت نیاز از مراجع ذی‌صلاح پیگیری کرده و تا احقاق حقوق کامل برمبنای قانون از مواضع خود کوتاه نیایید. در همین زمینه اگر اصلاح قیمت مطابق ضوابط کنونی و بدون در نظر گرفتن مصلحت انجام شود، بالای ۵۰درصد مشکلات حل خواهد شد. اگر هم قرار است به مصلحت عمل شود، این مصلحت باید به قانون تبدیل شود تا بخش‌خصوصی تکلیف خود را بداند.

وی در ادامه ابراز امیدواری کرد با اصلاح قیمت‌ها و استفاده از ابزارهای قانونی از شمول ماده۱۴۱ خارج و با افزایش تیراژ تولید، از نقطه سر به سر خارج شده و وارد چرخه صحیح خود شود. وی همچنین اشاره کرد برنامه تیم مدیریتی جدید ایران‌خودرو، در صورتی‌که به نحو صحیح اجرا شود برنامه بسیار خوب و مورد تایید است که منجر به افزایش تیراژ و کیفیت خواهد شد

معاون وزیر کار: ۴۰درصد کارفرمایان دنبال نیروی کار ماهرند

آغاز روزهای سخت تعیین مزد

«**جهان‌صنعت**»– اگر در سال‌های گذشته، در چنین روزهایی صحبت از لزوم رعایت حال کارفرمایان و حفظ شرایط پایداری بنگاه‌های اقتصادی در فرآیند تعیین دستمزد کارگران بود، در سال جاری ورق برگشته و با توجه به شرایط آشفته اقتصاد، بیش از همیشه، بر ضرورت افزایش دستمزدها با هدف تامین معیشت کارگران تاکید می‌شود. این در حالی است که واحدهای تولیدی در سال جاری تحت شدیدترین فشارهای مالی ناشی از ناترازی‌های برق و گاز و نوسان‌های ارزی بودند و خود نیازمند حمایت هستند. در این شرایط، محاسبات ساده و سرانگشتی نیز نشان می‌دهد که حتی با افزایش ۱۰۰درصدی دستمزدها، هزینه‌های زندگی یک خانوار سه‌نفره کارگری تامین نمی‌شود. در عین حال، چنین افزایشی از توان واحدهای تولیدی خارج است و در حکم یک شوک تازه برای آنها به‌شمار می‌رود؛ شوکی که ممکن است به تعطیلی گسترده بنگاه‌های اقتصادی ختم شود. در این حالت، به‌طور قطع تولید ناخالص داخلی نیز به‌شدت دچار افت خواهد شد. در عین حال، بنابه برخی ملاحظات اقتصادی و غیراقتصادی، استفاده از نیروی کار خارجی بدون مجوز از سوی دولت منع شده است. به عبارت دیگر، عرضه نیروی کار از این کانال نیز– دست‌کم در مشاغل یدی و سنتی که مورد پسند جمعیت جوان کشور نیست– کاهش خواهد یافت و احتمال حذف این‌دسته از واحدهای تولیدی نیز به شدت افزایش یافته است. همزمان بنگاه تولیدی به‌علت مهاجرت‌های مرئی و نامرئی نیروی کار به خارج از کشور، به‌شدت نیازمند نیروی کار ماهر هستند؛ نیروهایی که به‌علت تامین نشدن زندگی مادی آنها و عدم پوشش هزینه‌های معیشت آنها با حقوق‌شان، ناامید شده و تمایل به کار را از دست داده‌اند. اما چاره چیست؟ آیا نیروی کار ایرانی باید چوب سیاست‌های اشتباه دهه‌های اخیر دولت‌ها را بخورد و در عین فقر و تنگدستی، به کاری تن دهد که در زندگی مادی او بی‌اثر یا کم‌اثر است؟ یا بنگاه‌های رانتی، ناکارآمد و بی‌اثر که در دوران عسرت و تحریم از مواهب دلارهای نفتی بی‌بهره مانده‌اند، باید به قضای سرنوشت لبیک بگویند و بساط خود را جمع کنند؟ در این میان، البته برخی بنگاه‌های غیررانتی و کارآمد نیز به‌علت رکود و افت تقاضای مصرف ناشی از سقوط قدرت خرید طبقه کارگر، از میان خواهند رفت. با وجود این شرایط، اما کارشناسان و نمایندگان کارگران در شورای عالی کار همچنان در تلاشند تا افزایش دستمزدها در سال جاری رکوردهای بالایی را برجای بگذارد.

آنگونه که ایلنا گزارش کرده، سال گذشته، نمایندگان کارگری شورای‌عالی کار با ترک آخرین جلسه مزدی و عدم امضای مصوبه مزد نارضایتی خود را از تصمیم نهایی این شورا اعلام کردند. نمایندگان کارگری معتقد بودند آنچه سال گذشته در شورای‌عالی کار اتفاق افتاد مذاکره سه‌جانبه نبود و تصمیم دولت برای تداوم سرکوب مزد کارگران بود. همان سال کارزاری تحت عنوان افزایش حداقل دستمزد ۱۵میلیون تومانی راه افتاد و بسیاری از کارگران هم آن را امضا کردند اما در نهایت، حداقل مزد تعیین‌شده با افزایش ۲۷درصدی برای یک فرد متاهل دارای یک فرزند، به ۱۰میلیون و ۸۹۲هزار تومان رسید؛ رقمی که فاصله بسیاری با نرخ رسمی تورم و سبد حداقل‌های زندگی داشت.

آیا امسال نیز دستمزد کارگران سرکوب خواهد شد؟ مذاکرت مزدی هنوز به شکل رسمی آغاز نشده و صرفا نرخ سبد معیشت با رقم ۲۴میلیون و ۳۱۰هزار تومان تعیین شده است که البته این رقم مورد انتقاد بسیاری از کارگران است و فعالان کارگری اعلام کرده‌اند قرار است با در نظر گرفتن ارقام تورمی بهمن‌ماه این نرخ اصلاح شود که هنوز این اتفاق نیفتاده است.

افزایش دستمزد مطابق با نرخ تورم یکی از شعارهای انتخاباتی رییس‌جمهور بود؛ شعاری که البته از نظر فعالان کارگری بسیار حداقلی و اگر قرار است اتفاقی برای بهبود نسبی وضعیت کارگران بیفتد باید دستمزد بیشتر از نرخ تورم و مطابق با سبد حداقل‌های زندگی تعیین شود.

■ کارزار افزایش ۷۰درصدی مزد

علیرضا میرغفاری، نماینده پیشین کارگران در شورای‌عالی کار و عضو کانون عالی انجمن صنفی کارگران گفت: امسال نیز کارزاری تحت عنوان «کارزار افزایش ۷۰درصدی مزد» راه انداخته‌ایم که این کارزار ذیل پوششی تحت عنوان «مقاومت علیه سرکوب مزدی» راه افتاده است. ما باید افکار عمومی را به‌سمت خود جلب کنیم و حمایت تعداد زیادی از کارگران را در این زمینه داشته باشیم.

میرغفاری در پاسخ به اینکه اقداماتی چون راه‌اندازی کارزار و پویش چقدر می‌تواند موثر باشد، گفت: ببینید، ما ابزارهای لازم را برای جلب افکار عمومی نداریم و از این رو مجبور به استفاده از پلتفرم‌هایی مانند کارزار هستیم. هدف ما این است که اتفاقا روی اعداد و ارقام مانور بدهیم و مثلا نشان دهیم چه تعداد کارگر خواهان افزایش ۷۰درصدی دستمزد هستند. ما باید مطالبه عمومی را به سمت دستمزد ببریم.

■ ناامیدی از کار با سرکوب مزد

نماینده پیشین کارگران در شورای‌عالی کار و عضو کانون عالی انجمن صنفی کارگران در رابطه با اثرات سرکوب دستمزد طی سال‌ها گفت: سرکوب دستمزد کارگران تبعات بسیاری دارد. از طرفی، کارگران را از کار در کارخانه‌ها و بنگاه‌های تولیدی ناامید کرده است؛ ما در پارس‌جنوبی این نارضایتی را می‌بینیم. کارگران بسیاری در پارس‌جنوبی داریم که به‌سمت کارهای واسطه‌گری و دلالی رفته‌اند. مساله این است که حتی کارگران متوسطبگیر، یعنی آنهایی که بالای ۲۰میلیون درآمد دارند هم از کار در کارگاه‌ها ناامید شده‌اند.

وی گفت: هرچه دستمزد کمتر باشد آسیب‌ها بیشتر می‌شود. بسیاری از کارگران هم به شغل‌های دوم و سوم روی آورده‌اند. مثلا ۴روز در پارس‌جنوبی کار می‌کنند و در۱۴روز استراحت هم به‌دنبال شغل دیگر می‌روند. برخی کارگران حتی همان ۱۴روز کاری هم شغل دوم دارند و شب‌ها در کارگاه دیگر کار می‌کنند یعنی زمانی که کارگر باید به استراحت برود و بدن خود را برای شروع کار آماده کند تا از فرسودگی جسمی و روحی بیشتر در امان بماند، مجبور است کار کند تا بتواند حداقل نیازهای خانواده خود را تامین کند

■ کارفرمایان دنبال نیروی کار ماهر

شرایط ناگوار مزدی و معیشتی منجربه مهاجرت نیروی کار به خارج از کشور شده است. در چنین شرایطی است که به‌گفته معاون وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی، در طول یک‌سال گذشته بیش از ۴۰درصد کارفرمایان به‌دلیل عدم تطابق مهارت‌ها با نیاز بازار کار و نبود نیروی ماهر به کاهش نیروی کار اقدام کردند. البته او این مساله را به نبود یا کمبود آموزش‌های تخصصی ارتباط داده است؛ گویی که مهاجرتی در میان نیست.

غلامحسین محمدی، معاون وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی در گفت‌وگو با ایسنا، اظهار کرده در طول یک‌سال گذشته بیش از ۴۰درصد کارفرمایان به‌دلیل عدم تطابق مهارت‌ها، به کاهش نیروی کار اقدام کردند و و ناترازی آموزش‌ها و عدم تطابق آن با نیاز بازار کار باعث شده با وجود بیش از یک‌میلیون کارجو در کشور کارفرمایان از نبود نیروی کار ماهر دست به کاهش نیروی کار بزنند. ناترازی آموزش‌ها و عدم تطبیق آن با نیاز بازار کار، موجب شده با وجود اینکه بیش از یک‌میلیون کارجو در کشور وجود دارد، همواره کارفرمایان از نبود نیروی کار ماهر گله‌مند باشند

وی گفت: درحال حاضر ضعف نظام آموزشی، تغییرات سریع بازار، عدم دسترسی به آموزش و عدم هماهنگی بین آموزش و صنعت در شکل‌گیری فقر مهارتی موثر است ولی در طول زمان بخشی از مهارت‌ها منسوخ شده و مهارت‌های جدید جایگزین آن می‌شوند.

معاون وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی، عدم دسترسی به آموزش‌های فراگیر و عدم اتصال آموزش‌ها به بازار کار را از دیگر علل فقر نیروی کار ماهر برشمرد و اظهار کرد: راهکاری که در برخی کشورهای دنیا برای رفع معضل کمبود نیروی ماهر به کار گرفته شده این است که بیشتر کارفرمایان خودشان وارد عرصه آموزش می‌شوند و در کشور ما هم این چارچوب قابل تعریف است

محمدی در عین حال با بیان اینکه نظام آموزشی کشور در تربیت نیروی کار ماهر کارآمد نبوده است، تصریح کرد: این مساله نشانگر چالش‌های جدی در زمینه توسعه نیروی انسانی و بهره‌وری در نظام آموزشی است.

■ برخورد با به‌کارگیری نیروی کار خارجی

براساس اعلام مسوولان، با کارفرمایان و اصنافی که اتباع غیرمجاز را به خدمت بگیرند، برخورد و در زمینه اسکان و اشتغال غیرقانونی اتباع غیرمجاز از ظرفیت‌های قانونی استفاده خواهد شد

براساس این گزارش، برابر ماده۱۲۰ قانون کار، اتباع بیگانه نمی‌توانند در ایران مشغول به کار شوند مگر آنکه دارای روادید ورود با حق کار مشخص بوده و مطابق قوانین و آیین‌نامه‌های مربوطه، پروانه کار دریافت کرده باشند.

در همین حال، مطابق با بند (ج) ماده۱۱ قانون تنظیم بخشی از درآمدهای دولت، هر کارفرمایی که به‌صورت غیرمجاز از نیروی کار خارجی استفاده کند یا در مشاغلی به‌جز شغل تعیین‌شده در پروانه کار اقدام کند، به پنج‌برابر حداقل دستمزد برای هر روز اشتغال جریمه می‌شود.

سال گذشته جریمه به‌کارگیری اتباع غیرمجاز خارجی بابت هر روز اشتغال، ۸میلیون و ۸۴۷هزار و ۱۴۰ ریال بود که این رقم در سال۱۴۰۳ از سوی اداره کل اشتغال اتباع خارجی وزارت کار ۱۱میلیون و ۹۴۳هزار و ۶۴۰ ریال اعلام و ۳۱۰هزار تومان نسبت به سال گذشته بیشتر شده است.

از نگاه کارشناسان، حضور اتباع خارجی غیرمجاز در کشور صرف‌نظر از ابعاد امنیتی، ابعاد فرهنگی و اقتصادی هم دارد و می‌تواند تبعات و پیامدهای ناگواری به‌دنبال داشته باشد؛ بر همین اساس وزارت کار ساماندهی نیروهای کار مجاز را در اولویت قرار داده و ضمن رصد اشتغال غیرمجاز اتباع بیگانه به کسانی مجوز کار و پروانه فعالیت می‌دهد که حضورشان را در داخل کشور قانونی کرده و قابل‌شناسایی باشند.

در طول سال‌های اخیر با توجه به شرایط بازار کار و ظهور مشاغل جدید و کمرنگ‌شدن برخی مشاغل سنتی، بسیاری از مشاغل به‌ویژه مشاغل قدیمی و سنتی با کمبود نیروی کار مواجه شده است، به همین منظور موضوع استفاده از نیروی کار خارجی به‌عنوان مکمل بازار کار در دستور کار قرار گرفته که با توجه به نیاز ضروری کارفرمایان در مشاغل صنعتی، عمرانی و کشاورزی، فهرستی از مشاغل براساس نیاز استان‌ها در اختیار کارفرمایان گذاشته شده تا در صورت عدم امکان به‌کارگیری نیروی کار ایرانی، از اتباع خارجی استفاده کنند.

با این حال برخی بنگاه‌ها و صنوف با وجود اطلاع از عواقب به‌کارگیری اتباع غیرمجاز در کشور با عدم پرداخت حقوق اولیه از بیمه تا دستمزد همچنان در حال جذب نیروی کار خارجی هستند.

به موجب ماده۱۸۱ قانون کار نیز به‌کارگیری اتباع بیگانه فاقد مجوز کار در واحدهای کارگاهی ممنوع است و صراحتا اعلام شده کارفرمایانی که اتباع خارجی غیرمجاز و فاقد پروانه کار یا اتباعی که پروانه کار آنها منقضی شده است را در کاری غیر از آنچه در پروانه کارشان ذکر شده است بپذیرند یا در مواردی که رابطه استخدامی تبعه بیگانه با کارفرما قطع می‌شود، مراتب را به وزارت کار اعلام نکنند برابر قانون به مجازات حبس از ۹۱ تا ۱۸۰روز محکوم می‌شوند.

■ هشدار به کارفرمایان و اصناف

در همین رابطه، محمدصادق معتمدیان، استاندار تهران نسبت به اصنافی که از اتباع غیرمجاز استفاده می‌کند هشدار داده و اعلام کرده است: طبق قانون اقدامات بازدارنده برای اصناف و مراکزی که اتباع غیرمجاز استفاده می‌کنند را به کار گرفته‌ایم.

استاندار تهران نسبت به کارفرمایان و اصنافی که از اتباع خارجی غیرمجاز استفاده کنند هشدار داد و گفت: طبق قانون اقدامات بازدارنده برای اصناف و مراکزی که اتباع غیرمجاز استفاده می‌کنند به کار گرفته شده و این مراکز پلمپ خواهند شد.

وی از پلمپ این مراکز طبق قانون خبر داد و گفت: در زمینه اسکان و اشتغال غیرقانونی اتباع غیرمجاز به‌طور حتم از ظرفیت‌های قانونی استفاده کرده و با متخلفان برخورد قانونی خواهیم کرد.

پیش از این بهزاد سام دلیری، مدیرکل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان تهران مشکلاتی که اتباع غیرمجاز برای استان به وجود آورده‌اند را یادآور شده و گفته بود: تبعات بهداشتی، اجتماعی، امنیتی تنها در شرایطی است که اتباع غیرمجاز به‌دلیل نبودن نظارت در سطح استان ایجاد کرده‌اند و چنانچه می‌خواهند در استان فعالیت کنند باید مجوزهای لازم را دریافت کنند.

وی با بیان اینکه شهرداری‌ها تحت هیچ عنوان حق به‌کارگیری اتباع غیرمجاز را ندارند و در صورت مشاهده با جریمه‌های سنگین مواجه خواهند شد، بر لزوم به‌کارگیری نیروهای بومی تاکید کرده و گفته بود: اولویت فرصت‌های شغلی با جوانان و نیروهای بومی است و اگر مجموعه‌ها در هر شرایطی کمبود نیرو دارند با ادارات تعاون، کار و رفاه اجتماعی مکاتبه و موارد مورد نیاز را اعلام کنند.

گزارش ۲

لوازم یدکی بی‌کیفیت خودرو، بلای جان مردم در جاده‌ها

به‌کارگیری قطعات تقلبی و بی‌کیفیت ارزان‌قیمت کیفیت در خودروها سبب شده تا سهم تلفات انسانی در تصادفات جاده‌ای رو به افزایش باشد؛ معضلی که به‌گفته کارشناسان رفع آن نیازمند رصد دقیق بازار از سوی متولیان است تا قطعات بی‌شناسنامه به صاحبان خودرو عرضه نشود.

به‌گزارش ایرنا، لوازم یدکی و قطعات خودرو نقش بسزایی در ایمنی و عمر مفید خودرو دارد در صورتی که از قطعات بی‌کیفیت استفاده شود، به خرابی‌های ناگهانی در هنگام رانندگی منجر شده و برای راننده و سرنشینان حادثه ایجاد می‌کند.

تولید قطعات زیر پله‌ای و تقلبی مشکلاتی را برای رانندگان ایجاد کرده است و همچنین وجود قطعات بی‌کیفیت، تقلبی و قاچاق در بازار زیاد شده و حتی گاهی به‌خاطر ارزان‌قیمت بودن باعث جذب مردم شده است.

قطعاتی مانند لنت ترمز، فیلتر هوا، شمع‌ها، تسمه تایم و سیستم تعلیق، نقش مهمی در ایمنی و کارکرد خودرو دارند ازاین‌رو باید مراقبت کرد تا قطعات بی‌کیفیت باعث کاهش کارایی موتور، افزایش مصرف سوخت و حتی خرابی سایر بخش‌های خودرو نشود.

گاهی متاسفانه به‌دلیل اینکه لوازم یدکی از جمله لنت ترمز نامرغوب روی خودرو نصب شده است منجر می‌شود تا راننده در شرایط اضطراری نتواند خودرو را به‌موقع متوقف کند، یا لاستیک‌های تقلبی در سرعت‌های بالا دچار ترکیدگی شوند یا اینکه فیلترهای روغن و هوا اگر کیفیت پایینی داشته باشند، به موتور آسیب زده و موجب از کار افتادگی خودرو در حین حرکت شوند.

علیرضا نیک‌آیین، رییس اتحادیه تعمیرکاران خودروی تهران در این باره گفت: کیفیت قطعات ۱۰۰درصد در همه عوامل خودرو از جمله گیربکس، ترمز و فرمان حرف اول را می‌زند و غیرقابل انکار است. پیشنهاد ما این است که مردم از جاهای معتبر قطعات باکیفیت خودرو را خریداری کنند که این مراکز دارای جواز کسب از اتحادیه تعمیرکاران باشد.

رییس اتحادیه تعمیرکاران خودروی تهران با اشاره به نقش مسوولان در جلوگیری از ورود کالاهای بی‌کیفیت، تقلبی و قاچاق گفت: در بازار انواع مختلف قطعات بی‌کیفیت وجود دارد و به‌قدری ماهرانه بسته‌بندی شده است که قابل تشخیص از کالای باکیفیت نیست. مسوولان مربوطه باید نظارت‌ها را افزایش بدهند و اجازه ورود کالاهای قاچاق در حوزه لوازم یدکی را ندهند که این لوازم به‌دلیل کیفیت پایین منجر به خسارت‌های جانی و مالی در جاده‌ها می‌شود.

نیک‌آیین با اشاره به طرح شناسه کالا گفت: چند سال گذشته این طرح آغاز شد اما به‌خاطر اینکه هیجانی بود، رها شد، باید این سامانه دوباره فعال شود تا افراد با زدن کدهای رهگیری بتوانند اصالت کالا را تشخیص دهند.

وی اظهار کرد: کالاها و لوازم یدکی به قدری دقیق بسته‌بندی و شبیه کالاهای اصل است که حتی گاهی کار تشخیص برای تعمیرکار با تجربه زیاد دارد قابل شناسایی نیست.

رییس اتحادیه تعمیرکاران خودروی تهران با اشاره به نقش تعمیرکاران در تشخیص کالاهای تقلبی گفت: آموزش‌های لازم را به‌صورت دوره‌ای اجرا می‌کنیم از آنجایی که بازار بسیار متغیر است، نمی‌توانیم همه کالاها را مورد بررسی قرار دهیم ازاین‌رو از تعمیرکاران تقاضا می‌کنیم دقت عمل داشته باشند تا هنگام نصب قطعات مشکلی برای شهروندان و رانندگان ایجاد نشود.

■ تشدید نظارت‌ها در حوزه قاچاق لوازم یدکی

سیداحمد حسینی، رییس اتحادیه صنف تولیدکنندگان و فروشندگان لوازم‌یدکی خودرو و ماشین‌آلات تهران نیز با تاکید بر تشدید نظارت‌ها در حوزه قاچاق لوازم یدکی گفت: یک‌سری از قطعات لوازم یدکی از جمله لنت ترمز فوق ایمنی هستند که اگر غیراستاندارد باشد، می‌تواند نقش موثری در بروز تصادفات و افزایش تلفات جاده‌ای داشته باشد.

وی ادامه داد: پیشگیری بهتر از درمان است باید یک نظارت دقیق داشته باشد و تولیدکنندگان شناسنامه‌دار از زیرپله‌ای‌ها شناسایی شوند.

او با اشاره به نقش دولت در همراهی با بخش‌خصوصی گفت: دولت از حوزه متولی‌گری دست بردارد و به حوزه نظارتی برگردد اکنون بزرگ‌ترین چالش ما این است که در مبادی گمرکات قانون به‌درستی اجرا نمی‌شود و هر قدر فریاد می‌زنیم صدای ما به جایی نمی‌رسد. در گمرکات استانداردها به‌درستی بررسی نمی‌شود و حتی شاهد ورود کالاهای قاچاق در گمرکات هستیم.

حسینی با بیان اینکه بحث بی‌کیفیتی و نامرغوب بودن لوازم با قاچاق متفاوت است، گفت: تورم، افزایش قیمت و کوچک شدن سفره مردم در همه حوزه‌ها تاثیر می‌گذارد از این رو تقاضا برای خرید کالاهای ارزان‌قیمت افزایش پیدا می‌کند و این امر باعث می‌شود تا تولیدکننده به‌سمت لوازم یدکی نامرغوب حرکت کند

وی اضافه کرد: سازمان‌ها کشفیات خود را به‌عنوان قاچاق اعلام می‌کنند در حالی که کالاهای قاچاقی که سازمان‌ها در حوزه قاچاق اعلام کرده‌اند با صدور پرونده‌هایی که رای برائت می‌گیرند متفاوت است به خاطر همین، آمارهای دقیقی از وضعیت قاچاق لوازم یدکی در بازار وجود ندارد.

رییس اتحادیه صنف تولیدکنندگان و فروشندگان لوازم یدکی خودرو و ماشین‌آلات تهران در توصیه‌ای از رانندگان درخواست کرد از واحدهایی که دارای پروانه کسب معتبر هستند لوازم یدکی خریداری کنند.

وی تاکید کرد: حتی اگر مالکان خودرو از شبکه مجازی لوازم یدکی خرید می‌کنند، دقت کنند تا کد «اینماد» داشته باشد و همیشه فاکتورهای سربرگ‌دار امضاشده را از مراکز خریداری‌شده دریافت تا در صورت مشکل بتوانند از اتحادیه مربوطه پیگیری کنند.

مشاور مدیرعامل «گروه فکور صنعت تهران» در گفت‌وگو با «جهان‌صنعت» مطرح کرد

اهمیت معدنکاری سبز

منیر حضوری– ایجاد آلودگی چالش اساسی بر سر راه فولاد است، تا جایی که در سال‌های آتی تولیدکنندگان فولاد که سهمی از آلودگی جهانی داشته باشند باید جرایمی را پرداخت کنند. این مهم باعث شده که شرکت‌های فولادی به کاهش انتشار کربن و حفاظت از محیط‌زیست توجه بیشتری کنند. تاجایی که با تلاش‌های هدفمند می‌توان آینده‌ای با آسمانی آبی‌تر و اقلیمی ملایم‌تر برای همگان به ارمغان آورد.

متاسفانه انتشار کربن منجر به تغییرات اقلیمی و گرمایش جهانی شده است. گازهای گلخانه‌ای باعث آسیب به طبیعت، تخریب مزارع، از بین رفتن محصولات کشاورزی، فقیرتر شدن مردم جهان و بروز بیماری‌های مختلف شده است. به این ترتیب، کشورهای جهان حرکت خود را برای مقابله با این مشکل آغاز کرده‌اند. هر روز تحقیقات و پروژه‌های آزمایشی جدیدی در زمینه‌های سلول‌های خورشیدی، توربین‌های بادی، سوخت هیدروژن، خودروهای برقی، معدنکاری و فولاد سبز رونمایی می‌شوند. ایران نیز نباید از این حرکت جا بماند، در غیر این صورت هم به محیط‌زیست آسیب جدی وارد می‌شود و هم گرفتار تبعات اقتصادی وضع شده در دنیا و مالیات‌های سرسام‌آور کربن خواهد شد. در این زمینه کارشناسان باور دارند که حذف گازهای گلخانه‌ای از بخش فولاد می‌تواند به حفظ گرمایش تا زیر ۱/۵درجه سانتی‌گراد کمک کند اما کربن‌زدایی فولاد نیازمند همکاری در سراسر زنجیره ارزش و هماهنگی سیاستگذاران و سرمایه‌گذاران است.

مهندس‌احمد ایرانی، مشاور مدیرعامل «گروه فکور صنعت تهران» درباره این پرسش که فرصت‌های منطقه‌ای و جهانی توسعه زنجیره فولاد چه مواردی است که از آنها استفاده نشده به «جهان‌صنعت» گفت: صنعت فولاد در دنیا صنعتی پیر است؛ به دلیل اینکه پس از کشف آهن و پس از تامین اولین نیازهای بشر که ساخت شمشیر و چاقو و سپر بوده است به سرعت سایر نیازهای سنواتی انباشته شده خود را با هجمه به معادن و با نرخ بهره‌وری پایین تامین کرده است اما علاوه‌بر اتلاف منابع، محیط‌زیست را نیز آلوده کرده است. بنابراین دو عارضه بزرگ وجود دارد که صنعت با آنها دست به گریبان است.

او با اشاره به مورد نخست گفت: اول اینکه آلودگی و کربن ایجاد شده است که در کنوانسیون‌های جهانی مورد توجه قرار گرفته و چالش‌های اساسی بر سر راه فولادهای قدیمی و تکنولوژی‌های قدیمی ایجاد کرده است. به طوری که در سال‌های آینده تولیدکنندگان فولاد که سهمی از آلودگی جهانی دارند باید جرایمی را پرداخت کنند. چالش دوم اینکه منابع جهانی محدود هستند و حجم تقاضای کلان که طی ۳۰۰سال گذشته در صنعت فولاد تامین شده است، دیگر رمقی برای آیندگان نگذاشته است تا بتوانند اسراف کنند. بنابراین ما هیچ راهی نداریم جز اینکه نسبت به بازپروری و بازتولید ضایعات تولیدی اهتمام به ورزیم و بتوانیم آنچه که تولید شده را جمع‌آوری، بازیابی و استفاده مجدد کنیم. علاوه بر آن با استفاده از تکنولوژی به‌روز شده باید راندمان را افزایش دهیم و آلودگی را به حداقل برسانیم. اکنون این الزامات با قابلیت‌های منطقه‌ای خاورمیانه تطابق دارد که نشانه‌های جاری توسعه‌ای در منطقه نیز این سخن را تایید می‌کند.

مهدی ممدی – «جهان صنعت»

■ سهم فولاد در تولید ناخالص داخلی

مشاور مدیرعامل «گروه فکور صنعت تهران» درباره سهم صنعت فولاد در تولید ناخالص داخلی گفت: صنعت کشور در بخش فولاد و پتروشیمی سرآمد است. در حال حاضر ایران در هاب منطقه خلیج‌فارس برترین کشور در تولید مواد معدنی به خصوص آهن، فولاد و مس است. در واقع ایران در سطح منطقه خاورمیانه جزو برترین‌هاست و به علت داشتن منابع مختلف و سطح عظیم سرمایه‌گذاری که در بخش آهن، فولاد و مس انجام داده سرآمد است.

ایرانی ادامه داد: طبق برنامه توسعه تا سال ۱۴۰۴ باید ۵۵میلیون تن ظرفیت سخت‌افزاری برای تولید فولاد ایجاد می‌کردیم و باید گفت که در حال حاضر به آن هدف دست یافته‌ایم. سال گذشته و امسال نزدیک به ۳۳میلیون تن فولاد تولید کرده‌ایم که به لحاظ ارزش‌آفرینی حداقل ۳۰میلیارد دلار به طور مستقیم ارزش دارد و می‌توان گفت که معادل ۵/۵درصد صنعت فولاد به طور مستقیم در تولید ناخالص ملی کشور سهیم است.

■ تکیه بر دانش بومی

مشاور مدیرعامل «گروه فکور صنعت تهران» در پاسخ به این سوال که فکور صنعت چطور توانست در بهمن امسال جزو شرکت‌های برتر شود، اظهار کرد: شاید علت موفقیت فکور صنعت، توجه به دانش فنی بوده است. دانش فنی‌ای که فکور صنعت در شرایط تحریمی و بدون اکتساب و کمک خارجی در پروژه‌های فولادی و پروژه‌های فرآوری مس به تالیف و به سرانجام رسانده است. همچنین می‌توان از توجه حرفه‌ای فکور صنعت به چندین عامل برتر از جمله توجه به نیروی انسانی، پذیرش خسارات ناشی از انجام اموری با درجه ریسک‌پذیری بالا، جسارت در ورود به حل مشکلاتی که معمولا ریشه خارجی دارند و نیز انتخاب مشی کار گروهی سخن گفت. امیدوارم با جرقه‌ای که به‌تازگی در دانشگاه امیرکبیر زده شده، بسترهای لازم برای نشر تجارب صنعتی از بخش صنعت به دانشگاه بیشتر فراهم شود.

او ادامه داد: دومین اقدامی که قرار است تالار صنعت در دانشگاه امیرکبیر(که با همت فکور صنعت راه‌اندازی شده) انجام دهد، نشر و ورود معضلات و مشکلات پایه از صنعت به دانشگاه است. در حال حاضر نیازهای صنعت را دانشگاه نمی‌شناسد و برعکس این قضیه هم صادق است، یعنی صنعت نمی‌داند دانشگاه چه قابلیت‌هایی دارد که می‌تواند بر حل مشکلات اساسی خود از طریق دانشگاه اثر گذارد. در این بین وجود کریدورهای رفت‌وآمدی با صنعت، دانشجویان را آشنا و امیدوار خواهد کرد که آنچه به لحاظ علمی می‌آموزند، نتایج کاربردی‌اش را در صنعت ملی کشور می‌توانند به کار گیرند. از سوی دیگر کارشناسان خبره و اساتید می‌توانند به با تحقیق مرتبط با معظلات صنعتی، در رفع نیازها و الزامات پایه کمک کنند.

ایرانی با تاکید بر اهمیت توجه به واقع‌گرایی اظهار کرد: نکته قابل ذکر آن است که تصور می‌کنم بیشتر واقع‌گرا باشیم و از فزون‌خواهی و داشتن امید واهی اجتناب کنیم تا جایی که آنقدر انتظار کاذب بین صنعت و دانشگاه ایجاد شود که پس از چند سال مجددا ببینیم در نقطه صفر هستیم و هیچ بهبودی صورت نگرفته است و طرفین سرخورده شوند!

به همین خاطر پیشنهاد می‌کنم دانشگاه بسترهای لازم عملیاتی را برای همکاری با صنعت فراهم کند. در ادامه رابطه حقوقی بین صنعت و دانشگاه نیازمند همکاری بایسته و پایدار است. در این صورت به طور حتم تا یک سال آینده می‌توان گزارش خوبی از این حرکت ارائه کرد. در غیر این صورت در بر همان پاشنه‌ای خواهد چرخید که در ۱۰۰سال گذشته چرخیده است و انتظارات هم پابرجا خواهند ماند! همچنین پیشنهاد می‌شود که دانشگاه در این مرحله از تولد تالار صنعت، از پشتیبانی فکور صنعت نهایت استفاده را ببرد تا در ادامه زیرساخت‌های مناسب را راحت‌تر ایجاد کند و پشتیبانی اخیر فکور صنعت در جهت فردایی بهتر بتواند با دوام باشد.

■ تمرکز بر توسعه دانشگاه‌ها

مشاور مدیرعامل «گروه فکور صنعت تهران» درباره نقش فکور صنعت در توسعه دانشگاه گفت: مشی فکور صنعت این بوده که از دانشگاه حمایت کند و برای این مهم سرمایه لازم را هم فراهم کرده است ولی باید توجه کرد که صنایع در این حد از همکاری قرار دارند. بنابراین دانشگاه، صنعت را صرفا به چشم کمک‌کننده و مساعده‌دهنده نبیند بلکه به شکل یک متعهد طرف دوم قرارداد آن را در نظر گیرد و در این خصوص سعی کند که زیرساخت‌ها و تضامین مختلف طرف اول را فراهم کند. تاکید دارم که دانشگاه‌ها همه چیز را به شکل مساعده و کمک نبینند چراکه اگر چنین باشد بعد از طی یک دوره دیگر نمی‌توانند به یک دانشگاه غنی تبدیل شوند. هم‌اینک حجم قراردادهای همکاری بین دانشگاهی معتبر دنیا با بخش‌های صنعتی بالغ بر ده‌ها میلیون دلار است و دانشگاه کمتر چشم بر بودجه‌های دولتی در حوزه توسعه تکنولوژی دارند. بنابراین اصل مهم این است که شعار اتحاد صنعت و دانشگاه با تبین روابط پایدار بین طرفین عملی شود.

ایرانی در خصوص اهمیت نقش دانشگاه در همکاری با صنعت گفت: دانشگاه به عنوان مرکز تولیدکننده علم در دو بعد پرورش نیروی انسانی خبره و متخصص برای بخش صنعت نقش اولیه را ایفا می‌کند. همچنین به عنوان تولیدکننده علم و انجام پژوهش‌های صنعتی نقش کلیدی در پرورش مفاهیم وایده‌های اولیه فناوری در بخش صنعت دارد.

او تصریح کرد: هر چه دانشگاه نسبت به انجام این ماموریت‌ها موفق‌تر باشد، صنعت نیز در کشور به راحتی می‌تواند سریع‌تر از پژوهش‌های تحقیقاتی و علمی کشور بهره‌برداری لازم را ببرد. این مهم برای به فناوری رساندن دانش جهت انجام ماموریت‌های صنعتی صورت می‌گیرد که همانا تامین الزامات و نیازهای اساسی در بخش‌های مختلف صنعت است. همچنین در این روند شاهد نقش‌آفرینی کارشناسان و کارکنان خبره‌ای هستیم که دانشگاه در این مدت به جامعه تحویل داده است.

متخصصانی که لازم است علاوه بر دانش علمی، نسبت به کسب مهارت‌های فنی و تخصصی که ماهیتی عملی و تجربی دارد و نیز مهارت‌های ارتباط انسانی و همچنین مفهومی و مدیریتی، از طریق همکاری با بخش صنعت اقدام کنند تا در آینده جزو کارشناسان و مدیرانی شوند که صنعت را بعدا به اقناع و موفقیت‌های نهایی برسانند.

مشاور مدیرعامل «گروه فکور صنعت تهران» تاکید کرد: نقش دانشگاه در پرورش نیروی انسانی که دارای مهارت‌های تخصصی باشد و نیز انجام پژوهش‌های صنعتی که می‌تواند پایه‌ای برای صنعتی‌سازی دانش جهت تامین نیازهای اجتماعی آن کشور در بخش‌های مختلف صنایع غذایی، دارویی، نظامی، خودرو، فولاد و صنایع مختلف و ... باشد، کلیدی است.

خبر

مدیر بهداشت حرفه‌ای، ایمنی و محیط‌زیست فولادمبارکه مطرح کرد

پیاده‌سازی ۲ استاندارد محیط‌زیستی هم‌تراز با دستورالعمل‌های جهانی

«جهان‌صنعت»– در دنیای امروز، پایداری و مسوولیت‌پذیری زیست‌محیطی به عنوان اولویت‌های اساسی در صنعت مطرح شده‌اند. در فولاد مبارکه اصفهان نیز هدف ما این است که نه‌تنها به عنوان یک تولیدکننده بزرگ فولاد در ایران شناخته شویم، بلکه به عنوان رهبر در کاهش اثرات زیست‌محیطی و مسوولیت‌های اجتماعی نیز مطرح باشیم. بنابراین اجرای استانداردهای ISO ۱۴۰۶۴-۱ و ISO ۱۴۰۶۷ به ما این امکان را می‌دهد که با دقت بیشتری به محاسبه و گزارش‌دهی انتشار گازهای گلخانه‌ای و ردپای کربن بپردازیم و از این طریق به حفاظت از محیط‌زیست، بهینه‌سازی فرآیندهای تولید و افزایش رقابت‌پذیری بین‌المللی کمک کنیم.

استاندارد ISO ۱۴۰۶۷ به ما امکان محاسبه دقیق ردپای کربن محصولات فولادی را می‌دهد و این اقدام علاوه بر کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای، باعث بهینه‌سازی مصرف انرژی و افزایش توان رقابت‌پذیری ما در بازارهای جهانی می‌شود. از سوی دیگر، استاندارد ISO ۱۴۰۶۴-۱ به ما کمک می‌کند تا انتشار گازهای گلخانه‌ای خود را به طور دقیق اندازه‌گیری، پایش و گزارش کنیم. این اقدامات با کاهش آلودگی هوا، بهبود کیفیت زندگی و حفظ منابع طبیعی کشور، نقش مهمی در توسعه پایدار ایفا می‌کنند. پیاده‌سازی استانداردهای ISO ۱۴۰۶۴-۱ و ISO ۱۴۰۶۷، فولاد مبارکه را در ردیف شرکت‌های بزرگی مانند Tata Steel، ArcelorMittal و Nippon Steel قرار داده است که در سطح بین‌المللی به کاهش اثرات زیست‌محیطی خود اهمیت می‌دهند. این امر نه‌تنها توان رقابتی ما را در بازارهای جهانی افزایش داده، بلکه به اعتبار و اعتماد ذی‌نفعان و مشتریان جهانی ما نیز افزوده است و امکان دسترسی به بازارهای جدید را فراهم کرده است. دستیابی به این موفقیت‌ها نشان‌دهنده تعهد جدی فولاد مبارکه به نوآوری، توسعه صنعتی سبز و مسوولیت‌های زیست‌محیطی است. این یک گام مهم به سوی رهبری صنعت فولاد ایران در عرصه جهانی است و امیدواریم با ادامه این مسیر و دستیابی به تولید فولاد سبز، نقش مؤثری در بهبود شرایط محیط‌زیستی و ارتقای صنعت فولاد کشور ایفا کنیم و با تلاش‌های مستمر، صنعت فولاد ایران به جایگاه شایسته خود در سطح جهانی دست یابد.

آغاز برخی طرح‌های کلان معدن و صنایع معدنی تعریف شده در برنامه هفتم

ایرنا– سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی (ایمیدرو) اعلام کرد: تعدادی از طرح‌های کلان بخش معدن و صنایع معدنی در برنامه هفتم توسعه تعریف و عملیات برخی از آنها شروع شده است. طرح توسعه زنجیره سیلیس سیلیکون متال تا شمش و ویفر با هدف ایجاد ظرفیت تولید ۴۰هزار تن سیلیکون وهزار مگاوات سلول خورشیدی به ارزش ۷۰۰میلیون دلار در منطقه ویژه پارسیان تعریف شده است. طرح تکمیل زنجیره آلومینیوم کشور شامل آلومینا به مبلغ ۱۲۰۰میلیون دلار و پترولیوم کک به مبلغ ۲۵۰میلیون دلار تعریف شده است. طرح‌های مس تغلیظ سه و چهار سرچشمه– تغلیظسه میدوک– اسیدفسفریک به مبلغی بالغ بر ۱/۳۵میلیارد دلار، انتخاب پیمانکار طرح لوله‌های بدون درز CRA به ظرفیت ۳۳هزار تن و سرمایه‌گذاری ۲۵۰میلیون دلار در منطقه مکران نیز در حال انجام است. پیمانکاران طرح‌های ایجاد ظرفیت میلگرد خاص SBQ به ظرفیت مجموعا ۹۰۰هزار تن و سرمایه‌گذاری ۲۴۰میلیون دلار در مجتمع‌های فولاد میانه، قائنات و میبد انتخاب و در حال شروع عملیات اجرایی است. طرح تامین ماشین‌آلات معدنی با تامین اعتبار خارجی و طرح توسعه معادن طلای زیرمجموعه با هدف دستیابی به ۴/۵ تن طلا نیز تعریف شده است.

آگهی مفقودی

کارت خودروی سواری پراید جی‌تی‌ایکس آی مدل ۱۳۸۸رنگ سفیدروغنی شماره پلاک ۳۸ ۲۱۹م ۵۹ شماره موتور ۳۲۹۵۶۷۳ شماره شاسی S۱۴۱۲۲۸۸۴۰۱۰۶۸ به نام علیرضا کلهر شماره ملی ۳۷۸۱۷۲۳۵۱۸ مفقود گردیده و از درجه اعتبار ساقط است.

نظرآباد

بازارها

جنگ تعرفه‌ای از شمال آمریکا تا شرق دور

بزرگ‌ترین صادرکنندگان فولاد به آمریکا کدام کشورها هستند؟

چیلان– دونالد ترامپ رییس‌جمهور آمریکا بر واردات فولاد به این کشور تعرفه ۲۵درصدی وضع کرده و این سیاست هر چند در امتداد منافع فولادسازان آمریکایی قرار دارد اما به یقین به مذاق فولادسازان دیگر نقاط جهان خوش نیامده و پیامدهای حاصل از این رویکرد ایالات متحده در سراسر سال آینده بر صنعت فولاد جهان نمایان خواهد بود.

ایالات متحده وابستگی کمی به واردات فولاد دارد و کارخانه‌های فولادی سه‌چهارم فولاد مصرفی آمریکا را تولید می‌کنند. با این حال هنوز بسیاری از صنایع از جمله هوافضا، خودرو، ساخت‌وساز و انرژی به انواع خاصی از فولاد نیاز دارند که از مسیر واردات تامین می‌شوند مانند لوله‌های فولادی که در برابر فشار و حرارت شدید مقاومت دارند. آمریکا حدود ۴۰درصد لوله‌ها و محصولات نورد را وارد می‌کند به‌ویژه آنهایی که در حفر چاه کاربرد دارند، بنابراین افزایش ۲۵درصدی عوارض وارداتی که ترامپ وضع کرده می‌تواند هزینه تولید را برای تولیدکنندگان نفت در آمریکا نسبت به دیگر صنایع این کشور بالا ببرد.

با این حال افزایش تعرفه‌ها احتمالا می‌توانند تولیدکنندگان آمریکایی را منتفع کند و این پتانسیل را دارد که ۱۴۰هزار شغل در صنعت فولاد ایجاد کند؛ زمانی که در سال ۲۰۱۸میلادی و دوره پیشین ریاست‌جمهوری ترامپ در آمریکا بر واردات فولاد تعرفه وضع شده بود قیمت این فلز در این کشور دودرصد افزایش یافت و واردات فولاد به آمریکا ۲۵درصد کمتر شد. همچنین در سال ۲۰۱۸ صنایع مصرف‌کننده فولاد در آمریکا بیشتر از ۱۲میلیون آمریکایی را استخدام کردند و نزدیک به دومیلیون نفر از آنها در صنایع فولادمحور مانند قطعات خودرو، ماشین‌آلات کشاورزی و تولید لوازم خانگی مشغول شدند.

کانادا بزرگ‌ترین صادرکننده فولاد به آمریکاست و بیش از هر کشور دیگری از تغییر نظام تعرفه‌ای آسیب می‌بیند، این کشور تقریبا همه محصولات فولادی خود را به آمریکا صادر می‌کند و در این زمینه بر دیگر شرکای ایالات متحده از قبیل آلمان، ژاپن، مکزیک و ویتنام غلبه دارد.

با این حال دامنه تعرفه‌هایی که چهل‌وهفتمین رییس‌جمهور ایالات متحده آمریکا وضع کرده تنها کشورهای یادشده را دربر نمی‌گیرد و حالا دیگر حتی شامل حال برزیل و کره جنوبی هم می‌شود در حالی که در سال ۲۰۱۸ افزایش تعرفه‌های واردات فولاد به آمریکا مشمول این دو کشور نمی‌شد اما امسال ترامپ به معافیت آنها نیز پایان داده است. واحدهای فولادی برزیل تقریبا نیمی از صادرات خود را به مقصد آمریکا ارسال می‌کردند و صادرات فولاد کره‌جنوبی به آمریکا هر چند نسبت به سال ۲۰۱۸ کمتر شده اما ایالات متحده هنوز اصلی‌ترین مقصد صادراتی فولادسازان کره‌ای است.

آگهی تجدید حدود اختصاصی

اختصاصی مستندا به ماده ۱۳ آیین‌نامه قانون تعیین‌تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی و ماده ۱۴ قانون ثبت اسناد و املاک به شرح ذیل آگهی می‌گردد:

املاک واقع ۲۳۴۵ اصلی در بخش ۱۵ مهاباد

۱- واحد محمدی خرسند نسبت به ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۲۶۸۴/۶۷ مترمربع در قسمتی از ۲۳۴۵- اصلی بخش ۱۵ مهاباد روستای اوزون‌دره علیا موضوع برابر مدارک موجود در پرونده

۲- عباس پیراسته نسبت به ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۱۴۴۵۷/۸۲ مترمربع در قسمتی از ۲۳۴۵- اصلی بخش ۱۵ مهاباد روستای اوزون‌دره علیا موضوع برابر مدارک موجود در پرونده

۳- احمد محمدی راد دولتو نسبت به ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۲۴۹۲۰/۸ مترمربع در قسمتی از ۲۳۴۵- اصلی بخش ۱۵ مهاباد روستای اوزون‌دره علیا موضوع برابر مدارک موجود در پرونده

۴- عباس پیراسته نسبت به ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۱۰۷۹۱/۹۶ مترمربع در قسمتی از ۲۳۴۵- اصلی بخش ۱۵ مهاباد روستای اوزون‌دره علیا موضوع برابر مدارک موجود در پرونده

۵- هیرش محمدپور نسبت به ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۱۲۲۳۴/۴۴ مترمربع در قسمتی از ۲۳۴۵- اصلی بخش ۱۵ مهاباد روستای اوزون‌دره علیا موضوع برابر مدارک موجود در پرونده

۶- عمر مولانی نسبت به ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۱۲۵۳۷/۷۳ مترمربع در قسمتی از ۲۳۴۵- اصلی بخش ۱۵ مهاباد روستای اوزون‌دره علیا موضوع برابر مدارک موجود در پرونده

۷- عمر مولانی نسبت به ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۱۳۰۴۳/۱۹ مترمربع در قسمتی از ۲۳۴۵- اصلی بخش ۱۵ مهاباد روستای اوزون‌دره علیا موضوع برابر مدارک موجود در پرونده

۸- عباس پیراسته نسبت به ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۲۲۲۲/۸۲ مترمربع در قسمتی از ۲۳۴۵- اصلی بخش ۱۵ مهاباد روستای اوزون‌دره علیا موضوع برابر مدارک موجود در پرونده

املاک واقع ۵۸ اصلی در بخش ۱۶ مهاباد

۹- ناصر چارباشی و کاروان رسول‌پور به السویه نسبت به ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۸۷۱۶/۱ مترمربع در قسمتی از ۵۸- اصلی بخش ۱۶ مهاباد شهر گوگ تپه موضوع برابر مدارک موجود در پرونده

۱۰- سعادت امینی نسبت به ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۶۸۳/۵۱ مترمربع در قسمتی از ۵۸- اصلی بخش ۱۶ مهاباد شهر گ.گ تپه موضوع برابر مدارک موجود در پرونده

املاک واقع ۶۰ اصلی در بخش ۱۷ مهاباد

۱۱- جعفر منگر نسبت به ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۳۷۲۵/۵۴ مترمربع در قسمتی از ۶۰- اصلی بخش ۱۷ مهاباد روستای سیچان بلاغ موضوع برابر مدارک موجود در پرونده

۱۲- جعفر منگر نسبت به ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۲۳۳۳۷/۸۷ مترمربع در قسمتی از ۶۰- اصلی بخش ۱۷ مهاباد روستای سیچان بلاغ موضوع برابر مدارک موجود در پرونده

۱۳- علی منگر نسبت به ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۳۷۹۰۹/۰۹ مترمربع در قسمتی از ۶۰- اصلی بخش ۱۷ مهاباد روستای سیچان بلاغ موضوع برابر مدارک موجود در پرونده

۱۴- علی منگر نسبت به ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۱۶۹۷۵/۶۵ مترمربع در قسمتی از ۶۰- اصلی بخش ۱۷ مهاباد روستای سیچان بلاغ موضوع برابر مدارک موجود در پرونده

۱۵- جعفر منگر نسبت به ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۲۷۰۶۵/۸ مترمربع در قسمتی از ۶۰- اصلی بخش ۱۷ مهاباد روستای سیچان بلاغ موضوع برابر مدارک موجود در پرونده

۱۶- مصطفی صالحی نسبت به ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۹۱۶۱/۸۴ مترمربع در قسمتی از ۶۰- اصلی بخش ۱۷ مهاباد روستای سیچان بلاغ موضوع برابر مدارک موجود در پرونده

املاک واقع ۸ اصلی در بخش ۱۹ مهاباد

۱۷- سعید آتش بهار نسبت به ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۹۶۴۷/۷ مترمربع در قسمتی از ۸- اصلی بخش ۱۹ مهاباد روستای میره‌ده موضوع برابر مدارک موجود در پرونده

۱۸- جمال افکانه نسبت به ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۲۰۱۷۴/۴ مترمربع در قسمتی از ۸- اصلی بخش ۱۹ مهاباد روستای میره‌ده موضوع برابر مدارک موجود در پرونده

۱۹- احمد افکانه نسبت به ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۵۱۹۶۹/۰ مترمربع در قسمتی از ۸- اصلی بخش ۱۹ مهاباد روستای میره‌ده موضوع برابر مدارک موجود در پرونده

املاک واقع ۲۷ اصلی در بخش ۲۱ مهاباد

۲۰- محمد یوسفی نسبت به ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۲۷۶۹۱/۱۶ مترمربع در قسمتی از ۲۷- اصلی بخش ۲۱ مهاباد روستای کاویس موضوع برابر مدارک موجود در پرونده

۲۱- محمود برکم نسبت به ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۶۶۵۱/۸۴ مترمربع در قسمتی از ۲۷- اصلی بخش ۲۱ مهاباد روستای کاویس موضوع برابر مدارک موجود در پرونده

۲۲- محمد یوسفی نسبت به ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۲۰۲۲۷/۶۶ مترمربع در قسمتی از ۲۷- اصلی بخش ۲۱ مهاباد روستای کاویس موضوع برابر مدارک موجود در پرونده

۲۳- محمود برکم نسبت به ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۳۸۰۸/۱۷ مترمربع در قسمتی از ۲۷- اصلی بخش ۲۱ مهاباد روستای کاویس موضوع برابر مدارک موجود در پرونده

۲۴- محمد یوسفی نسبت به ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۴۲۴۷/۱۴ مترمربع در قسمتی از ۲۷- اصلی بخش ۲۱ مهاباد روستای کاویس موضوع برابر مدارک موجود در پرونده

۲۵- محمود برکم نسبت به ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۲۵۶۷۹/۱۲ مترمربع در قسمتی از ۲۷- اصلی بخش ۲۱ مهاباد روستای کاویس موضوع برابر مدارک موجود در پرونده

املاک واقع ۳۲ اصلی در بخش ۲۱ مهاباد

۲۶- عمر رسول‌پور نسبت به ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۴۳۱۱/۲۳ مترمربع در قسمتی از ۳۲- اصلی بخش ۲۱ مهاباد روستای کوتر موضوع برابر مدارک موجود در پرونده

۲۷- عمر رسول‌پور نسبت به ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۱۹۶۸۵/۲۴ مترمربع در قسمتی از ۳۲- اصلی بخش ۲۱ مهاباد روستای کوتر موضوع برابر مدارک موجود در پرونده

۲۸- عمر رسول‌پور نسبت به ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۴۷۳۷/۶۸ مترمربع در قسمتی از ۳۲- اصلی بخش ۲۱ مهاباد روستای کوتر موضوع برابر مدارک موجود در پرونده

۲۹- عایشه و مینا همگی محمودزاده نسبت به ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۱۸۶۰۸/۳۳ مترمربع در قسمتی از ۳۲- اصلی بخش ۲۱ مهاباد روستای کوتر موضوع برابر مدارک موجود در پرونده

املاک واقع ۵۷ اصلی در بخش ۱۶ مهاباد

۳۰- خانم آمینه مصری به السویه از ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۱۳۵۹۵/۸ مترمربع در قسمتی از ۵۷- اصلی بخش ۱۶ مهاباد روستای کیک‌آباد موضوع برابر مدارک موجود در پرونده

املاک واقع ۱ اصلی در بخش ۲۰ مهاباد

۳۱- آقای محمود حسن‌پور آذر نسبت به ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۳۷۸۴/۵۲ مترمربع در قسمتی از ۱- اصلی بخش ۲۰ مهاباد روستای کاولان علیا موضوع برابر مدارک موجود در پرونده

املاک واقع ۴۰ اصلی در بخش ۲۰ مهاباد

۳۲- آقای مصطفی رسول‌نژاد نسبت به ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۴۶۱۳۲/۵ مترمربع در قسمتی از ۴۰- اصلی بخش ۲۰ مهاباد روستای بهرام‌آباد موضوع برابر مدارک موجود در پرونده

۳۳- آقای مصطفی رسول‌نژاد نسبت به ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۱۶۲۷۳/۳۱ مترمربع در قسمتی از ۴۰- اصلی بخش ۲۰ مهاباد روستای بهرام‌آباد موضوع برابر مدارک موجود در پرونده

۳۴- آقای مصطفی رسول‌نژاد نسبت به ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۲۵۸۲۵/۱ مترمربع در قسمتی از ۴۰- اصلی بخش ۲۰ مهاباد روستای بهرام‌آباد موضوع برابر مدارک موجود در پرونده

۳۵- آقای مصطفی رسول‌نژاد نسبت به ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۲۵۸۷/۰۸ مترمربع در قسمتی از ۴۰- اصلی بخش ۲۰ مهاباد روستای بهرام‌آباد موضوع برابر مدارک موجود در پرونده

املاک واقع ۲۸ اصلی در بخش ۲۱ مهاباد

۳۶- آقای مسیحا و شهلا رهبان و هاجر شریفی به السویه نسبت به ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۸۲۶۴/۶۶ مترمربع در قسمتی از ۲۸- اصلی بخش ۲۱ مهاباد روستای حاجی مامیان موضوع برابر مدارک موجود در پرونده

لذا بدین‌وسیله از مجاورین و صاحبان حقوق دعوت می‌شود که در روز تعیین شده در محل حاضر و در صورتی که اعتراضی به حدود و حقوق ارتفاقی داشته باشند از تاریخ تنظیم صورت‌مجلس تحدیدی لغایت ۳۰روز اعتراض خود را به اداره ثبت اسناد و املاک شهرستان مهاباد تسلیم و رسید دریافت نمایند و از تاریخ تسلیم اعتراض و دریافت رسید لغایت ۳۰روز به مرجع ذیصلاح قضایی مراجعه و نسبت به تنظیم دادخواست اعتراض اقدام نمایند و گواهی تقدیم دادخواست را از دادگاه اخذ و ظرف مهلت مقرر یک ماهه به اداره ثبت اسناد و املاک مهاباد ارائه نمایند. در غیر این صورت چنانچه متقاضی ثبت یا نماینده قانونی وی به دادگاه مراجعه و گواهی عدم تقدیم دادخواست را اخذ و ارائه نمایند بدون توجه به اعتراض مطابق مقررات سند مالکیت به نام متقاضی ثبت صادر خواهد شد.

تاریخ انتشار: شنبه ۱۴۰۳/۱۲/۱۸

تاریخ تحدید حدود: شنبه ۱۴۰۴/۰۱/۱۶ ساعت ۱۰

محمد طلوعی– رئیس ثبت اسناد و املاک مهاباد– شناسه آگهی:۱۸۹۱۴۴۹

آگهی تغییرات شرکت سهامی عام پتروشیمی شیراز به شناسه ملی ۱۰۵۳۰۰۱۰۰۲۵ و به شماره ثبت ۴۰۱۹۰

به استناد صورتجلسه هیات‌مدیره مورخ ۱۴۰۳/۱۲/۰۱ تصمیمات ذیل اتخاذ شد سمت‌های اعضای جدید هیات‌مدیره را به شرح زیر برای مدت باقیمانده ماموریت هیات‌مدیره (تا انقضای مدت ماموریت هیات‌مدیره) تعیین نمود: آقای امین محمدی می‌آبادی به کدملی ۰۰۶۲۹۱۷۴۳۹ به نمایندگی از شرکت بازرگانی و تجارت هامون سپاهان به عنوان رئیس هیات‌مدیره آقای بابک پورکیا به کدملی۲۲۹۲۲۱۵۱۴۴ به نمایندگی از شرکت گروه گسترش نفت و گاز پارسیان به عنوان نائب رئیس هیات‌مدیره آقای ولی‌اله ولی‌نیا به کدملی ۱۵۰۲۵۲۴۸۸۰ به نمایندگی از شرکت سرمایه‌گذاری مدبران اقتصاد به عنوان عضو هیات‌مدیره آقای مهدی شفیعی به کدملی ۱۷۵۳۷۶۲۴۹۹ به نمایندگی از شرکت سرمایه‌گذاری هامون سپاهان به عنوان عضو هیات‌مدیره خانم زهره مجیدنیا به کدملی ۰۸۲۹۷۵۷۴۲۲ به نمایندگی از شرکت صنایع پتروشیمی خلیج‌فارس به عنوان عضو هیات‌مدیره آقای بابک پورکیا به شماره ملی ۲۲۹۲۲۱۵۱۴۴ را به عنوان مدیرعامل به برای مدت باقیمانده ماموریت هیات‌مدیره انتخاب نمودند* در راستای مفاد ماده (۳۳) اساسنامه شرکت، آقای علی جمشیدی به کدملی ۲۳۹۲۰۲۵۸۳۵ به عنوان دبیر هیات‌مدیره برای مدت یکسال تعیین گردید اعضای هیات‌مدیره با تفویض بخشی از اختیارات هیات‌مدیره به مدیرعامل به شرح ذیل موافقت به عمل آمد- نمایندگی شرکت در برابر صاحبان سهام، کلیه ادارات دولتی و غیردولتی، مؤسسات عمومی، مراجع قضایی و سایر اشخاص حقیقی و حقوقی- تهیه و تنظیم ساختار سازمانی، آیین‌نامه‌های داخلی، دستورالعمل‌های استخدامی، معاملاتی، تدارکاتی و غیره جهت تصویب در هیات‌مدیره- استخدام، انتصاب، انفصال و کلیه امور مربوط به به‌کارگیری کارکنان و تعیین حقوق و دستمزد طبق مقررات و آیین‌نامه‌های مصوب و دستورالعمل‌های موجود- افتتاح هر نوع حساب و استفاده از آن به نام شرکت نزد بانک‌ها و مؤسسات قانونی دیگر با تصویب هیات‌مدیره- دریافت مطالبات و پرداخت دیون شرکت- پیشنهاد تحصیل تسهیلات از بانک‌ها و مؤسسات رسمی به هیات‌مدیره با رعایت مقررات اساسنامه- اقامه هرگونه دعوای حقوقی و کیفری و دفاع از هر دعوای حقوقی و کیفری اقامه شده، در هر یک از دادگاه‌ها، دادسراها، مراجع قضایی یا غیرقضایی اختصاصی یا عمومی و دیوان عدالت اداری، از طرف شرکت دفاع از شرکت در مقابل هر دعوای اقامه شده علیه شرکت چه کیفری و چه حقوقی در هر یک از مراجع قضایی یا غیرقضایی اختصاصی یا عمومی و دیوان عدالت اداری با حق حضور و مراجعه به مقامات انتظامی و استیفای کلیه اختیارات مورد نیاز در دادرسی از آغاز تا اتمام، از جمله حضور در جلسات، اعتراض به رأی، درخواست تجدیدنظر، فرجام، واخواهی و اعاده دادرسی، حق امضای قراردادهای حاوی شرط داوری، ارجاع دعوا به داوری و تعیین و گزینش داور منتخب اجرای حکم نهایی و قطعی داور، درخواست صدور برگ اجرایی و تعقیب عملیات آن و اخذ محکوم‌به و وجوه ایداعی و تعقیب آنها، تعیین مصدق و کارشناس، انتخاب و عزل وکیل و نماینده با حق توکیل مکرر، اقرار در ماهیت دعوا، جلب ثالث و دفاع از دعوای ثالث، دعوای متقابل و دفاع در مقابل آنها، ورود شخص ثالث و دفاع از دعوای ورود ثالث، قبول یا رد سوگند، تأمین خواسته، تأمین ضرر و زیان ناشی از جرائم و امور مشابه دیگر -انجام کلیه عملیات و معاملات مذکور در ماده ۲ اساسنامه و اتخاذ تصمیم در مورد کلیه ایقاعات، با رعایت آیین‌نامه معاملات، به جز واگذاری و یا فروش اموال شرکت- اتخاذ تصمیم در مورد امور مرتبط با ثبت و معامله کلیه حقوق غیرمادی یا معنوی از جمله هر گونه حق اختراع، نام یا علائم تجاری و صنعتی، کپی رایت، سرقفلی و کلیه امتیازات متصوره- به امانت گذاردن هر نوع سند، مدرک، وجوه شرکت یا اوراق بهادار و استرداد آنها، (در راستای موضوع فعالیت شرکت)- پیش‌بینی و ارائه بودجه سالانه شرکت و متمم‌های آن به هیات‌مدیره- تنظیم صورت‌های مالی سالانه و گزارش فعالیت هیات‌مدیره و ارائه آن به بازرس و حسابرس- تنظیم صورت‌های مالی میان‌دوره‌ای در مقاطع سه ماهه و ارائه صورت‌های مالی ۶ ماهه به حسابرس و بازرس

اداره کل ثبت اسناد و املاک استان فارس

اداره ثبت شرکت‌ها و موسسات غیرتجاری شیراز (۱۸۹۴۲۲۰)

خبر

معاون فرهنگی و اجتماعی پلیس فتا فراجا مطرح کرد

امکان فراهم‌شدن زمینه کلاهبرداری با خرید و فروش متری مسکن

«جهان صنعت»– معاون فرهنگی و اجتماعی پلیس فتا فراجا گفت: خرید و فروش متری مسکن در فضای مجازی، می‌تواند زمینه سوءاستفاده و کلاهبرداری را هم فراهم کند.

سرهنگ جواد مختاررضایی به چند نکته درباره خرید و فروش متری مسکن در فضای مجازی اشاره کرد و از مسوولان مربوطه خواست تا با ایجاد قوانین مشخص و نظارت دقیق، از وقوع کلاهبرداری‌های متعدد در این زمینه جلوگیری کنند.

او در توضیح بیشتر افزود: فروش متری مسکن، یکی از روش‌های جدید در بازار است که به خریداران این امکان را می‌دهد تا به‌جای خرید یک واحد کامل، تنها بخشی از یک ملک را خریداری کنند که برای افرادی که توان مالی کمتری دارند، جذابیت دارد اما در عین حال، می‌تواند زمینه سوءاستفاده و کلاهبرداری را هم فراهم کند.

وی اظهار کرد: در حال حاضر شاهد هستیم که در این زمینه سکوهای بسیاری در حال فعالیت هستند که با یک جست‌وجوی ساده قابل مشاهده هستند اما در بررسی‌های ما مشخص شد که برخی سکوهایی که در این حوزه فعالیت دارند، مجوزهای مرتبط با این کار را ندارند.

معاون اجتماعی پلیس فتای فراجا درباره روش‌های کلاهبرداری در فروش متری ملک، ادامه داد: ایجاد آگهی‌های جعلی در وب‌سایت‌ها با قیمت‌های پایین‌تر از بازار برای جذب مشتریان، فروش ملک‌هایی که اصلا وجود ندارند یا فروش املاکی که در مالکیت فروشنده نیستند، درخواست پرداخت به حساب‌های شخصی یا غیررسمی که پیگیری‌های حقوقی را دشوار می‌کند، فشار به خریداران برای تصمیم‌گیری سریع بدون بررسی کافی و عدم ارائه قرارداد رسمی و معتبر از جمله روش‌هایی است که ممکن است توسط کلاهبرداران انجام شود.

مختار رضایی با اشاره به فعالیت برخی از این کلاهبرداران در پلتفرم‌هایی مثل «دیوار» و «شیپور»، تاکید کرد: یکی از خطرات جدی در این حوزه، ورود افراد سودجو به سکوهای واسط مانند دیوار و شیپور، شبکه‌های اجتماعی و پیام‌رسان‌ها برای تبلیغ پروژه‌های فروش متری غیرواقعی است. این افراد معمولا با استفاده از تبلیغات جذاب، وعده‌های وسوسه‌کننده و قیمت‌های پایین‌تر از بازار، خریداران را فریب داده و از آنها مبالغی را دریافت می‌کنند.

به‌گفته او، در بسیاری از موارد، هیچ پروژه واقعی در کار نیست و پس از دریافت مبالغ، آگهی‌ها حذف شده و افراد کلاهبردار ناپدید می‌شوند. از طرفی، در شبکه‌های اجتماعی و پیام‌رسان‌ها، گروه‌ها و کانال‌هایی تشکیل می‌شود که در آنها بدون ارائه مدارک معتبر، اقدام به پیش‌فروش متری املاک می‌کنند که بسیاری از این تبلیغات، هیچ‌گونه پشتوانه قانونی ندارند و تنها با هدف جذب سرمایه از افراد ناآگاه طراحی شده‌اند.

معاون اجتماعی پلیس فتا فراجا در پاسخ به این پرسش که با چه روش‌هایی می‌توان از این نوع کلاهبرداری‌ها در امان ماند، گفت: تحقیق دقیق از خریداران، بررسی موارد قانونی، استفاده از مشاوران معتبر و قانونی املاک، تنظیم قرارداد رسمی و قانونی و اجتناب از پرداخت‌های غیررسمی از جمله مواردی است که باعث می‌شود از دام شیادان در امان بمانند.

او درباره میزان این نوع کلاهبرداری‌ها ادامه داد: در حال حاضر، وضعیت کلاهبرداری‌ها در این حوزه حاد نیست اما با توجه به تجربه‌های گذشته و نحوه فعالیت برخی سکوهای سرمایه‌گذاری در حوزه‌های دیگر، این احتمال وجود دارد که افراد سودجو از این روش سوءاستفاده کنند بنابراین هموطنان باید هوشیار باشند.

مختاررضایی از مسوولان مربوطه خواست تا با ایجاد قوانین مشخص و نظارت دقیق، از وقوع کلاهبرداری‌های متعدد در این زمینه جلوگیری کنند.

نماینده مجلس مطرح کرد

تشدید رکود ساخت‌وساز با کاهش مبلغ وام ساخت مسکن

مهر– نایب‌رییس دوم کمیسیون ویژه جهش و رونق تولید مجلس، خواستار اصلاح تصمیم درباره کاهش مبلغ وام ساخت مسکن از سوی بانک مرکزی شد.

رحمدل بامری، نایب‌رییس دوم کمیسیون ویژه جهش و رونق تولید و نظارت بر اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی مجلس در خصوص تصمیم اخیر بانک مرکزی مبنی‌بر کاهش مبلغ وام ساخت مسکن گفت: در شرایط کنونی که کشور با تورم بالا روبه‌رو است، کاهش مبلغ وام مسکن می‌تواند ضربه سنگینی به بخش ساخت‌وساز و رونق تولید در حوزه مسکن وارد کند.

مسکن یکی از نیازهای اساسی جامعه ما است و باید تمامی نهادها، اعم از دولت، مجلس و سایر ارگان‌ها، قوانینی وضع کنند که شرایطی فراهم شود تا هم تولید مسکن رونق بگیرد و هم افراد حقیقی و حقوقی بتوانند با استفاده از تسهیلات مناسب، خانه‌های ارزان‌قیمت بسازند.

این نماینده مجلس شورای اسلامی افزود: کاهش مبلغ تسهیلات ساخت مسکن در شرایط تورمی، قطعا مشکلات زیادی را برای ساخت‌وساز به همراه خواهد داشت. از سوی دیگر، مسکن نه‌تنها نیاز اولیه مردم است بلکه می‌تواند در رونق تولید و اشتغال تاثیرات مثبتی داشته باشد. وقتی فعالیت‌های ساختمانی آغاز شود، تاثیرات آن در سایر بخش‌ها و صنایع نیز مشاهده خواهد شد و این خود باعث اشتغالزایی در حوزه‌های مختلف می‌شود.

او با اشاره به اینکه این تصمیم بانک مرکزی ممکن است به رکود در بخش مسکن و تولید منجر شود، گفت: این موضوع قطعا نگران‌کننده است و مجلس نیز از طریق کمیسیون‌های مختلف، به‌ویژه کمیسیون ویژه حمایت از تولید، کمیسیون اقتصاد و کمیسیون عمران، این مساله را پیگیری خواهد کرد. ما در مجلس تلاش خواهیم کرد تا این تصمیم اصلاح شود یا مبلغ تسهیلات به همان رقم قبلی یا حتی بالاتر بازگردد تا بتوانیم به رونق مسکن و تولید کمک کنیم.

بامری اظهار کرد: یکی از مشکلات جدی در حال حاضر این است که کاهش وام ساخت مسکن به ضرر جوانان و کسانی است که به‌دنبال خانه‌دار شدن هستند. این افراد قادر نخواهند بود با این تسهیلات محدود، خانه‌ای برای خود بسازند و این به نوبه خود فشار بیشتری به جامعه وارد خواهد کرد.

عضو کمیسیون ویژه جهش تولید مجلس افزود: در شرایط فعلی که تورم ابزار و مصالح ساختمانی را افزایش داده است، این کاهش مبلغ وام ساخت مسکن باعث می‌شود که ساخت‌وساز با مشکلات بیشتری روبه‌رو شود و در نتیجه این تصمیم تاثیرات منفی خود را بر رونق تولید در حوزه ساخت‌وساز مسکن و اشتغال خواهد گذاشت.

او تاکید کرد: مجلس قطعا پیگیر این موضوع خواهد بود و امیدواریم که بانک مرکزی تصمیم خود را اصلاح کند تا بتوانیم شرایط بهتری برای مردم فراهم و از رکود و مشکلات بیشتر در حوزه مسکن جلوگیری کنیم.

مولفه‌های تاثیرگذار بر نابسامانی بازار املاک و مستغلات کشور بررسی شد

عوامل آسیب‌زای مسکن

گروه مسکن– بخش مسکن ایران در سال‌های گذشته فراز و فرودهای زیادی را تجربه کرده اما آنچه امروز در این حوزه رخ می‌دهد، دیگر از جنس نوسان‌های معمول اقتصادی نیست. آنچه اکنون با آن مواجه‌ایم، سقوط آزاد دسترسی مردم به خانه‌دار شدن است؛ بحرانی که دیگر نه‌تنها برای اقشار ضعیف بلکه برای بخش عمده‌ای از طبقه متوسط نیز به واقعیتی تلخ تبدیل شده است

در شرایطی که میانگین قیمت هر مترمربع مسکن در تهران در سال‌های ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷ حدود ۵ تا ۶میلیون تومان بود، این رقم در سال جاری به بیش از ۱۰۵میلیون تومان رسیده است. افزایش سرسام‌آور قیمت مسکن در حالی رخ داده که نه‌تنها درآمدها رشد متناسبی نداشته بلکه بسیاری از شاخص‌های کلان اقتصادی نیز به‌سمت کاهش قدرت خرید مردم حرکت کرده‌اند.

طبق برخی برآوردها، یک فرد با حداقل دستمزد در تهران به‌طور متوسط باید ۱۵۰ سال کار کند تا بتواند خانه‌ای خریداری کند. این عدد آن‌قدر عجیب است که گویی خانه‌دار شدن به افسانه‌ای در دوردست تبدیل شده است. در واقع، در حالی که در گذشته خانه‌دار شدن هدفی واقع‌بینانه برای بخش‌های مختلف جامعه بود، امروز برای بسیاری از مردم حتی یک هدف خیالی هم به‌شمار نمی‌آید

در کنار افزایش قیمت‌ها، کاهش ساخت‌وساز نیز به یکی از عوامل مهم تشدید بحران مسکن تبدیل شده است. در شرایطی که ایران سالانه به ساخت حداقل یک میلیون واحد مسکونی نیاز دارد، اکنون این عدد به ۳۰۰هزار واحد سقوط کرده است. کاهش عرضه در برابر تقاضای انباشته، به‌طور طبیعی منجر به جهش قیمتی شده و بازار مسکن را به وضعیتی بحرانی کشانده است.

آمارها نشان می‌دهند که کشور با کسری حدود ۷میلیون واحد مسکونی مواجه است. این عدد به این معناست که حتی اگر روند ساخت‌وساز با سرعت قابل‌توجهی افزایش پیدا کند، همچنان سال‌ها طول خواهد کشید تا بازار مسکن به تعادل برسد اما مساله این است که این افزایش عرضه هنوز در افق سیاستگذاری دولت دیده نمی‌شود.

مساله مسکن فقط به خرید خانه محدود نمی‌شود. در شرایطی که خرید خانه به امری محال تبدیل شده، بازار اجاره نیز با افزایش شدید قیمت‌ها روبه‌رو شده است. در تهران، خانوارها به‌طور متوسط ۵۵درصد از درآمد خود را صرف پرداخت اجاره می‌کنند. این وضعیت در برخی دیگر از کلان‌شهرها و حتی استان‌های کوچک‌تر نیز به شدت نگران‌کننده شده است.

وزارت کار در گزارش‌های اخیر خود نشان داده که فقر مسکن در ایران به‌شدت افزایش یافته است. در استان‌هایی نظیر قم و البرز، خانوارها به دلیل افزایش هزینه‌های مسکن رسما به زیر خط فقر سقوط کرده‌اند. در چنین شرایطی، بسیاری از خانواده‌ها مجبور به مهاجرت به مناطق حاشیه‌ای، کاهش سطح رفاه خود یا حتی زندگی در خانه‌های اشتراکی و نامناسب شده‌اند.

این بحران عمیق اما بدون ریشه نیست. سیاستگذاری‌های اشتباه و عدم کنترل بازار، یکی از مهم‌ترین دلایل وضعیت فعلی مسکن است. ورود گسترده سرمایه‌های سرگردان به بازار مسکن، سوداگری، عدم حمایت از تولیدکنندگان واقعی مسکن و تمرکز بر سیاست‌هایی ناکارآمد مانند طرح‌های نیمه‌تمامی که دردی از جامعه دوا نمی‌کنند، همه از عواملی هستند که بحران را شدیدتر کرده‌اند.

در سال‌های اخیر، دولت‌ها وعده‌های زیادی برای ساماندهی بازار مسکن داده‌اند اما واقعیت این است که هیچ‌کدام از این سیاست‌ها به بهبود اوضاع منجر نشده است. بازار مسکن همچنان در سلطه دلالان و سرمایه‌گذاران کلانی است که خانه را نه به عنوان سرپناه، بلکه به‌عنوان یک کالای سرمایه‌ای می‌بینند.

■ پر کشیدن رونق از بازار مسکن

این روزها تقریبا اغلب تحلیلگران و صاحب‌نظران بر این باورند که بخش مسکن ایران حال و روز خوبی ندارد و البته که ابتکارهای دولت‌های مختلف در سال‌های اخیر نیز نتوانسته تحولات مثبتی را در این حوزه ایجاد کند.

با این همه، به‌تازگی شاهد ارسال سه پالس منفی جدید به این بخش بوده‌ایم که در نوع خود قابل‌تامل است.

اول اینکه ایرج گلابتونچی، دبیر سندیکای شرکت‌های ساختمانی ایران به‌تازگی در جریان حضور در یک نشست خبری عنوان کرده که در وضعیت کنونی، نرخ تمام‌شده ساخت هر متر مربع مسکن بدون احتساب نرخ زمین، چیزی در حدود ۲۲ تا ۲۵میلیون تومان است. این آمار از آن جهت مهم و قابل تامل است که بدانیم بازار مسکن ایران در وضعیت کنونی تا حد زیادی در رکود به سر می‌برد و کاهش شدید قدرت خرید مردم در این بازار و عقب ماندن آن از رشد قیمت‌ها سبب شده تا این حوزه به نوعی قفل شود.

حال اینکه در این شرایط، هزینه تمام‌شده ساخت هر متر مربع مسکن افزایش یافته و تازه برای محصول پایانی (مسکنِ ساخته شده) نیز مشتری چندانی وجود ندارد، عملاً این پالس معنادار را به ذهن مخابره می‌کند که فعالان بخش مسکن تا حد زیادی از فضای رونق در حوزه کسب‌وکار خود دور شده‌اند و به‌بیان ساده‌تر، مسکن‌سازی در وضعیت کنونی به‌دلیل خوابِ بالای سرمایه آنها، دیگر برایشان آنطورکه باید صرفه و منطق اقتصادی ندارد.

این موضوع از آن جهت می‌تواند آسیب‌زا باشد که ایران در وضعیت کنونی با کسری قابل‌توجه مسکن دست به گریبان است و اساسا همین مساله خود یکی از پیشران‌های اصلی افزایش قیمت‌ها در این بازار بوده است. حال اینکه در این وضعیت می‌بینیم انبوه‌سازان و فعالان بخش مسکن رونق چندانی را در فعالیت خود نمی‌بینند و در عین حال، در روزها و ماه‌های اخیر اخبار مختلفی مبنی‌بر وجود برخی موانع در زمینه تخصیص وام مسکن به فعالان این حوزه نیز منتشر شده، همه و همه یک بروندادِ را به ذهن متبادر می‌کند و آن‌هم این است که ناترازی مسکن در ایران در بحث عرضه و تقاضا تشدید خواهد شد و این موضوع می‌تواند به گران‌شدن بیش از پیش قیمت مسکن در ایران دامن بزند.

■ تعطیلی بخش تولید مسکن

پالس منفی دوم که به‌تازگی به بازار مسکن ایران داده شده انتشار داده‌های تازه با محوریت این مساله بوده که در حوزه صنعت ساخت‌وساز مسکن، شاهد تعطیلی ملموس شرکت‌های پیمانکار به‌دلیل مشکلات اقتصادی کشورمان و نوسانات ارزی هستیم و همین موضوع سبب شده تا صنعت ساخت مسکن، بیشترین نرخ مهاجرت نیروی کار را در ایران داشته باشد. این مساله به تایید ایرج گلابتونچی نیز رسیده است.

البته که پیش از مطرح‌شدن موضوع مذکور، گزاش‌های مختلفی از مهاجرت قابل‌توجه انبوه‌سازان ایرانی به کشورهای عربی حاشیه خلیج‌فارس و ترکیه نیز منتشر شده بود. ایرج گلابتونچی در موضع‌گیری تاکید کرده که براساس گزارشی که او در سال ۱۴۰۰ به مقام معظم رهبری داده است، ۶۰هزار شرکت پیمانکار در کشور وجود دارد که دو سوم ظرفیت آنها خالی است. این بدان معناست که آنها کار برای اجرا ندارند و اگر قرار باشد وضعیت اقتصادی بهبود نیابد و مطالبات از دولت نیز به نحوی منطقی وصول نشود، قطعا با تعطیلی شمار زیادی از شرکت‌های فعال در بخش مسکن و پیمانکاری روبه‌رو خواهیم بود.

آنچه در مورد داده‌هایی از این دست می‌توان گفت این است که اگر بپذیریم حال و روز بخش مسکن در ایران خوب نیست و با وضعیتی بحرانی در این حوزه طرف هستیم، اصل اساسی در حوزه مدیریت بحران ایجاب می‌کند که ابتدا از بدتر شدن وضعیت جلوگیری کنیم و سپس ذره‌ذره به‌سمت بهبود شرایط حرکت کنیم. این در حالی است که واکاوی آمارهای مرتبط با حوزه مسکن در ایران نشان از آن دارد که این اصل ساده به دلایل مختلف رعایت نشده و سال به سال شاهد بدتر شدن وضعیت هستیم. همین که نرخ مهاجرت نیروی کار از بخش مسکن ایران بد و بدتر می‌شود، عینی‌ترین نمود از این معادله است؛ روندی که به نحوی جدی باید مورد توجه جریان حکمرانی بخش مسکن باشد و برای آن تدابیر لازم اندیشیده شود.

■ فرار سرمایه‌ها از مسکن

در نهایت سوم اینکه به‌تازگی و براساس داده‌های مرکز آمار ایران، در طی دوره ۹ماهه سال جاری، بخش مسکن در مقایسه با دیگر بخش‌ها، کمترین میزان سرمایه را به خود جذب کرده و رشد این بخش از ۳/۶درصد سال گذشته به صفر درصد در وضعیت کنونی رسیده است.

این آمار هم در شرایطی که ایران با چالش‌های جدی و عدیده‌ای در حوزه تامین مسکن و حکمرانی درست این حوزه روبه‌رو است، از وجود مشکلاتی عمیق حکایت دارد که باید به آنها به نحوی منطقی رسیدگی شود. این آمار نشان می‌دهد که اساسا بخش مسکن و فعالیت در آن دیگر به اندازه گذشته جذاب نیست.

با این حال، اُفت فعالیت در این بخش و در عین حال، تکانه‌های جدی در صحنه اقتصاد ایران، سبب می‌شوند تبعات منفی این کاهش فعالیت‌ها، به‌نحو جدی و ملموسی حس و برای ایران دردسرساز شود. این همان مساله‌ای است که تاکنون بسیاری از کارشناسان بخش مسکن به آن پرداخته‌اند و تاکید داشته‌اند که جدای از فعالیت دولت در بخش مسکن، باید حضور در این بخش با اتخاذ سیاست‌های منطقی، برای فعالان این حوزه و حتی مردم، به مساله‌ای جذاب تبدیل شود. از یاد نبریم که بخش مسکن از جمله پیشران‌های اصلی رشد و توسعه اقتصادی در هر کشوری است و حتی برخی بر این باورند که باید از بودجه بخش صنعت و تولید زد و در حوزه مسکن هزینه کرد زیرا بخش مسکن با طیف‌های متنوعی از صنایع سروکار دارد و رونق آن، رشد خوبی را برای صنایع گوناگون به‌همراه خواهد داشت و کلیت این معادله برای اقتصاد ایران مفید و سازنده است.

■ سخن پایانی

در شرایط فعلی، بحران مسکن در ایران به نقطه‌ای رسیده که حتی خوشبین‌ترین تحلیلگران نیز چشم‌انداز روشنی برای آن متصور نیستند. عدم برنامه‌ریزی جدی برای افزایش ساخت‌وساز، سیاست‌های ناکارآمد در کنترل بازار و کاهش شدید قدرت خرید مردم، باعث شده که خانه‌دار شدن به رویایی دست‌نیافتنی تبدیل شود.

اگر دولت و سیاستگذاران فکری جدی برای این وضعیت نکنند، بحران مسکن نه‌تنها تشدید خواهد شد، بلکه پیامدهای اجتماعی و اقتصادی عمیقی به دنبال خواهد داشت؛ از مهاجرت‌های ناخواسته تا افزایش فقر و کاهش رفاه عمومی. وقت آن رسیده که به‌جای وعده‌های تکراری، اقداماتی عملی برای خروج از این بحران صورت گیرد.

انعکاس

مقام مسوول سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای تشریح کرد

وضعیت جابه‌جایی بار در شبکه حمل‌ونقل جاده‌ای کشور

«جهان‌صنعت»– مدیر دفتر حمل‌ونقل کالای سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای از جابه‌جایی بیش از ۵۴۵میلیون تُن بار طی ۱۱ماهه سال جاری از طریق شبکه حمل‌ونقل جاده‌ای در کشور و افزایش ۴درصدی در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته خبر داد.

مهرداد حمداللهی با اشاره به فعالیت ۸۲ پایانه بار و شهرک فعال حمل‌ونقل در نقاط مختلف کشور، گفت: از ابتدای امسال تا پایان بهمن‌ماه، ۵۴۵میلیون و ۴۰۰هزار تُن کالا از طریق شبکه راه‌های کشور جابه‌جا شده است.

او خاطرنشان کرد: در این بازه زمانی، ۲۱میلیون تُن انواع کالاهای اساسی از بنادر کشور جابه‌جا و از طریق حمل‌ونقل جاده‌ای به مقاصد مختلف ارسال شده است.

مدیرکل دفتر حمل‌ونقل کالا بیان کرد: طی ۱۱ماهه امسال، در مجموع ۱۰۴میلیون تُن کالاهای کشاورزی، دامی و غذایی و بیش از ۱۸۲میلیون و ۸۰۰هزار تُن انواع کالای ساختمانی و معدنی در سطح محورهای مواصلاتی کشور حمل شده است.

حمداللهی عنوان کرد: در حال حاضر بیش از ۴۶۰هزار دستگاه ناوگان باری با میانگین سن بیش از ۱۸سال در حوزه حمل‌ونقل جاده‌ای در حال فعالیت هستند.

او خاطرنشان کرد: به‌منظور خدمات‌رسانی در این حوزه، بیش از ۵۶۵هزار راننده و ۵۵۶۱ شرکت و موسسه فعال در حوزه حمل‌ونقل کالا در سطح استان‌های کشور در حال فعالیت هستند.

مدیرکل دفتر حمل‌ونقل کالا افزود: همچنین ۲۴۳هزار و ۵۷۳ دستگاه وانت‌بار با میانگین عمر کارکرد بیش از ۱۳سال در بخش حمل‌ونقل کالا و جابه‌جایی بار از سازمان راهداری وحمل‌ونقل جاده‌ای مجوز دریافت و در حال فعالیت هستند.

گزارش ۲

مصوباتی برای بهبود و توسعه حمل‌ونقل جاده‌ای و دریایی

«جهان‌صنعت»– سه موضوع کلیدی در حوزه حمل‌ونقل جاده‌ای و دریایی در جلسه ۲۳۱ شورای عالی هماهنگی ترابری کشور به تصویب رسید. جلسه ۲۳۱ شورای عالی هماهنگی ترابری کشور به ریاست سعید رسولی، معاون حمل‌ونقل وزیر راه‌وشهرسازی و دبیر شورا برگزار شد و سه مصوبه مهم در حوزه حمل‌ونقل جاده‌ای و دریایی به تصویب رسید. در این نشست، موضوعات پیش‌نویس آیین‌نامه اجرایی بند الف ماده ۵۹ قانون برنامه هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران با مسوولیت سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای، حدود صلاحیت‌ها و تکالیف شرکت‌های نمایندگی کشتیرانی (پیرو مصوبه ۲۲۸ شورا، موضوع آیین‌نامه تاسیس و فعالیت شرکت‌های خدمات بندری و دریایی با مسوولیت سازمان بنادر و دریانوردی، تعیین ضوابط حق توقف ناوگان حمل‌ونقل بین‌المللی کالا (تبصره‌های ذیل بندهای ۱۵ و ۱۶، باقیمانده از مصوبه نشست ۲۲۹ شورا) با مسوولیت سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای، یکسان‌سازی تعرفه‌های کالاهای عمومی و کانتینری با مسوولیت سازمان بنادر و دریانوردی بررسی و در خصوص هرکدام از موضوعات تصمیم‌گیری شد.

در این جلسه که با حضور معاونان وزیر و مدیران دستگاه‌های اجرایی برگزار شد، سه‌مورد از موضوعات به تصویب رسید.

موضوع حدود صلاحیت‌ها و تکالیف شرکت‌های نمایندگی کشتیرانی (پیرو مصوبه ۲۲۸ شورا موضوع آیین‌نامه تاسیس و فعالیت شرکت‌های خدمات بندری و دریایی) مصوب شد. براساس این مصوبه، وظایف و اختیارات شرکت‌های نمایندگی کشتیرانی مشخص‌تر و موجب شفافیت بیشتر در فعالیت‌های کشتیرانی و ارتقای کیفیت خدمات ارائه‌شده در بنادر کشور خواهد شد.

موضوع مرجع تعیین ضوابط حق توقف ناوگان حمل‌ونقل بین‌المللی کالا، سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای نیز از دیگر موضوعات مصوب این شورا بود. این مصوبه به‌منظور تعیین ضوابط مرتبط با حق توقف ناوگان حمل‌ونقل بین‌المللی کالا در سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای تصویب شد.

ادامه بازنگری شرایط عمومی حمل‌ونقل جاده‌ای داخلی کالا (تبصره‌های ذیل بندهای ۱۵ و ۱۶ باقی‌مانده از مصوبه نشست ۲۲۹ شورا) نیز از دیگر مصوبات این شورا بود. این مصوبه، به بهبود شرایط حمل‌ونقل داخلی کالا از طریق جاده‌ها کمک می‌کند. با بازنگری شرایط عمومی حمل‌ونقل جاده‌ای، تلاش می‌شود تا مشکلات و موانع موجود در این حوزه شناسایی و رفع شوند و شرایط بهتری برای فعالان این بخش فراهم شود.

زاویه

بازشدن پای ناترازی‌ها به راه‌آهن

بازار– به‌نظر می‌رسد پای ناترازی‌ها بعد از انرژی به سایر بخش‌های کشور به ویژه حمل‌ونقل نیز باز شده که البته ریشه این مشکلات را باید در بازه زمانی ۲۰سال اخیر جست‌وجو کرد.

ماجرای کمبود بلیت‌های نوروزی به یکی از خبرهای داغ روزهای اخیر تبدیل شده است. بسیاری از پایگاه‌های خبری کمبود بلیت را ناشی از سوءمدیریت شرکت راه‌آهن و شرکت‌های حمل‌ونقل ریلی تابعه آن دانستند. به‌عنوان مثال، خبرگزاری فارس روز ۶اسفند به نقل از یک کارشناس حمل‌ونقل نوشت: «عدم دسترسی مسافران به بلیت راه‌آهن، علاوه‌بر آنکه هدف کلان دولت برای کاهش ترافیک جاده‌ها و مصرف سوخت را محقق نمی‌کند و مردم را به دردسر می‌اندازد، به روشی غیرمستقیم مسافران را به ورطه حمل‌ونقل جاده‌ای و خطرات ناشی از آن سوق می‌دهد... وی تصریح کرد: این موضوع در صورتی رخ داده است که در اسناد بالادستی کشور از جمله برنامه هفتم توسعه، دولت به سهم ۳۰درصدی راه‌آهن از انتقال مسافران مکلف شده که با روند مذکور بعید است به این هدف جامه عمل پوشانده شود.»

جبارعلی ذاکری مدیرعامل شرکت راه‌آهن روز ۱۵اسفند طی سخنانی اعلام کرد: «در پیش‌فروش بلیت قطارهای نوروزی ۳۲میلیون تقاضا داشتیم که از این تعداد ۲/۲میلیون نفر موفق به خرید بلیت شدند.» او اگرچه مداخله باتها در خرید بلیت را دلیل اتمام سریع موجودی آنها برای متقاضیان اعلام کرد اما به احتمال زیاد، شرکت‌های حمل‌ونقلی ریلی نیز حتی در صورت عدم وجود باتهای خرید آنلاین، توان تامین این میزان بلیت را نداشتند.

اکنون این سوال مطرح است که چرا با وجود یک قرن فعالیت راه‌آهن در ایران و برخورداری از وسیع‌ترین شبکه ریلی خاورمیانه برای چندین دهه (که این رکورد نیز در حال شکسته‌شدن توسط کشورهای همسایه است) همچنان برای تامین بلیت ایام پیک سال با مشکل مواجه هستیم؟

■ اذعان وزیر به کمبود ناوگان ریلی

فرزانه صادق، وزیر راه‌وشهرسازی دولت چهاردهم در جریان برگزاری نخستین نشست خبری خود در ۱۵اسفندماه با اشاره به فعالیت‌های انجام‌شده طی ماه‌های گذشته گفت: وزارت راه‌وشهرسازی طی این ایام، تابع قوانین بالادست از جمله قانون اساسی، برنامه‌های توسعه و قوانین و مقررات سازمان برنامه و بودجه بوده و ماموریت‌های خود را پیگیری کرده است.

وزیر راه‌وشهرسازی با اشاره به وجود ناترازی در بخش ناوگان ریلی، اظهار کرد: بررسی راه‌ها و روش‌هایی که در لکوموتیو و ناوگان ریلی مسافری و باری وجود دارد، از جمله اقداماتی بود که جهت رفع ناترازی‌ها و شتاب در توسعه ناوگان ریلی، در دستور کار دولت طی شش‌ماه گذشته قرار گرفت.

■ مشکل تامین ناوگان ریلی چیست؟

نگاهی به اظهارات وزیر راه‌وشهرسازی و مدیرعامل راه‌آهن نشان می‌دهد که موضوع ناترازی در ناوگان ریلی به مساله‌ای پیچیده تبدیل شده است. این مساله البته مشکلی ریشه‌دار بوده که طی سال‌های اخیر، نه‌تنها شرکت راه‌آهن بلکه سایر زیرمجموعه‌های حمل‌ونقلی وزارت راه‌وشهرسازی یعنی کشتیرانی، راهداری و هواپیمایی نیز دست‌کم طی ۲۰سال گذشته به شدت با آن دست و پنجه نرم می‌کنند.

در بخش ریلی باید گفت که فناوری تولید لکوموتیو به‌عنوان قلب تپنده راه‌آهن در دست کشورهایی چون آمریکا، آلمان، فرانسه، سوییس، ژاپن و نهایتا چین بوده که طی سال‌های اخیر با وجود رایزنی‌های متعدد با کشورهای یادشده، تحریم‌های اقتصادی شکل‌گرفته علیه کشورمان امکان خرید ناوگان را با مشکل مواجه ساخته است. علاوه‌بر اعمال تحریم‌های یکجانبه آمریکا که شرکای اقتصادی ایالات‌متحده حتی چین نیز خود را از ترس ایجاد تنش با واشنگتن، ملزم به تبعیت از آن می‌دانند، مساله عدم ارتباط بانک‌های ایرانی و خارجی از طریق سوئیفت نیز امکان انتقال پول از ایران را با مشکلاتی جدی مواجه ساخته است.

در چنین شرایطی، نه‌تنها هرگونه اقدام برای خرید ناوگان ریلی با مشکل مواجه می‌شود بلکه تامین قطعات ناوگان فعلی نیز، راه‌آهن و شرکت‌های تابعه آن را با مشکل مواجه ساخته است. طرح‌های جایگزین خرید ناوگان مانند تهاتر از محل درآمدهای نفتی یا تلاش برای تولید لکوموتیو ملی نیز که در دولت شهید رییسی مورد پیگیری قرار گرفت، مشکلات مربوط به تامین ناوگان راه‌آهن را برطرف نساخته و ناترازی در ناوگان همچنان ادامه یافت.

این نکته را نیز باید در نظر داشت که تمامی زیرمجموعه‌های حمل‌ونقلی وزارت راه‌وشهرسازی تنها بهره‌بردار به‌حساب می‌آیند. در خصوص راه‌آهن نیز باید گفت که ناوگان ریلی و زیرساخت باید در اختیار این شرکت قرار گیرد تا مورد بهره‌برداری واقع شوند. در حقیقت، شرکت راه‌آهن تنها نقش مدیریت شبکه ریلی و نظارت بر فعالیت شرکت‌های ریلی را به‌عنوان تکلیف قانونی برعهده دارد.

■ ضرر بزرگ حمل‌ونقل کشور از تحریم‌ها

تحریم‌های اقتصادی نه‌تنها مشکلاتی چون ناترازی در ناوگان حمل‌ونقل را طی سال‌های اخیر در پی داشته بلکه فرصت‌های بزرگی را نیز از کشورمان سلب کرده است. به عنوان مثال، راه‌آهن قزاقستان به‌تازگی با امضای قراردادی با آلستوم که یکی از بزرگ‌ترین تولیدکنندگان ناوگان ریلی در جهان محسوب می‌شود، خط تولید این شرکت را در آستانه راه‌اندازی کرده است. آلستوم قرار است از این خط تولید برای عرضه محصولات خود به مشتریان منطقه‌ای نیز استفاده کند که سود بزرگی را به جیب راه‌آهن قزاقستان سرازیر خواهد کرد.

«جهان‌صنعت» عملکرد بازار سرمایه در هفته گذشته را بررسی کرد

ریزش یا اصلاح؟

دیبا حاجیها– بازار سرمایه در هفته گذشته شرایطی پرابهام و پرنوسان را تجربه کرد. نوسانات نرخ ارز، تغییرات مدیریتی در برخی بخش‌های کلیدی اقتصاد و شایعات مختلف، همه و همه فضایی متزلزل را برای بورس ایجاد کردند. در این میان، شاخص کل بورس در برخی روزها با بهبود نسبی همراه شد اما در نهایت فشار فروش در برخی صنایع، مسیر رشد را با چالش مواجه کرد. رفتار سرمایه‌گذاران نیز تحت‌تاثیر اخبار و تحولات کلان اقتصادی دچار تغییر شد؛ به‌طوری که برخی صنایع مورد اقبال سهامداران قرار گرفتند و برخی دیگر همچنان با فشار عرضه روبه‌رو بودند.

یکی از عوامل تاثیرگذار در این نوسانات، فضای انتظاری حاکم بر بازار بود. با نزدیک شدن به روزهای پایانی سال بسیاری از فعالان بازار در حال ارزیابی چشم‌انداز اقتصادی سال آینده هستند و همین مساله موجب شده که تصمیم‌گیری برای ورود یا خروج از بازار با تردید همراه باشد. از سوی دیگر، اخبار مربوط به سیاست‌های جدید اقتصادی و احتمال تغییر برخی رویه‌های مدیریتی، بر رفتار سهامداران تاثیر گذاشته و باعث شده که حجم معاملات در برخی نمادها افزایش و در برخی دیگر کاهش یابد.

نکته مهم دیگر، روند متفاوت گروه‌های مختلف بازار بود. در حالی که برخی صنایع به دلیل بهبود چشم‌انداز سودآوری با تقاضای بالایی همراه بودند، برخی دیگر تحت‌تاثیر فشار فروش و کاهش ارزش معاملات قرار گرفتند. این موضوع نشان می‌دهد که بازار هنوز به یک مسیر مشخص و پایدار نرسیده و همچنان در حال واکنش به اخبار و داده‌های اقتصادی جدید است. هفته گذشته، بازار اتفاقات بسیاری در درون خود داشت که لازم است به دقت بررسی شوند تا نقشه راهی برای تصمیم‌گیری‌های آتی باشند.

■ **بازارهای موازی چه کردند؟**

هفته گذشته نه فقط برای بورس بلکه برای تمامی بازارهای دارایی‌محور، هفته پرنوسانی بود. استیضاح وزیر اقتصاد، شایعه افزایش کارمزد، ناکامی زلنسکی در دستیابی به نقطه نظری مشترک با ترامپ همه و همه بازارهای دارایی‌محور را با ریزش و بحران مواجه کرد و هیچ‌کدام از آنها نتواستند در صدر قرار بگیرند. یکی از اتفاقات نادر در اقتصاد تورمی ایران این بود که ریال بهترین عملکرد را داشت و حداقل توانست حفظ ارزش کند اما بورس، دلار و طلا همگی رخت قرمز بر تن کردند. اگرچه به نظر نمی‌رسد ریزش دلار و طلا برای مدت زیادی ادامه‌دار باشد اما این افت فرصتی برای قرارگیری در پوزیشن خرید در بازارها فراهم کرد. بورس با بازدهی منفی ۱/۹درصد نسبت به دیگر دارایی‌ها کمترین زیان را برای سهامداران به ارمغان آورد. پس از آن، سکه با کاهش ۱/۷۴درصدی، طلای ۱۸عیار با ۳/۱۸درصد افت و دلار با ریزش ۴/۰۳درصدی در رده‌های بعدی قرار گرفتند. پنج روز پرحاشیه که در آن گروه بانک و خودرو پیشتاز بودند و وزیر اقتصاد برکنار شد، روزهای پرتنشی را برای سرمایه‌گذاران رقم زد. این ناآرامی‌ها در بازار سهام نیز دیده شد و باعث شد برخی نمادها و صنایع به قله‌های رشد برسند و برخی دیگر با افت‌های سنگین مواجه شوند.

■ **صدرنشینان روزهای سرخ**

در هفته گذشته، برخی از نمادها با وجود افت شاخص‌کل، بازدهی خوبی داشتند و در صدر لیست پربازده‌ترین سهم‌ها قرار گرفتند. وحافظ با ۱۲/۷۱درصد رشد بیشترین بازدهی را به خود اختصاص داد و به عنوان برترین سهم هفته شناخته شد. پس از آن، شتران با ۱۲/۴۲درصد رشد در جایگاه دوم قرار گرفت. عرضه اولیه آلومینا که به‌تازگی وارد بازار شده بود، توانست ۱۲/۱۸درصد بازدهی داشته باشد و جایگاه سوم را ازآن خود کند. همچنین ولملل با ۱۱/۳۷درصد و ولملت با ۱۰/۹۲درصد رشد از دیگر نمادهای برتر این هفته بودند. در خصوص صنایع، گروه بانک‌ها و موسسات اعتباری با ۳/۵۳درصد رشد در صدر قرار گرفت. صنعت خودروسازی نیز با ۳/۴۵درصد رشد در جایگاه دوم قرار داشت. صنعت خرده‌فروشی به‌استثنای وسایل نقلیه موتوری نیز توانست با ۱/۹۵درصد بازدهی، عملکرد قابل‌قبولی داشته باشد. در ادامه، بخش خدمات رفاهی متنوع با ۱/۱۸درصد رشد و فرآورده‌های نفتی با ۰/۹۱درصد رشد از دیگر گروه‌های مثبت این هفته بودند. این آمار نشان می‌دهد که در هفته گذشته، سرمایه‌گذاران بیشتر به گروه‌های بانکی، خودرویی و برخی صنایع خدماتی توجه داشته‌اند. همچنین، رشد چشمگیر برخی نمادهای خاص مانند عرضه اولیه آلومینا، بیانگر توجه بازار به سهم‌های تازه‌وارد و نمادهایی با پتانسیل رشد بالا بود.

■ **جاماندگان زیان‌ده**

در مقابل، برخی نمادها در لیست بازندگان هفته قرار گرفتند. نماد فنفت با ۱۰/۲۵درصد کاهش بیشترین افت را ثبت کرد. دزاگرس با ۱۰/۲۲درصد کاهش در جایگاه دوم قرار گرفت. شرنگی نیز با ۹/۹۷درصد افت از دیگر نمادهای کم‌بازده این هفته بود. نمادهای شپلی با افت ۹/۸۳درصدی و شکربن با ۹/۴۱درصد کاهش نیز عملکرد منفی داشتند. در میان صنایع، گروه بنادر و کشتیرانی و همچنین گروه تجهیزات صنعتی هر دو با ۶/۰۹درصد افت بیشترین کاهش را تجربه کردند. صنعت محصولات فلزی با ۵/۹۶درصد افت، عملکرد ضعیفی داشت و همچنین فعالیت‌های مرتبط با اوراق بهادار با ۴/۷۸درصد افت و تولید فلزات گرانبهای غیرآهنی با ۴/۴۹درصد کاهش از دیگر صنایع منفی این هفته بودند. این کاهش‌ها در نمادها و صنایع مختلف نشان‌دهنده فشار فروش بالا در بازار است که ممکن است به دلیل روندهای نزولی برخی فلزات در بازارهای جهانی باشد.

■ **شنبه؛ روزی خسته‌کننده**

بورس در شنبه هفته گذشته با شروع متعادل منفی آغاز شد اما با صف خرید دو خودروساز (خودرو و خساپا) و وبملت جو مثبت نسبی بر بازار حاکم شد و درصد نمادهای مثبت افزایش یافت. باوجود اینکه شاخص‌کل در محدوده مثبت روز خود را به پایان برد، شاخص هم وزن منفی باقی ماند و در نهایت ۶۶درصد نمادها در محدوده منفی بسته شدند. بازار همچنان در رکود به سر می‌برد و نمادهای کوچک و متوسط بازدهی خوبی نداشتند. همچنین هیجانی در بازار رویت نمی‌شد و ارزش معاملات به زحمت از هشت‌هزارمیلیارد تومان عبور کرد. از طرفی، گروه پتروشیمی به دلیل رشد قیمت محصولات در بورس کالا با تاثیر مثبت روبه‌رو شد. در این روز بحث نرخ بهره مجدد داغ شد چراکه نرخ سود بدون ریسک ۳۵درصدی نقدشوندگی سهام و دارایی‌ها را تحت‌تاثیر قرار داده که البته این معضل، آفت امروز و دیروز بازار سرمایه نیست. در سوی دیگر بازار، صندوق‌های طلا به دلیل افت قیمت انس طلا و دلار در ابتدای روز گشایشی منفی داشتند که تا انتهای روز نیز همراه آنها ماند. با این حال، هنوز برخی صندوق‌ها مانند عیار حباب بالایی داشتند که البته در روزهای آتی این حباب یا کامل از بین رفت و یا به‌طرز قابل‌توجهی کاهش یافت و همان‌طور که انتظار می‌رفت با عقب‌نشینی دلار، حباب برخی صندوق‌های طلا مثل کهربا حتی به محدوده منفی نیز رسید. یک نکته جالب در معاملات روز شنبه حجم معاملات سنگین در وبملت بود. این نماد که معمولا برای نوسان‌گیری انتخاب نمی‌شود وقتی با حجم بالا معامله می‌شود یک پیام مهم مبنی بر امیدواری سهامداران نسبت به آینده خود و بازار را مخابره می‌کند. این موضوع از اعتماد نسبی سرمایه‌گذاران به بازار در این شرایط پرتنش خبر می‌دهد.

■ **یکشنبه؛ همتی می‌ماند؟**

بازار سهام یکشنبه هفته گذشته در شرایطی متعادل و با متناسبی مناسب بین نمادهای مثبت و منفی بسته شد و ۵۰درصد از نمادها مثبت و ۵۰درصد منفی به کار خود پایان دادند. گروه‌های پرتراکنش بانکی، خودرویی و پالایشی کماکان در کانون توجه سرمایه‌گذاران قرار داشتند، در حالی که رشد قیمت صندوق‌های اهرمی بدون تغییر چشمگیر در NAV باعث شد حباب منفی این صندوق‌ها از بین برود. با وجود گارد صعودی بازار، ارزش معاملات تنها هشت‌هزار میلیارد تومان بود که نشان‌دهنده عدم تایید قوی برای حرکت صعودی است که نشان می‌دهد بازار همچنان به نمادهای با نقدشوندگی بالا توجه دارد و این امر مانع از بروز حرکت مثبت قوی شده است.

در خصوص مساله استیضاح وزیر اقتصاد، اخبار جلسه رسیدگی به طرح استیضاح همتی در کانال‌های بورسی منتشر شد و این خبر برای سهامداران به عنوان عاملی مثبت تلقی شد. با افزایش احتمال ادامه کار همتی در وزارت اقتصاد، خریداران بیشتری وارد بازار شدند و در صورتی که همتی رای اعتماد از مجلس می‌گرفت، بورس می‌توانست چند روزی در مسیر رشد قرار بگیرد. این رشد احتمالی می‌توانست به تمامی نمادهای بازار سرایت کند و نارضایتی از شاخص‌سازی را کاهش دهد اما همتی در حدود ساعت ۲/۵ بعدازظهر پس از پایان کار بورس، با وزارت اقتصاد خداحافظی کرد و همین موضوع، ریزش بازار در روزهای بعد را به امری گریزناپذیر بدل کرد.

در بخش دیگر، دلار کمی کاهش قیمت را تجربه کرد و صندوق‌های طلا که در روزهای اخیر افت قابل‌توجهی داشتند، همچنان در وضعیت متزلزل و بی‌ثبات قرار گرفتند. با وجود ورود پول حقیقی به این صندوق‌ها، سرانه خرید آنها پایین بود و همان‌طور که در روزهای آتی مشاهد شد، کاهش بیشتر قیمت دلار، صندوق‌های طلا مجددا با ریزش‌های سنگین روبه‌رو شدند. به‌طور کلی، بازار سهام همچنان در وضعیت عدم اطمینان و شک و تردید نسبت به روند رشد قرار داشت که این بدبینی تا آخر هفته نیز در تالار شیشه‌ای باقی ماند.

■ **دوشنبه؛ وداعی خونین**

در دوشنبه هفته گذشته، نمادهای بزرگ و پرتراکنش، به‌ویژه شاخص‌سازها، رشد خوبی داشتند، در حالی که نمادهای کمتر شناخته شده با معاملاتی ضعیف مواجه بودند. خریداران به‌خوبی درک کرده بودند که در صورت وقوع هرگونه افت بازار، این نمادهای بزرگ بهتر حمایت خواهند شد. در روز شوک منفی ناشی از استیضاح وزیر اقتصاد، این نمادها مجددا حمایت شدند و در همین حال، ۸۸درصد از نمادها با صف فروش مواجه شدند و ارزش معاملات به حدود ۶۵۰۰میلیارد تومان رسید.

این رفتار نشان‌دهنده منطقی بودن خرید نمادهای پرتراکنش و شاخص‌ساز است زیرا این نمادها نقدشوندگی بهتری دارند و در شرایط عدم اطمینان، خرید دارایی‌های نقدشونده ضروری است اما سوال اینجاست که آیا ساختار حمایتی بازار باید تغییر کند؟ زمانی که شاخص هم‌وزن عملکرد ضعیفی دارد، حمایت از نمادهای پرتراکنش و شاخص‌ساز باعث نارضایتی سهامداران می‌شود و شاید بهتر باشد رویکرد حمایتی به شکل عادلانه‌تری انجام شود.

در بخش صندوق‌های طلا، با کاهش نسبی قیمت دلار در بازار آزاد، این صندوق‌ها مجددا به وضعیت منفی افت کردند و حباب اسمی همه آنها از بین رفت. اگر قیمت دلار در بازار آزاد به افت خود ادامه دهد، حباب سکه نیز کاهش پیدا خواهد کرد. در مجموع، باوجود تقاضای خرید حقیقی، صندوق‌های طلا همچنان درگیر رکود و اصلاح هستند و احتمالا خریداران باید انتظار داشته باشند که این صندوق‌ها در وضعیت درجا زدن قرار گیرند.

■ **سه‌شنبه؛ شر شایعه**

در روز سه‌شنبه هفته گذشته، بازار سهام ابتدا با تقاضای خرید شروع شد و نمادهای پرتراکنش مانند وبملت، شتران و صندوق‌های اهرمی محور رشد بازار قرار گرفتند اما در ادامه فشار عرضه‌ها افزایش یافت و شایعه تغییر در کارمزدهای صندوق‌ها باعث تشدید فشار فروش شد. این نوسانات باعث شد ارزش معاملات به بیش از ۱۱هزارمیلیارد تومان برسد اما در نهایت بازار با رنگ قرمز بسته شد و ۷۶درصد از نمادها در محدوده منفی قرار گرفتند.

شایعه تغییر کارمزدها ناشی از یک اشتباه در محاسبات یکی از کارگزاری‌ها بود. کارمزد خریدوفروش واحدهای صندوق‌ها معمولا از خود سهام کمتر است و این موضوع باعث جذب معامله‌گران روزانه به صندوق‌ها شده است اما با توجه به شایعه افزایش کارمزد که بیشتر به اشتباه نرم‌افزاری مربوط می‌شد، فشار فروش زیادی به صندوق‌های اهرمی و سایر صندوق‌ها وارد شد. به‌طور رسمی هیچ تغییری در کارمزدها اعمال نشده است. این شایعه منجر به ایجاد اضطراب در میان سرمایه‌گذاران و افزایش فشار بر نمادهای صندوق‌ها شد.

در بخش صندوق‌های اهرمی، باوجود اینکه NAV صندوق‌ها رشد چندانی نداشت، قیمت‌های آنها افزایش یافت و حباب منفی به حباب مثبت تبدیل شد. پس از شایعه استیضاح وزیر اقتصاد، بسیاری از خریداران قبلی تبدیل به فروشنده شدند و با هیجان از این صندوق‌ها خارج شدند. این روند ادامه داشت و در نهایت حجم معاملات صندوق‌های اهرمی بالا رفت اما با شایعه تغییر کارمزد، دوباره این صندوق‌ها به صف فروش تبدیل شدند. معامله‌گران روزانه با این اقدامات، رفتاری غیراصولی نشان می‌دهند و این سبک معاملات می‌تواند در درازمدت به ضرر بازار و سرمایه‌گذاران منجر شود.

به‌طور کلی، این وضعیت نشان می‌دهد که در صورت ادامه ابهامات در بازار و نبود رونق، این نوع معاملات می‌تواند تاثیرات منفی زیادی بر بازار سهام داشته باشد و در نهایت اعتماد سرمایه‌گذاران را کاهش دهد. این شرایط، فشار را بر بازار بیشتر کرده و احتمال وقوع اصلاحات عمیق‌تر را افزایش می‌دهد.

■ **چهارشنبه؛ پایان با طعم امید**

در روز چهارشنبه هفته گذشته، معاملات بورس نسبت به روزهای قبل بهبود یافت و نمادهای پرتراکنش مانند خودرو، وبملت و وپارس با تقاضای قوی همراه شدند و در نهایت با صف خرید بسته شدند. سقف‌شکنی این نمادها می‌تواند امیدواری‌هایی برای رشد در کلیت بازار، مخصوصا برای نمادهای کوچک و متوسط که همچنان پایین‌تر از قیمت‌های آبان معامله می‌شوند، ایجاد کند. اشباع فروش این نمادها ممکن است در هفته آینده زمینه‌ساز رشد بازار شود. در بازار ارز، نرخ دلار در بازار آزاد به کمتر از ۹۰هزار تومان رسید و در حال حاضر، احتمال افت آن تا ۸۵هزار تومان نیز مطرح شده است اما نکته مهم‌تر از نرخ، درجا زدن بازار دلار و طلاست که می‌تواند منجر به کاهش حباب‌ها در بازار طلا شود. در بلندمدت، طلا همچنان گزینه مناسبی برای سرمایه‌گذاری محسوب می‌شود اما در حال حاضر در فاز اصلاح و درجا زدن قرار دارد. در همین حال، بحث فروش بلوک مدیریتی وپارس توسط ایران‌خودرو بار دیگر مطرح شده و به نظر می‌رسد که این بار احتمال انجام این معامله جدی‌تر از قبل باشد. این شایعه باعث شد ایران‌خودرو به نزدیکی قیمت ۴۰۰ تومان برسد که در صورت تثبیت می‌تواند زمینه‌ساز رشد بیشتر شود. از سوی دیگر، بازگشایی نمادهای پتروشیمی در بهمن‌ماه موجب شد که جریان نقدینگی به سمت این سهام هدایت شود و سایر نمادهای دلاری تحت فشار فروش قرار بگیرند اما در دو هفته اول اسفند، سهام غیردلاری و پرتراکنش عملکرد بهتری داشتند و افت‌های اخیر را جبران کردند

■ **یک هفته التهاب**

در مجموع، هفته‌ای پر از نوسان و اتفاقات مهم برای بازار سرمایه به پایان رسید. استیضاح وزیر اقتصاد، نوسانات بازار ارز، کاهش قیمت طلا و شایعات تاثیرگذار بر تصمیم‌گیری سرمایه‌گذاران، همه و همه باعث شدند که سهامداران هفته‌ای پر از هیجان و اضطراب را تجربه کنند. در حالی که برخی صنایع مانند بانک‌ها و خودروسازان توانستند بازدهی مثبتی ثبت کنند، دیگر گروه‌ها همچون صنایع فلزی، کشتیرانی و محصولات پتروشیمی با افت قیمت مواجه شدند. این تحولات نشان می‌دهد که بازار همچنان در وضعیت شکننده‌ای قرار دارد و هرگونه خبر یا شایعه می‌تواند روند معاملات را دستخوش تغییرات اساسی کند.

اما در میان این نوسانات، نکاتی کلیدی برای سرمایه‌گذاران قابل‌توجه است. نخست آنکه نوسانات کوتاه‌مدت و هیجانات بازار نباید مبنای تصمیم‌گیری قرار گیرند و رفتار معامله‌گران باید برپایه پارامترهای بنیادی شکل بگیرد. دوم، بازار همچنان تحت‌تاثیر سیاست‌های کلان اقتصادی و تصمیمات دولتی قرار دارد و سرمایه‌گذاران باید در کنار تحلیل‌های مالی، به متغیرهای کلان نیز توجه داشته باشند. سوم، نقدشوندگی بالا همچنان یکی از مهم‌ترین فاکتورها برای حفظ سرمایه است چراکه در روزهای بحرانی، سهم‌هایی که نقدشوندگی بالاتری دارند، بهتر مورد حمایت قرار می‌گیرند.

اکنون که این هفته پرتلاطم به پایان رسیده، نگاه‌ها به هفته پیش‌رو دوخته شده است. آیا بازار می‌تواند مسیر صعودی خود را بازیابد و سرمایه‌گذاران را به روزهای بهتری امیدوار کند، یا همچنان تحت فشار عوامل بیرونی و جو روانی حاکم بر معاملات، روندی اصلاحی خواهد داشت؟ آیا گروه‌های پیشتاز مانند بانک‌ها و خودروسازان به حرکت صعودی خود ادامه خواهند داد یا صنایع دیگری جای آنها را خواهند گرفت؟ این سؤالات در کنار تحلیل روندهای جهانی و داخلی، مسیر بازار را در هفته‌های آینده مشخص خواهد کرد

در نهایت، سرمایه‌گذاران باید با نگاهی آگاهانه، ریسک‌های موجود را ارزیابی کرده و استراتژی معاملاتی خود را براساس شرایط واقعی بازار تنظیم کنند. آنچه مسلم است این است که بازار سرمایه همواره چرخه‌های نزولی و صعودی را تجربه می‌کند و کسانی که بتوانند از این فرصت‌ها به‌درستی استفاده کنند، در بلندمدت بازدهی مناسبی کسب خواهند کرد. پس شاید بهتر باشد به‌جای تصمیم‌گیری‌های هیجانی، با تحلیل و استراتژی دقیق به استقبال روزهای آینده رفت.

خبر

۱۰ عرضه‌کننده برتر هفته در بورس کالا

بورس کالای ایران– آمار معاملات بازار فیزیکی بورس کالای ایران نشان می‌دهد که در هفته منتهی به ۱۷ اسفند ماه بیش از ۳میلیون و ۲۵۳ تن انواع کالا و محصول به ارزش ۵۲هزارمیلیارد تومان معامله شد. همچنین ارزش معاملات ۱۰ شرکت برتر به بیش از ۲۷هزارمیلیارد تومان رسید.

برترین‌های بورس کالای ایران درهفته منتهی به ۱۷اسفند ماه براساس ارزش فروش شرکت‌ها در بازار فیزیکی به شرح زیر است:

۱– فولاد مبارکه اصفهان با معامله ۱۸۵هزار و ۷۴۰ تن تختال و انواع ورق به ارزش ۶هزار و ۸۲۶میلیارد تومان در رتبه نخست ایستاد.

۲– ملی صنایع مس ایران با فروش ۷هزار و ۵۸ تن سولفور مولیبدن، کنسانتره فلزات گرانبها و انواع مس به ارزش ۶هزار و ۱۹۴میلیارد تومان دوم شد.

۳– شرکت معدنی و صنعتی چادرملو با فروش ۵۲۱هزار و ۴۳۰ تن آرگون، آهن اسفنجی، شمش بلوم و کنسانتره و گندله سنگ‌آهن به ارزش ۳هزار و ۹۰۱میلیارد تومان رتبه سوم را به خود اختصاص داد.

۴– پالایش نفت بندرعباس با فروش ۶۵هزار تن لوب کات و وکیوم باتوم به ارزش یک‌هزار و ۸۷۱میلیارد تومان رتبه چهارم را به خود اختصاص داد.

۵– فولاد خوزستان با معامله ۸۰هزار و ۲۸۰تن آرگون، آهن اسفنجی، تختال و شمش بلوم به ارزش یک‌هزار و ۸۲۶میلیارد تومان پنجم شد.

۶– پالایش نفت اصفهان با فروش ۵۱هزار تن گوگرد، لوب‌کات و وکیوم‌باتوم به ارزش هزار و ۵۴۸میلیارد تومان تومان ششم شد.

۷– صنایع تولیدی دنیای مس کاشان با معامله یک‌هزار و ۵۴۰تن سیم و مفتول مسی به ارزش یک‌هزار و ۳۷۰میلیارد تومان هفتم شد.

۸– معدنی و صنعتی گل‌گهر با معامله ۱۹۰هزار تن کنسانتره و گندله سنگ‌آهن به ارزش یک‌هزار و ۲۹۶میلیارد تومان هشتم شد.

۹– ذوب‌آهن اصفهان با فروش ۲۷هزار و ۱۱۹تن آرگون، تیرآهن، شمش بلوم و میلگرد به ارزش یک‌هزار و ۲۴۹میلیارد تومان رتبه نهم را به خود اختصاص داد

۱۰– پالایش نفت تهران هم با معامله ۴۰هزار و ۵۰۰تن گوگرد، لوب‌کات و وکیوم‌باتوم به ارزش یک‌هزار و ۱۸۰میلیارد تومان دهم شد.

معرفی کتاب

سرمایه اجتماعی برای توسعه صنعتی

کتاب «سرمایه اجتماعی برای توسعه صنعتی» نوشته آیرین ون استورن به تحلیل و بررسی نقش سرمایه اجتماعی در فرآیند توسعه صنعتی پرداخته و بر اهمیت آن در توسعه اقتصادی و اجتماعی جوامع صنعتی تاکید می‌کند. این کتاب بر چگونگی استفاده از سرمایه اجتماعی به عنوان یک منبع کلیدی برای تقویت ارتباطات، اعتماد و همکاری میان افراد و سازمان‌ها تمرکز دارد. ون استورن نشان می‌دهد که این مفاهیم چگونه می‌توانند در بهبود روابط تجاری، افزایش بهره‌وری، کاهش هزینه‌ها و تسهیل نوآوری در صنایع مختلف نقش داشته باشند.

در این کتاب، سرمایه اجتماعی به‌عنوان یکی از عوامل ضروری در تقویت روابط اجتماعی و اقتصادی در جوامع صنعتی معرفی می‌شود. ون استورن با استفاده از مطالعات موردی و تحقیق‌های میدانی که در کشورهای مختلف انجام داده، نشان می‌دهد که در جوامع صنعتی، شبکه‌های اجتماعی می‌توانند نقش بسیار موثری در تسهیل تبادل اطلاعات، کاهش هزینه‌های تولید و بهبود تصمیم‌گیری ایفا کنند. این شبکه‌ها می‌توانند به تقویت روحیه جمعی، ایجاد انگیزه‌های مشترک و هم‌افزایی در میان افراد و سازمان‌ها کمک کنند. به‌ویژه در فرآیند تصمیم‌گیری، استفاده از شبکه‌های اجتماعی باعث می‌شود تا اطلاعات سریع‌تر و به‌صورت موثرتری بین اعضای مختلف گروه‌ها و سازمان‌ها به اشتراک گذاشته شود و فرآیندهای پیچیده‌تری مانند نوآوری و توسعه فناوری با سرعت بیشتری انجام گیرد.

این کتاب همچنین به تاثیرات سرمایه اجتماعی بر توسعه صنعتی در کشورهای در حال توسعه و کشورهای صنعتی پیشرفته پرداخته و نشان می‌دهد که سرمایه اجتماعی به‌عنوان یک عامل موثر در ارتقای رشد اقتصادی و توسعه فناوری می‌تواند در هر دو دسته از کشورها عمل کند. در کشورهای در حال توسعه، سرمایه اجتماعی در تقویت روابط میان کسب‌وکارها، افزایش دسترسی به منابع مالی و ایجاد زیرساخت‌های لازم برای نوآوری‌های صنعتی اهمیت دارد. در کشورهای صنعتی پیشرفته، استفاده از سرمایه اجتماعی می‌تواند به توسعه فناوری‌های جدید، تسهیل فرآیندهای تولیدی و تقویت روابط میان نهادهای دولتی و خصوصی کمک کند.

سرمایه اجتماعی در این کتاب نه‌تنها به‌عنوان مجموعه‌ای از روابط اجتماعی تعریف می‌شود، بلکه ابعاد مختلف آن مانند اعتماد، همکاری و هنجارهای اجتماعی نیز مورد بررسی قرار می‌گیرند. این ابعاد به‌عنوان فاکتورهای حیاتی در تقویت روابط بین افراد و سازمان‌ها و ایجاد همبستگی اجتماعی دیده می‌شوند.

ون استورن همچنین به نقش کلیدی دولت‌ها در فراهم آوردن زمینه‌های مناسب برای پرورش و بهره‌برداری از سرمایه اجتماعی اشاره می‌کند. او توصیه می‌کند که دولت‌ها باید در سیاستگذاری‌های اقتصادی خود به‌طور خاص به این مقوله توجه داشته باشند و از آن به‌عنوان ابزاری استراتژیک برای توسعه صنعتی و اجتماعی استفاده کنند. دولت‌ها می‌توانند از طریق سیاست‌های حمایت‌گرانه، توسعه زیرساخت‌های شبکه‌های اجتماعی و تشویق به همکاری‌های بین‌المللی و محلی به تقویت سرمایه اجتماعی کمک کنند.

در نهایت، کتاب بر اهمیت مطالعه و ارزیابی سرمایه اجتماعی در فرآیند توسعه صنعتی تاکید دارد. ون استورن نشان می‌دهد که سرمایه اجتماعی می‌تواند به‌عنوان ابزاری استراتژیک در افزایش بهره‌وری و ارتقای رفاه اجتماعی در جوامع صنعتی عمل کند. این کتاب به خوانندگان این پیام را می‌دهد که سرمایه اجتماعی نه‌تنها به‌عنوان یک منبع اجتماعی و اقتصادی ضروری در نظر گرفته شود، بلکه باید به‌عنوان یک ابزار موثر در فرآیندهای توسعه صنعتی و اقتصادی نیز به کار گرفته شود.

وزارت راه و شهرسازی
شرکت فرودگاهها و ناوبری هوایی ایران
اداره کل فرودگاه بین‌المللی مهرآباد

مناقصه عمومی ۱۵–۱۲–۴۰۳–۱۰۰–T–MA
(یک‌مرحله‌ای همراه با ارزیابی کیفی فشرده) – نوبت دوم

۱– موضوع مناقصه: خرید، نصب و راه‌اندازی سیستم اعلان و اطفاءِ حریق انبار اداره تدارکات و سوله ماشین‌آلات سنگین فرودگاه بین‌المللی مهرآباد از طریق اشخاص حقوقی واجد شرایط
۲– مهلت فروش اسناد: از روز شنبه مورخ ۱۴۰۳/۱۲/۱۸ لغایت روز شنبه مورخ ۱۴۰۳/۱۲/۲۵
۳– نحوه دریافت اسناد: به منظور دریافت اسناد به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به آدرس www.setadiran.ir مراجعه شود.
۴– آخرین مهلت ارسال پیشنهادات در سایت: روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۱/۱۹ ساعت ۰۹:۰۰ صبح می‌باشد
۵– زمان بازگشایی پاکات: روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۱/۱۹ ساعت ۱۰:۰۰ صبح می‌باشد.
۶– مبلغ سپرده شرکت در مناقصه: ۱۲/۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال می‌باشد.
۷– مناقصه‌گران باید دارای گواهینامه صلاحیت پیمانکاری معتبر از سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی دارای حداقل رتبه ۵ در رشته تاسیسات و تجهیزات، گواهینامه صادر شده توسط کمپانی سازنده تجهیزات جهت تاسیسات اعلام و اطفاءِ حریق اتوماتیک، ارائه گواهینامه‌ها و تاییدیه‌های داخلی و بین‌المللی، طراحی و نقشه سیستم برنامه‌ریزی شده به تایید یکی از شرکت‌های دارای مجوز طراحی، گواهی ایمنی از وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی (دارای اعتبار)، شناسه ملی، کد اقتصادی، روزنامه رسمی و صورت‌های مالی حسابرسی شده را داشته باشند.

شناسه آگهی: ۱۸۹۳۱۸۱ _ م‌الف:۴۲۳۱
اداره کل فرودگاه بین‌المللی مهرآباد

JPGC

موضوع: آگهی تغییر زمان برگزاری مجمع عمومی فوق‌العاده
شرکت توسعه مولد نیروگاهی جهرم (سهامی عام) به شماره ثبت ۴۱۷۴۴۶ و شناسه ملی ۱۰۳۲۰۶۸۹۸۴۱

الف– زمان و محل برگزاری مجمع عمومی فوق‌العاده:
بدینوسیله از کلیه صاحبان سهام و یا نمایندگان قانونی آنان دعوت می‌شود تا در جلسه مجمع عمومی فوق‌العاده شرکت توسعه مولد نیروگاهی جهرم (سهامی عام) که راس ساعت ۹ صبح روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۳/۱۲/۲۷ در آدرس تهران خیابان مطهری، بعد از تقاطع سهروردی شمالی، پلاک ۴۷، باشگاه کارکنان بانک سپه تشکیل می‌گردد حضور به هم رسانند.

ب– دستور جلسه:
– بررسی و تصویب افزایش سرمایه شرکت به مبلغ ۸۰۰۰ میلیارد ریال و از محل سود انباشته شرکت براساس بند ث ماده ۱۴ قانون تأمین مالی تولید و زیرساخت‌ها
– سایر مواردی که در صلاحیت مجمع عمومی فوق‌العاده باشد.

ج– نحوه دریافت برگ حضور در جلسه:
لازم است جهت دریافت برگه حضور در جلسه، سهامداران یا نمایندگان محترم یک ساعت قبل از موعد مقرر با همراه داشتن کارت ملی، معرفی‌نامه و یا وکالت‌نامه رسمی در مجمع شرکت نمایند.

د– سایر موارد:
۱– گزارش توجیهی افزایش سرمایه شرکت در مجمع توزیع نخواهد گردید، بنابراین از سهامداران محترم درخواست می‌گردد که این اطلاعات را از سایت کدال دریافت نمایند.
۲– از توزیع هرگونه اقلام تبلیغاتی خودداری خواهد شد.

هیات‌مدیره شرکت توسعه مولد نیروگاهی جهرم (سهامی عام)

خبر

روبل هم در بازار ایران چندنرخی شد

«**جهان‌صنعت**»- در حالی کــه صادرات ایران به کشــورهای عضو اوراسیا در ۱۰ ماهه امســال نسبت به مدت مشابه ســال گذشته ۲۲درصد رشد داشته است، نایب‌رییس اتاق مشترک بازرگانی ایران و روسیه بر لزوم ارتقای زیرساخت‌های تجارت با این اتحادیه اقتصادی تاکید کرد.

روشــنعلی یکتای‌قرابایدر گفت‌وگو با ایلنا گفت: در سال‌های اخیر زیرساخت‌های تجارت ایران با کشورهای اوراسیا ارتقا پیدا کرده اما این زیرساخت‌ها برای اجرای یک تجارت آزاد کافی نیست و به‌ویژه مکانیزم حمل‌ونقل کشور نیاز به تکامل بیشتر دارد و نقاط ضعف در انواع حمل دریایی، ریلی و جاده‌ای چشمگیر است.

وی افــزود: دولت خیلی زودتــر از تصویب قانون تجارت آزاد باید اقدام به تقویت زیرساخت‌ها می‌کرد، اکنون کشور در رویارویی با بالفعل شدن پتانسیل عظیمی قرار دارد و دولت برای مدیریت این ظرفیت باید استراتژی داشته باشد ضمن اینکه راحت‌ترین مسیر دسترسی به آب‌های آزاد برای کشورهای اوراسیا ایران است و این امر می‌تواند به افزایش تردد بار از مسیر ایران بینجامد.

یکتا با اشاره به کمبود بودجه عمرانی کشور اظهار کرد: نبودن بودجه کافی تاکنون آسیب‌های ســنگینی برای ما دربرداشته است، راهکاری که دولت می‌تواند در ارتقای زیرساخت‌های حمل‌ونقل با وجود کمبود بودجه‌های عمرانی پیش بگیرد جذب سرمایه‌گذار از کشورهای اتحادیه اوراسیا است. در واقع جذب سرمایه‌گذار خارجی در این امر الزامی است، چون ظرفیت بودجه کشور به اندازه‌ای نیست که هزینه ایجاد زیرساخت‌ها از منابع داخلی تامین شود و البته جذب سرمایه خارجی در همه کشورهای جهان راهکاری مرسوم است، ما در زمینه تامین نیروی انسانی فنی مشکلی نداریم و از وجود مهندسان توانمندی در کشور برخوردار هستیم اما در تامین سرمایه نیاز به مشارکت خارجی وجود دارد.

نایب‌رییس اتاق مشترک بازرگانی ایران و روسیه اظهار کرد: از آنجا که همه کشورهای اوراسیا با روبل کار می‌کنند این ارز در انجام مبادلات مالی با آنها کارگشاست اما مشکلی که در داخل کشــور در مورد روبل وجود دارد چندنرخی بودن آن در ایران است و این موضوع ابهامات گوناگونی در معاملات ایجاد می‌کند. در نتیجه اکنون چالش‌های کشور در موضوع مبادلات مالی با اوراسیا دیگر ریشه در مسائل درون‌مرزی دارد، نه برون‌مرزی

وی تصریح کرد: متاسفانه هیچ ارزی در کشور ما تکنرخی نیست و همین الان که من دارم با شما صحبت می‌کنم، قیمت آزاد روبل ۱۰هزار و ۲۶۰ریال است و روبل نیمایی حدود ۶هزار ریال قیمت دارد و در همین حال هنوز امکان معامله روبل در بازار توافقی ارز فراهم نشده است. یکتا در نهایت یادآور شد: تجارت آزاد با اوراسیا فرصتی طلایی برای کشور است و بخش خصوصی ایران نیز در شرایطی که درهای جهان به روی ما بسته است از این فرصت استقبال می‌کند.

در همین حال، مدیرکل آسیای میانه، قفقاز و روسیه سازمان توسعه تجارت ایران از رشد ۲۲درصدی صادرات ایران به کشورهای عضو اوراسیا در ۱۰ماهه امسال نسبت به مدت مشابه سال گذشته خبر داد.

به گزارش ایرنا، اکبر گداری اظهار کرد: جمع صادرات در ۱۰ماه امسال یک میلیارد و ۶۳۱میلیون دلار بوده است که این رقم نسبت به مدت مشابه سال گذشته که یک میلیارد و ۳۳۸میلیون دلار بوده است، رشد را نشان می‌دهد.

وی افزود: واردات در همین مدت یک میلیارد و ۲۷۴میلیون دلار بوده که نسبت به مدت مشابه سال گذشته که یک میلیارد و ۶۲۷ دلار ثبت شده است، کاهش ۲۲درصدی را نشان می‌دهد.

مدیرکل آسیای میانه، قفقاز و روسیه و سازمان توسعه تجارت ایران با اشاره به اینکه بیشــترین سهم صادرات ایران با روسیه و ارمنستان است، گفت: سهم صادرات ایران به روسیه در ۱۰ماه امســال ۸۸۹میلیون دلار و صادرات به ارمنستان ۴۰۲میلیون دلار گزارش شده است. وی ادامه داد: کمترین حجم صادرات ایران به بلاروس با ۱۷میلیون دلار و قرقیزستان با ۹۵میلیون دلار است.

گداری، بیشترین واردات ایران را از کشور روسیه و قزاقستان عنوان کرد و گفت: سهم روسیه از واردات به ایران یک‌میلیارد و ۱۵۴میلیون دلار و سهم قزاقستان ۴۷میلیون دلار است. مدیرکل آسیای میانه، قفقاز و روسیه و سازمان توسعه تجارت ایران با اشاره به روند مبادلات تجاری ایران با کشورهای اوراسیا در سال‌های ۱۴۰۰ تا ۱۴۰۲ اشاره کرد و گفت: در سال ۱۴۰۰ سهم ایران از صادرات با کشورهای اوراسیا حدود یک میلیارد و ۱۶۵میلیون دلار بوده است.

وی اضافه کرد: ســهم صادرات در ســال ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ به ترتیب یک میلیارد و ۵۱۷میلیون دلار و یک میلیارد و ۷۰۲میلیون دلار ثبت شده است.

به گفته گداری، در سه سال گذشته سهم واردات با کشورهای اوراسیا حدود پنج‌میلیارد و ۴۳۳میلیون دلار بوده است.

وی امضای موافقتنامه تجارت آزاد با اوراسیا را یکی از راهکارهای توســعه روابط تجاری عنوان کرد و گفت: با اجرای این قرارداد به طور قطع کاهش تعرفه‌ها و تسهیل در تجارت رقم می‌خورد و سهم ایران از بازار کشورهای اوراسیا افزایش خواهد یافت.

اقتصاد ایران تحمل افزایش تعطیلات هفتگی را ندارد

ایلنا- محمدرضا توکلی‌زاده، عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی ایران گفت: اگر تجار و اصناف اقناع نشوند که تعطیلی روز پنجشنبه لازم و به‌جاست، هر قانونی هم مجلس تصویب و دیگر نهادها تایید کنند به مرحله اجرا نمی‌رسد زیرا مردم باید لزوم انجام قانون را بپذیرند.

توکلی‌زاده گفت: اگر مجلس قانون تعطیلی روز پنجشنبه را تصویب کرده پس تمام کشور باید مشمول این قانون شود و اگر گفته می‌شود بانک‌ها و گمرکات در کنار برخی دیگر از سازمان‌ها مشمول تعطیلی روز پنجشنبه نیستند این سوال پیش می‌آید که اتخاذ این سیاست یک بام و دو هوا چه ضرورتی دارد چراکه اگر تعطیلی روز پنجشنبه قانون است باید مثل تعطیلی روز جمعه مشمول همه شود.

وی افزود: ابهام دیگر در موضوع افزایش روزهای تعطیل هفته این است به چه دلیل پنجشنبه به روز دیگری مانند شنبه ارجحیت دارد؟ تاکید بازرگانان بر تعطیلی روز شنبه علاوه بر روز جمعه تقویت ارتباطات بین‌المللی و افزایش زمان برای برقراری تعاملات فرامرزی بود، با تعطیلی جمعه و شنبه در ایران همزمان با تعطیلی شنبه و یکشنبه در جهان قطع ارتباط ایران و جهان به سه روز در هفته می‌رسید اما لازم است اکنون نمایندگان مجلس توضیح دهند که با تعطیلی پنجشنبه و افزایش زمان قطع روابط ایران و جهان به چهار روز چه منفعت اقتصادی برای کشور تعریف شده است؟

توکلی‌زاده تصریح کرد: در اوضاع کنونی، اقتصاد کشور به دیگر امور ارجحیت دارد و باید در اتخاذ سیاست‌هایی از این دست اقتصاد، عامل تعیین‌کننده باشد که متاسفانه نیست

عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی ایران این مصوبه مجلس را حاکی از عدم توجه قوه مقننه به درخواست‌های بخش خصوصی دانست و عنوان کرد: شماری از فعالان اقتصادی کشور به کل با افزایش روزهای تعطیل فارغ از اینکه شنبه باشد یا پنجشنبه با این استدلال مخالف هستند که اقتصاد ایران تاب و تحمل دو روز تعطیلی در هفته را ندارد، کسبه از جمله این افراد هستند و اصناف از تعطیلی دو روز در هفته بیشترین آسیب را متحمل می‌شوند بنابراین تعطیلی روی پنجشنبه برای هر گروهی مفید باشد برای تولید و تجارت مضر است و اقتصاد کشور در شرایطی نیست که این تعطیلی را نیز در کنار چالش‌های دیگر متحمل شود.

توکلی‌زاده تصریح کرد: ضمن اینکه اگر تجار و اصناف اقناع نشوند که تعطیلی روز پنجشنبه لازم و به‌جاست، هر قانونی هم مجلس تصویب و دیگر نهادها تایید کنند به مرحله اجرا نمی‌رسد زیرا مردم باید لزوم انجام قانون را بپذیرند که قانون را اجرا کنند و قانون مصوب مجلس مبنی بر تعطیلی پنجشنبه‌ها با اقتضائات کار و زندگی روزمره مردم همخوانی ندارد.

جزئیات تجارت خارجی ایران در ۱۱ ماهه نخست سال منتشر شد

عبور کسری تراز تجاری از ۱۰میلیارد دلار

«**جهان‌صنعت**»- ارزش تجارت خارجی ایران در ۱۱ماهه امســال با رشد ۱۱/۲درصدی به رقم ۱۱۷میلیارد دلار رسید. با این حال، تراز منفی تجارت از ۱۰میلیارد دلار فزونی گرفت.

با وجود تحریم‌ها و محدودیت‌ها در انتقال ارز برای ایران اما حجم تجارت غیرنفتی در ۱۱ماهه ســال جاری به ۱۱۷میلیــارد دلار رسید. به گفته فرود عســگری، معاون وزیر اقتصاد و رییس‌کل گمرک ایران، در مدت ۱۱ماهه همچنین شــاهد افزایش ۲۶درصدی ترانزیت خارجی کالا از مسیر کشور بوده‌ایم.

رییس‌کل گمرک ایران افزود: ترانزیت خارجی کشــور در ۱۱ماهه ۱۴۰۳ نسبت به مدت مشابه سال قبل با افزایش ۲۶درصدی به رقم ۲۰میلیون و ۳۰۰هزار تن رسیده است.

به گفته او، بیشــترین میزان ترانزیت خارجی کشور در مدت یادشده به ترتیب از مبدا گمرکات منطقــه ویژه شــهید رجایی بــا ۵/۳میلیون تن، پرویزخان با ۴/۶میلیون تن و باشماق با ۲/۷میلیون تن انجام گرفته است.

معــاون وزیر اقتصاد و رییس‌کل گمرک ایران همچنین خبر داد: تجارت خارجی غیرنفتی کشور در ۱۱ماهه ســال جاری با ۱۱/۲درصد افزایش به رقم ۱۱۷میلیارد دلار رسید.

به گفته عسگری، میزان وزنی تجارت خارجی غیرنفتی کشور در این مدت ۱۷۶میلیون و ۱۰۲هزار تن بوده که نســبت به مدت مشــابه ســال قبل ۹/۲درصد افزایش نشان می‌دهد.

او اظهار کــرد: از مجموع تجــارت غیرنفتی کشــور، ۵۳میلیارد و ۳۷۶میلیون دلار به صادرات غیرنفتی (بدون احتساب صادرات نفت برق خدمات فنی‌ومهندسی و صادرات از محل تجارت چمدانی) و ۶۳میلیارد و ۶۰۶میلیون دلار به واردات اختصاص داشــته که این میزان نسبت به مدت مشابه سال قبل به ترتیــب ۱۹درصــد و ۵/۶درصد افزایش نشان می‌دهد.

وی در مــورد میزان وزنی صادرات غیرنفتی و واردات در ۱۱ماهه سال جاری افزود: در این مدت ۱۴۱میلیون تن کالا از کشور صادر و ۳۵میلیون تن کالا وارد کشــور شده است. به گفته وی صادرات غیرنفتی در مدت یادشده به لحاظ وزنی ۱۲/۶درصد افزایش داشته و واردات در این مدت ۲/۶درصد با کاهش مواجه بوده است.

عســگری در خصوص صــادرات کالاهای پتروشیمی در ۱۱ماهه سال جاری نیز اظهار کرد: در این مدت ۵۸/۵میلیون تن کالاهای پتروشیمی به ارزش ۲۳/۵میلیارد دلار به خارج از کشور صادر شــد که به لحاظ وزن ۲۹درصد و از حیث ارزش ۳۱/۳درصد افزایش نشان می‌دهد.

وی سه قلم عمده کالاهای صادراتی در ۱۱ماهه سال جاری را گاز طبیعی با ۶/۶میلیارد دلار، پروپان مایع شده با ۳/۳میلیارد دلار و متانول با ۲/۱میلیارد دلار ذکر کرد. به گفته وی متوسط ارزش گمرکی هر تن کالای صادراتی در ۱۱ماهه سال جاری با ۵/۴افزایش به رقم ۳۷۸ دلار رسیده است.

■ **مقاصد صادراتی ایران**

معــاون وزیر اقتصاد و رییس‌کل گمرک ایران درباره ۷ کشــور عمده مقصد صادراتی کشورمان افــزود: در این مدت چین بــا ۱۳/۸میلیارد دلار، عراق با ۱۱/۲میلیارد دلار، امارات متحده عربی با ۶/۶میلیارد دلار، ترکیه با ۶/۴میلیارد دلار، افغانستان با ۲/۲میلیارد دلار، پاکستان با ۲/۲میلیارد دلار و هند با ۱/۸میلیارد دلار هفت کشور عمده مقصد صادراتی کشورمان بودند. این هفت کشور ۸۲درصد از وزن و ۸۳درصد از کل ارزش صادرات غیرنفتی کشــور را در این مدت به خود اختصاص دادند.

■ **کالاهای وارداتی عمده**

عسگری درباره سه قلم عمده کالای وارداتی در ۱۱ماهه سال جاری اظهار کرد: طلا به اشکال خام با ۷/۳میلیارد دلار، ذرت دامی با ۲/۷میلیارد دلار و تلفن‌های همراه هوشمند با ۲/۱میلیارد دلار، سه قلم عمده کالای وارداتی در این مدت بودند.

وی افزود: متوسط ارزش گمرکی هر تن کالای وارداتی در این مدت ۱۸۱۴دلار بوده که نسبت به مدت مشابه سال قبل ۸/۴درصد افزایش یافته است

به گفته وی، امارات متحده عربی با ۱۹/۱میلیارد دلار، چین با ۱۶/۶میلیارد دلار، ترکیه با ۱۱/۱میلیارد دلار، آلمــان با ۲/۱میلیارد دلار، هند با ۱/۴میلیارد دلار، فدراسیــون روسیــه با ۱/۲میلیــارد دلار و هنگ‌کنگ با ۱/۲میلیارد دلار، هفت کشور عمده طرف معامله واردات کشورمان در ۱۱ماهه امسال بوده‌اند.

براساس این گزارش، با توجه به موقعیت مهم ایران در قرار گرفتن در چهارراه تجاری دنیا، ترانزیت کالا از مسیر ایران چه در مسیر شمال- جنوب که دسترسی به آب‌های دریاها و اقیانوس‌ها آزاد است و چه مسیر شــرق به غرب که دسترسی به شرق آسیا و اروپا را فراهم می‌کند، به‌صرفه‌تر و ارزان‌تر است. ترانزیت کالا از مسیر ایران علاوه بر درآمد تن کیلومتــر کالا، عامل ثبات و امنیت و افزایش روابط تجاری با شــرکای تجاری اســت و باعث توسعه شبکه ریلی، جاده‌ای و ناوگان دریایی کشور می‌شود، همچنین صنعت بیمه و سایر صنایع را نیز رونق می‌بخشد.

■ **تراز تجاری همچنان منفی است**

تراز تجاری از سال ۱۳۹۸ به این سو دیگر مثبت نشد و در ۱۱ماهه امسال نیز منفی شده، به گونه‌ای که در این بازه زمانی تراز تجاری منفی ۱۰میلیارد و ۲۳۰میلیون دلار بوده است.

محمدعلی دهقان‌دهنوی، رییس سازمان توسعه تجارت ایران پیش از این، در این خصوص گفته بود که «امسال وضعیت تراز تجاری غیرنفتی همچنان منفی است اما بهتر از سال گذشته شده البته بخش عمده‌ای از این تراز تجاری منفی به دلیل افزایش واردات طلاست.»

به گفته این مقام مسوول این حجم از صادرات غیرنفــتی (۵۳میلیارد و ۳۷۶میلیون دلار با رشــد ۱۹درصدی نســبت به دوره مشــابه سال قبل) رکــوردی تازه به حســاب می‌آید و بالاترین عدد در طول تاریخ بوده اســت، این در حالی است که زمانی که دولت چهاردهم کار خود را آغاز کرد، رشد صادرات غیرنفتی (در شش‌ماهه نخست) نسبت به مدت مشابه سال گذشته، ۱۰درصد بوده است اما در گزارش ۱۱ماهه این رشد به ۱۹درصد رسیده و تــا هدف ۲۳درصد برنامه هفتم فاصله کمی دارد. این آمار بسیار خوشحال‌کننده است. ضمن اینکه قابل‌توجه بودن صادرات نفتی و صادرات خدمات کشور، نشــان‌دهنده پتانسیل بالای کشور برای تولید ارز است.

رییس سازمان توسعه تجارت ایران ضمن تاکید بر اینکه یکی از کانال‌هایی که می‌تواند به توسعه تجارت ما و به‌ویژه صادرات کشــور کمک کند، موافقتنامه‌ها هستند، یادآور شده بود: سال ۱۳۹۴ پیشنهاد تجارت آزاد از طریق موافقتنامه‌ها، روی میز قرار گرفت؛ این نشان از زمان‌بر بودن و پیچیده بــودن موافقتنامه‌های تجارت آزاد دارد. زمانی که در سال ۱۳۹۴ این موضوع بین ایران و پنج کشور عضو اتحادیه اوراسیا (شــامل روسیه، قزاقستان، قرقیزستان، ارمنســتان و بلاروس) مطرح شد، تا ســال ۱۳۹۸ طول کشید تا ما به یک موافقتنامه موقت تجارت ترجیــحی رسیدیم. در حقیقت دو طرف تصمیم گرفتند بر روی ۸۰۰ قلم کالا، کار را به صورت آزمایشی شروع کنند.

مقاصد صادراتی عمده ایران

کشور	میزان صادرات
چین	۱۳/۸ میلیارد دلار
عراق	۱۱/۲ میلیارد دلار
امارات متحده عربی	۶/۶ میلیارد دلار
ترکیه	۶/۴ میلیارد دلار
افغانستان	۲/۲ میلیارد دلار
پاکستان	۲/۲ میلیارد دلار
هند	۱/۸ میلیارد دلار

مبداهای وارداتی کالا به کشور

کشور	میزان واردات
امارات متحده عربی	۱۹/۱ میلیارد دلار
چین	۱۶/۶ میلیارد دلار
ترکیه	۱۱/۱ میلیارد دلار
آلمان	۲/۱ میلیارد دلار
هند	۱/۴ میلیارد دلار
فدراسیون روسیه	۱/۲ میلیون دلار
هنگ‌کنگ	۱/۲ میلیون دلار

گزارش ۲

۱۴ سال برخورد با کارت‌های بازرگانی اجاره‌ای!

سال‌هاســت هرگونه اقدام برای مقابله با کارت بازرگانی اجاره‌ای بی‌نتیجه مانده اســت و همچنان شاهد قاچاق کالا، فرار مالیاتی و عدم بازگشــت ارز حاصل از صادرات از طریق این نوع کارت‌ها هستیم.

به گزارش مهر، چندی پیش صمد حسن‌زاده، رییس اتاق بازرگانی ایران در نشســتی که با رییس ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز داشــت به تخلفی تحت عنــوان «کارت بازرگانی یکبــار مصرف یا اجاره‌ای» اشــاره کرد که بیش از یک دهه اســت در اقتصاد ایران جا خوش کــرده و هرچندوقت یکبار مورد انتقاد مســوولان قرار می‌گیرد و نسبت به سوءاستفاده از آن هشدار می‌دهند.

در واقــع کارت بازرگانی کــه روزی قرار بود ابزاری برای هویت‌بخشی به بازرگانان و ایجاد ســازوکار شفافیت تجارت کشور باشد اما چندین ســال است که به حیات خلوتی برای سودجویان تبدیل شده تا تکالیف مالی خود را نسبت به دولت دور زده و از محــل ایــن دور زدن، میلیاردهــا تومان انتفاع حاصل کنند.

■ **فرآیند ساده صدور کارت بازرگانی!**

فرآیند صدور و تمدید کارت بازرگانی، به عنوان مجوز صادرات و واردات، نزدیک به چهار دهه در حوزه مسوولیت‌های اتاق‌های بازرگانی بود که از سال ۱۳۹۹ به سامانه جامع تجارت منتقل شد. فعالان اقتصادی و مسؤولان اتاق بازرگانی با انتقاد از فرآیند صدور کارت بازرگانی تاکید دارند، نمی‌شود با چند سوال ساده اهلیت فرد را در رابطه با تجارت تشخیص داد.

صمد حسن‌زاده با بیان اینکه اتاق‌های سراسر کشور با حجم فزاینده تقاضای دریافت کارت بازرگانی مواجهند، عنوان کرده است «بسیاری از افرادی که اهلیت تجاری ندارند، تقاضای دریافت آن را دارند؛ بنابراین برای صدور کارت بازرگانی نیازمند تدوین آیین‌نامه مشخصی هستیم.»

وی با انتقاد از رویکرد وزارت صمت که صدور کارت بازرگانی و مسوولیت آن را متوجه اتاق ایران و اتاق‌های سراسر کشور می‌داند، تاکید کرده است که «کارت بازرگانی توسط وزارت صمت صادر می‌شود. اسناد و مدارکی باید در سامانه بارگذاری شود که چندان هم معرف تاجر بودن افراد نیست. آن‌قدر شرایط را سهل گرفته‌اند که هر کسی حتی اگر سابقه روشن تجاری نداشته باشد می‌تواند تقاضای دریافت کارت بازرگانی بدهد.»

■ **دور زدن قوانین با اجاره کارت بازرگانی**

بر این اســاس زمانی که تاجر اقدام به ورود و صدور کالا با اســتفاده از کارت بازرگانی خــود می‌کند ملزم به پرداخت مالیات، رعایت حقوق گمرکی، رفع تعهد ارزی و... اســت اما وقتی پای اجاره کارت بازرگانی به حوزه تجارت باز می‌شــود (که طبق قوانین ممنوع اســت) فرد می‌تواند پشت کارت‌های بازرگانی یکبار مصرف مخفی شــده تا هویت اصلی آنها برای نپرداختن حقوق و عوارض گمرکی و تخلفات احتمالی آشکار نشود. استفاده از این کارت‌ها به‌صورت اجاره‌ای، خرید، فروش یــا واگذاری آنها به دیگران، در بسیاری از موارد با هدف فرار مالیاتی، دور زدن مقررات گمرکی و سوءاستفاده از معافیت‌های تجاری صورت می‌گیرد، از ســویی دیگــر این شیوه، موجب ایجاد رقابت ناســالم در بازار شــده و اعتبار تجارت قانونی را تحت تاثیر قرار می‌دهد.

■ **تخلفات علنی**

نکته قابل‌توجه آنکه سوءاستفاده از کارت بازرگانی معضل جدیدی نیســت و سال‌هاســت که اقتصاد ایران از این محل آسیب‌هــای زیادی از جمله قاچاق می‌بیند زیرا دریافت کارت بازرگانی، حاشیه امنی را برای ذی‌نفعان ایجاد می‌کند تا به دور از نظارت نهادهای نظارتی به قاچاق سازمان یافته بپردازند چه بسا که پیش از این اعلام شده بود حدود نیمی از پرونده‌های قاچاق کشــف شده مربوط به سوءاســتفاده از این کارت‌های بازرگانی یکبار مصرف است.

به عنوان نمونه ۱۹بهمن ۱۳۹۴ علی بعیدی، مدیرکل فناوری اطلاعات گمرک خبر داده بود که «با نام یک زن روستایی مرزنشین (م. د) و با اجاره کارت بازرگانی وی به مبلغ ۱۰۰هزار تومان تعداد ۷۰۰ دستگاه سواری پورشه وارد کشور شده است.»

دو سال بعد و در ۱۶ آبان ۱۳۹۶ عملکرد این کارت‌ها کار را به جایی رساند که ناصر سراج، رییس وقت سازمان بازرسی کل کشور در نشستی که با اعضای اتاق بازرگانی داشت گفت که «این کارت‌ها پدر اقتصاد ایران را درآورده است.»

در ســال ۱۳۹۷ نیز رحیم زارع، عضو کمیسیون اقتصادی مجلس گفته بود که «قاچاق سازمان یافته، یکی از پیامدهای منفی کارت‌های بازرگانی یکبار مصرف بوده که حداقل نیمی از پرونده‌های قاچاق مکشوفه به این حوزه مربوط می‌شود.»

در دوم شهریورماه ۱۳۹۹ نیز که ۵ سال از انتشار خبر اولیه مربوط به تخلفات کارت‌های اجاره‌ای گذشته بود، عبدالناصر همــتی، رییس کل وقت بانک مرکزی اعلام کرد که تخلفات کارت‌های بازرگانی همچنان پابرجاست؛ او گفته بود که «در طول دو سال گذشته ۲۷میلیارد دلار باز نگشته بود که دلایل مختلفی دارد، مثلا همین ۲۵۰ نفر اســمی که به قوه قضاییه اعلام شــده برخی از آنها افراد ضعیــف و حتی کارتن‌خواب هســتند که کارت یکبار مصرف بــازرگانی گرفته‌اند و افراد دیگری از کارت ملی و کارت بازرگانی آنها استفاده کردند. از ۶/۸میلیارد یورو لیســتی که به قوه قضاییه داده‌ایم، در بیشتر آنها مجموعه‌هایی کالاهــا را می‌گرفتند و با کارت بازرگانی این افراد صــادر می‌کردند که برای مثال ۷۰ نفر از این ۲۵۰ نفر به چند نفر وصل هستند.» همتی آن زمان تاکید کرده بود که «با این وضع نمی‌توان کشور را اداره کرد، صادرکننده باید برند داشته باشد و کارت بازرگانی باید طبق اصول داده شود.»

فرار مالیاتی دیگر تخلف آشکاری است که پشت نام کارت بازرگانی اجاره‌ای یا یکبار مصرف پنهان شده است؛ به شکلی که هرچندوقت یکبار ارقام میلیاردی در خصوص فرار مالیاتی کارت‌های بازرگانی منتشر می‌شود.

■ **وعده‌های پوچ در ۱۴ سال!**

بر همین اســاس نیز از سال ۱۳۹۰ به این سو وزرای صمت، نمایندگان مجلس، مقامات قضایی و... بر حذف کارت‌های بازرگانی تاکید کرده‌اند. با این حال امروز که نزدیک به ۱۴ سال از زمزمه‌های ساماندهی کارت بازرگانی می‌گذرد هنوز هیچ خبری نیست و در همچنان بر همان پاشنه می‌چرخد. محمدصادق مفتح، قائم مقام وزیر پیشین صمت در سال ۱۳۹۷ گفته بود که «بحث کارت‌های بازرگانی بیش از ۱۰سال است، در کشور مطرح و در مورد حذف آن صحبت می‌شود اما متاسفانه این موضوع تا به امروز نتیجه‌ای نداشته است.»

حتی در ســال ۱۳۹۷ محمدرضا پورابراهیمی، رییس وقت کمیســیون اقتصادی مجلس شــورای اسلامی در نامه‌ای به رییس‌جمهوری یکی از ریشه‌های مهم قاچاق سازمان‌یافته از مبادی رســمی کشور را سوءاستفاده از کارت‌های بازرگانی به نام اشــخاص بی‌بضاعت دانست و خواستار بازنگری در نحوه صدور و تمدید کارت بازرگانی شد.

محمد شــریعتمداری، وزیر وقت صنعت، معدن و تجارت طی نامه‌ای به مورخه ۴ مهر ۱۳۹۷ به اتاق بازرگانی، گمرک، سازمان توسعه تجارت و وزارت اقتصاد نیز استفاده از کارت‌های بازرگانی اجاره‌ای برای صادرات را دارای پیگرد قانونی دانست

در ۶ دی‌ماه ســال ۱۴۰۰ نیز رضا فاطمی‌امین در مراسم رونمایی از هوشمندسازی و حذف نقش عامل انسانی در صدور کارت بازرگانی گفته بود «در اذهان مردم این است که کارت بازرگانی فساد دارد اما بنده اعلام می‌کنم صدور و تمدید کارت منوط به پرداخت مالیات است و نمی‌توان صوری اقداماتی انجام داد. دیگر کودک ۱۰ ساله صادرات ۵۰۰میلیون دلاری نمی‌تواند انجام دهد زیرا امضای طلایی از کارت بازرگانی حذف شد.»

با این حال همانطور که گفته شد امروز که بیش از یک‌دهه از علنی شدن معضلات کارت‌های بازرگانی اجاره‌ای می‌گذرد همچنان صحبت‌ها همان صحبت‌هایی است که در دهه ۹۰ صورت می‌گرفت و وعده‌ها برای رفع این معضلات نیز دقیقا از جنس همان وعده‌های قدیمی است.

■ **ردپای سیاست‌های ارزی در تخلفات**

نکته دیگر آنکه به گفته کارشناســان ارز چندنرخی یکی از اصلی‌ترین عوامل رشــد استفاده از کارت بازرگانی اجاره‌ای اســت؛ جمال رازقی‌جهرمی، عضو اتاق بازرگانی ایران در این ارتباط گفته است که «علت اصلی سوءاستفاده از کارت بازرگانی را ناتــرازی اقتصاد و ســهمیه‌بندی ارزی می‌دانند. به گفته او با ســهمیه‌بندی ارزی افراد برای اســتفاده از رانت، متقاضی دریافــت کارت بازرگانی می‌شــوند و تفاوت نرخ ارز دولتی و آزاد و ســهمیه‌های ارزی روند سوءاستفاده از کارت بازرگانی را تشدید کرده است.»

خورشید گزدرازی، دیگر عضو اتاق بازرگانی ایران نیز معتقد اســت که «ارز چندنرخی، بستر ایجاد فساد و دور زدن قانون در این زمینه شده اســت. جذابیت تفاوت نرخ ارز باعث شده کارت بازرگانی مورد اقبال قرار بگیرد و از همین رو کارت‌های اجاره‌ای بازرگانی نیز زیاد شده است.»

از ســویی دیگر نیز با توجه به سیاســت رفع تعهد ارزی و تفاوتی که بین نرخ ارز رسمی با بازار غیررسمی وجود دارد یکی از راه‌های فرار افراد متخلف از ورود ارز حاصل از صادرات به بازار رسمی، سوءاستفاده از کارت‌های بازرگانی است که نتیجه آن عدم امکان مدیریت بازار ارز، ورود ارز به بازار غیررسمی یا همان سفته‌بازی و نیز دامن زدن به بحران ارزی کشور می‌شود

■ **رشد قارچ‌گونه صدور کارت بازرگانی**

در این بین طی یکی، دو ســال گذشــته که نرخ ارز روند تصاعدی به خود گرفته و زمینه را برای جولان ســودجویان فراهم کرده، استفاده از کارت‌های بازرگانی بیشتر از سال‌های قبــل رونق گرفته به طوری که بــه گفته متولیان صدور این حجم از کارت بازرگانی ســابقه نداشــته است؛ در این رابطه محمد لاهوتی، رییس کنفدراسیون صادرات ایران با اشاره به افزایش ناگهانی صدور کارت‌های بازرگانی طی ۱۰ماه گذشته گفت: در این مدت بالغ بر ۵۰درصد نســبت به کل کارت‌های بازرگانی کشور رشد داشته و در ۱۰ماه، ۲۰هزار و ۵۰۰ کارت بازرگانی صادر شده است که پیش‌بینی می‌شود تا پایان سال تعداد این کارت‌ها به ۲۵هزار عدد برسد.

به گفته او، این حجم از صدور کارت تاکنون سابقه نداشته و رشد ۵۰درصدی کارت‌های صادر شده در سال جاری نسبت به کل ســال‌هایی که کارت بازرگانی وجود داشته و الزام‌آور بوده رخ داده که اتفاقی بی‌سابقه و غیرقابل انتظار بوده است

لاهوتی تاکید کرد: ما با تسهیل فرآیند تجارت موافقیم اما یکی از نکات مهم درست بودن فرآیند اهلیت‌سنجی کارت‌های بازرگانی (از وظایف وزارت صمت) اســت؛ اگر اهلیت‌سنجی نشــود ســال آینده در موضوع رفع تعهد ارزی بانک مرکزی با مشــکل مواجه خواهد شد و فرآیند بازگشت ارز در سیستم دولت چالشی می‌شود.

رییس کنفدراسیون صادرات ایران گفت: به هر حال کارت بازرگانی یک ابزار کنترلی دولت است و در حال حاضر با توجه به اینکه موضوع بازگشت ارز یکی از دغدغه‌های اصلی دولت اســت، قطعا افزایش صدور کارت باید هوشمندتر و هدفمندتر صورت گیرد. بنابراین در اینجا اهلیت‌سنجی کارت‌ها یکی از موضوعات مهم است. قطعا افزایش صدور کارت باید هوشمندتر و هدفمندتر صورت گیرد.

نخست

آیا طرح انتقال سهمیه بنزین به کارت سوخت جلوی قاچاق را می‌گیرد؟

بایدها و نبایدهای طرح جدید بنزینی دولت

ایلنا– رییس اتحادیه کشوری سوخت‌های جایگزین و خدمات وابسته گفت: انتقال سهمیه بنزین از کارت سوخت به کارت بانکی، بیش از آنکه یک تغییر فنی در ابزار پرداخت باشد، نقطه ورود به بازطراحی نظام یارانه‌ای سوخت و مدیریت منابع انرژی کشور است

علی محمودیان در ارزیابی انتقال سهمیه سوخت به کارت بانکی به جای کارت سوخت و اینکه آیا این تحول، مقدمه‌ای برای بازتعریف سیاست‌های انرژی است، اظهار داشت: اگر این طرح صرفا به هدف حذف کارت‌های فیزیکی محدود شود، ممکن است یک فرصت تاریخی برای مدیریت انرژی در ایران از دست برود. اکنون زمان آن است که به جای یک تغییر مقطعی، این تحول را به عنوان نخستین گام در مسیر یک بازمهندسی جامع در مدیریت انرژی ببینیم.

وی افزود: سامانه هوشمند سوخت از سال ۱۳۸۶ برای کنترل مصرف و جلوگیری از قاچاق سوخت طراحی شد اما پس از گذشت بیش از ۱۸سال، چالش‌هایی همچون تخصیص غیرهدفمند یارانه‌های سوخت، ناکارآمدی در مدیریت مصرف و فشار مالی دولت برای تامین یارانه بنزین همچنان به قوت خود باقی است.

به گفته وی، اگر سهمیه‌بندی و قیمت‌گذاری انرژی در کشور هوشمند نشود، این روند در نهایت منجر به یک بحران اقتصادی و انرژی خواهد شد. تغییر از کارت سوخت به کارت بانکی، در صورت بهره‌گیری از فناوری‌های نوین و سیاستگذاری دقیق، می‌تواند به عنوان مقدمه‌ای برای حل این چالش‌ها عمل کند. نکته کلیدی اینجاست که این سیستم می‌تواند زمینه‌ای برای سیاستگذاری نوین در قیمت‌گذاری پلکانی بنزین براساس میزان مصرف باشد.

وی با بیان اینکه آیا طراحان این طرح، این فرصت را برای اجرای یک مدل عادلانه‌تر در قیمت‌گذاری سوخت و تخصیص یارانه‌های سوختی در نظر گرفته‌اند، پیشنهاد کرد: تعریف سهمیه اولیه یارانه‌ای (مشابه مدل فعلی) اما با امکان تنظیم آن براساس داده‌های واقعی مصرف کاربران، تعریف بازه‌های مصرفی که در آن مصرف‌کنندگان کم‌مصرف همچنان از یارانه بیشتر بهره‌مند می‌شوند، در حالی که مصرف‌کنندگان پرمصرف (مانند خودروهای لوکس و صاحبان چند خودرو) ملزم به پرداخت قیمت واقعی بنزین خواهند شد. اتصال این سامانه به داده‌های خودروهای برقی و CNG تا از هم‌اکنون زمینه لازم برای تغییر تدریجی سوخت مورد استفاده در کشور فراهم شود. این سیستم نه‌تنها سهمیه را مدیریت می‌کند، بلکه به سیاستگذاران امکان می‌دهد که مصرف سوخت را بهینه کرده و مسیر گذار به انرژی‌های پاک را برنامه‌ریزی کنند.

رییس اتحادیه کشوری سوخت‌های جایگزین و خدمات وابسته یکی از دلایل اصلی اجرای طرح حذف کارت سوخت فیزیکی را کاهش قاچاق سوخت در کشور دانست و گفت: تجربه نشان داده که بدون نظارت و امنیت مناسب، هرگونه تغییر سیستمی می‌تواند به نقاط جدید آسیب‌پذیری منجر شـــود. البته لازم است سیستم احراز هویت و تحلیل تراکنش‌های مشـــکوک صورت گیرد، با استفاده از تحلیل کلان‌داده‌ها (Big Data Analytics)، می‌توان الگوهای غیرعادی مصرف را شناسایی کرد، ارتباط آنلاین میان سامانه‌های جایگاه‌های سوخت و داده‌های ثبت‌شده در بانک مرکزی می‌تواند مانع انتقال غیرقانونی سهمیه‌ها شود، همچنین یکپارچه‌سازی اطلاعات سهمیه‌های سوخت با داده‌های بیمه، مالیات و معاینه فنی خودروها، می‌تواند به کنترل موثرتر قاچاق سوخت کمک کند

وی افزود: اگر امنیت داده‌ها و نظارت بر تراکنش‌ها به درستی انجام نشود، این طرح ممکن است با چالش‌های جدیدی در فساد و قاچاق روبه‌رو شود. بنابراین قبل از اجرای سراسری، یک مرحله تحلیل امنیتی برای بررسی نقاط ضعف احتمالی ضروری است.

محمودیان درباره اینکه آیا این سیستم در آینده می‌تواند برای تخصیص هوشمند سهمیه انرژی‌های تجدیدپذیر نیز مورد استفاده قرار گیرد، گفت: برای این منظور باید یک سامانه یکپارچه انرژی (Integrated Energy System) ایجاد شـــود که سهمیه‌بندی سوخت‌های مختلف (بنزین، گاز، برق) را مدیریت کند همچنین باید مشوق‌های مالی برای افرادی که سهمیه بنزین خود را به صورت داوطلبانه به اعتبار استفاده از CNG یا برق تبدیل کنند، تعریف شود. این سیستم می‌تواند راهکاری برای تغییر تدریجی الگوی مصرف سوخت در کشور باشد، به شرطی که در سیاستگذاری کلان آینده‌نگری شود.

به گفته رییس اتحادیه کشوری سوخت‌های جایگزین و خدمات وابسته، انتقال سهمیه بنزین به کارت بانکی، اگر با سیاستگذاری هوشمند همراه شود، می‌تواند آغازگر یک تحول بنیادین در مدیریت انرژی ایران باشد اما اگر صرفا یک تغییر فنی در روش پرداخت باقی بماند، فرصتی تاریخی برای اصلاح نظام سوخت و انرژی از دست خواهد رفت.

او یادآور شد: این سیستم باید به عنوان بستری برای مدیریت پویا و پلکانی قیمت‌گذاری سوخت در نظر گرفته شود و اتصال آن به سیستم‌های سهمیه‌بندی CNG، برق و دیگر سوخت‌های جایگزین، توسعه سیستم‌های هوشمند تحلیل داده برای نظارت بر تراکنش‌های غیرعادی و جلوگیری از قاچاق و پیش‌بینی قابلیت‌های آینده برای تخصیص انرژی‌های تجدیدپذیر در چارچوب این سیستم از جمله اقداماتی است که باید مورد توجه قرار گیرد

معاون وزیر نفت در گفت‌وگو با «جهان‌صنعت»:

طرح افزایش حق‌العمل جایگاه‌داران در انتظار تصویب دولت

«جهان‌صنعت»– معـــاون وزیر نفت می‌گوید پیشـــنهاد افزایش ۷۰درصدی حق‌العمل جایگاه‌داران CNG و افزایش ۵۰درصدی حق‌العمل جایگاه‌داران در انتظار تصویب و تایید از سوی دولت است و امیدواریم با تایید هیات وزیران کمکی به جایگاه‌ها صورت بگیرد

حق‌العمل جایگاه‌داران گاز و بنزین سال‌هاست به چالش بین فعالان این بخش و دولت تبدیل شده است. جایگاه‌داران بر این باورند که هزینه تعمیر و نگهداری و دســـتمزدی که باید به پرسنل خود بدهند، هر سال افزایش یافته، این در حالی است که حق‌العمل آنها کفاف هزینه‌هایشـــان را نمی‌دهد. در مقابل مخالفان افزایش ۷۰درصدی برای CNG و ۵۰درصدی برای سوخت بر این باورند که این میزان افزایش بیش از نیاز جایگاه‌هاست و در مقایسه با افزایش‌هایی که دولت برای سایر بخش‌ها در سال آینده در نظر گرفته فاصله بسیاری دارد.

تثبیت قیمت بنزین پس از یک مرحله افزایش در آبان ۹۸ باعث شده که درآمد دولت از محل فروش بنزین بیش از آنکه سودده باشد، زیان‌ساز باشد و علاوه بر آن باید هزینه‌ای هم بابت توزیع بنزین و گاز به جایگاه‌داران بپردازد که مجموعه این عوامل باعث شده زیان بخش هزینه‌ای دولت در مقایسه با بخش درآمدی سوخت و گاز هر سال بیشتر شود.

اوایل اسفند ماه بود که اعضای انجمن سی‌ان‌جی در نشست خبری اعلام کردند با وجود گذشت ۱۱ماه از ســـال هنوز حق‌العمل مرتبط با امسال آنها از سوی دولت تسویه نشده است و این موضوع باعث شده که ۳۰۰جایگاه CNG تعطیل شود. آنها خواستار حق‌العمل ۷۰درصدی برای امسال هستند.

اصغر ملـــکی، عضو هیات‌مدیـــره انجمن صنفی سی‌ان‌جی می‌گوید: افزایش ۷۰درصدی حق‌العمل برای سال ۱۴۰۳ محاسبه و اعلام شده اما متاسفانه در حال حاضر که کمتر از یک ماه به پایان سال باقیمانده، صرفا پرداخت علی‌الحساب ۴۰درصد، آن هم با پرداخت‌های قطره‌چکانی و با تاخیر چند ماهه در حال انجام است.

به گفته او، مشکلات و چالش‌های جاری گریبانگیر جایگاه‌های CNG سطح کشور که با سرمایه‌گذاری کلان و چند ۱۰میلیاردی شخصی در قالب جایگاه‌های اختصاصی و چه از منابع بیت‌المال در قالب جایگاه‌های دولتی احداث شده و مانع خروج منابع عمده ارزی از بابت تامین سوخت خصوصا بنزین شده و سهم عمده‌ای در رفع ناترازی فعلی را دارد، متاسفانه مورد بی‌مهری مطلق و کم‌توجهی مسوولان امر قرار گرفته است.

این عضو هیات‌مدیره انجمن صنفی سی‌ان‌جی بر این باور است که چنانچه با وجود زیان انباشته سال‌های گذشته، در حالی که سازمان حمایت از تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان که متولی دولتی قیمت‌گذاری کالاها و خدمات است با انجام کار کارشناسی که اتفاقا شعار دولت فعلی نیز بـــوده، افزایش ۷۰درصدی حق‌العمل را برای ســـال ۱۴۰۳ محاسبه و اعلام کرده، متاسفانه در حال حاضر که کمتر از یک ماه به پایان سال باقیمانده، صرفا پرداخت علی‌الحساب ۴۰درصد، آن هم با پرداخت‌های قطره‌چکانی و با تاخیر چند ماهه در حال انجام شرکت ملی گاز در حال انجام بوده و با وجود تایید افزایش ۷۰درصدی در کمیسیون اقتصادی دولت، هنوز در کش و قوس‌های محل تامین بودجه بلاتکلیف باقیمانده است.

■ در انتظار تصویب هیات وزیران

کرامت ویس‌کرمی، معاون وزیر نفت و مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفت در این رابطه در گفت‌وگو با «جهان‌صنعت» گفت: یک مرحله افزایش حق‌العمل جایگاه‌دارها که مصوب شده است، تکاپوی هزینه‌هـــای جایگاه‌ها را نمی‌دهد. به دولت پیشـــنهاد داده شـــده که این رقم افزایش یابـــد. این موضوع در کمیسیون‌های اقتصاد و زیربنایی، صنعت و محیط‌زیست دولت هم بررسی شـــده است. امیدواریم مصوبه هیات محترم وزیران برای آن ابلاغ شـــود تـــا بتوانیم آن را اجرا کنیم.

وی افزود: در هر صورت پیشـــنهاد داده شـــده در کمیسیون‌های مختلف دولت این موضوع به دقت بررسی شود، ما هم دفاع کرده‌ایم و امیدواریم به تصویب هیات وزیران برسد تا کمکی برای جایگاه‌ها باشد.

معاون وزیر نفت در پاســـخ به این سوال که ظاهرا سازمان برنامه و بودجه با افزایش ۵۵درصدی حق‌العمل جایگاه‌ها مخالفت کرده با این استدلال که این جایگاه‌ها به اندازه کافی سودآور هستند و این افزایش بیش از ارقام افزایشی برای سایر بخش‌های اقتصادی است، عنوان کرد: جایگاه‌های CNG تجهیزات بسیار گران‌قیمتی داشـــته و ایمنی بالایی لازم دارند، بنابراین نگهداشت و هزینه تعمیرات آنها بالاســـت و نیاز است که دولت به آنها کمک کنـــد. با توجه به نقشی که جایگاه‌های CNG در مدیریت سوخت خودروها دارند باید مورد توجه قرار بگیرند.

کمکی که سی‌ان‌جی به کاهش مصرف بنزین می‌کند

برآوردها نشان می‌دهد میزان واردات بنزین در سال ۱۴۰۲ که بالغ بر ۲میلیارد دلار بوده، در ســـال جاری به حدود ۳میلیارد دلار افزایش یافته است. موافقان توسعه CNG در کشور می‌گویند، با تولید خودروهای گازسوز و استفاده بیشتر از سوخت سی‌ان‌جی می‌توان در مصرف بنزین صرفه‌جویی کرد. به گفته آنها یکی از مهم‌ترین دلایل این وابســـتگی به واردات، بی‌توجهی به صنعت سی‌ان‌جی و کاهش مصرف این سوخت پاک است.

محســـن جوهـــری، رییس هیات‌مدیـــره انجمن سی‌ان‌جی می‌گوید: در دهه۸۰، سیاســـت‌های کلان کشـــور بر افزایش ســـهم سی‌ان‌جی در سبد سوخت خودروهای سبک متمرکز بود و این سیاست توانست رشد افسارگسیخته مصرف بنزین را کنترل کند اما طی سال‌های اخیر، این روند معکوس شده و هر سال شاهد کاهش سهم سی‌ان‌جی در سبد سوخت خودروها هستیم

او در خصوص دلایل کاهش ســـهم این سوخت پاک در سبد سوخت خودروهای کشور می‌گوید: یکی از این دلایل، کاهش تولید خودروهای دوگانه‌سوز است، در گذشته بخش قابل توجهی از خودروهای داخلی به صورت دوگانه‌سوز تولید می‌شدند اما خودروسازان داخلی عملا تولید این خودروها را متوقف کرده‌اند. این سیاست باعث شده که تقاضا برای سوخت سی‌ان‌جی به شدت کاهش یابد و مصرف بنزین افزایش پیدا کند.

جوهری با طرح این سوال که چرا باید پول کشور صرف واردات بنزین شود، در حالی که می‌توان با حمایت از جایگاه‌های سی‌ان‌جی مصرف بنزین را کاهش داد؟ می‌گوید: اگر جایگاه‌های سی‌ان‌جی تعطیل شوند، مصرف بنزین بیشتر می‌شود و نیاز به واردات افزایش می‌یابد، پس چرا دولت به‌جای پیشگیری، هزینه‌های بیشتری به کشور تحمیل می‌کند؟»

گزارش ۲

سیاست‌های تعرفه‌ای دولت آمریکا بازارهای نفت و سوخت را به هم ریخت

نقشه انرژی دنیا در حال تغییر جهتی دیگر

بلومبرگ– خطوط عرضه محموله‌های نفت و سوخت که معمولا سراسر جهان را دربر می‌گیرند، به دلیل تعرفه‌های گسترده دونالد ترامپ، رییس‌جمهور آمریکا در آستانه تغییر هستند.

دو ماه بعد از ورود دونالد ترامپ به کاخ ســـفید، با وجودی که او در دوران رقابت‌های انتخاباتی سیاست‌های تازه تعرفه‌ای آمریکا را اعلام کرده بود اما اجرای آن به گستردگی که حالا همه بازارهای جهان را دربر گرفته است، قابل پیش‌بینی نبود. اثرات این تغییر سیاستی علاوه بر اقتصادهای دنیا، بازارهای مالی و کالایی را هم دربر گرفته است.

ایزابل گیلکس، از شرکت مشاوره «وود مک کنزی» می‌گوید نفت خام مکزیک که به پالایشگاه‌های خلیج آمریکا عرضه می‌شود، به نقاط دیگری خواهد رفت. کیت هینز، تحلیلگر شرکت «انرژی اسپکتس» گفت: در صورت تداوم تعرفه‌ها، گریدهای نفتی آمریکای لاتین بدون تعرفه از کشـــورهایی مانند برزیل، احتمالا همراه با نفت خاورمیانه، در مقادیر بیشتری به آمریکا خواهد رفت.

به گفته یوجین لیندل از شـــرکت مشاوره FGE، در همین حال خریداران سوخت در ساحل شرقی آمریکا، باید برای جایگزینی بخشی از نفت کانادایی به پالایشگاه‌های اروپایی متوسل شوند. این تغییرات حاکی از بزرگ‌ترین تغییر ساختار جریان تجارت نفت خام و سوخت از زمان آغاز جنگ روسیه و اوکراین است و اثرات آن در بازارهای جهانی انعکاس خواهد یافت. در حال حاضر اختلاف قیمت میان نفت وســـت تگزاس اینترمدیـــت آمریکا و نفت برنت، به میزان قابل توجهی کاهش یافته است زیرا معامله‌گران تصور می‌کنند که آمریکا برای جذب محموله‌ها، بـــه قیمت‌های بالاتر نیاز دارد. در همین حال، برنت به دلیل نگرانی از مازاد عرضه در بازارهای خارج از آمریکا، برای اولین بار از اکتبر گذشته به زیر ۷۰دلار در هر بشکه رسید.

خورخه لئون، رییس تحلیل ژئوپلیتیکی مشاور «ریستادانرژی» گفت: تعرفه‌ها تورم آمریکا را به هر شکلی که به آن نگاه کنید، افزایش می‌دهد و این بر اعتماد مصرف‌کننده تاثیر می‌گذارد.

آمریکا در حال حاضر، بزرگ‌ترین تولیدکننده نفت در جهان است و تولید آن تحت تاثیر فعالیت مناطق نفت شیل، مدام رکورد می‌زند. با این حال، واردات نفت همچنان نقشی حیاتی در تامین انرژی کشور ایفا می‌کند زیرا پالایشگاه‌های آمریکا برای تولید بنزین و سایر سوخت‌ها، به گریدهای نفتی عرضه شده از سوی کانادا و مکزیک متکی هستند. نفت کشورهای همسایه بیش از دوسوم کل واردات نفت پالایشگاه‌های آمریکایی را تشـــکیل می‌دهند. واردات نفت از کانادا به آمریکا در حال حاضر مشمول مالیات ۱۰درصدی است، در حالی که واردات از مکزیک ۲۵درصد عوارض دارد.

■ توان رقابت کم می‌شود

پالایشـــگاه‌های آمریکا اکـــنون احتمالا هزینه نفـــت بالاتر را بـــه مصرف‌کنندگان منتقـــل می‌کنند که با پرداخت پول بیشـــتر در پمپ‌بنزین‌ها، بار سنگین را متحمل خواهند شد. چت تامپسون، مدیر اجرایی «تولیدکنندگان سوخت و پتروشیمی آمریکایی» در بیانیه‌ای گفت: آمریکا تا حدی به دلیل روابط تجاری ما با کانادا و مکزیک، از امنیت انرژی برخوردار است. اعمال تعرفه بر انرژی، فرآورده‌های پالایشی و واردات پتروشیمی، باعث امنیت بیشـــتر انرژی یا کاهش هزینه برای مصرف‌کنندگان نمی‌شود. جریان نفت کانادا با نرخ تعرفه پایین‌تر ۱۰درصد، ممکن است کمترین اختلال را داشته باشد. با این حال اکنون احتمالا بشکه‌های بیشتری در خط لوله اخیرا توسعه یافته که نفت را به سواحل غربی کانادا می‌فرستد، جریان خواهد داشت.

راب تومل، مدیر ارشد پورتفولیو در شرکت «تورتویز کپیتال» در این باره اظهار کرد: تولیدکنندگان نفت کانادا احتمالا در کوتاه‌مدت، حدود ۲۰۰هزار بشکه در روز را به جای آمریکا از طریق خط لوله «تی‌ام ایکس»، به بازارهای بین‌المللی ارسال خواهند کرد.

به دلیل نگرانی از تقاضا برای محموله‌های کانادا در آمریکا، قیمت نفت «دبلیوسی‌اس(WCS)» روز سه‌شنبه ضعیف‌تر شد.

لیندل، رییس محصولات پالایش شده در شرکت مشاوره FGE گفت: در این بین، بخشی از عرضه سوخت که معمولا از کانادا به آمریکا ارسال می‌شود، غیراقتصادی خواهد شد.

خبر

نصب رآکتورهای فوق سنگین ۱۳۰ تنی پروژه پلی‌اتیلن سنگین پتروشیمی تبریز

پتروشیمی تبریز با تلاش مستمر متخصصان ایرانی، گام مهم دیگری در تکمیل پروژه پلی‌اتیلن سنگین برداشته و سومین رآکتور ۱۳۰تنی این واحد را با موفقیت نصب کرد. این عملیات با حضور دکتر سید نوراله میراشـــرفی، مدیرعامل شـــرکت پتروشیمی تبریز و با پوشـــش خبری زنده توسط رسانه ملی انجام گرفت.

نصب رآکتورهای غول‌پیکر و فوق سنگین، یکی از مراحل کلیدی و حیاتی این پروژه محســـوب می‌شـــود که طی هفته گذشته انجام شد. این عملیات پیچیده، با بهره‌گیری از جرثقیل ۶۰۰تنی و با دقت بالا در محل تعیین‌شده انجام شـــد. رآکتورهای ۱۳۰تنی که به عنوان قلب تپنده این واحد صنعتی شناخته می‌شوند، نقش اساسی در فرآیند تولید پلی‌اتیلن سنگین دارند.

این پروژه که نخســـتین طرح مبتنی بر دانش فنی کاملا ایرانی محسوب می‌شـــود، نشـــان‌دهنده توانمندی بالای متخصصان داخـــلی در طراحی و ســـاخت تجهیزات پیچیده و فوق سنگین است. بیش از ۷۹درصد تجهیزات مورد اســـتفاده در این پروژه ساخت ایران است و با بهره‌برداری کامل از آن، ظرفیـــت تولید پلیمرهای پتروشیمی تبریز به بیش از دو برابر ظرفیت فعلی افزایش خواهد یافت. این موضوع علاوه بر افزایش چشـــمگیر سودآوری و ارزآوری برای کشـــور، ایران را در مسیر خودکفایی صنعتی در سطح جهانی قرار خواهد داد.

این طرح شـــامل احداث واحد ۳۱۰هزار تنی پلی‌اتیلن سنگین با فناوری دوغابی اســـت کـــه با دریافت اتیلن از خط لوله اتیلـــن غرب، ظرفیت تولید محصـــولات قابل فروش مجتمع را دو برابر کرده و امکان تولید محصولات با ارزش‌افزوده بالاتر را فراهم خواهد کرد.

با نصب این رآکتورها و تجهیزات سنگین، پروژه یک گام دیگر به عملیات پایپینگ نزدیک شده است. قرارداد مهندسی، تامین و ساخت (**EPC**) این پروژه از ســـال ۱۴۰۰ آغاز شـــده و کل بودجه آن معادل ۲۲۰میلیون یورو برآورد شده است.

طرح تازه آمریکا برای اختلال در فروش نفت ایران

ایسنا– رویترز نوشـــت که آمریـــکا در حال بررسی طرحی برای مختل کردن فروش نفت ایران است.

منابع آگاه به رویترز گفته‌اند که دولت دونالد ترامپ، رییس‌جمهور آمریکا در حال بررسی طرحی اســـت که براســـاس آن نفتکش‌های ایرانی در دریا متوقف و بازرسی شـــوند و این اقدام تحت توافقی به اصطلاح «بین‌المللی» صورت بپذیرد.

ترامپ وعده داده که سیاست شکست‌خورده «فشار حداکثری» را دوباره برقرار کنـــد تا ایران را از اقتصاد جهانی منزوی کرده و صادرات نفت آن را به صفر برساند؛ تقلایی که تاکنون دستاوردی برای واشنگتن نداشته است

ترامپ در هفته‌های نخست دوره دوم ریاست‌جمهوری خود، دو دور جدید تحریم علیه ایران اعمال کرد. این تحریم‌ها شرکت‌ها و ناوگان نفتکش‌های قدیمی‌ای را هدف قرار داده اســـت که بدون بیمه‌های غربی فعالیت کرده و نفت کشـــورهای تحت تحریم را حمل می‌کنند. این تحرکات تا حد زیادی مشابه تدابیری اســـت که در دوران جو بایدن، رییس‌جمهور پیشین آمریکا اعمال شد اما ایران توانست با استفاده از قابلیت‌هایش و از طریق شبکه‌های پیچیده و فعال صادرات نفت خود را افزایش دهد.

به گفته منابع آگاه که با رویترز صحبت کردند، این اقدام باعث تاخیر در تحویل نفت خام به پالایشـــگاه‌ها خواهد شـــد و همچنین طرف‌های درگیر در ایـــن تجارت را در معرض آسیب‌هـــای اعتباری و تحریم‌های جدید قرار می‌دهد. دولت ترامپ در حال بررسی این است که آیا می‌توان این بازرسی‌ها را تحت چارچوب به اصطلاح «ابتکار امنیتی اشاعه» که در سال ۲۰۰۳ برای مقابله با قاچاق سلاح‌های کشـــتار جمعی ایجاد شـــد، انجام داد یا خیر. این طرح تحت امر آمریکا هدایت شده و بیش از ۱۰۰ دولت آن را امضا کرده‌اند

به گفته یکی از منابع، واشـــنگتن امید دارد که با استفاده از این مکانیسم بتوانـــد به دولت‌های خارجی اجازه دهد کـــه محموله‌های نفتی ایران را به درخواست ایالات‌متحده هدف قرار دهند و در نتیجه باعث «تاخیر در تحویل» و «آسیب به زنجیره تامین» درآمدی تهران شود.

روزنامه جهان صنعت
تاریخ انتشار: ۱۴۰۳/۱۲/۱۸
شرکت پتروشیمی مارون
نوبت دوم

«اصلاحیه آگهی مزایده»
شماره ۱۴۰۳/۳۳۴

شرکت پتروشیمی مارون واقع در بندر امام خمینی - منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی - سایت ۲ در نظر دارد **تجهیزات ضایعاتی و مستعمل** به شرح جدول ذیل را از طریق مزایده عمومی به فروش رساند. متقاضیان می‌توانند از تاریخ **۱۴۰۳/۱۲/۱۸** لغایت **۱۴۰۳/۱۲/۲۷**، برای دریافت اسناد مزایده، درخواست خود مبنی بر تقاضای شرکت در مزایده و دریافت اسناد، اعلام پست الکترونیکی (ایمیل) و رونوشت فیش واریزی خرید اسناد به مبلغ **۳،۰۰۰،۰۰۰** ریال به حساب شماره **۶۰۱۷۰۳۲۲۸۱** بانک تجارت با شناسه بانکی **۳۱۱۵۰۱۵** را ضمیمه درخواست مکتوب خود نموده و در مهلت دریافت اسناد به آدرس پست الکترونیکی tenders@mpc.ir ارسال نمایند و در صورت تمایل جهت رؤیت آیتم ردیف ۱ جدول ذیل پس از دریافت اسناد به واحد خدمات فنی شرکت و جهت رؤیت دیگر آیتم‌های جدول به اداره آتش‌نشانی مجتمع مورخ **۱۴۰۴/۰۱/۱۹** ساعت ۱۰ صبح به آدرس فوق‌الذکر مراجعه نمایند؛ بدیهی است متعاقبا باید اصل فیش واریزی ضمیمه پاکت‌های مالی تسلیمی مربوطه ارسال گردد.
ارائه پیشنهاد قیمت به صورت تفکیکی جهت ردیف‌های مزایده امکان‌پذیر است.
سپرده شرکت در این مزایده برابر ۵ درصد کل قیمت پیشنهادی مزایده‌گر می‌باشد.

ردیف	نوع تجهیزات	تعداد
۱	ایزوتانک خالی	۹ دستگاه
۲	سیلندر تنفسی دراگر	۲۷عدد
۳	سیلندر نیتروژن	۲عدد
٤	دستگاه شارژ پودر	۱ عدد
۵	تابلو فرمان و رله خودرو FM	۲ عدد
۶	رادیاتور خودرو	٤ عدد
۷	ماسک تنفسی دراگر	١٤ عدد
۸	کوله دستگاه تنفسی	۱۰ عدد

ردیف	نوع تجهیزات	تعداد
۹	دستگاه ویدئو	۳ عدد
۱۰	چراغ گردان خودرو	۲ عدد
۱۱	سپر جلوی تویوتا	۱ عدد
۱۲	تلویزیون	۱ عدد
۱۳	کیس کامپیوتر	۱ عدد
١٤	مانیتور کامپیوتر	۱ عدد
۱۵	باتری ۱۲ ولت و نورافکن	۲ عدد
۱۶	هارنس امداد و نجات	۲ عدد

سایر اطلاعات و جزئیات مربوط در اسناد مزایده درج گردیده است.
روابط‌عمومی و امور بین‌الملل شرکت پتروشیمی مارون

شرکت ملی مناطق نفتخیز
نوبت اول

فراخوان مناقصه عمومی (ارزیابی کیفی)

توجه: اعلام آمادگی جهت شرکت در این مناقصه صرفاً به صورت الکترونیکی (توکن) و از طریق سامانه ستاد به نشانی www.setadIran.ir می‌باشد.
مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای شماره مم/۰۳/۰۳۵۲ مربوط به استفاده از ارکان ثالث در جهت تامین خدمات مورد نیاز معاونت امور فنی (حفاری)
الف- شرح مختصر خدمات
استفاده از کارکنان ارکان ثالث در جهت تامین خدمات مورد نیاز معاونت امور فنی (حفاری)
ب- محل اجرای خدمات و مدت انجام کار
محل اجرای خدمات در اهواز و در صورت لزوم و بنا به تشخیص مسئولین و کارفرما به صورت مأموریت در کلیه مناطق تحت پوشش مناطق نفتخیز جنوب و مدت انجام آن ۱۲ ماه می‌باشد
ج- برآورد کارفرما
برآورد کارفرما جهت انجام خدمات -/۴۳۲،۲۳۳،۰۶۷،۸۶۶ریال می‌باشد.
د- شرایط مناقصه‌گران متقاضی
- داشتن ظرفیت آزاد (تعدادی و ریالی) در رشته مربوطه
داشـــتن گواهینامه تعیین صلاحیت از اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی (حداقل رتبه کلی شرکت ۵ و فعالیت احراز شده در رشته خدمات عمومی و دارا بودن ظرفیت ریالی) - ارائه صورت‌های مالی ثبت شده در سامانه پردیس منتهی به سال ۱۴۰۲ و ارائه مدرکی دال بر دارا بـــودن خط‌مشی ایمنی HSE - در تعیین برنده مناقصه و در شـــرایط برابر، اولویت با شرکت‌های بومی استانی می‌باشـــد. دارا بودن گواهینامه تایید صلاحیت ایمنی از اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی در هنگام عقد قرارداد از سوی مناقصه‌گر برنده، الزامی می‌باشد. توانایی ارائه تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار به مبلغ -/۲۱،۲۴۴،۶۶۱،۳۵۷ریال همچنین توانایی ۱۰٪ مبلغ پیمان (در صورت برنده شدن) به عنوان تضمین انجام تعهدات-ارائه یک نسخه تأیید شده از صورت‌های مالی حسابرسی شده توسط سازمان حسابرسی یا اعضای جامعه حسابداران رسمی الزامیست. (مبنای پذیرش در خصوص هر گونه گزارش حسابرسی صورت‌های مالی، بارگذاری گزارش مذکور از طریق سایت جامع حسابداران رسمی ایران (قابل اســـتعلام در وبگاه www.iacpa.ir) با قابلیت مشاهده در سامانه پردیس می‌باشد)
مناقصه‌گر جهت تحویل تضمین شـــرکت در فرآیند ارجاع کار علاوه بر بارگذاری تصویر تضمین از طریق سامانه لازم است به صورت حضوری به دفتر کمیسیون مناقصات در اهواز، کوی فدائیان اسلام مجتمع تند گویان، واقع در روبه‌روی بلوک دو، ساختمان طرح‌های راه و ساختمان در مهلت مقرر مراجعه و تضمین را تسلیم نمایند.
توجه: ضمانت‌نامه فرآیند ارجاع کار و انجام تعهدات صادره توســـط بانک پاســـارگاد قابل پذیرش نمی‌باشد.

هـ- محل و مهلت دریافت اسناد
از کلیه متقاضیان واجد شـــرایط دعوت به عمل می‌آید ظرف مهلت مقرر در این فراخوان جهت دریافت اسناد و اعلام آمادگی از طریق سامانه ستاد و به نشانی www.setadIran.ir مراجعـــه نمایند تا ارزیابی‌های لازم وفق آیین‌نامه اجـــرایی بند ج ماده ۱۲ قانون برگزاری مناقصات (ارزیابی کیفی) بر روی مدارک ارسالی مناقصه‌گران به عمل آید.
۱- مهلـــت اعلام آمادگی: به صـــورت الکترونیکی (غیرحضوری و) از ســـاعت ۸:۰۰ تاریخ ۱۴۰۳/۱۲/۱۹ لغایت ساعت ۱۹:۰۰ تاریخ ۱۴۰۳/۱۲/۲۳
۲- مبلغ خرید اسناد و شماره حساب: واریز مبلغ ۱،۴۲۸،۰۰۰ ریال از طریق درگاه موجود در سامانه به نشانی www.setadIran.ir
ضمناً می‌بایستی حداکثر ظرف مدت ۱۴ روز مدارک ارزیابی کیفی خود را مطابق با اطلاعات درخواست شده در استعلام ارزیابی کیفی از طریق سامانه ستاد بارگذاری نمایند. بدیهی است کارفرما این حق را برای خود محفوظ می‌دارد به مدارکی که شرایط مندرج در متن آگهی و استعلام ارزیابی کیفی را لحاظ ننموده‌اند ترتیب اثر ندهد.
محل، زمان تحویل و گشایش پیشنهادها
متقاضیان واجدالشرایط در مرحله ارزیابی کیفی مکلفند پیشنهادات خود را حداکثر تا ساعت ۱۵:۳۰ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۲/۲۱ به صورت الکترونیکی و از طریق سامانه ستاد تسلیم نمایند. ضمنا پیشنهادات در ساعت ۸:۰۰ روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۲/۲۲ گشایش و قرائت خواهد شد و حضور نماینده مناقصه‌گران با معرفی‌نامه و کارت شناسایی معتبر بلامانع است. همچنین مناقصه‌گران می‌بایست ضمن بارگذاری الکترونیکی تصویر تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار در سامانه تا ساعت ۱۵:۳۰ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۲/۲۱ اصل تضمین مذکور را به صورت فیزیکی به کمیسیون مناقصات شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب در آدرس: اهواز- کوی فدائیان اسلام مجتمع تند گویان، واقع در روبه‌روی بلوک دو، ســـاختمان سابق طرح‌های راه و ساختمان تسلیم نمایند.
همزمـــان ارائه معرفی‌نامه و کارت ملی برای متقاضیان شـــرکت در مناقصه و نمایندگان شرکت‌ها در همه مراحل لازم و ضروری می‌باشد.
تذکر: حســـب مورد ارائه یک نسخه اصلی از اساسنامه شرکت‌ها، آگهی تاسیس، آخرین تغییرات ثبتی و هر گونه گواهی مبنی بر واجد شرایط بودن شرکت مطابق با مفاد آگهی الزامی می‌باشد.
شناسه آگهی: ۱۸۹۲۸۵۲
امور حقوقی و قراردادها- مناطق نفتخیز
WWW.NISOC.IR http://iets.mporg.ir

جهان صنعت
سال بیست‌ویکم ■ شنبه ۱۸ اسفند ۱۴۰۳ ■ شماره ۵۷۵۹

خبر

نامه ۲۱۰ خبرنگار و روزنامه‌نگار داخلی به رییس‌جمهور پزشکیان درباره حوادث جاده‌ای

برای «نه به تصادف» گام عملی بردارید

بیش از ۲۰۰ خبرنگار و روزنامه‌نگار از سراسر کشور با ارسال نامه‌ای به رییس‌جمهور پزشکیان خواستار رسیدگی به عوامل موثر در مرگ و میر در جاده‌های کشور شدند. در این نامه آمده است که باید برای «نه به تصادف» گام عملی برداشت و روزنامه‌نگاران و خبرنگاران به عنوان دیدبان تحت مطالبات را پیگیری خواهند کرد. در متن این نامه آمده است:

«ما جمعی از خبرنگاران و روزنامه‌نگاران، با یادآوری حادثه تلخ و فراموش‌نشدنی دوم تیرماه ۱۴۰۰ که منجر به جان‌باختن دو تن از بهترین خبرنگاران ایران، همکاران عزیزمان، مهشاد کریمی و ریحانه یاسینی،در سانحه اتوبوس خبرنگاران محیطزیست شد؛ بار دیگر ضرورت توجه به ایمنی حمل‌ونقل عمومی را گوشزد می‌کنیم. اتوبوسی که در آن روز خبرنگاران را از بازدید پروژه احیای دریاچه ارومیه برمی‌گرداند، فاقد استانداردهای اولیه ایمنی بود و مانند بسیاری از وسایل حمل‌ونقل عمومی فرسوده، جان عزیزان ما را گرفت

در تیرماه همان سال اتوبوس حامل شماری از سرباز معلمان هم در یزد دچار سانحه شد و هفت نفر جان باختند. این حوادث و موارد مشابهی مانند سانحه اتوبوس فرزانگان کرمان که به تازگی رخ داده است؛ نشان‌دهنده وضعیت اسفبار ناوگان حمل‌ونقل عمومی کشور و رعایت نشدن استانداردهای ایمنی جادها است. پس از حادثه اتوبوس خبرنگاران محیطزیستی، بیش از ۲۰۰خبرنگار و فعال مدنی با امضای نامه‌ای خواستار رسیدگی جدی به این موضوع، شناسایی مقصران و اصلاح رویه‌های موجود شدند اما نه‌تنها این مطالبه به نتیجه نرسید بلکه همچنان شاهد وقوع حوادث مشابه در جاده‌های کشور هستیم؛حوادثی که نتیجه مستقیم فرسودگی ناوگان حمل‌ونقل، کیفیت پایین خودروها، کم‌توجهی به استانداردسازی جادهها و کمبود تجهیزات امدادی است.

جناب آقای رییس‌جمهور

راه‌اندازی پویش «نه به تصادف» می‌تواند اقدامی ارزشمند و امیدبخش باشد. تحقق این هدف نیازمند گام‌های عملی و قاطع از سوی دولت است. به همین دلیل، از حضرتعالی درخواست داریم که با دستور و پیگیری جدی، زمینه‌ساز اصلاحات اساسی در حوزه حمل‌ونقل جاده‌ای شوید. از جمله اقدامات ضروری در این مسیر می‌توان به:

– تهیه گزارشی دقیق از وضعیت نقاط حادثه‌خیز جادهها و تدوین برنامه زمانبندی واقعبینانه برای بهبود وضعیت جادهها
– ارتقای استانداردهای تولید خودرو و حذف خودروهای ناایمن از چرخه حمل‌ونقل کشور
– بازسازی و نوسازی ناوگان حمل‌ونقل عمومی که طبق آمارها ۸۰درصد آن فرسوده است
– اصلاح قوانین راهنمایی و رانندگی و نظارت بیشتر بر حمل‌ونقل عمومی
– افزایش نظارت و برخورد قاطع با تخلفات مرتبط با ایمنی جاده‌ای.

حوادث جاده‌ای یکی از تلخ‌ترین واقعیت‌های کشور ماست که هر سال هزاران خانواده را داغدار می‌کند. ما امیدواریم که دولت چهاردهم با همراهی نهادهای مدنی با رویکردی جدی و عملگرایانه، گام‌های موثری برای کاهش تلفات جاده‌ای بردارد تا کمتر شاهد بروز حوادث تلخ جاده‌ای باشیم. ما روزنامه‌نگاران هم به عنوان دیدبان پویش «نه به تصادف» تحقق این مطالبات را پیگیری خواهیم کرد.»

مفقود شدن ۲ نفر در منطقه «دلی کما»

مهر–رییس جمعیت هلال‌احمر شهرستان کهگیلویه‌وبویراحمد گفت: طبق گزارشات تلفنی و در ادامه مراجعه حضوری به جمعیت هلال‌احمر شهرستان کهگیلویه‌وبویراحمد، درپی بارش سنگین برف و سرمای شدید دو نفر از هم‌استانی‌ها در منطقه «دلی کما» مفقود شده‌اند. عادل رهبریان گفت: طبق گزارشات تلفنی و در ادامه مراجعه حضوری به جمعیت هلال‌احمر شهرستان کهگیلویه‌وبویراحمد، درپی بارش سنگین برف و سرمای شدید دو نفر از هم‌استانی‌ها در منطقه «دلی کما» به نام‌های «ح. خ» و «ح. ز» مفقود شده‌اند.

وی اظهار کرد: از ساعت ۸:۳۰دقیقه صبح روز پنجشنبه سه تیم عملیاتی حرکت کردن و ساعت ۱۰:۳۰دقیقه به محل حادثه رسیدند. با تلاش زیاد این سه تیم عملیاتی برای جست‌وجو تاکنون یکی از مفقودین که حدودا ۴۵سال سن دارد، در شرایط بسیار وخیمی پیدا و به محل امنی منتقل و از مرگ حتمی نجات یافت.

رییس جمعیت هلال‌احمر شهرستان کهگیلویه‌وبویراحمد با بیان اینکه امدادگران به دلیل کوهستانی بودن، سخت‌گذر و صعب‌العبور بودن بخشی از مسیر را با تراکتور طی کردند، بیان کرد: تلاش برای پیدا کردن شخص دیگر تا تاریک شدن هوا ادامه داشت اما متاسفانه تاکنون اثری از نفر دوم دیده نشده است.

هزینه درمان کودکان مبتلا به سرطان

۱۰۰میلیون تا یک میلیارد تومان

«**جهان‌صنعت**»–مدیرعامل موسسه محک، با تاکید بر ضرورت تامین هزینه‌های دارو و درمان کودکان مبتلا به سرطان، گفت: گاهی هزینه پروتکل درمانی برای کودک مبتلا به سرطان به بالاتر از یک‌میلیارد می‌رسد.

آراسب احمدیان گفت: یک پروتکل درمانی برای کودک مبتلا به سرطان می‌تواند حداقل ۱۰۰ تا ۵۰۰میلیون و حداکثر یک تا دومیلیارد تومان و حتی بالاتر را طی درمان کودک سه تا پنج ساله به یک خانواده تحمیل کند. به همین دلیل تامین هزینه‌های دارو و درمان یکی از اصلی‌ترین چالش‌های کودکان مبتلا به سرطان و خانواده‌های آنهاست.

وی درباره گرانی داروهای سرطان کودکان و هزینه‌های بالای درمان، گفت: بسیاری از خانواده‌ها توانایی مالی لازم برای تامین این هزینه‌ها را ندارند، حتی اگر تحت پوشش بیمه‌های پایه و تکمیلی باشند. این موضوع گاهی می‌تواند منجر به تاخیر در درمان یا حتی عدم دسترسی به داروهای ضروری شود که تاثیر مستقیم بر سلامت و بهبودی کودکان دارند

احمدیان ادامه داد: وقتی یک پروتکل درمانی می‌تواند حداقل ۱۰۰ تا ۵۰۰میلیون یا حداکثر یک تا دومیلیارد و حتی بالاتر را طی درمان کودک سه تا پنج ساله به یک خانواده تحمیل کند، باید از خود بپرسیم چند خانواده می‌توانند این هزینه را تقبل کنند. به همین دلیل هر کودک مبتلا به سرطانی که در یکی از ۴۱ بیمارستان دولتی و دانشگاهی درمانش تشخیص داده شود، به دلیل حضور سیستم مددکاری محک در این بیمارستان‌ها شناسایی و تحت حمایت قرار می‌گیرد. وی با اشاره به اینکه میانگین درصد حمایتی محک از کودکان مبتلا به سرطان بین ۹۵ تا ۱۰۰درصد بوده است، اظهار کرد: محک درمان در بخش خصوصی را حمایت نمی‌کند اما به هر حال امروز بخشی از درمان در سرویس‌های دولتی ارائه نمی‌شوند و یا به دلیل تعرفه‌گذاری بیمارستان‌های دولتی نمی‌توانند این سرویس‌ها را ارائه کنند. بنابراین هر سرویسی که در بخش دولتی ارائه نشود یا آن‌قدر دیر ارائه شود که حیات بیمار به خطر بیفتد در بخش خصوصی آن درمان را پشتیبانی می‌کنیم.

احمدیان ادامه داد: با توجه به تغییرات نرخ ارز برای تامین بخش عمده‌ای از تجهیزات، داروها و ماشین‌آلات پزشکی باید از ارز آزاد استفاده کنیم. از سوی دیگر روش‌های درمان در دنیا در حال تغییر است و به سمت درمان‌های ژنتیکی و مونوتراپی رفته است. داروهای این نوع درمان‌ها اثربخشی بیشتری دارند و در ایران هم وزارت بهداشت از طریق مرکز تامین داروهای تک‌نسخه‌ای این داروها را در دسترس قرار می‌دهد اما این داروها با ارز آزاد تامین می‌شوند و سرعت ورود آنها و حمایت سیستم بیمه‌ای از آنها روند کندی است و باعث می‌شود در مسیر درمان با هزینه‌های متفاوت نسبت به گذشته روبه‌رو باشیم.

مدیرعامل موسسه محک با اشاره به موانع تامین داروهای تک‌نسخه‌ای بیان کرد: ما با داروهایی روبه‌رو هستیم که نمی‌توانیم آنها را داروهای لوکس یا تک‌نسخه‌ای بنامیم چون وقتی تعداد بسیاری از اساتید و پزشکان این داروها را به دلیل اثربخشی بیشتر برای بیماران تجویز می‌کنند، یعنی این داروها لوکس نیستند. گاهی هزینه این داروها بالاتر از ۶۰۰میلیون تومان برآورد می‌شود. برای مثال داروی نلاراباین در سال ۱۴۰۲ برای ۲۴بیمار در سطح کشور تجویز شد که در ۹ماهه سال ۱۴۰۳ تجویز این دارو به ۴۴ نفر رسیده است.

وی افزود: تعداد سفارش این دارو در سال ۱۴۰۲ حدود ۸۱۸ عدد بوده و در ۹ماهه اول ۱۴۰۳ این تعداد به ۱۲۷۲ عدد رسیده است و با در نظر گرفتن نمودار رشد صعودی آن، برای کل سال ۱۴۰۳ باید انتظار هزینه حدود ۴۵میلیارد تومانی را تنها برای یک داروی نلاراباین داشته باشیم. هزینه این دارو در سال ۱۴۰۳ نسبت به سال قبل ۱۲۷درصد افزایش داشته است

به گفته احمدیان با توجه به ضرورت تامین هزینه‌های دارو و درمان برای کودکان مبتلا به سرطان، محک همواره در تلاش است تا با جلب حمایت‌های مردمی، منابع مالی لازم را برای تامین هزینه‌های دارو و درمان کودکان مبتلا به سرطان را فراهم کند.

وی اظهار امیدواری کرد باوجود افزایش هزینه‌های دارو و درمان، با همراهی همه نیکوکاران نیک‌اندیش محک، درمان هیچ کودکی به دلیل عدم تامین هزینه‌های دارو و درمان متوقف یا کند نشود.

«جهان‌صنعت» در یک بررسی میدانی از مصائب فقیرتر شدن مردم گزارش می‌دهد

سرقت از فرط گرسنگی

مهدیه بهارمست– همین چند روز پیش بود که امیرمحمد خالقی، دانشجوی نخبه دانشگاه تهران حین سرقت کوله‌پشتی‌اش به دست سارقان کشته شد اما این تمام ماجرا نیست براساس آمارهای رسمی و غیررسمی روزانه هزاران ایرانی در محله‌های مختلف تهران مورد سرقت افرادی قرار می‌گیرند که بهانه آنها تنها یک چیز است؛ فقر. حالا این فقر به اقلام خوراکی از سوپر مارکت‌ها هم رسیده است. طبق داده‌های سالنامه آماری ایران، انواع سرقت نسبت به سال قبل، افزایشی بین عدد ۴ تا ۱۴درصد داشته است. همچنین در آماری دیگر از بانک مرکزی، وضعیت تورم نقطه به نقطه کشور (نرخ تورم سالانه) در فروردین ۱۴۰۳، ۳۸/۸درصد بود که به معنی تحمیل افزایش ۳۴/۷درصدی قیمت‌ها برای دهک اول و ۴۰/۱درصدی برای دهک دهم است. همه اینها را باید در کنار آمار بیش از ۳۰درصدی وضعیت فقر مطلق ایرانی‌ها در کشور بررسی کرد. البته چند روز پیش هم برآوردهای غیررسمی در تهران، عدد فقر نسبی را بالای ۳۰میلیون برآورد کرده و براساس آن بیش از ۳۰میلیون نفر، فقیر در ایران وجود دارد. پس کاملا طبیعی است که در روزهای پایانی سال خانواده‌های محله‌های فقر به دلیل درآمدهای پایین برای تامین خوراک اساسی خانواده خود دست به سرقت از سوپر مارکت بزنند و یا به خاطر کاهش قدرت خرید از دو کیلومتری آن هم رد نشوند. فارغ از جزئیات این سرقت‌ها اما برخی آمارها نیز حکایت از این دارند که میزان سرقت در پنج سال گذشته ۴ برابر شده است. در مقابل، قیمت کالاها هم افزایش قابل‌توجهی داشته است. بررسی‌ها از سطح بازار حاکی از آن است که قیمت هرکیلو شقه گوسفندی ۷۵۰ تا ۷۹۰هزار تومان، ران گوسفندی ۹۵۰ تا ۹۸۰هزار تومان، شقه گوساله ۵۴۰ تا ۶۰۰هزار تومان، ران گوساله ۸۳۰ تا ۹۰۰هزار تومان، مرغ ۸۵ تا ۹۵هزار تومان، ران مرغ ۹۵هزار تومان، سینه ۱۷۰ تا ۱۸۰هزار تومان، فیله ۲۰۰ تا ۲۳۰هزار تومان، حتی قیمت سیب‌زمینی نیز از ۱۰۰هزار تومان عبور کرده است. ناگفته نماند قیمت دیگر اقلام سبدخانوار نظیر قند، حبوبات، چای، برنج و... با نوساناتی در بازار روبه‌رو است که هریک از فعالان دلایلی همچون محدودیت واردات، تغییر نرخ ارز و تاخیر در تخصیص را عامل اصلی این التهابات می‌دانند. وضعیتی که قطعا سال آینده وخیم‌تر می‌شود. حالا در این شرایط، خبرنگار «جهان‌صنعت» سراغ فروشگاه‌ها و سوپر مارکت‌های مواد غذایی در مناطق مختلف تهران رفته؛ محله‌های فردوس، جیحون، سی‌متری جی، شهرزیبا، محدوده آریاشهر، مطهری، ونک، میوه‌وتره‌بار کمیل و... مغازه‌داران از شرایطی که به‌دلیل افزایش قیمت‌ها ایجاد شده، می‌گویند و اینکه بالا رفتن قیمت‌ها، چطور منجر شده تا برخی از مشتریان، ناتوان از خرید برخی مواد خوراکی و غذایی، دست به سرقت‌های خرد بزنند.

■ **افزایش فقر و سرقت**

مهدی، صاحب یک سوپر مارکت در محله فردوس در شرق تهران فعالیت می‌کند. او درباره کاهش قدرت خرید مردم و سرقت مواد خوراکی از مغازه‌اش به «جهان‌صنعت» گفت: این روزها از هر صاحب سوپرمارکت‌داری وضعیت درآمدی آخر سالی را بپرسید، قطعا همگی ناراضی هستند. این در حالی است که طبق روال هر سال شب عیدی نه‌تنها کاسبان بلکه سوپر مارکت‌ها بیش از تمام ماه‌های سال باید فروش داشته باشند اما به دلیل گرانی‌ها قدرت خرید مردم به‌شدت کاهش یافته است. حتی آخر هفته‌های سبک‌تری نسبت به سال‌های گذشته داریم.

وی افزود: به نظرم تغییرات روزانه قیمت‌ها و تورم ۴۰ الی ۶۰درصدی بر کاهش قدرت خرید مردم تاثیر گذاشته است. وقتی قیمت یک کره به صورت ماهانه ۱۰هزار تومان گران‌تر می‌شود، کره دو ماه پیش ۳۸هزار تومان بود اما حالا ۶۸هزار تومان است. این تغییر قیمت تنها برای یک قلم است. مردم دیگر شیر، پنیر، تن ماهی و هزاران اقلام اساسی دیگر را از ما خریداری نمی‌کنند. بنده با مدرک به شما نشان می‌دهم که در عرض یک سال چگونه یک قلم جنس ۳۰۰ درصد گران‌تر شده است. متاسفانه این روزها مردم با ترس و لرز یک جنس ارزان را برای تامین معاش خود انتخاب می‌کنند. آنها بارها قیمت اجناس را می‌پرسند و حساب و کتاب می‌کنند و اکثریت دست خالی از سوپر مارکت خارج می‌شوند.

این صاحب سوپر مارکت در ادامه از سرقت‌های خرد انتقاد کرد: سرقت همیشه هست اما هر قدر فقر بیشتر و دست مردم خالی‌تر شود، دزدی هم بیشتر می‌شود. گاهی سرقت‌ها را نمی‌بینیم اما بسیاری را هم به چشم می‌بینیم. این دزدی‌ها را افراد مختلفی انجام می‌دهند؛ از بچه تا بزرگسال یا حتی افرادی که از ظاهرشان هم نمی‌توان متوجه شد اهل چنین کاری باشند. گاهی اوقات خودمان هم متوجه نمی‌شویم اما دیگر مشتریان به ما خبر می‌دهند که فلانی مشغول سرقت است اما با این حال سرقت‌های زیادی را به چشم دیدیم.

او ادامه داد: متاسفانه سرقت تن ماهی، ماکارانی و ساندویچ آماده بسیار زیاد است. به نظرم در آن لحظه فرد تنها به سیری شکم خود فکر می‌کند. این در حالی است که در منطقه فردوس شرق افراد ضعیفی زندگی نمی‌کنند اما با وجود دوربین مداربسته افراد دست به سرقت می‌زنند. راست می‌گویند که شکم گرسنه دین و ایمان ندارد. بسیاری از افرادی که دست به دزدی می‌زنند برای تفریح این کار را انجام نمی‌دهند. مثلا یک‌بار پیرمردی را شناسایی کردیم که تخم‌مرغ دزدیده بود. بعد متوجه شدیم که مسوولیت ۳ فرزند را برعهده دارد و همسرش را از دست داده است. به مسجد محله شرایطش را اطلاع دادیم، گفتند، باید بهزیستی و کمیته امداد این خانواده را تحت پوشش قرار دهند. سوال من از دولت این است که وظیفه‌اش در برابر مردم چیست؟

این صاحب سوپر مارکت درباره چالش‌های شغل خود نیز بیان کرد: صادقانه بخواهم بگویم اگر من همین سرمایه را ۳ سال پیش برای خرید طلا یا دلار در نظر می‌گرفتم الان خیلی شرایط مالی، روحی و جسمی بهتری داشتم. به نظرم حتی مالیاتی که از ما می‌گیرند هم اصلا منطقی نیست. ما یک شغل خدماتی هستیم و از ۶ صبح تا یک شب در حال کار هستیم. در واقع این همه چالش پیش روی یک مغازه‌دار انصاف نیست. تمدید اجاره مغازه برای ما یک معضل جدی است چراکه هیچ نظارتی بر افزایش قیمت صورت نمی‌گیرد. صاحبان ملک هر عددی که دل‌شان بخواهد اعلام می‌کنند. هیچ سازمان و ارگانی هم پاسخگو نیست. به معنای واقعی نظارتی وجود ندارد. در چنین شرایطی ۱۰درصد مالیات نیز از ما گرفته می‌شود. تورم ۶۰درصدی هم کمرمان را خم کرده است. از سوی دیگر روی تمامی اجناس قیمت دارد و حتی نمی‌توانیم جنس قدیمی را به قیمت جدید بفروشیم. جریمه‌های غیرمنطقی بهداشت و تعزیرات هم سرسام‌آور است.

وی افزود: این روزها شما تخم‌مرغ را در نظر بگیرید، براساس قیمت تعیین شده باید ۱۴۰هزار تومان بفروشم. این در حالی است که نه‌تنها ۱۰درصد باید به دولت مالیات بدهم بلکه ۱۰درصد هم هزینه نگهداری مغازه می‌شود. از این مبلغ باید یک سودی هم خودم ببرم که اصلا سودی برایمان نمی‌ماند. فاکتور به تعزیرات نشان می‌دهیم ولی آنها قبول نمی‌کنند. هیچ منبعی هم معرفی نمی‌کنند که مثلا بریم تخم‌مرغ را از آنجایی که قیمت مصوبه است بخریم تا بتوانیم ارزان بفروشیم. در هر صورت به نظرم در روزهای نه‌چندان دور مغازه‌های کوچک جمع می‌شوند و همگی به سمت فروشگاه‌های بزرگ مانند هایپر مارکت می‌روند.

■ **نسیه را هم نمی‌توانند پس دهند**

محمد هم صاحب یکی از سوپر مارکت‌های محله جیحون است که از دزدی مواد خوراکی از مغازه‌اش گلایه دارد اما به مردم هم حق می‌دهد و به «جهان‌صنعت» گفت: وقتی ساده‌ترین اقلام خوراکی مانند چیپس به‌شدت گران شده و توان خرید مردم هم کمتر شده، دزدی هم رخ می‌دهد. براساس مشاهداتم می‌گویم که دزدی مواد غذایی دم‌دست و کوچک از مغازه من بیشتر شده است اما کالاهایی مانند برنج را نمی‌توانند سرقت کنند چون در دسترس نیست و حجم آن هم بزرگ است. دزدی آنقدر بود که ناچار شدیم تعداد دوربین‌های‌مان را بیشتر کنیم و مراقب مشتری هم هستیم. حتی گاهی شاهد بوده‌ام فردی که می‌شناسم، جنسی را پنهانی برده است و من ناچار به تذکر شده‌ام.

وی تاکید می‌کند که ماهانه یک‌ونیم تا دومیلیون تومان را به‌عنوان خسارت احتمالی در حساب‌وکتاب‌های‌شان برآورد می‌کنند: نسیه گرفتن هم روبه افزایش است به‌ویژه این روزها که نزدیک عید است. برخی هم ماه‌هاست توان بازپرداخت هزینه اجناس نسیه را نداشته‌اند و ما هم چاره‌ای جز درک مردم نداریم. البته شرایط فروش ما هم بدتر شده است و حتی فروش ما شب عید امسال نیز نسبت به زمان مشابه در سال‌های گذشته، کمتر بود. این در حالی‌است که محله ما قدیمی و پرجمعیت است.

■ **تقاضا برای میوه‌های پلاسیده**

ماجرای سرقت از غرفه‌های میدان میوه‌وتره‌بار خیابان کمیل هم تأمل‌برانگیز است. مسوول یکی از غرفه‌های میوه‌وتره‌بار از تعدد دزدی‌ها گلایه می‌کند و به «جهان‌صنعت» گفت: میزان دزدی‌ها روزبه‌روز بیشتر می‌شود. تقریبا ۱۰ سال است که اینجا کار می‌کنیم، سال‌های اول دزدی‌ها کم بود اما در یکی، دو سال اخیر روزی ۱۰، ۱۲نفر را گرفتیم. برخی هم دزدی می‌کنند اما نمی‌توانیم بگیریم‌شان.

وی افزود: اینجا دزدی راحت است، مثلا چند جنس مختلف می‌خرند، زمان پرداخت قیمت اجناس که می‌شود، کیسه چند تا از کالاها را روی زمین می‌گذارند و قیمت یکی، دو کالا را حساب می‌کنند. البته وقتی قیمت سیب‌زمینی و پیاز ۳۰۰ برابر شده، نمی‌توان از مردم خرده گرفت. سیب‌زمینی چیست که یک کیلو بیش از ۱۰۰هزار تومان شود! میوه‌های درجه دو، سه را که جدا می‌گذاریم و آخر شب رایگان توزیع می‌کنیم، هر روز خواستار بیشتری پیدا می‌کنند. گاهی پیش آمده که فرد را سه، چهار بار بابت دزدی گرفته‌ایم اما باز هم برای سرقت به بازار می‌آید. متاسفانه این روزها قیمت میوه‌ها به قدری زیاد شده است که کمتر کسی توان تهیه یک کیلو پرتغال یا حتی کیوی را دارد.

■ **مردم چاره‌ای ندارند**

امیرمحمود حریرچی، جامعه‌شناس با اشاره به اینکه فقر بلای جان مردم است، به «جهان‌صنعت» گفت: متاسفانه این روزها به‌صورت متوسط در مواد غذایی ۱۰۰درصد و در برخی مواد غذایی ۱۲۲ تا ۲۱۷درصد تورم داشته‌ایم که در نیمه دوم سال این مساله مشهودتر بود. این مساله برای سبد مصرفی خانوارها در جامعه‌ای که شاهد فقر نسبی حدودا بیش از ۶۵درصدی هستیم بسیار بزرگ است و هرقدر قیمت مواد خوراکی افزایش یابد با معضل گرسنگی هم بیشتر روبه‌رو خواهیم بود. براساس آمارهای رسمی طی یک سال اخیر اقلام خوراکی و حبوبات چند ده درصد گران شده است. جالب است که بدانید سیب‌زمینی با رشد ۲۱۷درصدی در صدر این گرانی‌هاست. افزایش تورم، فقر و بیکاری تاثیری مستقیم بر افزایش بزه ندارد. یعنی نمی‌توانیم بگوییم افراد به محض فقیر یا بیکار شدن دست به سرقت یا رفتار خلاف عرف اجتماعی می‌زنند. طبیعتا شرایط برای افراد جامعه سخت شده است که تن به سرقت از میوه فروشی و سوپر مارکت می‌زنند.

وی افزود: مؤلفه‌های اجتماعی و فردی بر افزایش بزه تاثیرگذارند. مولفه‌های فردی همان مسائلی است که از آن به‌عنوان وجدان نام می‌بریم که تحت‌تاثیر تربیت‌های فردی، دینی و اخلاقی قرار می‌گیرد، این مولفه‌ها می‌توانند مانع ارتکاب بزه شوند. از طرف دیگر زمانی اثر مستقیم فقر و بیکاری بر بزه قابل مشاهده است که آینده چشم‌انداز مثبتی نداشته باشد. یعنی میزان اعتماد و سرمایه اجتماعی در ساختارهای اجتماعی و اقتصادی آنقدر پایین است که افراد احساس می‌کنند شرایط به سمت بدترشدن حرکت می‌کند.

حریرچی تاکید می‌کند که برای تبیین رابطه فقر، بیکاری و تورم با بزه باید به متغیرهای دیگری هم توجه شود. میزان درگیری فضای سیاستگذاری و تصمیم‌گیری در کشور با فساد یا میزان صداقت این نهادها با مردم، متغیرهای اخلاقی و دینی بسته به فرهنگ یک جامعه مواردی تاثیرگذار بر تبدیل فقر به بزه هستند. با این حال قانون، اخلاق، دین، گناه و مسائل انسانی همه بازدارنده‌هایی هستند که می‌توانند از وقوع بزه جلوگیری کنند. بنیان جوامع بدون بازدارنده‌ها مخدوش می‌شود. در جامعه ما اما یک‌سری کارکردهای دین از بین رفته، یک دلیلش این است که افراد مدعی دینداری بیشتر درگیر خطا شده‌اند، موضوع دیگر مدلی از دینداری است که در جامعه ما شکل گرفته و باعث شده که بیش از ۷۰ تا ۸۰درصد جامعه به جدایی دین از قدرت باور داشته باشند. همه این موارد باعث شده که اختلالی در بازدارنده‌های جامعه ما رخ دهد.

این جامعه‌شناس اظهار کرد: بنیان جامعه و نسل‌های جامعه ما بر مساله دینداری و پرهیز از گناه بنا شده اما به‌تدریج این زیرساخت‌ها از بین رفته در حالی که زیرساخت‌های جایگزین هم به سختی وارد فضای آموزشی کشور شده است. در جوامع دیگر صرف‌نظر از دین، اخلاق یا قانون مورد تاکید قرار می‌گیرد اما در جامعه ما چنین تاکیدهایی وجود ندارد و به همین دلیل تحولات اجتماعی با سرعت بیشتری خود را نشان می‌دهند. بنابراین تا حدود زیادی بازدارنده‌هایی مانند دین و حتی امیدهای ناشی از دین مانند «خدا خودش می‌رساند» که در عرف جامعه ما زیاد بوده، امروز بسیار کمرنگ شده و در چنین فضایی امکان انجام بزه افزایش می‌یابد.

حریرچی با اشاره به افزایش فقر در جامعه گفت: بسیاری از خانواده‌ها تنها نانی برای خوردن دارند، یعنی نمی‌توان گفت برای توقعات زیادی که وجود دارد، افراد دنبال کسب منابع بیشتر هستند. وقتی آمار می‌گوید نزدیک به ۴۰درصد در جامعه فقر مطلق و حدود ۲۰درصد هم فقر خشن وجود دارد، به معنای آن است که اگر مواد غذایی بیش از این گران شود بسیاری از خانواده‌ها چیزی برای خوردن ندارند. در چنین شرایطی افراد ضروری می‌بینند که به‌نوعی نیاز خانواده خود را تامین کنند. در چنین شرایطی انگ اخلاقی‌زدن به افرادی که درگیر فقر هستند و مرتکب بزه می‌شوند، راحت نیست. در روزهای پایانی سال که یک عدد پسته ۵هزار تومان است، دیگر حال‌وهوای نوروزی برای مردم وجود دارد و آنها دیگر مانند هر سال شاد نیستند. در چنین شرایطی سرقت‌های خرد برای سیر کردن شکم خانواده خود امری عادی است اما تاوان آن را صاحبان کسب‌وکاری می‌دهند که از قضا آنها هم به به دنبال تامین معاش خانواده خود هستند. این دور باطل زمانی متوقف می‌شود که دولت‌ها در سیاستگذاری تصمیم درستی بگیرند وگرنه سال آینده فقر در ایران ۱۰۰درصد می‌شود و همگی سارقان مواد غذایی می‌شویم.

این جامعه‌شناس بر این هم تاکید می‌کند که نگاه سیاستگذار باید مبتنی بر ایجاد رفاه باشد. در جامعه ما به‌جای رفاه، فرهنگ فقر را تقویت می‌کنند. توصیه کردن فقر و مقدس‌انگاری آن، در جوامع مدرن کارکردی ندارد. حکمران باید به‌دنبال سیاستگذاری‌های رفاهی باشد که در جامعه ما این مساله رخ نمی‌دهد. بنابراین در شرایطی که حکمفرمایی سیاست ناقصی دارد، مردم براساس مسوولیت اجتماعی باید وارد عرصه شوند.

فرم اشتراک روزنامه

جهان صنعت

کلیه متقاضیان محترم می‌توانند هزینه اشتراک خود را براساس مبلغ مندرج در جدول ذیل:
به شماره شبا IR۳۴۰۱۳۰۱۰۰۰۰۰۰۰۰۱۶۷۹۸۶۶۴۸ بانک رفاه به‌نام محمدرضا سعدی (مدیر مسئول)
واریز و اصل سند بانکی مربوطه را به همراه فرم تکمیل شده به دفتر امور مشترکین روزنامه «جهان‌صنعت» یا
به شماره ۰۹۱۲۲۹۷۶۶۰۴ (تلگرام، واتس‌آپ، ایتا) و یا به آدرس ایمیل jahan1383@yahoo.com ارسال نمائید.
آدرس: خیابان شیخ‌بهایی جنوبی، روبروی مسجد بقیه‌الله اعظم، کوچه سامان، پلاک۴
تلفن: ۸۸۰۵۰۸۹۳–۸۸۰۶۰۳۱۷ نمابر: ۸۸۲۱۰۷۵۳

« فقط تهران بزرگ »

دوره اشتراک	۶ ماهه	یکساله
هزینه اشتراک (ریال)	۱۵/۰۰۰/۰۰۰	۳۰/۰۰۰/۰۰۰

شرایط اشتراک:
- ساعات تحویل روزنامه از ۶ الی ۱۱ صبح
- شروع اشتراک (متقاضیانی که درخواست خود را به طور کامل تحویل نمایند) اول و شانزدهم هر ماه می باشد.
- مبلغ مندرج در جدول فوق بابت روزانه یک نسخه اشتراک می باشد.
- لطفا کپی فیش بانکی را تا پایان اشتراک نزد خود نگهداری فرمائید.
- در صورت عدم تحویل روزنامه حداکثر تا ساعت ۱۴ همان روز اعلام فرمائید.

نام و نام خانوادگی : ..... شرکت / موسسه : ..... کدپستی : ..... تلفن : .....
ایمیل : ..... تعداد درخواستی : ..... مدت اشتراک: ۶ ماهه ■ یک ساله ■
آدرس : .....
شماره فیش بانکی : ..... بانک : ..... تاریخ واریز فیش : .....

«جهان‌صنعت» از برنامه‌ها برای نجات آثار یکی از کهن‌ترین تمدن‌های فلات ایران گزارش می‌دهد

مسیریابی احیای جیرفت

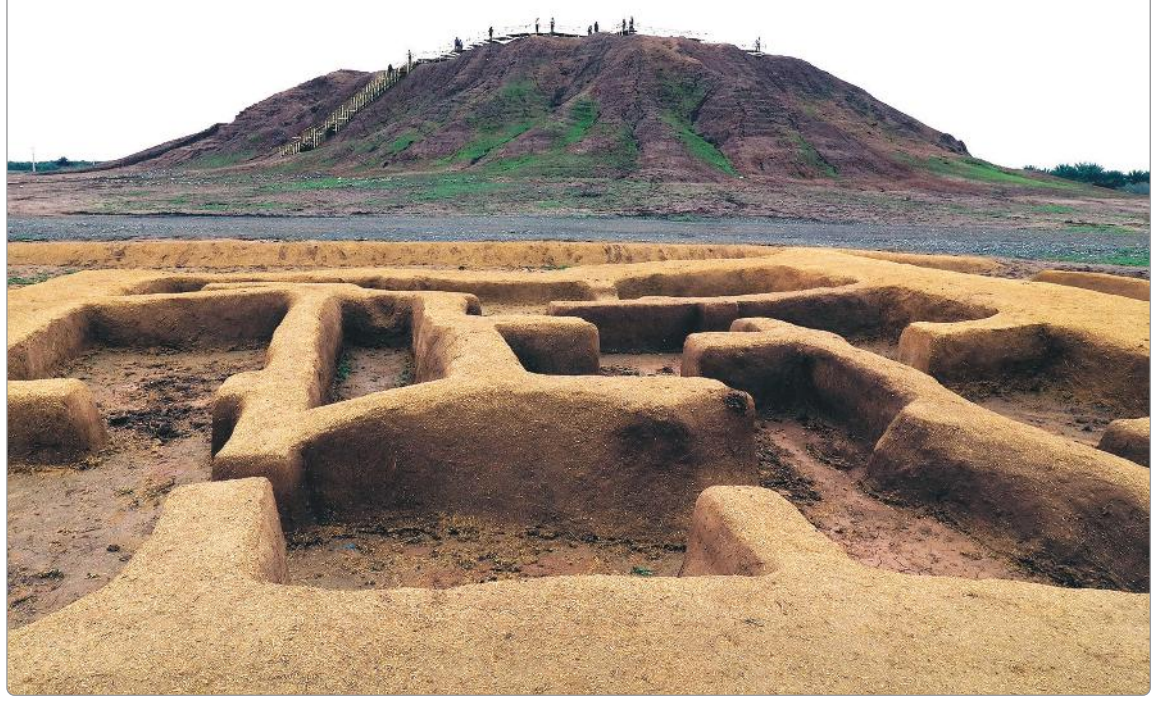

گروه فرهنگ و گردشگری–وزیر میراث فرهنگی، گردشـــگری و صنایع‌دستی اخیرا سفری به جنوب استان کرمان داشته و در این سفر بر اهمیت تمدن جیرفت تاکید کرده است. سیدرضا صالحی‌امیری همچنین خواستار توجه ویژه به ظرفیت‌های بی‌نظیر تاریخی و گردشـــگری این منطقه شده است.

جیرفت از نخستین شهرهایی است که در فلات ایران پدید آمده و به آن لقب کهن‌ترین تمدن شرق و گهواره‌ی تمدن بشـــری داده‌اند. اشیای کشف شده از این محوطه باستانی سندی بر تاریخ و گذشته دور و دراز زیست در فلات ایران است و آثار تاریخی جیرفت یکی از ریشه‌های سترگ تمدن مردمان این خطه را بازگو می‌کند.

در دهه‌های گذشته و خصوصا در اواخر دهه۷۰ و اوایل دهه۸۰ شمسی اما یک فاجعه در جیرفت رقم خورد و گورهای باستانی این منطقه به غارت رفته و بسیاری از آثار شاخص تمدن باستانی ایرانیان به تاراج رفت.

امروز اما توجه دوباره به جیرفت و تلاش برای معرفی و ارج نهادن به تاریخ و تمدن آن نه‌تنها می‌تواند زمینه‌ساز حفاظت از میراث تمدنی کشور باشد بلکه در زمینه احیای گردشگری و تعریف مقاصد جدید سفر در استان کرمان هم راهگشا خواهد بود.

■ تاکید وزیر بر معرفی تمدن جیرفت

صالحی‌امیری غروب شانزدهم اسفند در جلسه شورای اداری شهرستان جیرفت با اشاره به قدمت تاریخی و تمدنی این منطقه گفت: جیرفت تنها یک شهر نیست بلکه یک هویت، تاریخ و یک تمدن است که باید به درستی به جهانیان معرفی شود. اگر دیگران چنین تمدنی داشتند، امروز یک کشور را با آن اداره می‌کردند اما ما هنوز آنطور که باید و شاید نتوانسته‌ایم ارزش‌های تمدنی جیرفت را به دنیا نشان دهیم

وی افـــزود: کنارصندل، تنها یک محوطه باســـتانی نیست بلکه آبرو و شخصیت ایران است. نباید آن را صرفا مجموعه‌ای از خشـــت و خاک دانست. این منطقه یکی از نقاط مهم تاریخ بشـــری است و باید در راستای حفاظت و معرفی آن، برنامه‌ریزی ویژه‌ای انجام شود.

■ برنامه ۵ ساله برای گردشگری و میراث کرمان

وزیر میراث فرهنگی با اشاره به لزوم یک برنامه‌ریزی جامع برای بهره‌برداری صحیح از ظرفیت‌های این منطقه اعلام کرد: نیازمند یک برنامه پنج‌ساله هستیم که از آغاز سال۱۴۰۴ اجرایی شود. به همین منظور به مدیرکل میراث فرهنگی استان کرمان ماموریت دادم تا این برنامه را تدوین

کند و پس از تصویب در سطح استان، در شورای برنامه‌ریزی وزارتخانه نیز مورد بررسی قرار گیرد.

وی اظهـــار کـــرد: این برنامه، مسیر حرکـــت ما را در حوزه میراث فرهنگی، گردشـــگری و صنایع‌دستی کرمان و شهرســـتان جیرفت مشخص خواهد کرد. با اجرای آن، تحولی اســـاسی در توسعه گردشگری و معرفی این تمدن کهن رقم خواهد خورد.

■ برگزاری همایش بین‌المللی جیرفت در سال آینده

یکی از اقدامات کلیدی کـــه وزیر میراث فرهنگی بر آن تاکید کرد، برگزاری «همایش بین‌المللی جیرفت» در سال۱۴۰۴ بود.

صالحی‌امیری در این رابطه گفت: این همایش فرصتی برای معرفی علمی و جهانی تمدن جیرفت اســـت. امروز بسیاری از باستان‌شناسان داخلی و خارجی معتقدند که این منطقه می‌تواند مبدا زیست بشر باشد. اگر این فرضیه اثبات شود، نظریه آغاز تمدن در بین‌النهرین به چالش کشیده خواهد شد و یک انقلاب در حوزه باستان‌شناسی شکل می‌گیرد.

وی خطاب به استاندار، فرمانداران، شهرداران، ائمه جمعه و نخبگان منطقه گفت: برگزاری این همایش نیازمند همکاری همه مسوولان و مدیران است. پژوهشگاه میراث فرهنگی،

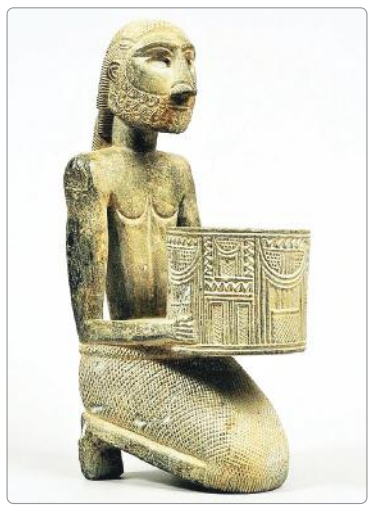

مسوولیت این رویداد را برعهده خواهد داشت و ما در وزارتخانه تمام تلاش خود را برای تحقق آن به کار خواهیم گرفت.

■ بازگشت آثار تاریخی جیرفت از موزه‌های خارجی

وزیر میراث فرهنگی همچنین به موضوع سرقت و قاچاق آثار تاریخی جیرفت اشاره کرد و گفت: بسیاری از آثار ارزشمند این تمدن در موزه‌های بزرگ دنیا پراکنده شده‌اند. ما با تمام توان حقوقی و از طریق مراجع بین‌المللی و یونسکو در حال پیگیری بازگرداندن این آثار هستیم. تاکنون بخشی از آنها بازگردانده شده و این روند ادامه خواهد داشت.

وی تاکید کرد: احداث موزه‌ای درخور نام جیرفت ضروری است. موزه، تابلوی هویتی هر منطقه است و تا تکمیل موزه فعلی، باید از ظرفیت‌های موجود برای نمایش آثار ارزشمند این تمدن بهره برد.

■ گردشگری؛ کلید توسعه پایدار جیرفت

صالحی‌امیری در ادامه ســـخنان خود، به ظرفیت‌های عظیم گردشگری این منطقه اشاره کرد و گفت: گردشگری می‌تواند به یکی از مهم‌ترین موتورهای محرک توســـعه جیرفت تبدیل شود. این منطقه علاوه‌بر گردشگری تاریخی و فرهنگی، دارای ظرفیت‌های بی‌نظیری در گردشـــگری کشـــاورزی، طبیعی، لباس، خوراک و اقوام اســـت. ما ۲۰ نوع گردشگری مختلف در کشور داریم و جیرفت یکی از بزرگ‌ترین پتانسیل‌ها را در این زمینه داراست.

وی افزود: امروز برخی کشورهای همسایه با ظرفیت‌های بسیار کمتر از ایران، سالانه ۱۶میلیون گردشگر جذب می‌کنند و ۸۰میلیارد دلار درآمد دارند. در حالی که جیرفت با این تمدن غنی و جذابیت‌های طبیعی و فرهنگی می‌تواند سهم بزرگی از صنعت گردشگری کشور را به خود اختصاص دهد.

وزیر میراث فرهنگی از مدیران، نخبگان و رســـانه‌ها خواســـت که نام جیرفت را همواره با عنوان «تمدن» به کار ببرند.

وی تصریح کرد: این شـــهر تنها یک نقطه جغرافیایی نیســـت بلکه یک هویت تمدنی است. باید این مفهوم در ذهن کودکان، دانشجویان، مدیران و مردم منطقه نهادینه شود. مدارس، دانشگاه‌ها، رسانه‌ها و گردشگران باید به این درک برسند که جیرفت یک میراث جهانی است.

صالحی‌امیری با تاکید بر ضرورت همکاری همه نهادها برای توســـعه این منطقه اظهار کـــرد: آماده‌ایم تا در کنار مسوولان محلی، نخبگان و مردم، مسیر شکوفایی تمدن جیرفت را هموار کنیم. این منطقه نه‌تنها باید در سطح ملی بلکه در سطح جهانی معرفی و شناخته شود. با برنامه‌ریزی و تلاش مشترک می‌توانیم جیرفت را به جایگاه شایسته خود در عرصه میراث فرهنگی و گردشگری برسانیم.

■ توسعه گردشگری و زیرساخت‌ها در جیرفت

وزیر میراث فرهنگی در ادامه سخنان خود افزود: یکی از مهم‌ترین مســـائل برای توسعه گردشگری در جیرفت، تکمیل زیرساخت‌هاســـت. این منطقه به زیرساخت‌های مناســـب و فراوان نیاز دارد تا بتواند گردشگران را به سمت خود جذب کند. برای این منظور، نیاز به چندین هتل، اقامتگاه و بومگردی داریم. این کار نیازمند همکاری بخش‌خصوصی است. دولت در زمینه زیرساخت‌ها، حمایت‌هایی چون اعطای مجوز و تسهیلات دارد اما کار اصلی باید توسط سرمایه‌گذاران بخش‌خصوصی انجام شود.

وی ادامه داد: به نماینـــده مردم جیرفت و عنبرآباد در مجلس تعهد دادم که سرمایه‌گذاران را دعوت کنیم بنابراین شهرداران و فرمانداران باید زمینه‌های مناسب برای جذب این سرمایه‌گذاران را شناسایی و از آنها حمایت کنند. همکاری امام جمعـــه، روحانیت و همه نهادهای محلی برای جذب سرمایه‌گذاران لازم است تا بتوانیم هتل‌ها و اقامتگاه‌های جدیدی بسازیم و فضای گردشگری این منطقه را گسترش دهیم. در این صورت، ما می‌توانیم جیرفت را به عنوان یک مقصد تمدنی به جهانیان معرفی کنیم.

■ لزوم سرعت بخشـــیدن به کاوش‌های جیرفت

وزیر میراث فرهنگی همچنین بر لزوم ادامه کاوش‌های باستان‌شـــناسی و تحقیقات علمی در منطقه تاکید کرد و گفت: برای اینکه تمدن جیرفت را بهتر بشناسیم و جهانیان نیز از آن آگاه شوند، باید به کاوش‌ها سرعت ببخشیم. هنوز کمتر از ۱۰درصد از آثار این تمدن شناخته شده است و باید کاوش‌های بیشتری انجام دهیم تا حلقه‌های ناشناخته آن آشکار شود. پژوهشگاه میراث فرهنگی و باستان‌شناسان باید در این زمینه فعال‌تر از گذشته عمل کنند.

وی افزود: امسال چندین مورد کاوش در این منطقه انجام شده و هر کاوش به کشف آثار جدیدی منجر شده است. ما به زودی روزی را خواهیم دید که موزه‌های جیرفت و ایران پر از آثار کشف‌شده از این منطقه شود. به جرات می‌توان گفت آثار این تمدن حتی از طلا هم ارزشمندتر است.

وزیر میراث فرهنگی با تاکید بر نیاز به همدلی و انسجام در

این مسیر گفت: نیاز به یک انسجام و همدلی داریم تا بتوانیم از ظرفیت‌های این منطقه به درستی بهره‌برداری کنیم. باید از حاشیه‌سازی‌ها و دوگانه‌سازی‌ها پرهیز کنیم و همه یک دل و یک صدا برای توسعه این تمدن تلاش کنیم. فرمانداران، شهرداران، آموزش‌وپرورش و تمام مدیران باید از واژه «تمدن جیرفت» در مکاتبات خود استفاده و این منطقه را به عنوان یک منطقه با تمدن و هویت معرفی کنند.

وی افزود: این موضوع باید در کتاب‌های درسی آموزش داده شـــود تا نســـل‌های آینده نسبت به فرهنگ و تمدن ایران‌زمین آگاهی بیشـــتری داشته باشند. بارها به وزیران مربوطه گفته‌ام که باید در مدارس و دانشگاه‌ها واحدهای درسی اختصاصی برای آموزش تمدن‌های ایران داشـــته باشیم تا سطح آگاهی دانش‌آموزان و دانشجویان افزایش یابد.

صالحی‌امیری در ادامه سخنان خود سه برنامه کلیدی را برای توسعه تمدن جیرفت مطرح کرد: اولین برنامه، کاوش و اکتشـــاف بیشتر برای شـــناخت دقیق‌تر تمدن جیرفت است. ما تنها در دو منطقه از این تمدن بازدید داشته‌ایم و باید کاوش‌های بیشتری انجام دهیم. دومین برنامه، ایجاد زیرساخت‌های لازم برای جذب گردشگران است. با توجه به تعداد زیاد آژانس‌های گردشگری فعال در کشور، باید این مناطق را به عنوان مقصدهای گردشگری به آنها معرفی کنیم و ســـومین برنامه، باور کردن این تمدن و شناساندن آن به دیگران اســـت. باید ایمان داشته باشیم که در یک تمدن بزرگ زندگی می‌کنیم و این شخصیت و هویت را به جهانیان معرفی کنیم.

وی اضافه کرد: توســـعه تمدن جیرفت نیازمند تلاش جمعی همه مسوولان و مردم این منطقه است. امیدواریم با همت و همدلی همه، این منطقه به جایگاه شایسته خود در سطح جهانی برسد.

■ تلاش برای ثبت جهانی تمدن جیرفت

وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی کشور در ادامه سخنان خود اظهار کرد: ثبت جهانی تمدن جیرفت جزو اولویت‌های اصلی ما در سال آینده است و به‌طور جدی پیگیری خواهیم کرد. این اقدام نه‌تنها برای شناخت بهتر تمدن غنی جیرفت بلکه برای معرفی این منطقه به عنوان یک قطب تمدنی در سطح جهانی بسیار حائز اهمیت است

وی افزود: اطمینان دارم که روزی خواهیم رسید که در جیرفت، ثبت جهانی این تمدن را جشن خواهیم گرفت. این مهم به تلاش‌های مشـــترک همه نهادها و همت مردم و مسوولان نیاز دارد و امیدوارم با همکاری‌های لازم و ایجاد زیرساخت‌های مناسب، این هدف تحقق یابد.

گزارش ۲

جزئیاتی از بازارچه‌های صنایع‌دستی در نوروز ۱۴۰۴

مدیرکل بازاریابی و تجاری‌ســـازی صنایع‌دســـتی وزارت میراث فرهنگی، گردشـــگری و صنایع‌دستی، وضعیت برپایی بازارچه‌های موقت، نمایشگاه‌های صنایع‌دستی در نوروز۱۴۰۴ و جزئیات نظارت بر قیمت‌گذاری و تاثیر تقـــارن نوروز و ماه رمضان بر این برنامه‌ها را تشریح کرد.

به گزارش ایســـنا، فرزاد اوجانی با بیان اینکه برنامه‌ریزی برای نمایشگاه‌ها و بازارچه‌های صنایع‌دستی همچنان در حال انجام است، درباره جزئیات این برنامه‌ها که تاکنون مشخص شده، گفت: همانند سال‌های گذشـــته، تمام تلاش ما بر این است که بتوانیم هم بازار صنایع‌دستی را تقویت کنیم و هم فرهنگ استفاده از این محصولات را میـــان مردم ترویج دهیم. این اقـــدام نه‌تنها باعث حفظ و احیای صنایع‌دستی خواهد شـــد بلکه به معیشت فعالان و هنرمندان این حوزه نیز کمک شایانی خواهد کرد. به همین دلیل، در نوروز۱۴۰۴ با همکاری مدیران کل استان‌ها، معاونان و کارشناسان صنایع‌دستی و همچنین با تعامل گسترده با دستگاه‌های ذی‌ربط در سطح استان‌ها، برنامه‌ریزی گســـترده‌ای انجام داده‌ایم تا تعـــداد مناطق برگزاری نمایشـــگاه‌ها و بازارچه‌ها افزایش یابد. با این کار، تعداد بیشتری از هنرمندان صنایع‌دستی در استان‌های مختلف می‌توانند محصولات خود را به نمایش بگذارند و در معرض فروش قرار دهند.

او در ادامه تاکید کرد: تلاش شده است حداکثر بهره‌برداری از همه اماکن در اختیار وزارتخانه، همچنین اماکنی که تحت مدیریت دیگر دستگاه‌ها و شهرداری‌ها قرار دارد، صورت گیرد. مدیریت و نظارت و حمایت این نمایشگاه‌ها و بازارچه‌ها برعهده وزارت میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری است و تمام برنامه‌ها در چارچوب ضوابط و مقرراتی که از ســـوی این وزارتخانه به ادارات کل استان‌ها ابلاغ شده، اجرا می‌شود.

یکی دیگر از برنامه‌های نوروزی که اوجانی به آن اشـــاره کرد، معرفی و شناساندن کارگاه‌های صنایع‌دستی به گردشگران است.

او در این‌باره توضیح داد: برخی کارگاه‌های صنایع‌دستی قابلیت آن را دارند که مسافران نوروزی را با فرآیند تولید و ساخت محصولات آشـــنا کنند. ما با هماهنگی معاونت گردشگری و بخش‌خصوصی که مســـوولیت اصلی گردشـــگران را برعهده دارند، فهرستی از این کارگاه‌هـــا تهیه کرده‌ایم. مســـافران می‌توانند در تعطیلات نوروز از این کارگاه‌ها بازدید کنند و از نزدیک شـــاهد چگونگی تولید برخی رشته‌های صنایع‌دستی باشند.

مدیـــرکل بازاریابی و تجاری‌ســـازی صنایع‌دســـتی اظهار کرد: وزارتخانه از طریق ســـامانه‌ای که راه‌اندازی کرده است، تمام آمار و اطلاعات مرتبط با نمایشگاه‌ها، بازارچه‌ها و کارگاه‌های صنایع‌دستی را به صورت روزانه گردآوری می‌کند. این اطلاعات به کارشناســـان وزارتخانه کمک خواهد کرد تا ارزیابی دقیق‌تری از میزان فروش و استقبال مردم از این برنامه‌ها داشته باشند و در صورت نیاز، تغییرات لازم را اعمال کنند.

اوجانی در پاسخ به این سوال که از ظرفیت دانشجویان رشته‌های صنایع‌دستی در این بازارچه‌های نوروزی استفاده خواهد شد؟ گفت: این برنامه فقط مختص دانشـــجویان نیست. هر کسی که در حوزه صنایع‌دستی فعالیت دارد، می‌تواند در این بازارچه‌ها شرکت کند. این شامل هنرمندان مستقل، صنعتگران، افراد دارای مجوز و حتی کسانی که در کارگاه‌های آموزشی صنایع‌دستی فعالیت دارند، می‌شود بنابراین نمایشگاه‌ها و بازارچه‌های صنایع‌دستی در تعطیلات نوروز یک فرصت مناسب برای تمام فعالان این حوزه است تا بتوانند هنر خود را عرضه کنند و از ظرفیت‌های موجود بهره ببرند.

با توجه به همزمانی نوروز با ماه رمضان، اوجانی در پاسخ به این پرسش که آیا این موضوع تاثیری بر برنامه‌های نوروزی صنایع‌دستی خواهد داشـــت؟ گفت: خوشبختانه، صنایع‌دســـتی هیچ تضادی با مناسبت‌های دینی و مذهبی ندارد. بسیاری از صنایع‌دستی کشور ما ریشه در فرهنگ و باورهای اسلامی دارد. ضمن اینکه مردم همیشه شـــئونات اسلامی را رعایت کرده‌اند و امسال نیز چنین خواهد بود. در سال‌های گذشته نیز تجربه برگزاری نمایشگاه‌های صنایع‌دستی همزمان با ماه رمضان را داشـــته‌ایم و مشـــکلی پیش نیامده است بنابراین، این دو رویـــداد در کنار یکدیگر می‌توانند به خوبی برگزار شوند و پذیرای بازدیدکنندگان باشند.

مدیرکل بازاریابی صنایع‌دســـتی درباره تغییـــرات و تفاوت‌های برنامه‌های نوروز۱۴۰۴ نسبت به سال‌های گذشته بیان کرد: مهم‌ترین تغییـــرات در تعداد مناطق و محل‌های برگزاری بازارچه‌هاســـت. با همکاری خوب دســـتگاه‌های ذی‌ربط در استان‌ها توانسته‌ایم تعداد بیشـــتری از مناطق را تحت پوشـــش قرار دهیم، همچنین در نوع و ماهیـــت عرضه کالاها هم تغییراتی صورت گرفته اســـت. تلاش کرده‌ایم از تمام ظرفیت‌های موجود استفاده کنیم، از جمله دانشجویان، مبتکران، نوآوران و حتی کسانی که به واسطه صنایع‌دستی توانسته‌اند زندگی خود را سامان دهند. در برخی استان‌ها، صنایع‌دستی به عنوان یک روش درمانی برای برخی افراد دارای معلولیت مورد استفاده قرار می‌گیرد و این افراد نیز در این نمایشگاه‌ها حضور خواهند داشت.

او افزود: بخش قابل‌توجهی از فعالان صنایع‌دستی را بانوان تشکیل می‌دهند. در حال حاضر حـــدود ۷۰درصد از هنرمندان این حوزه را زنان تشکیل می‌دهند. در بازارچه‌ها و نمایشگاه‌های نوروزی نیز شاهد حضور پررنگ بانوان خواهیم بود.

مدیـــرکل بازاریابی صنایع‌دســـتی وزارت میـــراث فرهنگی، گردشـــگری و صنایع‌دســـتی دربـــاره نظارت بـــر قیمت‌گذاری محصولات که یکی از مســـائل مهم در برگـــزاری بازارچه‌های صنایع اســـت، توضیح داد: با توجه به تنوع گســـترده محصولات صنایع‌دستی، تعیین قیمت به‌صورت متمرکز و دولتی امکان‌پذیر نیســـت. قیمت‌گذاری معمولا براســـاس دو معیار انجام می‌شود؛ نخست براساس قیمت تمام‌شده محصول و دیگری قیمت بازار. در بازارچه‌ها، به دلیل تنوع عرضه‌کنندگان، خود مصرف‌کنندگان می‌توانند مقایســـه‌ای بین کیفیت و قیمت داشته باشند و تصمیم بگیرند. با این حال کارشناســـان وزارتخانه در صورت مشـــاهده اختلاف فاحش بیـــن کیفیت و قیمت، حتما ورود خواهند کرد تا از تضییع حقوق مصرف‌کنندگان جلوگیری شود.

اوجـــانی از همه علاقه‌مندان دعوت کرد تا از نمایشـــگاه‌ها و بازارچه‌های صنایع‌دستی در ایام نوروز بازدید کنند و اضافه کرد: اگر بازدیدکنندگان در این بازارچه‌ها و نمایشـــگاه‌ها با مشـــکلی مواجه شدند، می‌توانند از طریق شماره‌های اعلام‌شده توسط ستاد تســـهیلات سفر (۰۹۶۲۹) مشـــکل خود را گزارش دهند. تمامی اطلاعات مربوط به این رویدادها در سایت «ویزیت ایران» درج شـــده است و علاقه‌مندان می‌توانند از این طریق اطلاعات مورد نیاز خود را دریافت کنند.

جدول ۲۹۷۵

افقی:
۱– مظهر زندگی و روشنایی– در عهد شباب است– قضاوت مغرضانه
۲– عابد و پارسا– علامت و سمبل– سر و صدای مردم در شادی
۳– خوراک گوشت فیله– پهناورترین اقیانوس– حالا و در این وقت
۴– جـــادهای از آهـــن– فرومایـــه و بی‌بهره از انســـانیت– کج و ناراست– الفت و دوستی
۵– کوه کوتاه خاکی– غلاف سلاح– ماه پنجم سال شمسی ایرانی
۶– جنس پارچه روپوشی– پیست اسکی بیلاق کرج– دل‌آزار کهنه
۷– خصلت و منش– متراکم و درهم‌فشرده– ملاطفت
۸– راهنمایی‌کننده و نامی برای آقایان– آئین خداپرستی– گناهکار قانون
۹– جزیـــره‌ای ایرانی در خلیج‌فـــارس– از نام‌های خداوند در کتاب اوستا– صوت و نغمه
۱۰– بـــرج طفرل از بناهـــای دیدنی این شـــهر در اطراف تهران است– مطلبی که با صدای بلند خبری را به اطلاع مردم برسانند– گزند و صدمه
۱۱– همنشین نظم– نوزاد در شکم مادر– شکم‌بند طبی
۱۲– ضایع و باطل شـــدن– روشـــنایی اندک– سازمان فضانوردی آمریکا– درخت دشمنی برکن که رنج بی‌شمار .....
۱۳– جایگاه و حوش– کتابی در مورد ماهیت آموزش و انسانیت از ژان ژاک روسو نویسنده سوئیسی– ناخوش‌احوال
۱۴– کلام آرزو و تمنا– نام دیگر سیاهرگ– سخن رمز و اشاره
۱۵– شـــهری در شرق استان خوزستان– صفتی برای آب شفاف و گوارا – پول رایج در ژاپن

عمودی:
۱– نامی برای بیماری سرطان– یافتن روشی برای حل مشکلی
۲– میکروب میله‌ای‌شکل– عنوان استاندار در عهد سلسله قاجاریه– سرای فانی و زود گذر
۳– اقامتگاه لوکس گردشگر– اثر موسیقایی جوزپه وردی آهنگساز ایتالیایی– انباشتگی
۴– کوشـــا و غیرشـــوخ– مقابل مـــاده– نگرانی و اضطـــراب– از واحدهای زمان
۵– رودی در شرق روسیه– لقب زنانه اروپایی– صدای ریختن آب
۶– کمتریـــن وقت– نوعی یاقوت– بیســـت و نهمین ایالت آمریکا با مرکز دیموین
۷– سخن‌چین‌ها– بی‌بهره از نزاکت– میوه زرد گرمسیری
۸– علامت و نشان ویژه– استشهاد– بسیار درخشنده و تابناک
۹– حرفی در دستور زبان– هلال قمر– مزرعه صیفی‌جات
۱۰– عدد پایین زیر خط کســـری– دستگاه تغییر ولتاژ برق– سرای عشق و ایمان
۱۱– شماره روستا– براســـاس آخرین تکنولوژی– از قدیم گفته‌اند به نوبت
۱۲– کلام پرســـش– میله آهنی ضخیم برای حرکت دادن اجسام سنگین– پسوند نسبت و تشبیه– وجه مشترک اسب و شیر
۱۳– سقف گنبدی شکل خانه– جواب قانع‌کننده گرفته– درس ناخوانده
۱۴– شرط بستن– وزارتخانه پرقدرت– بسیار دوست‌داشتنی و عزیز
۱۵– ارگان فرهنگی ســـازمان ملل متحد– استانی در شمال کشور با مرکز ساری

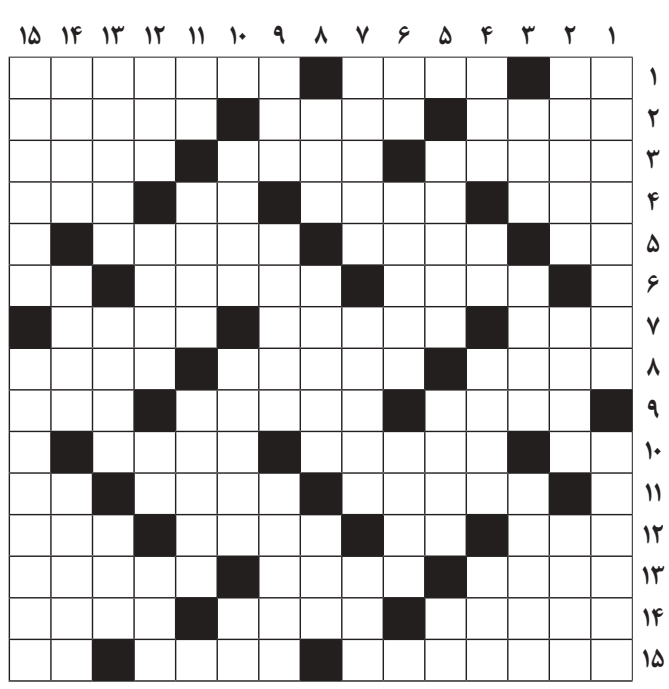

۱۵۶۰

حل سودوکو ساده

۶	۳	۴	۲	۷	۱	۸	۵	۹
۲	۹	۱	۵	۳	۸	۶	۴	۷
۵	۷	۸	۴	۶	۹	۱	۳	۲
۱	۶	۵	۷	۹	۳	۴	۲	۸
۷	۴	۹	۸	۵	۲	۳	۱	۶
۸	۲	۳	۶	۱	۴	۷	۹	۵
۴	۸	۷	۳	۲	۵	۹	۶	۱
۳	۱	۲	۹	۸	۶	۵	۷	۴
۹	۵	۶	۱	۴	۷	۲	۸	۳

حل سودوکو سخت

۲	۷	۹	۵	۴	۶	۸	۱	۳
۴	۶	۵	۸	۳	۱	۲	۷	۹
۱	۳	۸	۲	۷	۹	۴	۵	۶
۵	۴	۳	۷	۶	۲	۱	۹	۸
۸	۲	۷	۹	۱	۵	۳	۶	۴
۹	۱	۶	۴	۸	۳	۷	۲	۵
۷	۸	۱	۶	۵	۴	۹	۳	۲
۶	۹	۴	۳	۲	۷	۵	۸	۱
۳	۵	۲	۱	۹	۸	۶	۴	۷

جواب جدول شماره ۲۹۷۴

طراح: محمود کیمیایی

سودوکو ساده

زمان پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

قانون‌های حل جدول سودوکو:

۱– در هر ســـطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.

۲– در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود

					۳			۹
		۹		۲		۵	۸	
	۲	۱	۹					
		۶	۷		۱			۴
۳	۸		۲	۶				
	۵			۸		۳		۲
۹	۶							
		۲					۹	۶
	۱	۳				۲	۷	

۱۵۶۱

سودوکو سخت

زمان پیشنهادی: ۴۰ دقیقه

سودوکو

ســـودوکو(Sudoku)یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک ســـرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

۵					۸			
		۳				۶		
			۱	۶	۷	۵		
		۲	۴					
	۱							
۹						۴		
	۹			۴		۷	۱	
		۸			۹			۶
		۱	۷				۲	

جهان صنعت
شنبه
۱۸ اسفند ۱۴۰۳ ۷ رمضان ۱۴۴۶ ۸ مارس ۲۰۲۵
عضو انجمن صنفی روزنامه‌های غیر دولتی و تعاونی مطبوعات
شماره ۵۷۵۹ - سال بیست و یکم
آیین نامه اخلاق حرفه‌ای:
http://www.jahanesanat.ir
پایان‌نامه

- صاحب امتیاز و مدیر مسوول: محمدرضا سعدی
- تلفن تحریریه: ۸۸۰۴۲۳۵۸- ۸۸۰۵۰۸۹۳- ۸۸۰۶۰۳۱۷
- نمابر: ۸۸۲۱۰۷۵۳
- تلفن سازمان آگهی‌ها: ۸۸۰۵۰۲۸۶-۸۸۰۵۰۶۸۴
- نشانی: خیابان شیخ بهایی جنوبی، روبه‌روی مسجد بقیه‌الله- بن‌بست سامان- پلاک ۴
- شماره پیامک: ۳۰۰۰۸۳۸۸
- روابط عمومی: ۸۸۰۳۹۸۹۴
- لیتوگرافی و چاپ: ایرانچاپ

www.jahanesanat.ir jahan1383@yahoo.com

سینمای جهان

«آدرین برودی» بازیگر «دیمین شزل» می‌شود

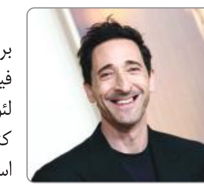

ورلد آف ریـــل– آدرین برودی در حال مذاکره است تا در فیلم بعدی دیمین شزل و در کنار لئوناردو دی‌کاپریو نقش‌آفرینی کند. پس از کسب دومین جایزه اسکار برای آدرین برودی برای بـــازی در فیلم «بروتالیســـت»، حالا گفته شـــده او در حال مذاکره اســـت تا در یکی از مهم‌ترین پروژه‌های در دست ساخت جلوی دوربین برود و این پروژه «ایول کنیول در تور» فیلم جدید دیمین شـــزل خواهد بود. شزل پیش از این با لئوناردو دی‌کاپریو برای ایفای نقش اصلی توســـط وی به توافق رسیده، اگرچه هنوز قراردادی بسته نشده است. فیلمبرداری این فیلم قرار اســـت تابستان انجام شـــود. منابع داخلی گفته‌اند توافق دی‌کاپریو برای بازی در این فیلم قطعی اســـت و به‌زودی قرارداد امضا می‌شود. گفته می‌شود برودی برای ایفای نقش مربی ورزشی شلی سالتمن با شـــزل ملاقات کرده است. کنیول وقتی به‌دلیل کتابی که ســـالتمن درباره او نوشـــته بود با چوب بیس‌بال به او حمله کرد، برای همیشـــه آبروی خود را در دنیا حرفه‌ای برد. سالتمن بیهوش شـــد و ترمیم بازویش نیاز به یک جراحی بزرگ داشـــت. کنیول هم شش‌ماه به زندان افتاد و همه قراردادهایش را از دست داد. ویلیام موناهان نویسنده «رفتگان» پیش‌نویس اصلی فیلمنامه را نوشته و آخرین نسخه آن توسط ترنس وینتر نویسنده «گرگ وال‌استریت» و «سوپرانوها» نوشته شده و خود شزل هم فیلمنامه را با نظارت دی‌کاپریو اصلاح کرده است. گفته شده تمرکز این فیلم بر ســـال ۱۹۷۴ است و به برنامه‌ریزی بلندپروازانه کنیول برای پریدن از رودخانه اسنیک آیداهو با موتورسیکلت می‌پردازد. کنیول یک بدلکار و سرگرم‌کننده آمریکایی بود که برای پرش با موتورسیکلت و البته بدخلقی‌هایش شـــهرت داشت. وی در طول دوران کاری‌اش بیش از ۴۳۳بار با شکســـتن استخوان مواجه شد و از این بابت نامش در کتاب رکوردهای جهانی گینس ثبت شده است. وی سال ۲۰۰۷ درگذشت.

اشتیاق «آمازون» و «نولان» برای ساخت «جیمز باند» جدید

مهر– کریســـتوفر نولان و آمازون میل شدید متقابلی دارند تـــا فیلم بعدی «جیمـــز باند» را باهم بســـازند. پس از به دســـت گرفتن کنتـــرل فیلم‌های «جیمز باند» توسط آمازون، اکنون توافق جدی بر این است که آمازون در گام بعدی کریستوفر نولان را استخدام کند تا مسیر آینده مامور ۰۰۷ به‌طور جدی ادامه یابد. یکی از تهیه‌کنندگان این مجموعه گفت باور دارد تنها راه ممکن برای تداوم اعتبار این فرنچایز، استخدام کارگردان برجسته‌ای مانند نولان است. وی افزود: اگر آمازون می‌خواهد میراث باند را حفظ کند، باید تمام تلاش خود را برای جلب رضایت نولان انجام دهد و تا زمانی که لازم است منتظر او بماند. منبع دیگری که از او به‌عنوان «تولیدکننده برتر فرنچایز» یاد شده هم گفته معتقد است آمازون پیش از این با نولان تماس گرفته و تمایل دوجانبه قوی برای تحقق این همکاری وجود دارد. خود نولان مدت‌هاست پیشنهاد کرده کارگردانی یک فیلم باند را بر عهده بگیرد. این کارگردان تابستان ۲۰۲۳ در مصاحبه‌ای گفته بود: تاثیر فیلم‌های باند در فیلم‌شناسی من کاملا آشکار است. بنابراین هیچ تلاشی برای دوری از آن وجود ندارد. من عاشق این فیلم‌ها هستم. به‌نظرم انجام این کار یک امتیاز شگفت‌انگیز خواهد بود. کسی نمی‌خواهد فیلمی را بپذیرد که به چیزی خلاقانه متعهد نباشـــد. بنابراین به‌عنوان کارگردان، بازیگران و همه عوامل این فیلم یک بسته کامل است. چند سال پیش هم نولان با باربارا بروکلی، مسوول سابق مجموعه باند برای کارگردانی قسمتی از این فیلم صحبت کرد و قصدش این بود که ســـاخت دو فیلم باند را که در دهه ۱۹۶۰ می‌گذرد؛ برعهده بگیرد. آن زمان هم موضوع اصلی این بود که او چقدر در مسیر فیلم اختیاردار خواهد بود. در آن زمان، آمازون ام‌جی‌ام هم با جدیت بر کارگردانی نولان اصرار داشـــت اما مذاکرات در نهایت شکست خورد، چون بروکلی آزادی کامل نولان برای ساخت فیلم را نپذیرفت. این دقیقا همان اتفاقی است که برای دنی بویل هم رخ داد و وی در نهایت از فیلم بیرون رفت.

اعتراض جدی نمایش برنده تونی به ریاست «ترامپ»

ورایتی– اجرای نمایش همیلتون در مرکز فرهنگی کندی به‌دلیل ریاست ترامپ بر این مجموعه لغو شد. جفری سلر تهیه‌کننده نمایش مشهور «همیلتون» با انتشار بیانیه‌ای اعلام کرد این موزیکال برنده جایزه تونی دیگر در مرکز هنرهای نمایشی جان اف‌کندی روی صحنه نمی‌رود و دلیلش هم این است که این مکان فرهنگی تاریخی توسط ترامپ تصرف شـــده است. سلر افزود: اختلاف و بحث‌های سیاسی عامل حیاتی دموکراسی هســـتند. همین مفاهیم اساسی آزادی در قلـــب «همیلتون» هم قرار دارند. با این حال، برخی نهادها مقدس هســـتند و باید از دستبرد سیاست حفاظت شوند. مرکز کندی یکی از این موسسه‌هاســـت. او عنوان کرد: مرکز کندی بیش از ۵۰سال پیش با روحیه صمیمانه دو حزبی تاسیس شد. در واقع کار ایجاد این مرکز در زمان ریاست‌جمهوری دوایت آیزنهاور شروع شد، در زمان رییس‌جمهور جان اف‌کندی تاسیس و ســـال ۱۹۷۱ در دوره ریچارد نیکسون افتتاح شد. مرکز کندی قرار بود برای همه آمریکایی‌ها باشد، مکانی که همه ما برای گرامیداشت هنر در آنجا دور هم جمع شویم و تاکنون سیاســـت هرگز بر ارائه هزاران نمایش و اجرای تجسمی فوق‌العاده در این مرکز، تاثیری نداشت. سلر در ادامه تاکید کرد که بی‌طرفی مرکز کندی با در دست گرفتن ریاست آن توسط ترامپ از بین رفته و پاکسازی اخیر این مرکز از برخی کارکنان پیشین و لغو برخی رویدادهایی که قرار بود برگزار شوند، عملکردی مغایر با برنامه وجودی این مرکز فرهنگی ملی اســـت. او اظهار کرد که به همین دلیل همراه تیمش سومین اجرای «همیلتون» در مرکز کندی را که قرار بود از ۳ مارس تا ۲۶ آوریل ۲۰۲۶ برگزار شود، لغو می‌کنند. این تهیه‌کننده همچنین افزوده که تصمیم به لغو این نمایش یک تصمیم تجاری و کاری اســـت و از آنجا که «همیلتون» یک تولید بزرگ و جهانی است، اگر رهبری جدید مرکز کندی به‌طور ناگهانی قرارداد آنها را لغو کند، این امر برای صدها کارمند «همیلتون» از نظر مالی و شخصی ویرانگر خواهد بود. سلر با یادآوری اینکه اقدامات رییس جدید هیات‌مدیره در هفته‌های اخیر نشان می‌دهد که نمی‌توان به قراردادها و توافق‌های قبلی اعتماد کرد، افزود: این غم‌انگیز اســـت زیرا یکپارچگی اســـاسی و حاکمیت قانون از دیرباز اصول بزرگ ما بوده اســـت. ترامپ اوایل فوریه اعلام کرد ریاســـت مرکز کندی را برعهده گرفته و عنوان کرد که فورا چندین نفر از هیات امنا، از جمله رییس آن دیوید روبنشتاین را در راستای تلاش برای حذف تبلیغات ضدآمریکایی، اخراج خواهد کرد. هفته بعد ترامپ گفت به اتفاق آرا به‌عنوان رییس جدید هیات‌مدیره مرکز کندی انتخاب شده است.

دوربین

عکس: Alessio Marini

رژه روز پایانی کارناوال ونیز (ایتالیا)

گزارشی از تاثیر هوش‌مصنوعی بر ۷ هنر کلاسیک

هنر در عصر الگوریتم‌ها

گـــروه فرهنگ و هنر– در عصر حاضر، هوش‌مصنـــوعی (AI) دیگر صرفا یک پدیده علمی- تخیلی نیست بلکه به واقعیتی ملموس و قدرتمند تبدیل شـــده که به‌ســـرعت در حال دگرگون کردن تمامی جنبه‌های زندگی ما است. یکی از حوزه‌هایی که کمتر درباره تاثیر فناوری بر آن صحبت می‌شود، عرصه فرهنگ و هنر است. بسیاری تصور می‌کنند که هنر، قلمرویی انسانی است که خلاقیت، احساسات و الهامات فردی را می‌طلبد اما هوش‌مصنوعی با ورود خود به این حوزه، این تصور را به چالش کشیده و افق‌های جدیدی را گشوده اســـت. هنر را به‌طور سنتی به «هفت هنر» دســـته‌بندی کرده‌اند: موسیقی، معماری، مجسمه‌سازی، نقاشی، ادبیات، هنرهای نمایشی (تئاتر و رقص) و سینما. این دسته‌بندی که ریشه در تاریخ و فلسفه دارد، امروز نیز به ما کمک می‌کند تا تاثیر هوش‌مصنوعی را در این حوزه‌ها بهتر درک کنیم. اکنون، هوش‌مصنوعی نه‌تنها به‌عنوان ابـــزاری کمکی، بلکه گاهی به عنـــوان یک خالق مســـتقل وارد این عرصه‌ها شده است.

■ **آهنگسازی با هوش‌مصنوعی**

در موسیـــقی، هوش‌مصنوعی توانســـته با تحلیـــل داده‌هـــای موسیقـــایی، ملودی‌هـــا و آهنگ‌هـــایی خلـــق کند که گاه شـــنونده را شگفت‌زده می‌کند. سیستم‌هایی مانند AIVA (Artificial Intelligence Virtual Artist) می‌توانند با مطالعه آثار بزرگان موسیقی کلاسیک، قطعاتی بسازند که در سبک بتهوون یا موتزارت قرار می‌گیرند. همچنین پلتفرم‌هایی نظیر «Jukedeck» به تولیدکنندگان محتوا این امکان را می‌دهنـــد که تنها با چند کلیک، موسیقی دلخواه خود را به دست آورند. آنچه در این میان جالب توجه اســـت، مرز باریکی است که میان خلاقیت انســـانی و الگوریتمیک ایجاد شده؛ آیا موسیقی که توسط یک ماشین ساخته می‌شود، همچنان دارای روح و احساس است؟ این پرسشی است که ذهن بسیاری از هنرمندان را به خود مشغول کرده است.

■ **طراحی‌های خلاقانه با الگوریتم‌ها**

در حوزه معماری، هوش‌مصنوعی به معماران کمک می‌کند تا با تحلیل داده‌ها و به‌کارگیری طراحی‌های مولد (Generative Design)، فرم‌هـــایی نوآورانه و بهینه خلق کنند. به‌عنوان مثال، نرم‌افزارهایی مانـــند Midjourney و E.DALL می‌تواننـــد طرح‌های معماری پیچیـــده را تنها از روی یک توضیح متنی تولید کنند. این ابزارها با بررسی محدودیت‌ها و الزامات پـــروژه، صدها طرح جایگزین پیشـــنهاد داده و در نهایت به معمار ایـــن امکان را می‌دهند که ســـریع‌تر و دقیق‌تر تصمیم بگیرد. همچنین، در طراحی فضاهای پایدار و سبز، هوش‌مصنوعی می‌تواند الگوهای زیست‌محیطی را تحلیل کرده و طرح‌هـــایی ارائه دهد که مصرف انرژی را به حداقل برسانند.

■ **از ایده تا اجرا**

مجسمه‌ســـازی نیز از نفوذ هوش‌مصنوعی بی‌بهره نمانده اســـت. امروزه ربات‌های هنرمند قادرند با تقلیـــد تکنیک‌های کلاسیک یا خلق فرم‌های جدید، مجسمه‌هایی بسازند که گاه فراتر از تخیل انســـانی به‌نظر می‌رسند. سیستم‌هایی مانـــند «RobotArt» می‌تواننـــد با دریافت داده‌هـــای بصری، حجم‌های پیچیده را طراحی و اجـــرا کنند. حتی هنرمندانی که با چاپگرهای ســـه‌بعدی کار می‌کنند، به کمک الگوریتم‌های هوش‌مصنـــوعی قادرند طرح‌هـــایی را ایجاد کنند که دســـتیابی به آنها با روش‌های سنتی امکان‌پذیر نبود.

■ **هنر دیجیتال و هوش‌مصنوعی**

در نقـــاشی، هوش‌مصنوعی با اســـتفاده از یادگیری عمیق و شـــبکه‌های عصبی به تولید آثاری می‌پردازد که از نظر زیبایی‌شناختی گاه با کارهای انسانی رقابت می‌کنند. برنامه‌هایی مثل «E.DALL» و «DeepArt» به کاربران اجازه می‌دهند که تنها با وارد کردن چند کلمه، نقاشی‌هایی در ســـبک‌های مختلف خلق کنند. برای مثال، شـــما می‌توانید درخواست کنید که تصویری در سبک پیکاســـو یا ون‌گوگ تولید شود و این برنامه‌ها با تحلیل آثار این هنرمندان، طرحی کاملا بدیع خلق می‌کنند. نکته قابل‌توجه این است که این ابزارها تنها کپی نمی‌کنند بلکه با تلفیق داده‌ها و سبک‌های مختلف، آثاری جدید و خلاقانه ارائه می‌دهند. با این حال، این سوال باقی می‌ماند: آیا اثری که توسط هوش‌مصنوعی خلق شده، ارزش هنری دارد؟ آیا «احساس» که جوهره اصلی هنر اســـت، می‌تواند در محصولی که یک ماشین خلق کرده، وجود داشته باشد؟

■ **نویسندگی با «AI»**

ادبیات که به‌عنوان یکی از احساســـی‌ترین و انسانی‌ترین اشکال هنر شناخته می‌شود، نیز تحت‌تاثیر هوش‌مصنوعی قرار گرفته اســـت. برنامه‌هایی مانند «ChatGPT» قادرند شعر بسرایند، داستان کوتاه بنویسند و حتی در تولید فیلمنامه مشارکت کنند. همچنین ابزارهایی مانند «Sudowrite» به نویسندگان کمک می‌کنند

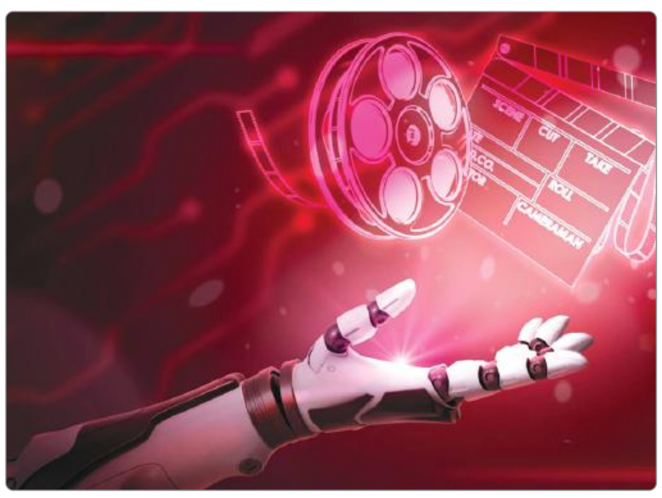

تا بر قفل نویســـندگی غلبـــه کنند و طرح‌های خلاقانه‌ای برای داستان‌هایشان پیشنهاد دهند. این موضوع پرسش‌هایی جدی درباره مرز میان خلاقیت انسانی و الگوریتمیک ایجاد کرده است. آیا یک رمان که توسط هوش‌مصنوعی نوشته شده، می‌تواند احســـاســـات عمیق انسانی مانند عشق، اندوه یا شادی را به‌درستی منعکس کند؟ یا این آثار صرفا تقلیدی هوشمندانه از الگوهای زبانی هستند؟

■ **تئاتر و رقص با الگوریتم‌ها**

در هنرهـــای نمایشی مانـــند تئاتر و رقص، هوش‌مصنوعی نه‌تنهـــا در خلق حرکات بدیع مشـــارکت می‌کند بلکه تجربه‌هـــای غوطه‌ور (Immersive Experiences) را نیـــز به مخاطبان ارائه می‌دهد. الگوریتم‌های رقص مبتنی‌بـــر داده می‌توانند حـــرکاتی کاملا جدید پیشنهاد دهند، یا حتی به‌صورت تعاملی با حرکات رقصنده هماهنگ شوند. پروژه‌هایی مانند «AI Choreography» از داده‌هـــای حرکـــتی برای خلق رقص‌هایی استفاده می‌کنند که پیشتر تصور آنها دشـــوار بود. در کنـــار این، ابزارهایی مانـــند «DeepDream» جلوه‌های بصری شـــگفت‌انگیزی را به نمایش‌های زنده اضافه می‌کنند که تجربه مخاطب را عمیق‌تر می‌کند.

■ **از فیلمنامه‌نویسی تا جلوه‌های ویژه**

سینمـــا که به‌عنوان «هنر هفتم» شـــناخته می‌شود، شـــاید بیش از سایر هنرها تحت‌تاثیر هوش‌مصنوعی قرار گرفته باشد. از تولید فیلمنامه گرفته تا خلق جلوه‌های ویژه، هوش‌مصنوعی به فیلمســـازان این امکان را می‌دهد که مرز میان واقعیت و خیال را محو کنند. سیستم‌هایی مانند «DeepFake» قادرند چهـــره بازیگران را تغییر دهند یا حتی شخصیت‌های دیجیتالی را با واقع‌گرایی خیره‌کننده‌ای خلق کنند. پلتفرم‌هایی مانند «نتفلیکس» با تحلیل داده‌های کاربران، محتوای شخصی‌سازی‌شـــده ارائه می‌دهند که دقیقا مطابق با سلیقه مخاطب است.

در نهایت هوش‌مصنوعی، به‌عنوان ابزاری نوظهور، مرزهای سنتی هنر را به چالش کشیده و امکان‌هـــایی را فراهم کرده که تا چند دهه پیش تصورشان دشوار بود. ورود این فناوری به عرصه‌های هفت‌گانه هنر، از موسیقی و معماری گرفته تا سینما تنها به معنای تسهیل فرآیندهای خلاقانه نیســـت بلکه نشـــان‌دهنده تغییر در ماهیت خود خلاقیت است. امروزه، الگوریتم‌ها می‌توانند نقاشی کنند، آهنگ بسازند، فیلمنامه بنویســـند و حتی مجسمه‌های بدیع خلق کنند اما پرسش اساسی این است که آیا می‌توان این تولیدات را هم‌تراز با آثار هنری انسانی دانست؟ هوش‌مصنوعی در بهترین حالت، تسریع‌کننده و الهام‌بخش هنرمندان اســـت. ابزارهایی که بـــا تحلیل داده‌هـــا، الگوهای نوین پیشـــنهاد می‌کننـــد، به هنرمندان این امکان را می‌دهند تا از قالب‌های مرسوم عبور کرده و مسیرهای جدیدی برای بیان خـــود بیابند. اما آنچه هنر را متمایـــز می‌کند، صرفـــا پیچیدگی تکنیکی یا ترکیب عناصر بصری و صوتی نیســـت بلکه لایه‌های عمیق احســـاسی، تجربه‌های زیسته و نـــگاه منحصربه‌فرد خالق اســـت؛ عناصری که هنـــوز خارج از دســـترس هوش‌مصنوعی باقی مانده‌اند. با این حال، نمی‌توان انکار کرد که آینده هنـــر و هوش‌مصنوعی، آینده‌ای در هم‌تنیده اســـت. هنرمندان به‌جای مقاومت در برابـــر این موج فنـــاوری، می‌توانند با پذیرش و تلفیـــق آن، افق‌های جدیدی برای خلاقیت بگشایند. آینده هنر نه در تقابل انسان و ماشین بلکـــه در همکاری میان این دو نهفته اســـت؛ جایی که هوش‌مصنوعی به‌عنوان یک همکار خلاق، مرزهای تخیل را گســـترش می‌دهد و انســـان همچنان روح و معنـــا را به اثر هنری می‌دهد. بنابراین پرســـش اصـــلی دیگر این نیســـت که «آیا هوش‌مصنوعی می‌تواند هنر خلق کند؟» بلکه این است که «هنر در دنیایی کـــه هوش‌مصنوعی بخشی از فرآیند خلاقیت است، چه شـــکلی خواهد داشت؟» پاسخ این پرسش، آینده فرهنگی ما را رقم خواهد زد.

دعای روز هفتم ماه مبارک رمضان

بسم الله الرحمن الرحیم

اللَّهُمَّ أَعنِّی فیهِ عَلی صیامه وَقیامه، وَجَنِّبْنی فیْه مِنْ هَفواته وَآثامه، وَارْزُقْنی فیْهِ ذکرک بِدَوامِهِ، بِتَوْفیقِک یا هادِیَ المُضِلّینَ.

خدایا یاری کن مرا در این روز بر روزه گرفتن و عبادت و برکنارم دار در آن از بیهودگی و گناهان و روزیم کن در آن یادت را برای همیشه، به توفیق خودت ای راهنمای گمراهان.

خبر

اکران‌های آنلاین «تلوبیون» پولی شد؟

ایسنا– با اکران آنلاین پویانمایی بلند سینمایی «ببعی قهرمان»، پلتفرم تلوبیون پس از دوسال‌ونیم نمایش رایگان فیلم‌های سینمایی، صاحب محتوایی شد که برای آن بلیت‌فروشی انجام می‌شود. بلیت این فیلم که از صبح پنجشنبه اکران آنلاین خود را در این پلتفرم آغاز کرده، ۱۰۰هزار تومان قیمت‌گذاری شـــده که با احتساب مالیات به ۱۱۰هزار تومان می‌رسد. این رقم که مدتی است در اغلب پلتفرم‌های وی‌اودی به‌عنوان قیمت بلیت اکران آنلاین تعیین شده، برای اولین‌بار بعد از مدت‌ها در پلتفرم تلوبیون نیز مورد استفاده قرار می‌گیرد. تلوبیون متعلق به سازمان صداوسیما، پیش از این آثاری چون «تک‌تیرانداز»، «سرهنگ ثریا»، «منصور»، «شماره۱۰»، «یدو» و «درخت گردو» را بـــه اکران آنلاین درآورده بود که همگی به‌شـــکل رایگان در این ســـرویس به نمایش درآمدند. تلوبیون که مدت‌هاست برای نمایش هیچ محتوایی از تماشـــاگران هزینه دریافت نمی‌کند، از سوی رسانه ملی به‌عنوان امتداد «خدمت عمومی» تلویزیون برای عموم مردم ایران مطرح شده و قرار نیست با سایر پلتفرم‌ها رقابت کند. رایگان‌بودن این سرویس را می‌توان یکی از نشانه‌های این رویکرد دانست که حالا با بلیت‌فروشی برای «ببعی قهرمان» گویا دچار تغییر شده است. روشن نیست سیاست بلیت‌فروشی برای اکران آنلاین، تا چه میزان به سایر بخش‌های این پلتفرم تسری خواهد یافت و تا چه حد می‌تواند به‌عنوان آغاز دور تازه‌ای از فعالیت این سرویس مطرح شود.

موسیقی

ارکستر ملی با رنگین‌کمانی از آثار موسیقی ایرانی «به استقبال بهار» رفت

ایرنا– کنسرت ارکستر موسیقی ملی ایران با عنوان «به استقبال بهار» به رهبری همایون رحیمیان با اجرای آثاری از آهنگسازان بنام و فقید در تالار وحدت به روی صحنه رفت. این کنســـرت با حدود ۲۰دقیقه تاخیر آغاز شد، پس از حضور نوازندگان سازهای زهی، رهبر ارکستر و مژگان محمدحسینی تکنواز قانون با تشویق مخاطبان در صحنه حضور پیدا کردند و نخستین قطعه با عنوان «پرواز» (قانون و ارکستر) به آهنگسازی بهزاد عبدی (۱۳۵۲) اجرا شد که گویا پروازی برای مخاطبان به‌سمت قطعات ارکستر بود. «الژی» (ویولن و ارکستر) به آهنگسازی بهزاد عبدی و تکنوازی ویولن مازیار ظهیرالدینی قطعه دیگر این کنسرت بود. ســـپس با حضور نوازندگان سازهای ایرانی، بـــادی و ضربی، قطعه‌های «رنگارنگ۱» به آهنگســـازی روح الله خالـــقی (۱۳۴۴-۱۲۸۵) در آواز بیات اصفهان، «به یاد صبا» (نغمه ترک) برگرفته از قطعه «به یاد گذشته» ابوالحسن صبا در آواز دشتی، شوشتری به آهنگسازی حسین دهلوی (۱۳۹۸-۱۳۰۶)، «شوشتری برای ویولن و ارکستر» به آهنگسازی ابوالحسن صبا (۱۳۳۶-۱۲۸۱)، تنظیم حسین دهلوی و تکنوازی امیر نظری سالاری اجرا شدند، پس از اجرای قطعه «شوشتری» نظری سالاری تک‌نواز ویولن به نشانه احترام با رحیمیان رهبر ارکستر دست داد و دست او را بوسید که این موضوع بسیار مورد توجه و تشویق مخاطبان قرار گرفت. همچنین در این کنسرت قطعه‌های «چشـــم به راه» به آهنگسازی امین‌الله رشیدی (۱۴۰۳-۱۳۰۴) با تنظیم همایون رحمیان، «مارش ماهور» به آهنگسازی غلامحسین درویش (درویش خان) (۱۳۰۵-۱۲۵۱) و تنظیم شهرام رکوعی، «رقص باران» قیچک و ارکستر اثر بهزاد عبدی با تکنوازی قیچک شیما شامحمدی، «سبکبال» اثر حسین دهلوی، «پولکا» (ماهور و چهارگاه) به آهنگسازی درویش خان و تنظیم شهرام رکوعی، «رِنگ بیات تُرک» به آهنگســـازی ابوالحسن صبا و تنظیم مازیار حیدری و «فستیوال نوروز» اثر بهزاد عبدی اجرا شدند. آثار این کنسرت، گزیده‌ای از قطعه‌های اجرا شده ارکستر ملی ایران در سال جاری و قطعه جدید «فستیوال نوروز» بهزاد عبدی بود که با هماهنگی کامل نوازندگان اجرا شدند و ارکستر پس از هر قطعه مورد تشویق و استقبال مخاطبان قرار گرفت و رضایت آنان را جلب کرد و در اجرای پایانی خود در ســـال ۱۴۰۳ توانست نتیجه مثبتی را ثبت کند. مازیار ظهیرالدینی (نوازنده ویولن و کنسرت مایستر)، علیرضا خلج اسمعیلی، راپین نورایی، هلیا محمدولی، رمیصا نفیسی، زهرا کریمی، فاطمه بلادر، فرناز دارویی (ویولن یک)، سانوا عندلیبی، آرش جامع، سارا نادری، بهنام آقاجانیان، نگین سمایی، محمدرضا نامجو، امیر نظری سالاری (ویولن دو)، هومن اتابکی، پیمان ابوالحسنی، همایون هاشم‌زاده، امیرحسین طائی، جاوید پناهی، اشکان نظر (ویولا)، محمدحسین غریبی، علی آقاجانی، پروشـــات زندآیین، غزاله شیرازی، سینا آذرآباد (ویولنسل)، سروش کاکاوند، هادی اسماعیلی، ســـتاره ناموری‌راد (کنترباس) از اعضای ارکستر ملی ایران در اجرای شب گذشته بودند. همچنین مسعود آذین و آناهیتا رمضانی (تار)، مژگان محمدحسینی (قانون)، علی عابدین (سنتور)، پوریا شیوا فرد (نی)، حسام صدفی‌نژاد (ابوا)، شهرام رکوعی و روشنک نوشی (فلوت)، سایوری شفیعی، محمد ملکلی، گلرخ رجایی (کلارینت)، امیرحسین محمدیان و امیر ملکی‌زاده (فاگوت)، عرفان فرشی‌زاده (تیمپانی)، ماهان ببری و مهیار منتظم صدیق (پرکاشن)، مهران خانزاده (عود)، مریم ملا (تمبک)، شیما شامحمدی (قیچک) و فرهاد رحیمیان (دف) از دیگر نوازندگان ارکســـتر ملی در کنسرت «به استقبال بهار» بودند.